

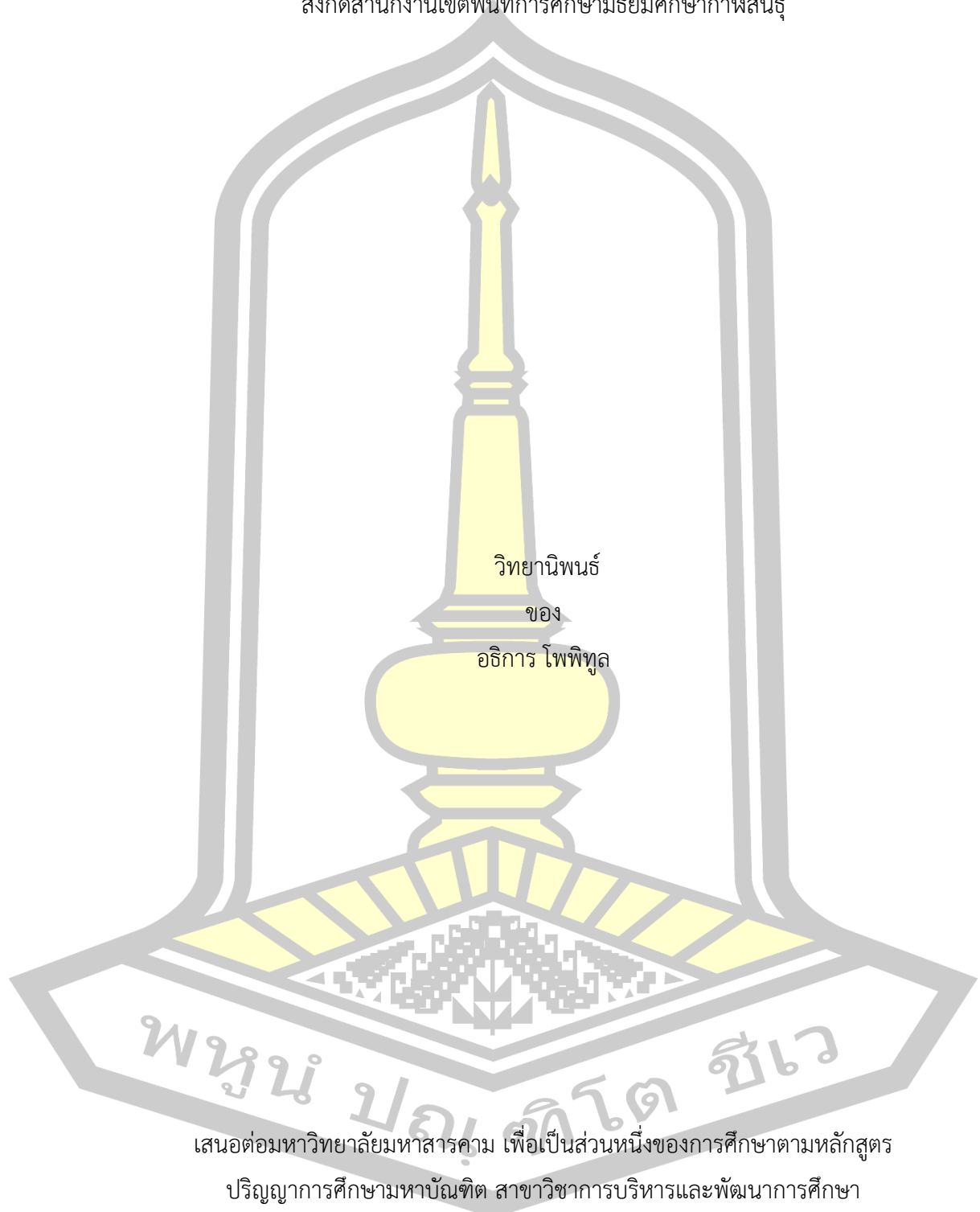
การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

วิทยานิพนธ์
ของ
อธิการ โพพิฑูล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา
พฤษภาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์

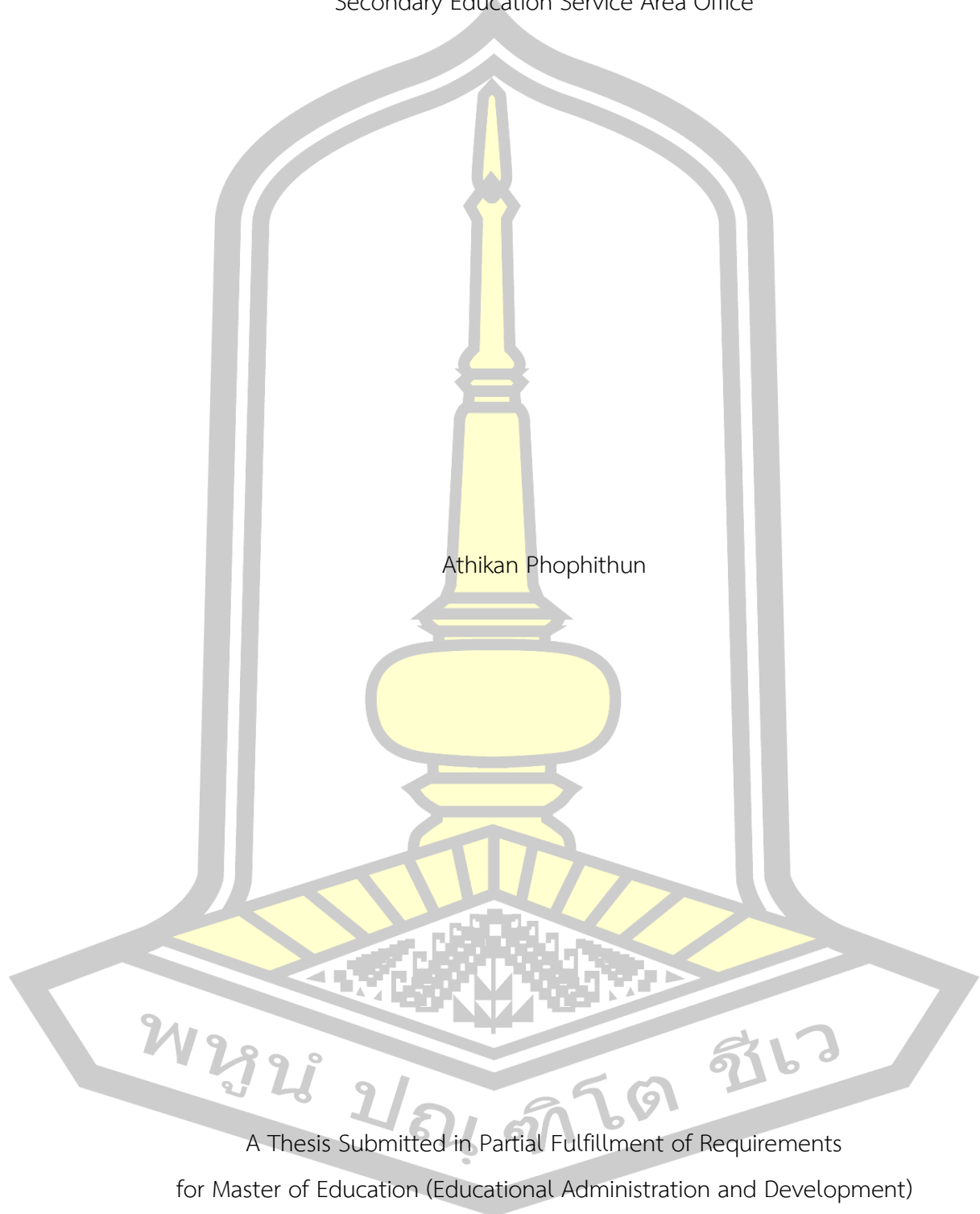

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

พฤษภาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Development of Guidelines for the Student Council Activities in Schools under the
Secondary Education Service Area Office

Athikan Phophithun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

November 2024

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายอริการ โพธิ์พูล แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อ. ดร. สุรเชต น้อยฤทธิ์)

.....กรรมการ

(ผศ. ดร. ธัชชัย จิตรนันท์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รศ. ดร. ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์		
ผู้วิจัย	อธิการ โพพิทูล		
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. สุรเชต น้อยฤทธิ์		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ และ 2) พัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ การศึกษาแบ่งเป็นสองระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาภาพสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร และครูจำนวน 321 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความจำเป็น ($PNI_{modified}$) ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ แบ่งเป็น 4 ตอน ตอนที่ 1 ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน 3 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูที่รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตอนที่ 2 ร่างแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ตอนที่ 3 ตรวจสอบยืนยันแนวทางการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตอนที่ 4 ประเมินแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบยืนยัน ประเมินความเป็นไปได้ และประเมินความเหมาะสม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย

สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อ

ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ สามารถลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ดังนี้ 1) การสร้างจิตอาสาหรือจิตสำนึกสาธารณะ 2) การประเมินการจัดกิจกรรมสถานักเรียน 3) การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 4) การพัฒนาทักษะผู้นำ 5) การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม 6) การพัฒนาทักษะการประชุม

2. แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ประกอบไปด้วย 6 กิจกรรม 49 แนวทาง ได้แก่ การพัฒนาทักษะผู้นำ มี 9 แนวทาง การพัฒนาทักษะการประชุม มี 9 แนวทาง การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม มี 7 แนวทาง การสร้างกิจกรรมจิตอาสาหรือจิตสำนึกสาธารณะ มี 9 แนวทาง การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มี 11 แนวทาง การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน มี 4 แนวทาง

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทาง, การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน

TITLE	Development of Guidelines for the Student Council Activities in Schools under the Secondary Education Service Area Office		
AUTHOR	Athikan Phophithun		
ADVISORS	Surachet Noirid , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2024

ABSTRACT

This research aims to 1) study the current situation regularly needed and necessary needs Student council activities in schools, Office of the Secondary Education Service Area, Kalasin and 2) develop the core student council activities in schools, Office of the Secondary Education Service Area for secondary education, Kalasin in the two phases. Phase 1 Study the current situation that relies on the control of school conditions activities in students under the Office of the Secondary Education Service Area, Kalasin. The sample group has the following characteristics: 321 officers and teachers will be found from the stratified random sampling. The research usually has to use a 5-level rating scale. The statistics may collect special data and may help us to help. Standards and indicators (PNI_{modified}) Phase 2 Development of student council activity system in schools Secondary Educational Service Area Office Kalasin, Region 4, Part 1, Part 1, Study of Student Council Activity Administration in 3 Schools with Best Practices, Group of School Administrators and Teachers Supervising Student Councils in Schools to be Surveyed by Purposive Sampling, Part 2, Draft of Student Council Activity Council in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Kalasin, Part 3, Live Broadcast of Student Council Activity Administration in Schools, Category 4, Evaluation of Student Council Activity Administration in Schools, Group of Data Inspectors who Examined, Evaluated, Evaluated the Feasibility and Evaluated the Opinions of Qualified

Teachers, 5 Purposive Researchers, Various Research Instruments, including Interviews, Feasibility Assessment Forms, and Data Collection May Also Be Including Data of the Body and Standard Metal Parts.

The research results are as follows:

1. The current status of student council activities in schools under the Office of the Secondary Education Area, Kalasin, is at a moderate level overall. When considering each item, it is at a moderate and low level.

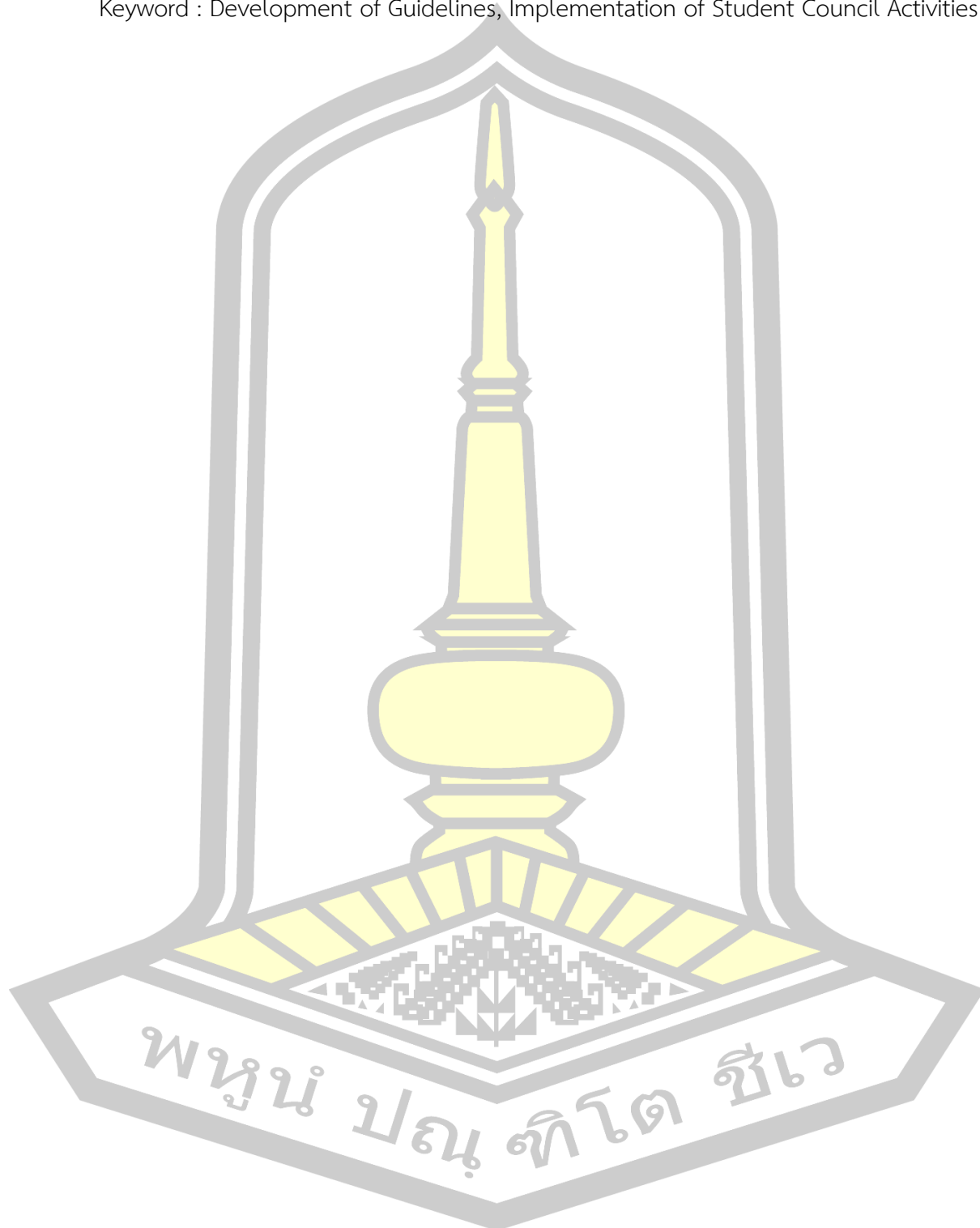
The desired status of student council activities under the Office of the Secondary Education Area, Kalasin, is at the highest level overall. When considering each item, it is at the highest level in all items.

The needs of student council activities under the Office of the Secondary Education Area, Kalasin, can be ranked from highest to lowest as follows: 1) Creating volunteerism or public awareness 2) Evaluating student council activities 3) Integrating student council activities with learning groups 4) Developing leadership skills 5) Building networks or participation 6) Developing meeting skills

2. Guidelines for student council activities Under the jurisdiction of the Secondary Education Area Office, Kalasin, consisting of 6 activities, 49 guidelines, including: developing leadership skills, with 9 guidelines; developing meeting skills, with 9 guidelines; building networks or participation, with 7 guidelines; creating volunteer activities or public consciousness, with 9 guidelines; integrating student council activities into subject matter groups, with 11 guidelines; evaluating student council activity results, with 4 guidelines.

The results of the assessment of the appropriateness and feasibility of developing guidelines for student council activities in schools under the Secondary Education Service Area Office, Kalasin, found that they were at the highest level of appropriateness and at the highest level of feasibility.

Keyword : Development of Guidelines, Implementation of Student Council Activities

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาความช่วยเหลืออย่างสูงจาก อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง เพิ่มความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ กรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอก ที่กรุณาในคำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้ประสาทความรู้ และความอนุเคราะห์ด้วยดีเสมอมา ตลอดจนให้ความกรุณาชี้แนะเรื่องต่าง ๆ ในระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ ดร.จารุวรรณ รัตนมาลี นายประพันธ์ศักดิ์ ภูศรีฐาน นายชูชัย ประทุมพันธ์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจเครื่องมือการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โรงเรียนอนุกุลนารี และโรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ ในการศึกษาโรงเรียนที่ปฏิบัติดี (Best Practice)

ขอขอบพระคุณ นายทินกร ฉายมงคล ครูผู้ดูแลกิจกรรมสภานักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ นางสาวนิพรลย์ ศรีสิงห์ ครูผู้ดูแล กิจกรรมสภานักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์นางสาวสุจิตรา อุทาคันถ์ ครูผู้ดูแลกิจกรรมสภานักเรียน โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ นางสาวสินีนาว ศิริชัยวัฒนกุล ครูผู้ดูแลกิจกรรมสภานักเรียน โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ นายสฤชดี ศรีพนมยม ครูผู้ดูแลกิจกรรมสภานักเรียน โรงเรียนอนุกุลนารี ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินแนวทาง

ขอขอบคุณ นางสาวจริญา โพธิ์ทูล ที่เป็นกำลังใจและดูแลช่วยเหลือ ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณกำลังใจจากครอบครัว บิดา มารดา ญาติพี่น้องทุกคน ที่เป็นกำลังใจและดูแลห่วงใยผู้วิจัย ด้วยดีเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบุพการี บุรพอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนจนสำเร็จด้วยดี

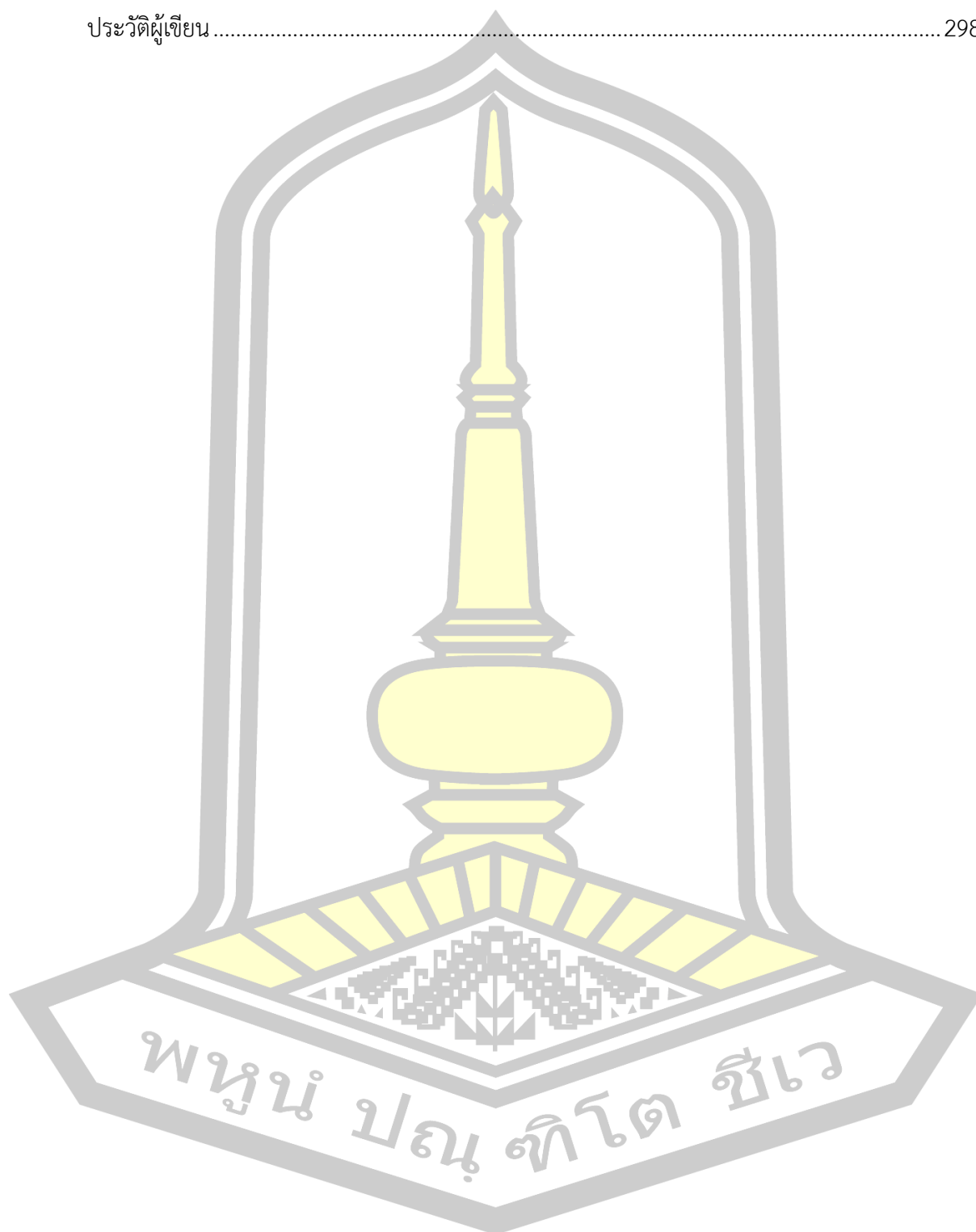
อธิการ โพธิ์ทูล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพประกอบ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การบริหารการศึกษา.....	10
การบริหารสถานศึกษา.....	12
กิจกรรมสถานักเรียน.....	18
การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน.....	26
การพัฒนาแนวทาง.....	71
วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA).....	74

วิธีปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice).....	78
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร.....	79
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	89
งานวิจัยในประเทศ.....	89
งานวิจัยต่างประเทศ.....	97
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	100
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร...	102
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร.....	107
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	118
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	119
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	210
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	210
สรุปผล	210
อภิปรายผล.....	211
ข้อเสนอแนะ.....	216
บรรณานุกรม.....	217
ภาคผนวก.....	227
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	228
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	264
ภาคผนวก ค แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน.....	271

ภาคผนวก ง ตัวอย่างภาพการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	293
ประวัติผู้เขียน.....	298

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	38
ตาราง 2 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กาฬสินธุ์	81
ตาราง 3 ข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำแนกตามตำแหน่ง	103
ตาราง 4 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	119
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ โดยรวมรายด้าน	121
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ เกี่ยวกับการจัด กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ	122
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการประชุม	125
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม	128
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นการดำเนินงานสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ เกี่ยวกับการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ	131
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ เกี่ยวกับการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้	133

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ เกี่ยวกับการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	138
ตาราง 12 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติเป็นเลิศ.....	147
ตาราง 13 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผล การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรม พัฒนาทักษะการประชุม.....	151
ตาราง 14 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผล การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรม การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม	154
ตาราง 15 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผล การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรม การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ.....	157
ตาราง 16 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผล การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศการบูรณา การกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	160
ตาราง 17 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ การประเมินผลการ จัดกิจกรรม.....	164
ตาราง 18 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผล การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรม เสนอแนะ	166
ตาราง 19 บทสรุปแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ ของผู้ทรงคุณวุฒิ	179
ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ แนวทางการดำเนินงานสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์.....	209

ตาราง 21 ค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถาม (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ
แบบสอบถามเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ 265

ตาราง 22 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึง
ประสงค์ของการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ 267

ตาราง 23 ผลการประเมินความเหมาะสมของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสถานักเรียนใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ 269

ตาราง 24 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ 270

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ภาพประกอบ 2 โครงสร้างคณะกรรมการสถานักเรียน.....	23
ภาพประกอบ 3 โครงสร้างการจัดการดำเนินงานสถานักเรียน รูปแบบที่ 1	24
ภาพประกอบ 4 โครงสร้างการจัดการดำเนินงานสถานักเรียน รูปแบบที่ 2	24
ภาพประกอบ 5 โครงสร้างการจัดการดำเนินงานสถานักเรียน รูปแบบที่ 3	25
ภาพประกอบ 6 แสดงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์.....	81
ภาพประกอบ 7 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่ได้	101
ภาพประกอบ 8 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การพัฒนาทักษะผู้นำ.....	196
ภาพประกอบ 9 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การพัฒนาทักษะการประชุม.....	198
ภาพประกอบ 10 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม.....	200
ภาพประกอบ 11 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ	202
ภาพประกอบ 12 แผนภาพ PDCA การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้	204
ภาพประกอบ 13 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	206

พูน ปณ จิตโต ชีเว

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 - 2564 เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้น เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี 2580 ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งได้บูรณาการนโยบาย ฉบับที่ 12 มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปี รวม “ประเทศไทย 4.0” เป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนเป็น ศูนย์กลางการพัฒนา เพื่อการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตาม ช่วงวัย ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงาน และทักษะที่จำเป็นต่อความต้องการ ดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะ เปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต ตลอดจนการยกระดับการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในฐานะภาคีที่มี พลังในกระบวนการพัฒนาชุมชนและสังคม ทิศทางของแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560-2564 จึงเน้นให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสุขภาพ กาย ใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 รวมทั้งมีความ เป็นพลเมืองสร้างสรรค์ที่สามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก มีความรับผิดชอบ ต่อตนเอง มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และมีส่วนร่วมในฐานะภาคีที่มีพลังในกระบวนการพัฒนาสังคม ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศไทยในอนาคต (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, 2561)

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญต่อ ผู้เรียน ซึ่งถือเป็นทรัพยากรบุคคลและพลังสำคัญของชาติในการสืบทอดความเป็นชาติ ศาสนา ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม การพัฒนาทรัพยากรบุคคลจึงเป็นภารกิจที่สำคัญที่จะต้องมีการร่วมมือ ร่วมใจ ในการขับเคลื่อนหลายส่วน โดยเป้าหมายนอกจากการพัฒนาความรู้ และทักษะของผู้เรียนแล้ว การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนก็เป็นโจทย์สำคัญอย่างหนึ่งที่สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องให้ความสำคัญและบริหารจัดการให้สัมฤทธิ์ผล สถานศึกษาต้องสรรหา และจัดให้มีกลไกในการพัฒนาในทุกด้าน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของ

นักเรียนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

การดำเนินงานสถานักเรียนเปรียบเสมือนเวทีสำหรับฝึกให้นักเรียนเป็นนักประชาธิปไตยอย่างแท้จริง คือ รู้จักการเป็นผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบหน้าที่และช่วยเหลือแบ่งเบาภาระของครูได้เป็นอย่างมาก อีกทั้งยังเป็นกิจกรรม ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจวิถีประชาธิปไตย มุ่งเน้นให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ ส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรปัจจุบันที่มุ่งเน้นความเป็นไทยขั้นพื้นฐาน จึงต้องขับเคลื่อนความเป็นพลเมืองดีของชาติ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่สถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม คุณภาพของผู้เรียนถือเป็นหัวใจของการพัฒนาการศึกษาที่เน้นการสร้างคนให้มีความสามารถ มีคุณธรรม มีความสุข เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

การศึกษาขั้นพื้นฐานได้ขับเคลื่อน สำนักงานคณะกรรมการ เลื่อนการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน เพื่อส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้นักเรียนได้รับบทบาทหน้าที่พลเมืองและวิถีประชาธิปไตย จึงได้กำหนดมาตรการและแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนไว้ ดังนี้ มาตรการที่ 1 ให้สถานศึกษาดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียน เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ มาตรการที่ 2 ให้สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนสถานักเรียนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มาตรการที่ 3 ให้สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนสถานักเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กร ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มาตรการที่ 4 ให้สถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานสถานักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการ คือ ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดตั้งสถานักเรียนในสถานศึกษา 1 สถานศึกษาจัดทำระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญ ว่าด้วยสถานักเรียน และคู่มือแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของสถานศึกษา สถานศึกษาต้องบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และการวางแผนการดำเนินงานร่วมกับสถานักเรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมสถานักเรียน ตามวิถีประชาธิปไตย หลักธรรมาภิบาล ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและความเป็นพลโลก และสถานศึกษาพิจารณา รับนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมด้านสถานักเรียนที่มีผลงานเชิงประจักษ์เข้าศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นตามสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

กิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ ดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัด

ทุกแห่งจัดตั้งสถานักเรียนทุกปีการศึกษา ทุกโรงเรียนมีกฎ/ระเบียบ/ข้อบังคับ เกี่ยวกับสถานักเรียน และแนวปฏิบัติ ดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนและรวมกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกิจกรรมของโรงเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้และดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบร่วมกับสถานักเรียน การส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมของสถานักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในระบอบประชาธิปไตย ตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ในการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมรวมอยู่ในประชาคมอาเซียนและความเป็นพลเมืองโลก และสถานศึกษาพิจารณา รับนักเรียนที่ทำกิจกรรมสถานักเรียนและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในระดับที่สูงขึ้นต่อไปในสัดส่วน หรือปริมาณที่เหมาะสม แต่จากมุมมองของการดำเนินงานของสถานักเรียนยังมีปัญหาในการบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัด ขาดความชัดเจนและโรงเรียนแต่ละแห่งมีกิจกรรมที่จัดขึ้น เป็นของตนเอง ไม่มีการเชื่อมต่อระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ ไม่ได้กำหนดวิธีการบริหารจัดการกิจกรรมของสถานักเรียนให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ โรงเรียนขาดการให้ความสำคัญของคุณภาพของกิจกรรมสถานักเรียน และที่ผ่านมา กิจกรรมเหล่านี้ยังไม่ได้รับการตระหนักตาม พวกเขาคควรตั้งเป้าหมายให้นักเรียนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้อยู่ใน สถานักเรียนมีส่วนร่วมหรือมีโอกาสแสดงบทบาทประชาธิปไตยของสถานักเรียนก็ขาดจากสภา นักเรียนเช่นกัน ขาดความเข้าใจ โดยผู้นำเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานักเรียนไม่มีการ วางแผน ผลจากการทำงานในระบบทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมาย ครูผู้สอนก็เช่นกัน ประชาชนบางส่วน ยังขาดความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานของสถานักเรียน ทำให้ไม่เข้าใจในรูปแบบการส่งเสริม ประชาธิปไตยที่เหมาะสมในโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ 2566)

จากสภาพปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน เพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดีและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกิจกรรมของสถานักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน และได้แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการพัฒนาการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพได้
2. เป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนนำแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ในการบริหาร และเป็นข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ นำแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายและภาระงานแนวคิดการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน มีขอบเขตเนื้อหาที่จะศึกษาแนวคิดการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน ตามแนวคิดการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 2 (2555), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 3 (2561), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 2 (2562) และสำนักพัฒนาการศึกษามุกดาหาร (2567) ดังนี้
 1. การพัฒนาทักษะผู้นำ
 2. การพัฒนาทักษะการประชุม
 3. การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม
 4. การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ

5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

1.1 ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 55 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 1,986 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ จำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 321 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบประชากรกับตารางเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561) ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง (Sampling)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 การศึกษาโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน 3 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้บริหารโรงเรียนและครูที่รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน

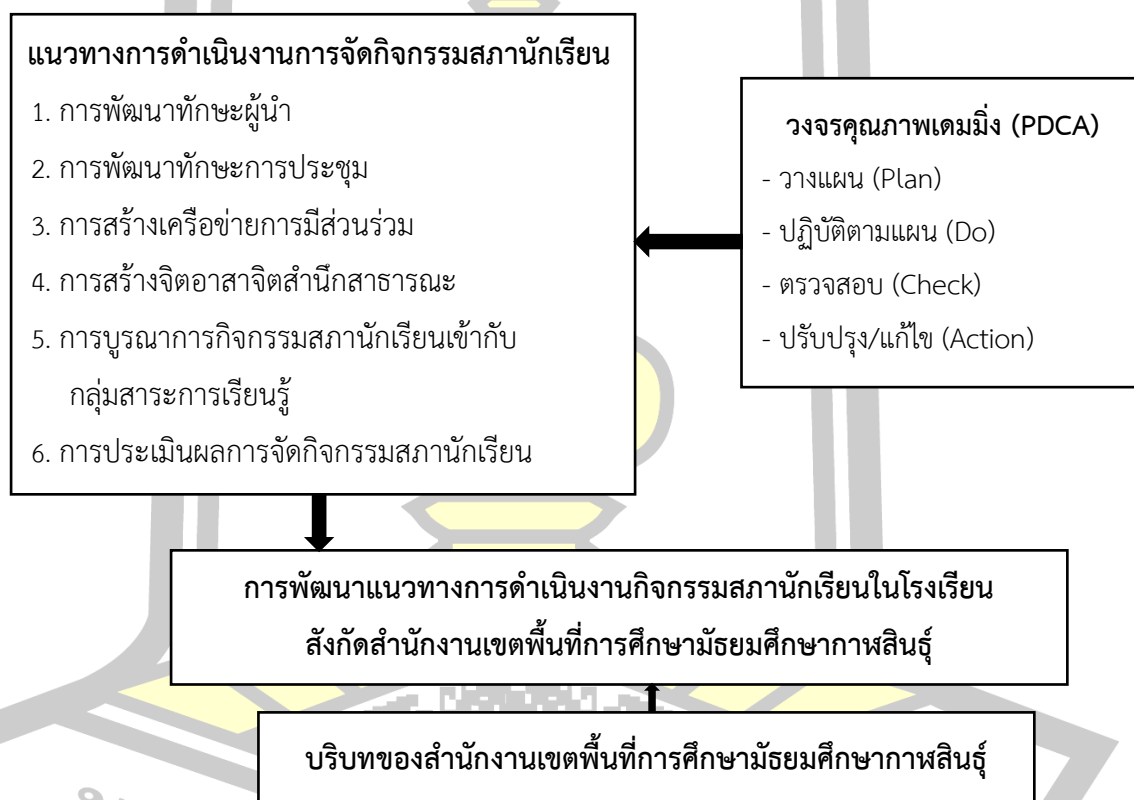
ตอนที่ 2 ยกร่างแนวปฏิบัติการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน การสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

ตอนที่ 3 ตรวจสอบยืนยันแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบ ยืนยัน ประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตอนที่ 4 ประเมินแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบ ยืนยัน ประเมินความเป็นไปได้และประเมินความเหมาะสม
ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตำรา แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
สถานักเรียน เพื่อศึกษาพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ สามารถสรุปไว้ในภาพประกอบ 1 ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

นิยามศัพท์

1. พัฒนาแนวทาง หมายถึง วิธีการ ขั้นตอน แนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมสถานักเรียนที่จะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยการปฏิบัติตามแผนและโครงการอย่างเป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกัน โดยเป็นวิธีปฏิบัติที่มีความเหมาะสมมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ซ้ำได้ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ

2. สถานักเรียน หมายถึง กิจกรรมหนึ่งของนักเรียนหรือองค์กรนักเรียนที่ได้มาจากการเลือกตั้ง เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนนักเรียนในการเป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมในด้านความเป็นประชาธิปไตย เป็นกลไกที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียน นักเรียน และชุมชนตามกระบวนการนิติธรรมหรือวิถีประชาธิปไตย

3. แนวทางการดำเนินงานสถานักเรียน หมายถึง การสร้างแนวปฏิบัติสำหรับการดำเนินงานสถานักเรียนให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ โดยวิจัยครั้งนี้เป็นพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสกลนคร ซึ่งดำเนินงานพัฒนาตามแนวทางการประเมินโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 6 องค์ประกอบ ดังนี้

3.1 การพัฒนาทักษะผู้นำ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือการจัดการเรียนการสอนปกติ มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการเป็นผู้นำ กล้าที่จะนำเสนอความคิดของตนเอง เป็นผู้ช่วยชี้แนะแนวทางเพื่อผลักดันและชักจูงใจให้ผู้อื่นทำงานเป็นทีมไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 การพัฒนาทักษะการประชุม หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาร่วมปรึกษาหารือกันในการทำงาน เพื่อร่วมกันคิดอย่างมีวัตถุประสงค์ โดยมุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน

3.3 การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่สถานักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน เสนอแนะ จัดทำโครงการ การบริหาร การจัดการ การจัดหางบประมาณ ตลอดจนการร่วมมือปฏิบัติงานหรือดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ

3.4 การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ตระหนักถึงส่วนรวม ความรับผิดชอบของตนเองต่อสังคม การทำประโยชน์ รวมถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมที่อยากให้สังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่มีความถูกต้อง และมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

3.5 การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้กับกิจกรรมสถานักเรียน เป็นการจัดกระบวนการ

เรียนรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร สถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้การวัดและประเมินผล อย่างสอดคล้อง สัมพันธ์กัน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ ความคิด ทักษะ และประสบการณ์ อย่างหลากหลาย สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างสอดคล้องกับความเป็นจริง

3.6 การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน หมายถึง การรวบรวม และวิเคราะห์ ข้อมูล เพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนางานกิจกรรมสถานักเรียน ซึ่งรูปแบบการประเมิน จะต้องสอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรม

4. สภาพปัจจุบัน หมายถึง ระดับของการปฏิบัติงานหรือสภาพปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น เกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาภาพลื่นธุ์

5. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาพต่าง ๆ ที่ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนต้องการให้ เกิดขึ้น เกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นธุ์

6. ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความต้องการที่มีต่อการดำเนินงานกิจการสถานักเรียน ของโรงเรียน เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเกณฑ์ที่วางไว้

7. ครูผู้รับผิดชอบงานสถานักเรียน หมายถึง ครูผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ รับผิดชอบงานสถานักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นธุ์

8. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาพลื่นธุ์

9. โรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติดีเยี่ยม (Best Practice) หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกเป็น โรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน ระดับประเทศ และได้รับรางวัลเหรียญทอง เหรียญเงิน เหรียญทองแดง ตามลำดับในการแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียน งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนแห่งชาติ

10. วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง (PDCA) ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

10.1 การจัดทำและวางแผน (Plan) หมายถึง การทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน การกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้แก้หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ และกำหนดวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

10.2 การปฏิบัติตามแผน (Do) หมายถึง การหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการดำเนินการนั้น ด้วยวิธีการฝึกอบรมหรือศึกษาด้วยตัวเอง การดำเนินการตามวิธีการที่กำหนด และเก็บรวบรวมบันทึก ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม

10.3 การติดตามประเมินผล (Check) หมายถึง การตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่ การตรวจสอบว่าค่าที่วัดได้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่ และการตรวจสอบว่าได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

10.4 การกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน (Act) หมายถึง การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานก็หามาตรการแก้ไข ผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังก็หาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซ้อนขึ้นอีก และการปรับปรุงกระบวนการทำงานและเอกสารวิธีทำงานมาตรฐาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับต่อไปนี้

1. การบริหารการศึกษา
2. การบริหารสถานศึกษา
3. กิจกรรมสถานักเรียน
 - 3.1 ประวัติความเป็นมาของสถานักเรียน
 - 3.2 ความหมายของสถานักเรียน
 - 3.3 คุณค่าและความสำคัญของสถานักเรียน
 - 3.4 โครงสร้างของสถานักเรียน
 - 3.5 บทบาทหน้าที่ของสถานักเรียน
4. การดำเนินงานจัดกิจกรรมสถานักเรียน
5. การพัฒนาแนวทาง
6. วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)
7. วิธีปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
8. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 9.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการศึกษา

1. ความหมายของการบริหารการศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544) ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ว่า

การบริหารการศึกษา หมายถึง การบริหารงานสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่

เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลดี และมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

หวน พินธุพันธ์ (2545) ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษาว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผน และไม่เป็นระเบียบแบบแผน

รุ่ง แก้วแดง (2546) ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่จะทำให้การดำเนินงานทางด้านการศึกษาและการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาว่า การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความสามารถ และความเป็นคนดี ที่หมายถึงการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของครูใหญ่ร่วมกับครูน้อย ในโรงเรียน อธิการบดีร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย กลุ่มบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสิ้น การพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดหาอาคารสถานที่ และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาทำการสอน ในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยและอื่น ๆ

สรุปได้ว่า กิจกรรมที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างบุคคลปลูกฝังสมาชิกในสังคมทุกด้านไปพร้อมกัน ตั้งแต่ บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ ความประพฤติและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมที่ตอบสนองความต้องการของสังคมด้วยกระบวนการต่าง ๆ พึงพาการควบคุมสภาพแวดล้อมเพื่อมีอิทธิพลต่อการพัฒนาส่วนบุคคล เพื่อบรรลุเป้าหมายทางสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

2. ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของการบริหารการศึกษา ดังต่อไปนี้
ดิเรก วรรณเศียร (2548) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหารเป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อองค์กรเป็นอย่างยิ่ง เป็นศาสตร์ที่ต้องศึกษา และนำไปปฏิบัติตามหลักวิชาอย่างมีศิลปะ ปัจจุบันสภาพทั่วไปในสังคมมีความซับซ้อน การที่ผู้บริหารจะนำพาองค์กรให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จไม่ใช่เรื่องง่าย การบริหารจัดการที่ดีจึงต้องมีทักษะทางการบริหารในระดับสูง และขณะเดียวกันก็ต้องเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารอย่างชัดเจน

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้เสนอความสำคัญและประโยชน์ของการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหารการศึกษาช่วยให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มุ่งพัฒนาคนให้สมบูรณ์ทุกด้าน พร้อมทั้งการบริหารการศึกษามีกิจกรรมในการตรวจสอบการดำเนินงานให้

เป็นไปตามหลักวิชาการ และการบริหารการศึกษาได้หมายความว่า รวมถึงการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโดยทั่วกันและเป็นธรรม

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษาเป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการมีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาเที่ยงตรงและเชื่อถือได้

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษามีความจำเป็นต่อการดำเนินกิจกรรมขององค์กรที่จัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ที่มุ่งเป้าหมายช่วยให้ผู้บริหารมองเห็นภาพรวมของสถานการณ์ในการจัดการและลดปัญหาต่าง ๆ และความซ้ำซ้อนของงาน และการมอบหมายความรับผิดชอบให้สมาชิกได้เต็มศักยภาพ ทำให้องค์กรสามารถความคืบหน้าและความสำเร็จของเป้าหมายที่ตั้งไว้

การบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาหรือการบริหารโรงเรียนนั้นมีขอบข่ายที่ครอบคลุมภาระงานทั้งหมดที่อยู่ในโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารนำเสนอ ดังนี้

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

ธีระ รุญเจริญ และคณะ (2545) ได้ให้ความเห็นไว้ในการประชุมสัมมนา เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในประเทศไทยว่า ในการจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องอาศัยองค์กรปฏิบัติงานหลัก คือ สถานศึกษา ซึ่งหมายถึง การปฏิบัติงานและภารกิจของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นอย่างดีและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารไม่ดีจะกระทบกระเทือนส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน ผู้บริหารที่ดีจะต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธี และกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาการบริหารการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของหน่วยงานในด้านของการกำหนดรูปแบบและเทคนิควิธีการ

ดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายขององค์กร ซึ่งผู้ที่จะมีบทบาทในการใช้กระบวนการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา

สุภัค ยมพุก (2557) ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือกิจกรรมของสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาจัดการส่งเสริม ช่วยเหลือกันของผู้เกี่ยวข้องที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

ปิยะ โกฏิแสน (2560) ให้ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาว่า ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา คือ การมีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารให้กับผู้รับบริการอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยรับผิดชอบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการมุ่งเน้นให้เยาวชนเป็นคนดี คนเก่งและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง กระบวนการบริหารและความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ธุรการ ผู้ช่วยผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการเรียนการสอนให้สัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้ หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ การประเมินผล และผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นอันดับแรก บรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และมาตรฐาน

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2543) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่าเป็นการจัดการศึกษาให้มีความรู้ ประสบการณ์และอบรมเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีของชาติ เป็นการจัดการศึกษาตามนโยบายของรัฐ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

สมคิด บางโม (2544) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่าเป็นแหล่งพัฒนาประชากรของประเทศสำคัญยิ่ง เนื่องมาจากว่าสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่ใช้คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ จำนวนมาก เพื่อใช้ในการพัฒนาคน หากการพัฒนางานในสถานศึกษาขาดประสิทธิภาพ ผลผลิตของสถานศึกษาคือนักเรียนที่สำเร็จออกไปย่อมมีประสิทธิภาพต่ำ ซึ่งส่งผลไปถึงการพัฒนาประเทศย่อมจะล่าช้าตามไปด้วย

จันทราณี สงวนนาม (2545) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ของบุคคลในองค์กรที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย เพื่อความมีประสิทธิภาพขององค์กร

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารจัดการสถานศึกษามีความสำคัญต่อกระบวนการจัดการศึกษา เนื่องจากการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นการจัดการบ่มเพาะความรู้และประสบการณ์ของเยาวชน ผู้บริหารต้องใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ในการจัดการศึกษาให้การศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและให้นักเรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด

3. ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้เสนอขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 และกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ดังนั้นสถานศึกษาจึงได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษา โดยกำหนดขอบข่ายการบริหารงานของสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้กับสถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยขอบข่ายและภารกิจงานตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ดังนี้

1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ

1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

1.9 การนิเทศการศึกษา

- 1.10 การแนะแนว
- 1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. การบริหารงานงบประมาณ
- เพื่อให้สถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ หลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดี ต่อผู้เรียน โดยมีขอบข่ายและภารกิจ ดังนี้
- 2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี
- 2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
- 2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- 2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- 2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- 2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- 2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อ
- 2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาการศึกษา
- 2.11 การวางแผนพัสดุ

2.12 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14 การจัดหาพัสดุ

2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2.17 การเบิกเงินจากคลัง

2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

2.19 การนำเงินส่งคลัง

2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. การบริหารงานบุคคลทางการศึกษา

เป็นภารกิจที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนอง ภารกิจของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระ ภายใต้กฎระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการ พัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญโดยขอขยาย และภารกิจ มีดังนี้

3.1 การวางแผนอัตรากำลัง

3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากร

3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

3.6 การลาทุกประเภท

3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

3.12 การออกจากราชการ

3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

3.14 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอ

ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทางการศึกษา

3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากร

3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและ

บุคลากรทางการศึกษา

3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต

3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาการดำเนินการ
ที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4. การบริหารงานทั่วไป

เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ
บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม
สนับสนุนและอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้การบริหาร และการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยทั้งนี้ให้เน้นความโปร่งใส
ความรับผิดชอบ จัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีขอบข่ายภารกิจ ดังนี้

4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.8 การดำเนินงานธุรการ

4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

4.11 การรับนักเรียน

4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือ

เลิกสถานศึกษา

4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย

4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.15 การทักษะศึกษา

4.16 งานกิจการนักเรียน

4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.18 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล

ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

4.20 การรายงานผลการปฏิบัติงาน

4.21 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

4.22 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษ

นักเรียน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็นงานหลัก 4 งาน ได้แก่ วิชาการ เป็นส่วนสำคัญของสถานศึกษาทำหน้าที่เกี่ยวกับคุณภาพของสถานศึกษา งบประมาณ จัดสรรผลประโยชน์เพื่อการศึกษา งานบุคคล เป็นส่วนของการบริหารคนให้สนองงานตามภารกิจ และบริหารทั่วไป เป็นส่วนสนับสนุนให้การจัดการศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ งานหลักดังกล่าวเป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องดำเนินการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่สถานศึกษา

กิจกรรมสถานนักเรียน

1. ประวัติความเป็นมาของสถานนักเรียน

จาคอบสัน (Jacobson, 1963) กล่าวว่า การจัดตั้งสถานนักเรียนได้มีมานานแล้ว โดยเฉพาะในสถานศึกษาของเฮนส์ และสปาร์ตา ได้เคยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปกครองสถานศึกษา ราวคริสต์ศักราช 1531 วาเลนติโน โตรเซนดอฟ (Valentino Trozendort) จัดสถานนักเรียนขึ้นที่โรงเรียนในโกลด์เบอร์ค (Goldburge) ประเทศเยอรมัน และในประเทศอังกฤษ โดยโจเซฟ แลงคาสเตอร์ (Joeseeph Lancaster) และโทมัส เบล (Thomas Bel) ใช้วิธีให้หัวหน้านักเรียนหนึ่งคนดูแลนักเรียนเล็ก ๆ 12 คน และต่อมาได้แพร่หลายเข้าไปในสหรัฐอเมริกา โดยจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) นักการศึกษาชาวสหรัฐอเมริกาได้ให้ข้อคิดว่า การศึกษาคือการรวบรวมประสบการณ์ ดังนั้น หน้าที่ของสถานนักเรียนจึงจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมให้มีคุณค่าแก่ผู้เรียน

ต่อมาในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 17 วิทยาลัยวิลเลียมและแมรี (College of William and Mary) และโรงเรียนวิลเลียม เพนน์ ชาร์เตอร์ (The William Penn Chartered School) เริ่มทำการทดลองจัดกลุ่มนักเรียนขึ้นในประเทศอังกฤษ ในปีคริสต์ศักราช 1819 และ 1894 ได้มีการจัดสภานักเรียนขึ้นในมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย (Virginia) และโรงเรียนยอร์ช จูเนียร์ พับลิค (George Junior Public) ณ นครนิวยอร์ก (New York ตามลำดับ โดยมีจุดประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียนมีประสบการณ์แห่งความมีอิสรภาพเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ แต่ยังไม่สำเร็จ จนกระทั่งคริสต์ศตวรรษที่ 20 ชาวอเมริกัน ได้ตัดสินใจยกเลิกระบบการศึกษาแบบยุโรป และจัดตั้งสภานักเรียนขึ้น ทำให้สภานักเรียนแพร่หลายไปตามโรงเรียนและวิทยาลัยต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการกระทำ เป็นการศึกษาเพื่อชีวิตด้วยการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติโดยตรงและเพื่อให้ นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ดี

สำหรับประเทศไทยได้มีการริเริ่มจัดสภานักเรียนขึ้นในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่สังกัดกรมการฝึกหัดครู และกรมสามัญศึกษา (อรรถพร พนาพันธ์, 2518) ส่วนในระดับประถมศึกษาชั้นนั้นได้มีการจัดสภานักเรียนขึ้นในโรงเรียนพุ่มวง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2516 แต่โรงเรียนประถมศึกษาอื่น ๆ เริ่มต้นตัวในปีพุทธศักราช 2521 เมื่อธนาคารกรุงเทพ ได้ดำเนินการเผยแพร่ภาพยนตร์สารคดี เรื่องประชาธิปไตยในสายเลือดของนักเรียนในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 13 (บ้านพุ่มวง) และในปีพุทธศักราช 2523 โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ได้จัดตั้งสภาโรงเรียน โดยให้นักเรียนได้ปกครองตนเองตามแบบประชาธิปไตย โดยอาศัยสภานักเรียนเป็นเครื่องมือในการออกกฎเกณฑ์เพื่อควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกภายในสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข

สรุปได้ว่า การจัดตั้งสภานักเรียนได้มีมานานแล้วในยุโรป และได้แพร่หลายเข้าไปในสหรัฐอเมริกา ในปีคริสต์ศักราช 1819 และ 1894 ได้มีการจัดสภานักเรียนขึ้นในมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย (Virginia) และโรงเรียนยอร์ช จูเนียร์ พับลิค (George Junior Public) ณ นครนิวยอร์ก (New York ประเทศไทยได้มีการริเริ่มจัดสภานักเรียนขึ้นในโรงเรียนที่เปิดสอน ระดับชั้นมัธยมศึกษาที่สังกัดกรมการฝึกหัดครู และกรมสามัญศึกษา และเริ่มต้นตัวในปีพุทธศักราช 2521

2. ความหมายของสภานักเรียน

คำว่า สภานักเรียนในภาษาอังกฤษมีใช้หลายคำ เช่น สติวเด้นท์ เคาน์ซิล (Student Council) สติวเด้นท์ เซเนต (Student Senate) สคูล คอนเกรส (School Congress) สคูล เคาน์ซิล (School Council) สติวเด้นท์ เซลฟ กอฟเวอร์เมนต์ (Student Self Government) ได้มีผู้ให้ความหมายของสภานักเรียนไว้หลายทศวรรษ เช่น อาร์บัคเคิล (Arbuckle, 1962) ได้ให้ความหมายของสภานักเรียนว่า เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการปกครองแบบประชาธิปไตยได้อย่างดียิ่งจะช่วยให้เด็กได้ประพฤติตน เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศชาติในที่สุด

จินตนา โพธิ์คำ (2553) ได้ให้ความหมายของสภานักเรียนว่า คือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลุกฝังคุณธรรมและค่านิยม ที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2554) ได้ให้ความหมายของสภานักเรียนว่า คือ กิจกรรมนอกหลักสูตรในระบบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมีการจัดตั้งสภานักเรียนในแต่ละโรงเรียนจะแยกจากคณะกรรมการนักเรียน โดยการจำลองเสมือนระบบนิติบัญญัติ และระบบบริหารของระบอบประชาธิปไตย โดยให้ สภานักเรียนเปรียบเสมือนฝ่ายนิติบัญญัติ และคณะกรรมการนักเรียนเสมือนเป็นฝ่ายบริหาร ซึ่งในบางโรงเรียนนั้นยังใช้ระบบคณะกรรมการนักเรียนอย่างเดียว และมีการจัดตั้งสภาเด็ก และเยาวชนแห่งประเทศไทย ซึ่งสมาชิกประกอบไปด้วย ประธานสภาเด็ก และเยาวชนของทุกจังหวัด รวมทั้งจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามมาตราที่ 32 ใน พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและ เยาวชน แห่งชาติ พ.ศ. 2550 ส่วนในระดับอุดมศึกษานั้นก็มีการจัดตั้งหน่วยกิจกรรมของนักศึกษา เช่นกัน ซึ่งรับผิดชอบโดยฝ่ายพัฒนาศักยภาพนักศึกษาโดยมีการจัดตั้งสภานักศึกษากำบังค์กร นักศึกษา (Student Organization) ซึ่งมีโครงสร้างที่คล้ายคลึงกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้ให้ความหมายของสภานักเรียน ว่า สภานักเรียนเป็นกิจกรรมหนึ่งของนักเรียนซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียน ตามกระบวนการนิติธรรม และเป็นกิจกรรมที่จะปลุกฝังทัศนคติ ค่านิยม ความเป็นประชาธิปไตย มีจิตวิญญาณในการใช้ธรรมาภิบาล เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ เป็นต้นกล้าประชาธิปไตยที่มั่นคง เข้มแข็ง ของสังคมไทย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 (2560) ได้นำเสนอ ความหมายของกิจกรรมสภานักเรียนไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมของคณะกรรมการสภานักเรียน ที่จัดขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสภานักเรียนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาสถานศึกษาตามหลัก ธรรมาภิบาล เสริมสร้างและปลุกฝังการทำงานเป็นหมู่คณะ และคุณลักษณะการเสียสละ เพื่อส่วนรวมอันจะนำมาซึ่งบุคคลที่มีจิตสาธารณะ

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า สภานักเรียนเป็นกิจกรรมของนักเรียนหรือองค์กร นักเรียนที่ได้รับการเลือกตั้ง เป็นตัวแทนนักเรียนนำขบวนการองค์กรประชาธิปไตย ซึ่งเป็นกลไก ที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียน นักเรียนและชุมชนโดยชอบด้วยหลักนิติธรรมหรือตามวิถีทางประชาธิปไตย

3. คุณค่าและความสำคัญของสถานักเรียน

งานสถานักเรียนเป็นงานที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ ให้มีความสมบูรณ์ โดยมีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กล่าวถึงคุณค่าและความสำคัญของสถานักเรียน ไว้ว่า

1. เป็นกลไกสำคัญให้นักเรียนเห็นคุณค่าของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และเพื่อการพัฒนาสังคมในโรงเรียนให้เป็นสังคมประชาธิปไตย
2. เป็นกระบวนการในการพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
3. เป็นเวทีให้นักเรียนได้ฝึกทักษะและประสบการณ์ตามวิถีชีวิตประชาธิปไตย และการใช้หลักธรรมาภิบาล
4. สร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยอย่างสงบสุข
5. เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการปลูกฝังจิตวิญญาณประชาธิปไตยและการใช้หลักธรรมาภิบาลให้แก่ักเรียน
6. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
7. ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองและรู้จักเคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น
8. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ
9. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ต่อตนเองและสังคม
10. ส่งเสริมความสามัคคีและให้เกิดความมีน้ำใจต่อหมู่คณะ
11. ส่งเสริมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

จินตนา โพธิ์คำ (2553) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสถานักเรียนว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เรียน มุ่งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ของตนเองในการอยู่ร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสถานักเรียนว่า

1. เป็นกลไกสำคัญให้นักเรียนเห็นคุณค่าของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และเพื่อการพัฒนาสังคมในโรงเรียนให้เป็นสังคมประชาธิปไตย
2. เป็นกระบวนการในการพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

3. เป็นเวทีให้นักเรียนได้ฝึกทักษะและประสบการณ์ตามวิถีชีวิตประชาธิปไตย
และการใช้หลักธรรมาภิบาล

4. สร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย
อย่างสงบสุข

5. เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการปลูกฝังจิตวิญญาณประชาธิปไตยและการใช้หลัก
ธรรมาภิบาลให้แก่นักเรียน

6. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

7. ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองและรู้จักเคารพสิทธิและ
ความคิดเห็นของผู้อื่น

8. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ

9. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ต่อตนเองและสังคม

10. ส่งเสริมความสามัคคีและให้เกิดความมีน้ำใจต่อหมู่คณะ

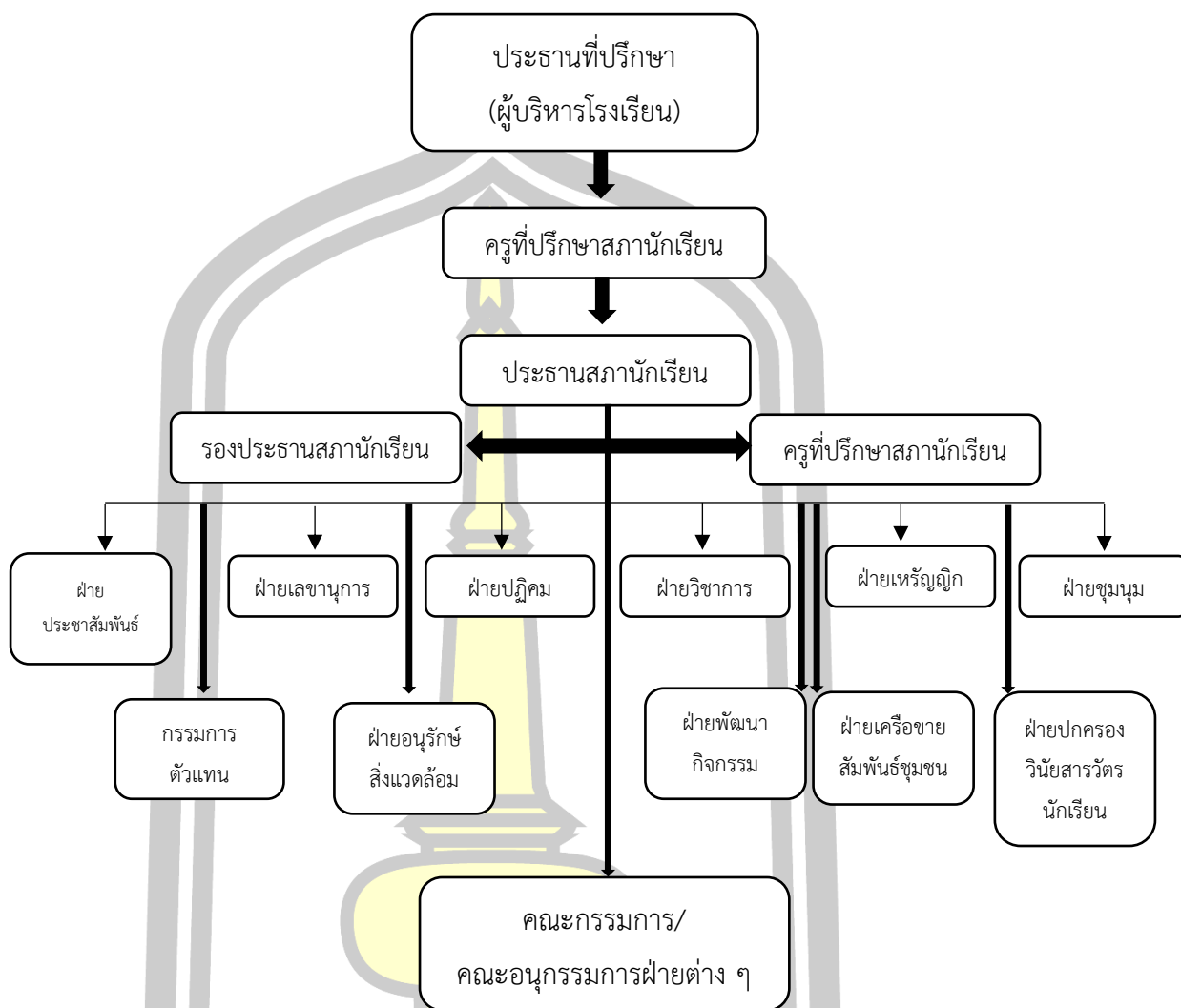
11. ส่งเสริมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

จากความสำคัญดังกล่าว สรุปได้ว่า ความสำคัญของสถานักเรียนอยู่ที่กิจกรรมที่มี
ส่วนช่วยพัฒนาเยาวชนของประเทศ เป็นพลเมืองดีของบ้านเมือง มีวินัย เสียสละเพื่อส่วนรวม ช่วย
ผู้คนเข้าถึงศักยภาพและใช้ความสามารถที่มีในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

4. โครงสร้างของสถานักเรียนนักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอโครงสร้างของสถานักเรียน
ดังต่อไปนี้

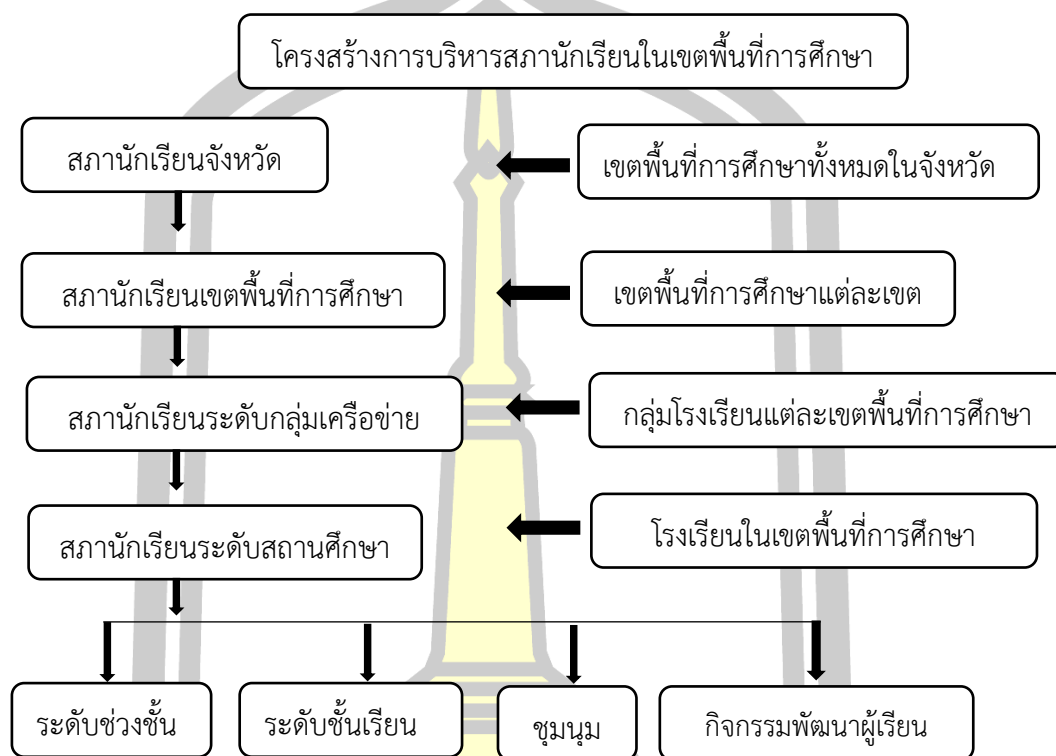
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้นำเสนอโครงสร้างการจัดการ
บริหารงานสถานักเรียนปรากฏ ดังแสดงในภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างคณะกรรมการสถานักเรียน

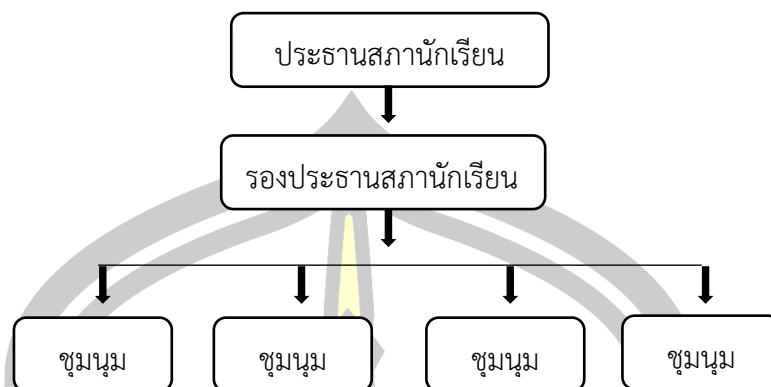
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้นำเสนอโครงสร้างการจัดการดำเนินงานสถานศึกษาปรากฏ แสดงดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างการจัดการดำเนินงานสถานศึกษา รูปแบบที่ 1

ภาพประกอบ 4 โครงสร้างการจัดการดำเนินงานสถานศึกษา รูปแบบที่ 2

ภาพประกอบ 5 โครงสร้างการจัดการดำเนินงานสถานักเรียน รูปแบบที่ 3

จากเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า รูปแบบงานสถานักเรียนจะมีองค์ประกอบหลายด้าน ทั้งวัตถุประสงค์ของสถานักเรียนที่แสดงถึงการส่งเสริมการปฏิบัติงานของสถานักเรียนที่มาจากตัวแทนของนักเรียน หัวหน้าห้อง ตัวแทนครู ผู้ปกครอง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเสนอสิทธิและหน้าที่ของสถานักเรียนให้ปฏิบัติ โดยเป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน มีการจัดการเลือกตั้งให้เป็นประชาธิปไตย มีความสุจริต โปร่งใส สถานักเรียนจึงมีส่วนช่วยให้นักเรียนรู้จักการปกครองตนเองในสังคมประชาธิปไตย อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ

5. บทบาทหน้าที่ของสถานักเรียน

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอบทบาทหน้าที่ของสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้นำเสนอบทบาทหน้าที่ของสถานักเรียนในสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

บทบาทของสถานักเรียน

1. เป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อส่วนรวมตามหลักธรรมาภิบาล
2. ปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของตนเองและเพื่อนนักเรียน โดยใช้กระบวนการประชาธิปไตยและแนวทางสันติวิธี
3. ส่งเสริม สนับสนุนและมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและส่วนรวม
4. สืบสานความรู้ ภูมิปัญญา อนุรักษ์วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ
5. เป็นผู้นำเพื่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคม
6. ประสานและปฏิบัติงานร่วมกับทุกหน่วยงาน องค์กรชุมชนต่าง ๆ
7. รณรงค์ให้นักเรียนทำความดีเพื่อเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน

หน้าที่ของสถานักเรียน

1. ดูแลทุกข์ สุข ของนักเรียน และร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน
2. ประสานงานกับบุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ เพื่อประโยชน์และความก้าวหน้าที่นักเรียนควรได้รับ
3. รับผิดชอบงานและกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน
4. คิดริเริ่มโครงการที่เป็นประโยชน์สามารถปฏิบัติได้จริงและส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียน
5. ดูแลสอดส่อง และบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า
6. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ทันต่อเหตุการณ์ และตรงไปตรงมา
7. เสนอความคิดเห็นต่อโรงเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และเพื่อพัฒนาโรงเรียนในด้านต่าง ๆ
8. วางแผนดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับครูที่ปรึกษา
9. ปฏิบัติงานโดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ หรือข้อบังคับอื่นใดของทางราชการ พร้อมทั้งต้องรักษาไว้ซึ่งศีลธรรม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

กรมวิชาการ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งมวลที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อมุ่งพัฒนาความเจริญงอกงามของนักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยจัดขึ้นนอกเหนือหรือไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามปกติในห้องเรียน โดยตรง เริ่มตั้งแต่นักเรียนจะเข้าเรียนระหว่างเรียน จนกระทั่งออกไปนอกโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน โดยมุ่งเน้นการทำงานในกลุ่ม/ทีมสิทธิ

สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดทำขึ้นสำหรับนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนวิชาการต่าง ๆ ในห้องเรียน ให้มีความรู้ กว้างขวางยิ่งขึ้น อันเป็นการพัฒนาลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของนักเรียน ทั้งในด้านร่างกาย

สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจ ภายใต้การแนะนำของครูที่ปรึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555) ได้เสนอขั้นตอนการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ

กิจกรรมพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำ เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในสภาวะการณ์เป็นผู้นำ และมีทักษะความเป็นผู้นำ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ในการสร้างสถานักเรียนให้เข้มแข็ง เช่น แบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้นำที่กลุ่มต้องการหรือการเป็นผู้นำที่ดี หรือจัดกลุ่ม Walk Rally เรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้ แล้วจึงนำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง

2. กิจกรรมการสร้างเครือข่าย

การประสานร่วมมือเพื่อการทำงานร่วมกันช่วยเหลือกันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีการติดต่อและเปลี่ยนข้อมูล แสดงความคิดเห็นภายในและภายนอกเครือข่ายการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการประสานเครือข่าย

3. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม

ได้กล่าวถึงขั้นตอนและกระบวนการจัดการประชุมไว้ว่า จัดประชุมโดยกำหนดองค์ประกอบการประชุม ดังนี้

1. ประธาน เป็นผู้ดำเนินการประชุมให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น เป็นผู้ควบคุมประเด็น รักษาเวลา กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็น ขยายความคิดเห็นให้ที่ประชุมได้รับรู้

2. เลขานุการ บันทึกประเด็นสำคัญในการประชุม อำนวยความสะดวกและประสานงาน

3. องค์ประชุมร่วมกันแสดงความคิดเห็น

4. วาระการประชุม เรื่องที่ต้องพิจารณาในการประชุม ดังนี้

5. รายงานการประชุม บทสรุปเนื้อหาในการประชุม

6. วิธีการประชุม ประธานจะเป็นผู้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ

6.1 เรื่องแจ้งให้ทราบ

6.2 รับรองรายงานประชุมครั้งที่แล้ว

6.3 เรื่องสืบเนื่อง

6.4 เรื่องที่พิจารณา

6.5 เรื่องอื่น ๆ

4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสา

ในการพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตอาสา/สำนักสาธารณะของสถาบันการศึกษา คือ สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสร้างปัญญาและพิจารณาจากการกระทำสู่การเรียนรู้ การสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ คือ สถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบัน ศาสนา สถาบันครอบครัว การสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม การสร้างกิจกรรมพัฒนาฯ ทั่ว ๆ ไป และต่อเนื่อง การได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย การสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง การสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ การสร้างวินัยในตนเอง และการมีเมตตาธรรม

5. การประเมินการจัดกิจกรรม

สถานักเรียนเป็นกิจกรรมหนึ่งของนักเรียน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยพัฒนา โรงเรียนตามกระบวนการนิติธรรม และเป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม ความเป็นประชาธิปไตย มีจิตวิญญาณในการใช้ธรรมาภิบาล เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ เป็นต้นกล้าประชาธิปไตยที่มั่นคง เข้มแข็ง ของสังคมไทย

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า สถานักเรียน คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนซึ่งจัดขึ้นนอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ และมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ดังนั้น จากความหมายดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การประเมินผลการจัดกิจกรรม สถานักเรียน หมายถึง กรรรวบรวบ และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนา งานกิจกรรมสถานักเรียน ซึ่งรูปแบบการประเมินจะต้องสอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรม

ประโยชน์ของการวัดผลประเมินผลทางการศึกษา

การประเมินผลมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะผลการประเมินจะเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงการเรียนการสอน การแนะแนว การประเมินหลักสูตร แบบเรียน การใช้สื่อการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้เสนอขั้นตอนการจัด กิจกรรมสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ

กิจกรรมพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในทักษะความเป็นผู้นำ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ในการ สร้างสถานักเรียนให้เข้มแข็ง เช่น แบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้นำที่กลุ่ม ต้องการหรือการเป็นผู้นำที่ดี หรือจัดกลุ่ม Walk Rally เรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้แล้วจึงนำมาสรุปเป็น องค์ความรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง

2. กิจกรรมการสร้างเครือข่าย

เครือข่าย หมายถึง การขยายตัวขององค์กรในการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ และเป็นการช่วยเหลือกัน ในการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อให้ องค์กรได้รับผลประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยทั่วไปเครือข่ายการดำเนินงานมีหลายระดับตั้งแต่ ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับท้องถิ่น

3. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม

การประชุมสถานักเรียน คณะกรรมการสถานักเรียนจะต้องดำเนินการตาม ขั้นตอนและกระบวนการ ดังนี้

1. ประธาน ทำหน้าที่ผู้ดำเนินการประชุมให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น ควบคุม ประเด็น รักษาเวลา กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วม ประชุมเสนอความคิดเห็น ขยายความคิดเห็นให้ที่ประชุม ได้รับรู้

2. เลขานุการ บันทึกประเด็นสำคัญในการประชุม อำนวยความสะดวก และประสานงาน

3. องค์กรประชุม ร่วมกันแสดงความคิดเห็น

4. วาระการประชุม เรื่องที่ต้องพิจารณาในการประชุม

5. รายงานการประชุม บทสรุปเนื้อหาในการประชุม

6. วิธีประชุม ประธานจะเป็นผู้ดำเนินการประชุม ตามระเบียบ

วาระการประชุม ดังนี้

6.1 เรื่องแจ้งให้ทราบ

6.2 รับรองรายงานประชุมครั้งที่แล้ว

6.3 เรื่องสืบเนื่อง

6.4 เรื่องที่พิจารณา

6.5 เรื่องอื่น ๆ

4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ

การพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตอาสา/สำนักสาธารณะของสถาบันการศึกษา คือ สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนสร้างปัญญาและพิจารณาจากการกระทำสู่การเรียนรู้ การสร้างความคิด จิตสำนึก ให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติคือ สถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบัน ศาสนา สถาบันครอบครัว การสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องใน เรื่องจิตสำนึก เพื่อส่วนรวม กรสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และต่อเนื่อง การได้รับความร่วมมือ จากหลายฝ่าย การสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง การสร้างความอดทนอดกลั้น ความรับผิดชอบ การสร้างวินัยในตนเอง และการมีเมตตาธรรม

5. การจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้

ได้เสนอขั้นตอนการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้

แนวปฏิบัติระดับสถานศึกษา

1. กำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา
ในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา
2. สร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
โดยการประชุม อบรม จัดค่าย และประชาสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ
3. ศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน เช่น วัสดุทัศน ทัศนกิจ และ
เป้าหมายของสถานศึกษา จำนวนครู จำนวนนักเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้อง ICT
ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ ที่จำเป็นต้องใช้
ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา
4. จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้สมบูรณ์
ในปัจจุบัน และเป็นข้อมูลพร้อมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน)
5. สนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
6. สร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน
ตามบริบทและสภาพของโรงเรียน
7. จัดซื้อ จัดหา และซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการ
เรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้อยู่เสมอ
8. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการ
การเรียนรู้ของสถานศึกษา
9. จัดตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของ
สถานศึกษา
10. จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการ
สาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา
11. ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และใช้วิธี
ที่หลากหลาย
12. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการ
สาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา สะท้อนผลการจัดกิจกรรมร่วมกัน และปรับปรุง พัฒนาให้มี
ประสิทธิภาพอยู่เสมอ

แนวปฏิบัติระดับชั้นเรียน

1. ครูแต่ละระดับชั้น ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร และ
การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ศึกษาและทำความเข้าใจการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระ
การเรียนรู้ของสถานักเรียนและวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้
3. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในระดับชั้นเดียวกันร่วมกัน
ประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ บูรณาการสาระ
การเรียนรู้ของสถานักเรียน และวางแผนจัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียน/ปีการศึกษา
4. วางแผนและออกแบบการวัด และประเมินผลการจัดการเรียนรู้
5. นำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

ลงสู่การปฏิบัติ

6. ใช้การนิเทศภายในเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง จัดให้มีการ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสภา
นักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ
7. รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของ
สถานักเรียนเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาค/รายปี

6. การประเมินผลการจัดกิจกรรม

การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน เป็นการรวบรวม และวิเคราะห์
ข้อมูล เพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนางาน ซึ่งรูปแบบการประเมินจะต้องสอดคล้องกับ
การดำเนินกิจกรรม จึงจำเป็นที่คณะทำงานสถานักเรียนจะต้องเรียนรู้แนวทางการประเมิน
การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกิจกรรมสถานักเรียนให้มี
ความสมบูรณ์รอบด้าน

การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียน กำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้

1. วางแผนการดำเนินงาน
2. กำหนดรูปแบบการประเมิน
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมิน
4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล
5. วัดและประเมินผล
6. สรุปรายงานผล
7. กิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย

โดยจัดทำหนังสือประเภท เรื่องสั้น นวนิยาย ประวัติชีวิตบุคคลสำคัญที่มีเนื้อหา
เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เพื่อเป็นการปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตยให้นักเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้เสนอขั้นตอนการจัด
กิจกรรมสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการประชุมสถานักเรียน การประชุมสถานักเรียน คณะกรรมการ
สถานักเรียนจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการ ดังนี้

ก่อนดำเนินการประชุม

1. การจัดเตรียมสถานที่ประชุม
2. การจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. การเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม

ระหว่างดำเนินการประชุม

1. ถ้ามีโต๊ะหมู่บูชา สถานักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
2. ถ้าไม่มีโต๊ะหมู่บูชา สถานักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
3. การทำหน้าที่ของประธานสถานักเรียน
4. การทำหน้าที่ของเลขานุการ
5. การทำหน้าที่ของสมาชิก
6. การเริ่มต้นการประชุมประธานตรวจสอบความพร้อม และ

องค์ประชุมเปิดการประชุม โดยเริ่มต้นในระเบียบวาระที่ 1 หรือเกริ่นนำแล้วมอบให้รองประธานหรือ
กรณีประธานไม่อยู่ในที่ประชุมให้เลือกผู้ที่ทำหน้าที่เป็นประธานในครั้งนี เพื่อดำเนินการประชุมตาม
วาระการประชุม

7. ระเบียบวาระที่ 2 ประธานจะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้เป็น
หน้าที่ของเลขานุการ เป็นคนดำเนินการก็ได้ แต่ในขั้นตอนที่ให้ที่ประชุมพิจารณาแล้วรับรองรายงาน
การประชุม ต้องเป็นหน้าที่ของประธาน

8. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธาน ดำเนินการประชุมตามระเบียบ
วาระการประชุมที่กำหนด

9. การจดบันทึกการประชุม เป็นหน้าที่ของเลขานุการ/ผู้ช่วย
เลขานุการโดยตรง ให้สังเกตว่า สมาชิกมีกรจดบันทึกการประชุมหรือไม่ หากไม่สมควรเสนอแนะให้
สมาชิกจดบันทึก เพื่อเป็นการทบทวนบทบาทหน้าที่ของตนเองหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

10. ประธานควบคุมการประชุมให้ดำเนินไปตามวาระ การประชุมต้อง
สามารถสรุปประเด็นจากการประชุม และหยุดข้อโต้แย้งในที่ประชุม และที่สำคัญทุกครั้งที่มีการสมมติ

ในที่ประชุมต้องเป็นบทบาทของประธานเท่านั้น เรื่องบางเรื่องไม่จำเป็นต้องลงมติก็ได้ หากสมาชิกในที่ประชุมทุกคนเห็นชอบ เมื่อมีข้อขัดแย้งจึงขอมติในที่ประชุม

11. สมาชิกแสดงความคิดเห็น ต้องเคารพสิทธิ์และให้เกียรติในที่ประชุม โดยการยกมือ ประธานอนุญาตให้พูดจึงพูดได้แนะนำตัว ตำแหน่ง แล้วจึงพูด การลงมติในที่ประชุม เป็นบทบาทหน้าที่ของประธาน ต้องดำเนินการดังนี้

1. ประธานเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้อภิปรายเสนอความคิดเห็น โดยเสนอภาคตามประเด็นที่เสนอในที่ประชุม

2. ประธานสรุปประเด็นว่าใครเสนออะไรในที่ประชุม แล้วจึงถามความเห็นในที่ประชุม และสรุปผลเป็นเรื่อง ๆ ไปในคราวเดียวกัน

เมื่อจบการประชุม

1. เมื่อประธานสอบถามความคิดเห็นประเด็นอื่น ๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติมก่อนมอบหมายเลขานุการ สรุปรายงานการประชุม ปิดการประชุม

2. เมื่อจบการประชุมแล้ว ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนลักษณะเดียวกับการเริ่มต้นการประชุม

3. นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อ โปรดทราบ และพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษา

4. จัดเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรอง รายงานการประชุมในการประชุมคณะกรรมการสถานักเรียนครั้งต่อไป

2. การพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตอาสา/สำนึกสาธารณะของสถาบันการศึกษา คือ

2.1 การส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสร้างปัญญาและพิจารณาจากการกระทำสู่การเรียนรู้

2.2 การสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ คือ สถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันศาสนา และสถาบันครอบครัว

2.3 การสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน

2.4 การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม

2.5 การสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และต่อเนื่อง

2.6 การได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย

2.7 การสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง

2.8 การสร้างความคิดนอกกรอบ อุดหนุน ความรับผิดชอบ

2.9 การสร้างวินัยในตนเอง และมีเมตตาธรรม

3. การสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนและการมีส่วนร่วมของสถานักเรียน
วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน

3.1 สถานักเรียนโดยประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นตัวแทน
สถานักเรียนเข้าร่วมประชุมร่วมกับ ผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับ
โครงการ/กิจกรรม/งาน

3.2 สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/
งานเข้าที่ประชุม คณะกรรมการสถานักเรียน (เป็นโครงการ/กิจกรรมที่เสนอโดยคณะกรรมการ
สถานักเรียนเองหรือผ่านทาง ผู้บริหาร ครู/หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ)

3.3 สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและ
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

3.4 สถานักเรียนเสนอโครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอน
การวิธีการดำเนินงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณา

3.5 สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน
ประสานงาน

3.6 สถานักเรียนปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทินร่วมกับบุคลากร องค์กร
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.7 ประเมินสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

4. การจัดการการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้

แนวปฏิบัติระดับสถานศึกษา

1. กำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาใน
การดำเนินงาน การจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

2. สร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
โดยการประชุม อบรม จัดค่าย และประชาสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ

3. ศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน เช่น วัสดุทัศน์ พันธกิจ และ
เป้าหมายของสถานศึกษา จำนวนครู จำนวนนักเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการห้องสมุด ห้อง ICT
ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ ที่จำเป็นต้องใช้
ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

4. จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้
สมบูรณ์ในปัจจุบัน และเป็นข้อมูล พร้อมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

5. สนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ความสะอาดต่าง ๆ

6. สร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก

โรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน

7. จัดซื้อ จัดหา และซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้อยู่เสมอ

8. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

9. จัดตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

10. จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

11. ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และใช้วิธีที่หลากหลาย

12. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน สะท้อนผลการจัดกิจกรรมร่วมกัน และปรับปรุง พัฒนาให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

แนวปฏิบัติระดับชั้นเรียน

1. ครูแต่ละระดับชั้น ศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร และการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ศึกษาและทำความเข้าใจการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้

3. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในระดับชั้นเดียวกันร่วมกัน ประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวางแผนจัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียน/ปีการศึกษา

4. วางแผนและออกแบบการวัด และประเมินผลการเรียนรู้

5. นำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ

6. ใช้การนิเทศภายในเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ

7. รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของ
สถานักเรียนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาค/รายปี

5. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน เป็นการรวบรวมและ
วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนางาน ซึ่งรูปแบบการประเมินจะต้อง
สอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรม จึงจำเป็นที่คณะกรรมการสถานักเรียนจะต้องเรียนรู้แนวทางการประเมิน
การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกิจกรรมสถานักเรียนให้มี
ความสมบูรณ์รอบด้าน

การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียน กำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้

1. วางแผนการดำเนินงาน
2. กำหนดรูปแบบการประเมิน
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมิน
4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล
5. วัดและประเมินผล
6. สรุปรายงานผล

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน (2567) ได้เสนอขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม
สถานักเรียน ดังต่อไปนี้

1. ที่มาของสถานักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้
กำหนดนโยบายและจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียน โดยการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียน ชุมนุม ชมรม
และการมีส่วนร่วมให้เกิด วิถีประชาธิปไตยในโรงเรียนเป็นพลเมืองที่ดีและแสดงออกอย่างสร้างสรรค์
ดังนั้น การพัฒนาผู้เรียน โดยการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถตอบสนอง
การส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย เพื่อเสริมสร้างความตระหนักและความสำนึกในความเป็น
ชาติไทย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกิจกรรม มีการส่งเสริมกิจกรรมการเลือกตั้ง รวมถึงเป็นกลไกสำคัญใน
การฝึกให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุข

2. โครงสร้างสถานักเรียน

บทบาทหน้าที่ของสถานักเรียนที่เป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียน
ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน และส่วนรวม รวมถึงเป็นกลไกสำคัญให้นักเรียนเห็นคุณค่าของ
การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประกอบกับโรงเรียนได้
จัดทำระเบียบว่าด้วยสถานักเรียนไว้ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน โดยทั่วไปโครงสร้างและรูปแบบของ

สถานักเรียนแต่ละโรงเรียนจะประกอบด้วย สมาชิกสถานักเรียน 3 ลักษณะ คือ สมาชิกสถานักเรียน ที่มาจากการดำเนินการเลือกตั้งในระดับโรงเรียน อาจจะเลือกตั้งแบบเป็นพรรคหรือเป็นรายบุคคล ที่ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานคณะกรรมการสถานักเรียนคณะกรรมการที่มาจากการคัดเลือกและ คณะกรรมการที่มาจากการแต่งตั้งโดยตำแหน่ง เพื่อเป็นตัวแทนของนักเรียนเข้าร่วมเป็น คณะกรรมการสถานักเรียนด้วย รูปแบบและจำนวนของคณะกรรมการสถานักเรียนให้เป็นไปตาม ระเบียบว่าด้วย สถานักเรียนของโรงเรียนนั้น

3. การประชุมสถานักเรียน

การประชุมเป็นกิจกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ จากสมาชิกอย่างทั่วถึงสมาชิกผู้ร่วม ประชุมต้องรู้บทบาทหน้าที่ของตนผู้ที่ทำหน้าที่ประธานต้องสามารถใช้เทคนิคในการนำและควบคุม การประชุม เพื่อให้ผู้ร่วมประชุมมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการเสนอความคิดที่ทำให้เกิดการ ยอมรับและเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

4. เครือข่ายสถานักเรียนและการมีส่วนร่วม

การประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกันของสถานักเรียนกับ บุคคล องค์กร หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นการช่วยเหลือกันในการ แก้ปัญหาพัฒนาให้เป็นกระบวนการต่อเนื่องและยั่งยืน โดยทั่วไปเครือข่ายการดำเนินงานมีตั้งแต่ ระดับโรงเรียน ระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ โดยการสร้างเครือข่าย สถานักเรียนมี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. เครือข่ายภายใน

เครือข่ายภายใน คือ เครือข่ายภายในโรงเรียนที่สร้างความร่วมมือ ในการทำงานกับสถานักเรียน

2. เครือข่ายภายนอก

เครือข่ายภายนอก คือ เครือข่ายบุคคล องค์กร หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน ภายนอกโรงเรียน ที่สร้างความร่วมมือในการทำงานกับสถานักเรียน

5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดการ

เรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กับกิจกรรมสถานักเรียนเป็นการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและ ประเมินผลอย่างสอดคล้องสัมพันธ์กัน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ ความคิด ทักษะ และ ประสบการณ์อย่างหลากหลาย สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ ชีวิตประจำวันได้อย่างสอดคล้องกับความเป็นจริง ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21

6. การเสนอโครงการกิจกรรม

โครงการ/กิจกรรม เป็นการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหา
การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
และมีเป้าหมาย

1. ชื่องานโครงการ/กิจกรรม
2. วัตถุประสงค์
3. ขั้นตอนการปฏิบัติ
4. ลำดับขั้นตอนการเสนอโครงการ/กิจกรรม

7 การประเมินกิจกรรมสถานักเรียน

การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน เป็นการรวบรวมและ
วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนางาน ซึ่งรูปแบบการประเมินจะต้อง
สอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรมจึงจำเป็นที่คณะกรรมการสถานักเรียนจะต้องเรียนรู้แนวทาง
การประเมินการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกิจกรรม
สถานักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

องค์ประกอบ การจัดกิจกรรมสถานักเรียน		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัญมณีศึกษา เขต 28 (2561)	สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน (2567)	ความถี่
1. การพัฒนาทักษะผู้นำ		✓	✓			2
2. การพัฒนาทักษะการประชุม		✓	✓	✓	✓	4
3. การสร้างสร้างเครือข่าย		✓	✓	✓	✓	4
4. การสร้างจิตอาสา/สำนึกสาธารณะ		✓	✓	✓		3
5. การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้			✓	✓	✓	3

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ การจัดกิจกรรมสถานักเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 (2561)	สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน (2567)	ความถี่
6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	✓	✓	✓	✓	4
7. กิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย		✓			1
8. ที่มาของสถานักเรียน				✓	1
9. โครงสร้างของสถานักเรียน				✓	1
10. การเสนอโครงการกิจกรรม				✓	1

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนเมื่อพิจารณาแล้วพบว่า มีประเด็นที่สอดคล้องกันหลายประการ ผู้วิจัยจึงเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 2 ขึ้นไปได้ 6 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัยและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยผลการสังเคราะห์องค์ประกอบ การดำเนินงานสถานักเรียนในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาทักษะผู้นำ 2) การพัฒนาทักษะการประชุม 3) การสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม 4) การสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ 5) การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 6) การประเมินผล การจัดกิจกรรมสถานักเรียน

1. การพัฒนาทักษะผู้นำ

ความหมายของภาวะผู้นำนักเรียน

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำนักเรียน ดังนี้

จีระ หงส์ลดารมภ์ (2549) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำนักเรียน คือ การเป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรม มีการใฝ่รู้ตลอดเวลา มีวินัย ทำงานเป็นทีม มองอนาคต และมีมารยาทในสังคม รักชาติวัฒนธรรมไทย

กลุ่มเยาวชนโรงเรียนเทพศิรินทร์พุด (2550) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำนักเรียน หมายถึง ผู้นำต้องเป็นผู้ที่รู้จักแก้ไขปัญหา การใช้ชีวิตอย่างมีเป้าหมาย เลือกรับในสิ่งที่รัก และสนุกกับมันมากกว่าที่จะเดินตามรอยคนอื่น ต้องมีความอดทน และศักยภาพในตนเอง ความทะเยอทะยานจะผลักดันเราไปสู่ความเป็นเลิศ การที่เราจะเรียนรู้สิ่งใดนั้นมันไม่สำคัญว่าเราจะต้องเรียนรู้แต่ในตำรา แต่เราสามารถเรียนรู้ และรับรู้จากนอกตำราได้ และภาวะผู้นำนักเรียนคือ กล้าที่จะนำเสนอความคิดของตนเอง กล้าที่จะเป็นผู้นำ ได้แก่งัดในการเปลี่ยนความคิด คิดอย่างไรจึงจะประสบความสำเร็จ คิดอย่างไรจึงจะเป็นคนที่มีศักยภาพ ในขณะที่เดียวกันต้องมีคุณธรรมด้วย ความเป็นเลิศที่ยั่งยืน คือ ความเป็นเลิศที่ได้มาด้วยความรู้และความดีควบคู่กันไป และภาวะผู้นำต้องมีความมุ่งมั่น และความทะเยอทะยาน แต่เราอย่าเพ้อฝัน เราต้องเป็นบุคคลที่มีศักยภาพมากกว่าบุคคลอื่น และการที่เราจะเป็นผู้นำได้เต็มตัวเราต้องสามารถทำให้ผู้อื่นทำตามเราได้ จึงจะเรียกว่าเป็นผู้นำที่ดี

วรุฒิ จิรสจิริธรรม (2553) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำนักเรียน หมายถึง ความสามารถในการนำตนเองและผู้อื่นให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีการใฝ่รู้ตลอดเวลา มีวินัย ทำงานเป็นทีม มองอนาคตและมีมารยาทในสังคม รักษาวัฒนธรรมไทย รู้จักแก้ไขปัญหา การใช้ชีวิตอย่างมีเป้าหมาย ต้องมีความอดทนและศักยภาพในตนเอง ความทะเยอทะยานจะผลักดันเราไปสู่ความเป็นเลิศ กล้าที่จะนำเสนอความคิดของตนเอง กล้าที่จะเป็นผู้นำ ได้แก่งัดในการเปลี่ยนความคิด คิดอย่างไรจึงจะประสบความสำเร็จ คิดอย่างไรจึงจะเป็นคนที่มีศักยภาพ อีกทั้งมีความสามารถในการชักจูงให้ผู้อื่นทำงานเป็นทีมไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากบอร์ดบริหารวิทยาลัยเวอร์จิเนีย (Virginia Board of Education, 2001) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำนักเรียน คือ ผู้ที่มีจริยธรรม มีพฤติกรรมรับผิดชอบนักเรียนทำงานอย่างเข้าใจต่อการปฏิบัติภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและกล้าเสี่ยงต่อโอกาสที่เปิดต่อการเป็นผู้นำ โดยการท้าทายให้มีภาวะผู้นำนี้ไม่จำกัดอายุ เพศ หรือศาสนา

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการเป็นผู้นำ กล้าที่จะนำเสนอความคิดของตนเอง เป็นผู้ช่วยชี้แนะแนวทางเพื่อผลักดันและชักจูงใจให้ผู้อื่นทำงานเป็นทีมไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของกิจกรรมนักเรียน

สำหรับความหมายของคำว่า “กิจกรรมนักเรียน” นั้น มีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการ ดังนี้

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2535) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเวลาเรียนและนอกเหนือจากหลักสูตรที่โรงเรียนกำหนดให้เรียนในเวลาปกติ ทั้งนี้ด้วยความสมัครใจของนักเรียนเอง และ

ด้วยความช่วยเหลือผู้อำนวยการความสะอาดของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมแต่ละอย่างบรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ ตัวอย่างกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ การดำเนินงานของสภานักเรียน ชุมนุมหรือชมรมต่าง ๆ ที่นักเรียนตั้งขึ้นในโรงเรียน เช่น ชมรมดนตรี ชมรมกีฬา ชมรมศิลปวัฒนธรรม ชมรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึงบรรดากิจกรรมทั้งหลายทั้งในหรือนอกหลักสูตรที่ให้การศึกษากับนักเรียนนอกห้องเรียน จัดขึ้น โดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าเรียนและดำเนินการเอง โดยความเห็นชอบและสนับสนุนจากคณาจารย์และไม่มีการให้คะแนนใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

กรมวิชาการ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อมุ่งพัฒนาความเจริญงอกงามของนักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยจัดขึ้นนอกเหนือหรือไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามปกติในห้องเรียน โดยตรง เริ่มตั้งแต่นักเรียนจะเข้าเรียนระหว่างเรียน จนกระทั่งออกไปนอกโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน โดยมุ่งเน้นการทำงานในกลุ่ม/ทีมสันทิ

สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดทำขึ้นสำหรับนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ ในห้องเรียน ให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น อันเป็นการพัฒนาลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของนักเรียน ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจ ภายใต้การแนะนำของครูที่ปรึกษา

จะเห็นได้ว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นนอกการจัดการเรียนการสอนปกติ ไม่นับรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนตนเองแบบองค์รวม ตั้งแต่การวิจัย วิเคราะห์ วางแผน ดำเนินการ ประเมินผล ปรับปรุงงาน

จึงสรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้นำ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น นอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติ ออกแบบมาเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนตนเองอย่างรอบด้าน นักเรียนที่แสดงความเป็นผู้นำได้รับการสนับสนุนให้พูดและพูดออกมา ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยชี้แนะวิธีการสร้างอิทธิพลต่อผู้อื่น Teamwork เพื่อความสำเร็จของทีมอย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของภาวะผู้นำ

ได้มีผู้เสนอวิธีการพัฒนาทักษะผู้นำไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

Marquaedt (1996) กล่าวว่า ผู้นำจะต้องสาธิตและเป็นแบบอย่างแห่งความมุ่งมั่นต่อการเรียนรู้ การสร้างวิสัยทัศน์อย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ แต่ผู้นำจะต้องสามารถบอกวิสัยทัศน์

แห่งการเรียนรู้และปฏิบัติตามวิสัยทัศน์นั้น ผู้นำต้องมีส่วนร่วมในการจัดอุปสรรคอันเกิดจากลำดับขั้นในการบริหารและเข้าร่วมในความพยายามในการเรียนรู้เป็นคนแรก

สราญรัตน์ จันทะมล (2548) ได้วิเคราะห์ความสำคัญของภาวะผู้นำใน 3 ประเด็น คือ ผู้บริหารต้องตระหนักว่าการจูงใจและภาวะผู้นำเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ ทักษะภาวะผู้นำจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การบริหารมีความเติบโตก้าวหน้า หากต้องการประสบผลสำเร็จก็ต้องพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีผลต่อความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติและมีผลต่อการปฏิบัติงานว่าจะดีหรือไม่ดีด้วย และคนเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานเพื่อความสำเร็จ หากไม่มุ่งพัฒนาคน ไม่มุ่งพัฒนาภาวะผู้นำแม้จะมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงใดก็ไม่อาจจะเติบโตก้าวหน้าได้ จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ความอยู่รอด ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร จึงมีผู้สนใจศึกษาเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำจนเกิดแนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำมากมาย

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2549) ภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการบังคับบัญชาบุคคลอื่นโดยได้รับและยกย่องจากบุคคลอื่น เป็นผู้ทำให้คนอื่นไว้วางใจและให้ความร่วมมือ ความเป็นผู้นำเป็นผู้มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกหรือสั่งการบังคับบัญชาประสานงานโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ (Authority) เพื่อให้กิจการงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ต้องการ ความเป็นผู้นำหมายถึงผู้ที่มีความสามารถในการใช้ศิลปะในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ (Leadership) มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะภาวะผู้นำของนักเรียนระดับมัธยมศึกษายิ่งมีความสำคัญ เพราะอยู่ในช่วงวัยเรียนจะต้องดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามโครงการ ตามคำแนะนำจากครู อันจะนำชื่อเสียง ความเชื่อมั่น ความศรัทธาของประชาชน และนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน

วิธีการพัฒนาทักษะผู้นำ

ได้มีผู้เสนอวิธีการพัฒนาทักษะผู้นำไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

พงษ์เทพ สุขหารักษ์ (2555) ได้เสนอวิธีการพัฒนาทักษะผู้นำ ดังนี้
การสัมมนา หมายถึง การให้สมาชิกช่วยกันระดมความคิดเห็น เพื่อแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงานในขอบข่ายเนื้อหาสาระที่กำหนด

การระดมความคิด หมายถึง การคิดอย่างสร้างสรรค์ต่อปัญหาใด ๆ อย่างเสรีหลากหลาย ไม่วิจารณ์ความคิดของผู้อื่น ระดมให้คิดให้มากที่สุด แล้วนำไปสู่การประเมินของกลุ่มใหญ่เพื่อหาแนวคิดที่เหมาะสมและเป็นไปได้

การแสดงบทบาทสมมติ หมายถึง การทดลองสวมบทบาทที่สมมติขึ้นมา โดยเปิดโอกาสให้ผู้แสดงได้พูดก่อน แล้วนำไปเป็นประเด็นเพื่อวิเคราะห์ปัญหา แล้วให้ผู้แสดงและกลุ่ม ชี้ประเด็นว่าได้เรียนรู้อะไรจากพฤติกรรมของตัวละคร เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

เกมการบริหาร หมายถึง การจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อให้ผู้เรียนได้ ทดลองเผชิญเหตุการณ์ ผู้เรียนจะมีโอกาสฝึกวินัย และคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสม

การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การเรียนรู้ด้วยตนเอง รูปแบบหนึ่งที่อาศัยบทเรียนที่ถูกออกแบบมาให้ผู้เรียนเรียนจากคอมพิวเตอร์ โดยมีเนื้อหาสาระตามที่ ผู้ออกแบบกำหนด ผู้เรียนสามารถทำได้ตอบกับเครื่อง ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง การเรียนรู้จะเร็วหรือช้าอยู่กับความสามารถของผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาจิต หมายถึง การฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่มุ่งเสริมสร้าง ความมั่นคงทางอารมณ์และความพลังของจิตใจ ให้ความสงบเยือกเย็น เช่น การฝึกสมาธิเพื่อให้จิตใจ เหมาะแก่การใช้สติปัญญาในการวิเคราะห์สภาพการและปัญหาในการทำงานและการดำเนินชีวิต

กิจกรรมนันทนาการ หมายถึง การร่วมกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง เช่น การร้องเพลง การปรบมือเป็นจังหวะพร้อมกัน การร้องเพลงประกอบท่าทาง การเล่นเกมสั้น ๆ เป็นต้น โดยเน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติและ สร้างความสัมพันธ์ ตลอดจนสร้างความสนุกสนานให้กับผู้เรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555) ได้เสนอ วิธีการพัฒนาทักษะผู้นำ ดังนี้ กิจกรรมพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนความรู้ ความเข้าใจในสภาวะการณ์เป็นผู้นำ และมีทักษะความเป็นผู้นำ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัด กิจกรรมไปใช้ประโยชน์ในการสร้างสภานักเรียนให้เข้มแข็ง เช่น แบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะผู้นำที่กลุ่มต้องการหรือการเป็นผู้นำที่ดี หรือจัดกลุ่ม Walk Rally เรียนรู้ตามฐาน การเรียนรู้ แล้วจึงนำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้เสนอวิธีการพัฒนา ทักษะผู้นำ ดังนี้ กิจกรรมพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจใน ทักษะความเป็นผู้นำ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ในการสร้างสภา นักเรียนให้เข้มแข็ง เช่น แบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้นำที่กลุ่มต้องการหรือ การเป็นผู้นำที่ดี หรือจัดกลุ่ม Walk Rally เรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้แล้วจึงนำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง

2. การพัฒนาทักษะการประชุม

ความหมายของการประชุม

ได้มีผู้ให้ความหมายของการประชุมไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

สุพัฒน์ ชุ่มช่วย (2537) ให้ความหมายว่า การประชุม หมายถึง บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป รวมกันเพื่อดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยทั่วไปจะเกี่ยวกับการสื่อสาร การวางแผน การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ และการสร้างแรงจูงใจ

วีรยุทธ มาฆะศิรินันท์ (2542) ให้ความหมายว่า การประชุม คือ การประชุมในหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแจ้งข่าวสารที่เกี่ยวข้อง ประสานงานและทำความเข้าใจร่วมกันในการบริหารและการปฏิบัติงาน

ไมโล โอ. แฟรงค์ (2534) ให้ความหมายว่า การประชุม คือ หลักของการวางตัวการแสดงความคิดเห็น และหลักของการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยใช้การเจรจาเป็นหัวใจสำคัญ เพราะการเจรจาเป็นเครื่องมือในการจัดการที่สำคัญและทำที่ที่เราแสดงออกในการเจรจาอาจสร้างความสำเร็จ

ฝ่ายวิชาการเอ็กซ์เปอร์เน็ท (2548) ให้ความหมายว่า การประชุม เป็นขั้นตอนหรือกระบวนการร่วมกันของกลุ่มคนเพื่อเป้าหมายในการดำเนินงาน ซึ่งมีความสำคัญยิ่งในการทำงานขององค์กร

พอสรุปความคิดเห็นของบุคคลดังกล่าวได้ว่า การประชุม คือ การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาร่วมปรึกษาหารือกันในการทำงาน เพื่อร่วมกันคิดอย่างมีวัตถุประสงค์ มีระเบียบวิธีตามสถานที่ และเวลาที่กำหนด

ความหมายของกิจกรรมนักเรียน

สำหรับความหมายของคำว่า “กิจกรรมนักเรียน” นั้น มีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการ ดังนี้

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2535) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเวลาเรียนและนอกเหนือจากหลักสูตรที่โรงเรียนกำหนดให้เรียนในเวลาปกติ ทั้งนี้ด้วยความสมัครใจของนักเรียนเอง และด้วยความช่วยเหลือเอื้ออำนวยความสะดวกของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมแต่ละอย่างบรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ ตัวอย่างกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ การดำเนินงานของสภานักเรียน ชุมนุมหรือชมรมต่าง ๆ ที่นักเรียนตั้งขึ้นในโรงเรียน เช่น ชมรมดนตรี ชมรมกีฬา ชมรมศิลปวัฒนธรรม ชมรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง บรรดากิจกรรมทั้งหลายทั้งในหรือนอกหลักสูตร ที่ให้การศึกษาแก่นักเรียนนอกห้องเรียน

จัดขึ้น โดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าเรียนและดำเนินการเองโดยความเห็นชอบและสนับสนุนจาก
คณาจารย์ และไม่มีการให้คะแนนใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

กรมวิชาการ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง
กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งมวลที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อมุ่งพัฒนาความเจริญงอกงามของนักเรียนทั้งทางด้าน
ร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยจัดขึ้นนอกเหนือหรือไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามปกติ
ในห้องเรียนโดยตรง เริ่มตั้งแต่นักเรียนจะเข้าเรียนระหว่างเรียน จนกระทั่งออกไปนอกโรงเรียน
เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตาม
แผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน โดย มุ่งเน้นการทำงานในกลุ่ม/ทีม

สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง
กิจกรรมที่จัดทำขึ้นสำหรับนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ ในห้องเรียนให้มีความรู้
กว้างขวางยิ่งขึ้น อันเป็นการพัฒนาลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของนักเรียน ทั้งในด้านร่างกาย
สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจภายใต้
การแนะนำของครูที่ปรึกษา

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น นอกเหนือ
การจัดการเรียนการสอนปกติ ไม่มีการคิดเป็นผลการเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเอง
อย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม หมายถึง กิจกรรม
ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาร่วมปรึกษาหารือกันในการทำงาน เพื่อร่วมกันคิดอย่างมีวัตถุประสงค์
โดยมุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน
ประเมินผลปรับปรุงการทำงาน

ขั้นตอนและกระบวนการจัดการประชุม

ขั้นตอนและกระบวนการจัดการประชุม เป็นสิ่งที่มีความสำคัญของการประชุม
เพราะการที่จะดำเนินการประชุมให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จะต้องเริ่มตั้งแต่การประชุมครั้งแรก ทั้งนี้
เพราะความสำเร็จของการประชุมที่ต่อเนื่อง มีผลมาจากการประชุมครั้งแรกเช่นเดียวกับการสร้าง
ความประทับใจครั้งแรก ๆ มีความสำคัญอย่างมาก เพราะถ้าการประชุมครั้งแรกล้มเหลวก็จะทำให้
การประชุมครั้งต่อ ๆ ไปยากที่จะสำเร็จ การยอมรับการประชุมครั้งต่อไปด้วยความกระตือรือร้นหรือ
ด้วยความตั้งใจก็ขึ้นอยู่กับความเต็มใจของสมาชิกและกระบวนการจัดการประชุมที่ดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555)

ได้กล่าวถึงขั้นตอนและกระบวนการจัดการประชุมไว้ว่า จัดประชุมโดยกำหนดองค์ประกอบการ
ประชุม ดังนี้

1. ประธาน เป็นผู้ดำเนินการประชุมให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น เป็นผู้ควบคุมประเด็น รักษาเวลา กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็น ขยายความคิดเห็นให้ที่ประชุมได้รับรู้

2. เลขานุการ บันทึกประเด็นสำคัญในการประชุม อำนวยความสะดวกและประสานงาน

3. องค์ประชุมร่วมกันแสดงความคิดเห็น

4. วาระการประชุม เรื่องที่ต้องพิจารณาในการประชุมการประชุม ดังนี้

5. รายงานการประชุม บทสรุปเนื้อหาในการประชุม

6. วิธีการประชุม ประธานจะเป็นผู้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ

6.1 เรื่องแจ้งให้ทราบ

6.2 รับรองรายงานประชุมครั้งที่แล้ว

6.3 เรื่องสืบเนื่อง

6.4 เรื่องที่พิจารณา

6.5 เรื่องอื่น ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้กล่าวถึงขั้นตอนและกระบวนการจัดการประชุมไว้ว่า การประชุมสถานักเรียน คณะกรรมการสถานักเรียนจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการ ดังนี้

ก่อนดำเนินการประชุม

1. การจัดเตรียมสถานที่ประชุม

2. การจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง

3. การเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม

ระหว่างดำเนินการประชุม

1. ถ้ามีโต๊ะหมู่บูชา สถานักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร

2. ถ้าไม่มีโต๊ะหมู่บูชา สถานักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร

3. การทำหน้าที่ของประธานสถานักเรียน

4. การทำหน้าที่ของเลขานุการ

5. การทำหน้าที่ของสมาชิก

6. การเริ่มต้นการประชุม ประธานตรวจสอบความพร้อม และ

องค์ประชุมเปิดการประชุมโดยเริ่มต้นในระเบียบวาระที่ 1 หรือเกริ่นนำแล้วมอบให้รองประธานหรือกรณีประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้เลือกผู้ที่ทำหน้าที่เป็นประธานในครั้งนี เพื่อดำเนินการประชุมตามวาระการประชุม

7. ระเบียบวาระที่ 2 ประธานจะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของเลขานุการ เป็นคนดำเนินการก็ได้ แต่ในขั้นตอนที่ให้ที่ประชุมพิจารณาแล้วรับรองรายงานการประชุม ต้องเป็นหน้าที่ของประธาน

8. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธาน ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด

9. การจดบันทึกการประชุม เป็นหน้าที่ของเลขานุการ/ผู้ช่วยเลขานุการโดยตรง ให้สังเกตว่าสมาชิกมีการจดบันทึกการประชุมหรือไม่ หากไม่สมควรเสนอแนะให้สมาชิกจดบันทึกเพื่อเป็นการทบทวนบทบาทหน้าที่ของตนเองหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

10. ประธานควบคุมการประชุมให้ดำเนินไปตามวาระการประชุม ต้องสามารถสรุปประเด็นจากการประชุม และหยุดข้อโต้แย้งในที่ประชุม และที่สำคัญทุกครั้งที่มีการลงมติในที่ประชุม ต้องเป็นบทบาทของประธานเท่านั้น เรื่องบางเรื่องไม่จำเป็นต้องลงมติก็ได้ หากสมาชิกในที่ประชุมทุกคนเห็นชอบ เมื่อมีข้อขัดแย้งจึงขอมติในที่ประชุม

11. สมาชิกแสดงความคิดเห็น ต้องเคารพสิทธิและให้เกียรติในที่ประชุมโดยการยกมือ ประธานอนุญาตให้พูดจึงพูดได้แนะนำตัว ตำแหน่ง แล้วจึงพูด

การลงมติในที่ประชุม เป็นบทบาทหน้าที่ของประธาน ต้องดำเนินการดังนี้

1. ประธานเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้อภิปรายเสนอ ความคิดเห็นโดยเสมอภาคตามประเด็นที่เสนอในที่ประชุม

2. ประธานสรุปประเด็นว่าใครเสนออะไรในที่ประชุม แล้วจึงถามความเห็นในที่ประชุม และสรุปผลเป็นเรื่อง ๆ ไปในคราวเดียวกัน

เมื่อจบการประชุม

1. เมื่อประธานสอบถามความคิดเห็นประเด็นอื่น ๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติมก่อนมอบหมายเลขานุการ สรุปรายงานการประชุม ปิดการประชุม

2. เมื่อจบการประชุมแล้ว ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนลักษณะเดียวกับการเริ่มต้นการประชุม

3. นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษา

4. จัดเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมในการประชุมคณะกรรมการสถานักเรียนครั้งต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กล่าวถึงขั้นตอนและกระบวนการจัดการประชุมไว้ว่า การประชุมสถานักเรียน คณะกรรมการสถานักเรียนจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการ ดังนี้

1. ประธาน ทำหน้าที่ผู้ดำเนินการประชุมให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น ควบคุมประเด็น รักษาเวลา กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วม ประชุมเสนอความคิดเห็น ขยายความคิดเห็นให้ที่ประชุมได้รับรู้
2. เลขานุการ บันทึกประเด็นสำคัญในการประชุม อำนวยความสะดวก และประสานงาน
3. องค์ประชุม ร่วมกันแสดงความคิดเห็น
4. วาระการประชุม เรื่องที่ต้องพิจารณาในการประชุม
5. รายงานการประชุม บทสรุปเนื้อหาในการประชุม
6. วิธีประชุม ประธานจะเป็นผู้ดำเนินการประชุม ตามระเบียบ

วาระการประชุม ดังนี้

- 6.1 เรื่องแจ้งให้ทราบ
- 6.2 รับรองรายงานประชุมครั้งที่แล้ว
- 6.3 เรื่องสืบเนื่อง
- 6.4 เรื่องที่พิจารณา
- 6.5 เรื่องอื่น ๆ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้กล่าวถึงขั้นตอนและกระบวนการจัดการประชุม ไว้ว่า การประชุมสถานักเรียน คณะกรรมการสถานักเรียนจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการ ดังนี้

ก่อนดำเนินการประชุม

1. การจัดเตรียมสถานที่ประชุม
2. การจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. การเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม

ระหว่างดำเนินการประชุม

1. ถ้ามีโต๊ะหมู่บูชา สถานักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
2. ถ้าไม่มีโต๊ะหมู่บูชา สถานักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
3. การทำหน้าที่ของประธานสถานักเรียน
4. การทำหน้าที่ของเลขานุการ
5. การทำหน้าที่ของสมาชิก

6. การเริ่มต้นการประชุมประธานตรวจสอบความพร้อม และองค์ประชุมเปิดการประชุมโดยเริ่มต้นในระเบียบวาระที่ 1 หรือเกริ่นนำแล้วมอบให้รองประธานหรือกรณีประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้เลือกผู้ที่ทำหน้าที่เป็นประธานในครั้งนี้อย่างเหมาะสม เพื่อดำเนินการประชุมตามวาระการประชุม

7. ระเบียบวาระที่ 2 ประธานจะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของเลขานุการ เป็นคนดำเนินการก็ได้ แต่ในขั้นตอนที่ให้ที่ประชุมพิจารณาแล้วรับรองรายงานการประชุม ต้องเป็นหน้าที่ของประธาน

8. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธาน ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด

9. การจดบันทึกการประชุม เป็นหน้าที่ของเลขานุการ/ผู้ช่วยเลขานุการโดยตรง ให้สังเกตว่า สมาชิกมีการจดบันทึกการประชุมหรือไม่ หากไม่สมควรเสนอแนะให้สมาชิกจดบันทึกเพื่อเป็นการทบทวนบทบาทหน้าที่ของตนเองหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

10. ประธานควบคุมการประชุมให้ดำเนินไปตามวาระการประชุมต้องสามารถสรุปประเด็นจากการประชุม และหยุดข้อโต้แย้งในที่ประชุม และที่สำคัญทุกครั้งที่มีการสงมติในที่ประชุมต้องเป็นบทบาทของประธานเท่านั้น เรื่องบางเรื่องไม่จำเป็นต้องลงมติก็ได้ หากสมาชิกในที่ประชุมทุกคนเห็นชอบ เมื่อมีข้อขัดแย้งจึงขอมติในที่ประชุม

11. สมาชิกแสดงความคิดเห็น ต้องเคารพสิทธิและให้เกียรติในที่ประชุม โดยการยกมือ ประธานอนุญาตให้พูดจึงพูดได้แนะนำตัว ตำแหน่ง แล้วจึงพูดการลงมติในที่ประชุม

เป็นบทบาทหน้าที่ของประธาน ต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ประธานเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้อภิปรายเสนอ ความคิดเห็นโดยเสนอภาคตามประเด็นที่เสนอในที่ประชุม

2. ประธานสรุปประเด็นว่าใครเสนออะไรในที่ประชุม แล้วจึงถามความเห็นในที่ประชุม และสรุปผลเป็นเรื่อง ๆ ไปในคราวเดียวกัน

เมื่อจบการประชุม

1. เมื่อประธานสอบถามความคิดเห็นประเด็นอื่น ๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติมก่อนมอบหมายเลขานุการ สรุปรายงานการประชุม ปิดการประชุม

2. เมื่อจบการประชุมแล้ว ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนลักษณะเดียวกับการเริ่มต้นการประชุม

3. นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษา

4. จัดเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรอง
รายงานการประชุมในการประชุมคณะกรรมการสถานักเรียนครั้งต่อไป

3. การสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม

ความหมายของเครือข่าย

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของเครือข่าย ดังต่อไปนี้

โรบิน (Robbins, 1983) ได้ให้ความหมายของเครือข่ายว่า เครือข่ายก็คือ ระบบที่สมาชิกทั้งหลายเท่าเทียมกัน เป็นอิสระต่อกัน และสามารถยืนอยู่ได้ด้วยตนเอง

กาญจนา แก้วเทพ (2534) ได้ให้ความหมายของเครือข่ายว่า เครือข่าย หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการประสานงานของบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรหลาย ๆ องค์กร ที่ต่างก็มี ทรัพยากรของตน มีเป้าหมาย มีวิธีการทำงาน และมีกลุ่มเป้าหมายของตนเอง บุคคลหรือกลุ่มเหล่านี้ ได้เข้ามาประสานงานกันอย่างมีระยะเวลา ยาวนานพอสมควร แม้อาจจะไม่มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอก็ตาม แต่ก็ไม่มีการวางรากฐานเอาไว้ เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความต้องการที่จะขอความช่วยเหลือจากกลุ่มอื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหา ก็สามารถติดต่อไปได้ ในการเข้าร่วมเป็นองค์กรเครือข่าย แม้ว่าองค์กรเหล่านี้จะมีบางสิ่งบางอย่างร่วมกัน เช่น มีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน มีผลประโยชน์ร่วมกัน องค์กรเหล่านี้ก็ยังเป็นเอกเทศอยู่ เพราะการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายเป็นการเข้ามาร่วมเป็น บางส่วนขององค์กรเท่านั้น

ปาน กิมปี (2540) ได้ให้ความหมายของเครือข่าย คือ เป็นความสัมพันธ์ทาง สังคมระหว่างกันของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล จนเกิดการปฏิสัมพันธ์ในการแลกเปลี่ยนสิ่งของหรือข้อมูล ข่าวสารขึ้น ซึ่งจะมีความกว้างมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับว่ามีปฏิสัมพันธ์และการเชื่อมโยงของบุคคล หรือกลุ่มบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้ให้ความหมายของ เครือข่ายว่า เครือข่าย หมายถึง การขยายตัวขององค์กรในการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ และเป็นการช่วยเหลือกันในการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อให้องค์กรได้รับผลประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยทั่วไปเครือข่ายการดำเนินงานมีหลายระดับตั้งแต่ ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับท้องถิ่น และระดับองค์กร

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า เครือข่าย หมายถึง ความสัมพันธ์และ การเชื่อมโยงหรือเป็นความร่วมมือระหว่างระหว่างบุคคล กลุ่ม และ/หรือองค์กรที่เห็นความสำคัญ ของปัญหาเดียวกัน ดำเนินงานภายใต้เป้าหมายและวิธีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยสมาชิก มีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตน

ความหมายของการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนและการมีส่วนร่วมของ
สถานักเรียนนักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนและ
การมีส่วนร่วมของสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555)
ได้ให้ความหมายของการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนและการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนไว้ว่า
หมายถึง การประสานร่วมมือเพื่อการทำงานร่วมกันช่วยเหลือกันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา
อย่างเป็นระบบ มีการติดต่อและเปลี่ยนข้อมูล แสดงความคิดเห็นภายในและภายนอกเครือข่าย
การจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการประสานเครือข่าย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้ให้ความหมายของ
การสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนและการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนไว้ว่า การสร้างเครือข่าย
โดยสถานักเรียน หมายถึง การที่สถานักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม การวางแผน
การเสนอแนะ การจัดทำโครงการ การบริหาร การจัดการ การจัดทำงบประมาณ ตลอดจนการร่วมมือ
ปฏิบัติงานหรือดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้ให้ความหมายของ
การสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนและการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนไว้ว่า เครือข่าย หมายถึง
การขยายตัวขององค์กรในการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ และเป็นการช่วยเหลือกัน ในการแก้ปัญหา
และพัฒนาอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อให้องค์กรได้รับผลประโยชน์อย่างเต็มที่
โดยทั่วไปเครือข่ายการดำเนินงานมีหลายระดับตั้งแต่ ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับท้องถิ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้ให้ความหมาย
ของการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนและการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนไว้ว่า การมีส่วนร่วม
กิจกรรมต่าง ๆ โดยสถานักเรียน หมายถึง การที่สถานักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม
การวางแผน การเสนอแนะ การจัดทำโครงการ การบริหาร การจัดการ การจัดทำงบประมาณ
ตลอดจนการร่วมมือปฏิบัติงานหรือดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน หมายถึง
การที่สถานักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน เสนอแนะ จัดทำโครงการ การบริหาร
การจัดการ การจัดทำงบประมาณ ตลอดจนการร่วมมือปฏิบัติงานหรือดำเนินงานร่วมกับหน่วยงาน
หรือองค์กรต่าง ๆ

ขั้นตอนการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน
ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการสร้างเครือข่ายของสถานศึกษาไว้ว่า การสร้างเครือข่ายของสถานศึกษามีวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. สถานักเรียนโดยประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นตัวแทนสถานักเรียนเข้าร่วมประชุมร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม/งาน
2. สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/งานเข้าที่ประชุม คณะกรรมการสถานักเรียน (เป็นโครงการ/กิจกรรมที่เสนอโดยคณะกรรมการสถานักเรียนเองหรือผ่านทางผู้บริหาร ครู/หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ)
3. สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงาน
4. สถานักเรียนเสนอโครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการวิธีการดำเนินงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณา
5. สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน ประสานงาน
6. สถานักเรียนปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทินร่วมกับบุคลากร องค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. ประเมินสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน ไว้ว่า

1. กำหนดแผนการดำเนินงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน
2. จัดกิจกรรมการทำงานระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน โดยกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เช่น กิจกรรมสถานักเรียนไทยหัวใจ 3D กิจกรรมรณรงค์และให้ความรู้การเลือกตั้ง กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายสถานักเรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน ทั้งบทบาทการเป็นผู้ให้และผู้รับ เช่น การรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการเลือกตั้ง และการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง
4. จัดกิจกรรมที่ประสานความร่วมมือในด้านการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ จากชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน เช่น ขอรับการสนับสนุนวิทยากร งบประมาณ จากองค์กรภาครัฐ และเอกชน เป็นต้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนไว้ว่า วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน

1. สถานักเรียนโดยประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นตัวแทนสถานักเรียนเข้าร่วมประชุมร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม/งาน
2. สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/งานเข้าที่ประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน (เป็นโครงการ/กิจกรรมที่เสนอโดยคณะกรรมการสถานักเรียนเองหรือผ่านทางผู้บริหาร ครู/หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ)
3. สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงาน
4. สถานักเรียนเสนอโครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการวิธีการดำเนินงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณา
5. สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน ประสานงาน
6. สถานักเรียนปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทินร่วมกับบุคลากร องค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. ประเมินสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

4. การสร้างจิตอาสา/สำนึกสาธารณะความหมายของจิตสาธารณะจิตสาธารณะ (Public Mind) หรือจิตสำนึกสาธารณะ (Public Consciousness) มีผู้ให้ความหมายของจิตสำนึกสาธารณะหรือจิตสาธารณะไว้หลากหลายและมีการเรียกจิตสำนึกสาธารณะไว้แตกต่างกัน ได้แก่ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม จิตสำนึกต่อสังคม จิตสำนึกต่อส่วนรวมจิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติ เป็นต้น ความหมายของจิตสำนึกและจิตสาธารณะมีผู้ให้คำจำกัดความไว้หลากหลาย ดังนี้

อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว และสุรางคณา ณ นคร (2552) ได้ให้ความหมายของจิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง สภาพภาวะจิตใจในเชิงเกี่ยวเนื่องกับสังคม ความรู้สึกนึกคิดหรือการกระทำที่เป็นประโยชน์ เกื้อกูล ส่งเสริม สนับสนุน สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะชนคนหมู่มาก ทั้งในระดับปัจเจกและระดับชุมชนแบบมหภาค

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552) ได้ให้ความหมายของจิตสาธารณะ เป็นการกระทำด้วยจิตวิญญาณที่มีความรักความห่วงใย ความเอื้ออาทรต่อคนอื่นและสังคมโดยรวม การมีคุณธรรม จริยธรรม และการไม่กระทำที่เสื่อมเสียหรือเป็นปัญหาต่อสังคม ประเทศชาติ การมีจิตที่คิดสร้างสรรค์เป็นกุศล และมุ่งทำกรรมดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คิดในทางที่ดี ไม่ทำลาย เบียดเบียนบุคคล

สังคม วัฒนธรรมประเทศชาติและสิ่งแวดล้อม การกระทำและคำพูดที่มาจากความคิดที่ดี การลดความขัดแย้งและการให้ขวัญและกำลังใจต่อกันเพื่อให้สังคมโดยรวมมีความสุข

อริสา สุขสม และอนุชา สถิตพงษ์ (2551) ได้ให้ความหมายของจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลที่มีความพร้อม ความปรารถนาที่จะช่วยแก้ปัญหา การแสดงออกที่จะอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม รวมถึงการใช้และรักษาสิ่งของที่เป็นส่วนรวม

เจนต์จุฬา คำดี (2553) ได้ให้ความหมายของจิตสาธารณะ หมายถึง การมีจิตใจปรารถนาที่จะเข้าไปช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของสังคมส่วนรวม เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ของส่วนรวม และการเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ของสังคมไม่ว่าด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการใช้ การดูแลรักษาสาธารณะสมบัติ ด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม และมีความเสียสละ อุทิศให้มากกว่าการรับจากผู้อื่น และปรารถนาที่จะช่วยให้ประเทศชาติอยู่อย่างสงบสุข

อัคพงศ์ สุขมาตย์ (2553) ได้ให้ความหมายของ จิตสาธารณะ หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติด้วยการเอาใจใส่ดูแล และเป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม

สรุปได้ว่า จิตสาธารณะ หมายถึง พฤติกรรมที่ตระหนักถึงส่วนรวม ความรับผิดชอบต่อสังคม การทำประโยชน์ รวมถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมที่อยากให้สังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่มีความถูกต้อง และมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

ความหมายของกิจกรรมนักเรียน

สำหรับความหมายของคำว่า “กิจกรรมนักเรียน” นั้น มีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการ ดังนี้

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2535) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเวลาเรียนและนอกเหนือจากหลักสูตรที่โรงเรียน กำหนดให้เรียนในเวลาปกติ ทั้งนี้ด้วยความสมัครใจของนักเรียนเองและด้วยความช่วยเหลือ เอื้ออำนวยความสะดวกของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมแต่ละอย่างบรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ ตัวอย่างกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ การดำเนินงานของสภานักเรียน ชุมนุม ที่นักเรียนตั้งขึ้นในโรงเรียน เช่น ชมรมดนตรี ชมรมกีฬา ชมรม ศิลปวัฒนธรรม ชมรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม

นพพงษ์ บุญจิตราตุลย์ (2534) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง บรรดากิจกรรมทั้งหลาย ทั้งในหรือนอกหลักสูตร ที่ให้การศึกษาแก่นักเรียนนอกห้องเรียน จัดขึ้นโดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าเรียนและดำเนินการเอง โดยความเห็นชอบและสนับสนุนจากคณาจารย์และไม่มีการให้คะแนนใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

กรมวิชาการ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อมุ่งพัฒนาความเจริญงอกงามของนักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยจัดขึ้นนอกเหนือหรือไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามปกติในห้องเรียนโดยตรง เริ่มตั้งแต่นักเรียนจะเข้าเรียนระหว่างเรียนจนกระทั่งออกไปนอกโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตาม แผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน โดยมุ่งเน้นการทำงานในกลุ่ม/ทีม

สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดทำขึ้นสำหรับนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ ในห้องเรียน ให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น อันเป็นการพัฒนาลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของนักเรียน ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจภายใต้การแนะนำของครูที่ปรึกษา

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง นอกจากกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นแล้ว การจัดการเรียนการสอนปกติไม่นับรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนตนเองแบบองค์รวม ตั้งแต่การวิจัย วิเคราะห์ วางแผน ดำเนินการ ประเมินผล ปรับปรุงงาน

จึงสรุปได้ว่า กิจกรรมที่สร้างจิตอาสาหรือจิตสาธารณะ หมายความว่า กิจกรรมองค์กรโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติตนเพื่อส่วนรวมรับผิดชอบต่อตนเองต่อสังคม ประโยชน์ ได้แก่ มีคุณธรรมจริยธรรมที่ถูกต้องของสังคมที่ต้องการให้ตนอยู่และพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น ความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ

สมพงษ์ สิงหะพล (2542) ได้ให้ความหมายของจิตสำนึกเป็นความรู้สึกนึกคิดภายในบุคคล และเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้โดยการเรียนรู้ จิตสำนึกเมื่อเกิดขึ้นแล้วยากนักที่จะหยุด หรือหมดหายไปคนที่มีจิตสำนึกที่ดีจะประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับจิตสำนึกนั้น และใช้จิตสำนึกของตนเพื่อประโยชน์ต่อสิ่งต่าง ๆ ตามมา เช่น บุคคลที่มีจิตสำนึกด้านระเบียบวินัย จะไม่ซักรถติดกฎจราจร บุคคลที่มีจิตสำนึกสาธารณะจะไม่ขีดเขียนโน้สถานที่สาธารณะ และดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2538) กล่าวถึงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมว่า เด็กช่วงแรกเกิดจนถึงก่อน 10 ขวบ เป็นช่วงที่เด็กมีความไวต่อการรับการปลูกฝังและส่งเสริมจริยธรรม และวัฒนธรรมเป็นอย่างยิ่ง เพราะเด็กยังเป็น “ไม้อ่อนที่ดัดง่าย” ฉะนั้นการปฏิบัติต่อเด็กอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการทางร่างกาย และโดยเฉพาะเหมาะสมกับพัฒนาการทางจิตใจของเด็กจะเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ได้มาก การที่คนมาอยู่ร่วมกันเป็นสังคมย่อมต้องมีความสัมพันธ์ในรูปแบบการพึ่งพากัน คนในสังคมซึ่งมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันไปถ้าคนในสังคมขาดจิตสำนึกสาธารณะ ซึ่งนอกจากจะมีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว องค์กรแล้ว การขาดจิตสำนึกสาธารณะยัง

มีผลกระทบต่อชุมชนระดับประเทศและระดับโลก ดังนี้ (ไพฑูรย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจร, 2543) ผลกระทบต่อบุคคลทำให้เกิดปัญหา คือ

1. ผลกระทบต่อบุคคล
 - 1.1 สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง
 - 1.2 สร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่น
2. ผลกระทบระดับครอบครัว ทำให้เกิดปัญหา คือ
 - 2.1 ความสามัคคีในครอบครัวลดน้อยลง
 - 2.2 การแก่งแย่ง ทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัว
3. ผลกระทบระดับองค์กร ทำให้เกิดปัญหา
 - 3.1 การแบ่งพรรคพวก แก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน
 - 3.2 ความเห็นแก่ตัว แก่งแย่งชิงดีชิงเด่น
 - 3.3 การเบียดเบียนสมบัติขององค์กรเป็นสมบัติส่วนตัว
 - 3.4 องค์กรไม่ก้าวหน้า ประสิทธิภาพและคุณภาพของงานลดลง
4. ในระดับชุมชนทำให้เกิดปัญหา คือ
 - 4.1 ชุมชนอ่อนแอ ขาดการพัฒนา เพราะต่างคนต่างอยู่ สภาพชุมชนมีสภาพเช่นไรก็ยังคงเป็นเช่นนั้น ไม่เกิดการพัฒนา และยิ่งนานไปก็จะเสื่อมทรุดลง
 - 4.2 อาชญากรรมในชุมชนอยู่ในระดับสูง
 - 4.3 ขาดศูนย์รวมจิตใจ ขาดผู้นำที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เพราะคนในชุมชนมองปัญหาของตัวเองเป็นเรื่องใหญ่ ขาดคนอาสาสมัครพัฒนา เพราะกลัวเสียทรัพยากรกลัวเสียเวลาหรือกลัวเป็นที่ครหาจากบุคคลอื่น
5. ถ้าคนในชาติขาดจิตสำนึก จะทำให้เกิด
 - 5.1 วิกฤตการณ์ภายในประเทศบ่อยครั้ง และแก้ปัญหาไม่ได้ เกิดการเบียดเบียน ทำลายทรัพยากร และสมบัติที่เป็นของส่วนรวม
 - 5.2 ประเทศชาติอยู่ในสภาพล้าหลัง เนื่องจากขาดพลังของคนในสังคม เมื่อผู้นำประเทศนำมาตรการใดออกมาใช้ก็จะได้ไม่ผลเพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน
 - 5.3 เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก เกิดการแก่งแย่งแข่งขัน เห็นแก่ประโยชน์กลุ่มของตนและพวกพ้อง เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน
6. ในระดับโลก ถ้าบุคคลขาดจิตสำนึกจะทำให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบระหว่างประเทศทำให้เกิดปัญหาในระดับต่าง ๆ ดังนี้
 - 6.1 เกิดการสะสมอาวุธกันระหว่างประเทศ เพราะขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน กลัวประเทศอื่นจะโจมตี จึงต้องมีอาวุธที่รุนแรง มีอำนาจในการทำลายสูงไว้น

ครอบครอง เพื่อข่มขู่ประเทศอื่น และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็มักมีแนวโน้ม ในการใช้แสนยานุภาพ
ทางการสงครามในการตัดสินปัญหา

6.2 เกิดการกลั่นแกล้ง แกร่งแย่ง หรือครอบงำทางการค้าระหว่าง
ประเทศพยายามทุกวิถีทาง เพื่อให้เกิดการได้เปรียบทางการค้าทำให้ประเทศที่ด้อยกว่าขาดโอกาส
ในการพัฒนาประเทศของตน

6.3 เกิดการรังเกียจเหยียดหยามคนต่างเชื้อชาติ ต่างเผ่าพันธุ์
หรือต่างท้องถิ่น มองชาติอื่น ๆ เผ่าพันธุ์อื่นว่ามีความเจริญ หรือมีศักดิ์ศรีน้อยกว่าเชื้อชาติ
และเผ่าพันธุ์ของตนเอง การดูถูกหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อชาติอื่น

นอกจากนั้นในระดับองค์กร วิรุณ ตั้งเจริญ (2547) ได้ให้ความหมายของ
การเป็นผู้บริหารต้องมีคุณสมบัติหลายประการ คุณสมบัติที่สำคัญประการหนึ่งคือ การมีจิตสำนึก
สาธารณะผู้บริหารควรเป็นผู้ที่เสียสละเพื่อผู้อื่น เพื่อสังคม เอาสังคมเป็นตัวตั้ง เสียสละทั้งกำลังกาย
กำลังใจ กำลังศรัทธาหรือแม้แต่การเสียสละในเชิงวัตถุระดับหนึ่ง ถ้าผู้บริหารขาดจิตสำนึกสาธารณะ
จนกลายเป็นคนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน จะเกิดการเอาเปรียบองค์กร เห็นแก่ประโยชน์ของกลุ่มและ
พวกพ้อง องค์กรคงมีปัญหาอื่น ๆ ตามมาในระดับชุมชน ทำให้เกิดปัญหา คือ

1. ชุมชนอ่อนแอ ขาดการพัฒนา เพราะต่างคนต่างอยู่ สภาพชุมชน
มีสภาพเช่นไรก็ยังคงเป็นเช่นนั้น ไม่เกิดการพัฒนา และยิ่งนานไปก็มีแต่เสื่อมทรุดลง

2. อาชญากรรมในชุมชนอยู่ในระดับสูง

3. ขาดศูนย์รวมจิตใจ ขาดผู้นำที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เพราะคนในชุมชน
มองปัญหาของตัวเองเป็นเรื่องใหญ่ ขาดคนอาสาสมัครพัฒนา เพราะกลัวเสียทรัพยากรกลัวเสียเวลา
หรือกลัวเป็นที่ครหาจากบุคคลอื่น ในระดับชาติถ้าบุคคลในชาติขาดจิตสำนึกสาธารณะจะทำให้เกิด

3.1 วิฤตการณ์ภายในประเทศบ่อยครั้ง และแก้ปัญหาไม่ได้
เกิดการเบียดเบียน ทำลายทรัพยากรและสมบัติที่เป็นของส่วนรวม

3.2 ประเทศชาติอยู่ในสภาพล้าหลัง เนื่องจากขาดพลังของคนในสังคม
เมื่อผู้นำประเทศนำมาตรการใดออกมาใช้ก็จะได้ผล เพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน

3.3 เกิดการแบ่งพรรคแข่งพวก เกิดการแก่งแย่งแข่งขัน เห็นแก่
ประโยชน์กลุ่มของตนและพวกพ้อง เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน

ในระดับโลกถ้าบุคคลชาติจิตสำนึก จะทำให้เกิดการเอาเปรียบระหว่าง
ประเทศ ทำให้เกิดปัญหาในระดับต่าง ๆ ดังนี้

1. เกิดการสะสมอาวุธกันระหว่างประเทศ เพราะขาดความไว้วางใจซึ่งกัน
และกัน กลัวประเทศอื่นจะโจมตีจึงต้องมีอาวุธที่รุนแรง มีอานุภาพในการทำลายสูงไว้ในครอบครอง

เพื่อข่มขู่ประเทศอื่น และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ก็มักมีแนวโน้มในการใช้ความรุนแรงของแสนยานุภาพทางการสงครามในการตัดสินปัญหา

2. เกิดการกลั่นแกล้ง แกร่งแย่งหรือครอบงำทางการค้าระหว่างประเทศ พยายามทุกวิถีทาง เพื่อให้เกิดการได้เปรียบทางการค้าทำให้ประเทศด้อยกว่าขาดโอกาสในการพัฒนาประเทศของตน

3. เกิดการรังเกียจเหยียดหยามคนต่างเชื้อชาติ ต่างเผ่าพันธุ์ หรือต่างท้องถิ่น มองชนชาติอื่น ๆ เผ่าพันธุ์อื่นว่ามีความเจริญหรือมีศักดิ์ศรีด้อยกว่าเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์ของตนเองดูถูกหรือเป็นปฏิกิริยาต่อชาติอื่น

ศุภรัตน์ ทองอ่อน (2550) ได้ให้ความหมายของความสำคัญของจิตสาธารณะ พบว่า จิตสำนึกสาธารณะเป็นคุณลักษณะที่จะส่งผลต่อสังคมทั้งในระดับกลุ่มแคบ ๆ หรือจนถึงในระดับของสังคมโลก ซึ่งสังคมใดที่ขาดจิตสำนึกสาธารณะแล้วจะทำให้ขาดพลังในการสร้างสรรค์ และจะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทางสังคม แต่ถ้าหากสังคมใดมีจิตสำนึกสาธารณะแล้วจะก่อให้เกิดความเข้มแข็งของสังคม และส่งผลให้การเมือง เศรษฐกิจ ศีลธรรมในสังคมนั้นดีขึ้น

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการมีจิตสำนึกสาธารณะหากส่งเสริม ส่งเสริม หรือการปลูกฝังจิตสาธารณะให้กับเด็กด้วยวิธีการต่าง ๆ จะทำให้เด็กมีจิตใจเสียสละ เสียสละ และไม่เห็นแก่ตัว ความรับผิดชอบโดยสมัครใจสำหรับทรัพย์สินร่วมใช้ในลักษณะที่เป็นสมบัติของส่วนรวม ใช้อย่างระมัดระวัง เมื่อโตขึ้นคุณจะรู้จักแบ่งปันโอกาสและใช้มันเพื่อผู้อื่น ปัญหาการฉวยโอกาสจากผู้อื่นมาทำลายทรัพย์สินส่วนรวมก็จะน้อยลง และผลประโยชน์ของห้องพักจะลดลงและจะนำมาซึ่งสู่สังคมที่พัฒนาแล้ว

วิธีการพัฒนาจิตสาธารณะ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555) ได้เสนอวิธีการในการพัฒนานักเรียนเป็นผู้มีจิตสาธารณะ ดังนั้น ในการพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตอาสา/สำนึกสาธารณะของสถาบันการศึกษาคือ สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสร้างปัญหา และพิจารณาจากการกระทำสู่การเรียนรู้ การสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ คือสถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันศาสนา สถาบันครอบครัวการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม การสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และต่อเนื่อง การได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย การสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง การสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ การสร้างวินัยในตนเอง และการมีเมตตาธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้เสนอวิธีการในการพัฒนานักเรียนเป็นผู้มีจิตสาธารณะ ดังนี้ ในการพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตอาสา/สำนึกสาธารณะของสถาบันการศึกษาคือ สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสร้างปัญหาและพิจารณาจาก

การกระทำให้รู้ การสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติคือ สถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันศาสนา สถาบันครอบครัว การสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึก เพื่อส่วนรวม การสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และต่อเนื่อง การได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย การสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง การสร้างความอดทนอดกลั้น ความรับผิดชอบ การสร้างวินัยในตนเอง และ การมีเมตตาธรรม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้เสนอวิธีการในการพัฒนานักเรียนเป็นผู้มีจิตสาธารณะ ดังนี้ วิธีในการพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตอาสา/สำนึกสาธารณะของสถาบันการศึกษา คือ

1. การส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสร้างปัญญาและพิจารณาจากการกระทำสู่การเรียนรู้
2. การสร้างความคิด จิตสำนึก ให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ คือ สถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันศาสนา และสถาบันครอบครัว
3. การสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน
4. การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม
5. การสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และต่อเนื่อง
6. การได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย
7. การสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง
8. การสร้างความอดทน อดกลั้น รับผิดชอบต่อ
9. การสร้างวินัยในตนเอง และมีเมตตาธรรม

5. การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

ความหมายของการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้
นักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้

ประไพพรรณ โกศยสุนทร (2533) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการไว้ว่า การบูรณาการ หมายถึง การนำความรู้จากเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เข้ามาสัมพันธ์กัน เพื่อสร้างประสบการณ์ในการเรียนให้แก่ผู้เรียนที่ค้นเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ นั้นไม่ได้หายไปแต่เป็นการผสมผสานทั้งเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และควรให้ความยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่น ความสนใจของผู้เรียน และให้มีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้สอนควรใช้วิธีสอนที่จะให้ผู้เรียนฝึกการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยพิจารณาวิธีสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ และลักษณะเนื้อหาวิชา เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา ค้นคว้า อภิปรายทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น

ธีระชัย ปุณณโชติ (2540) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการไว้ว่า การสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การเชื่อมโยงวิชาหนึ่งกับวิชาอื่น ๆ ในการสอน ซึ่งมีเหตุผลของการสนับสนุนการเชื่อมโยงวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1. สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงไม่ได้จำกัดว่าจะเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ
2. การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดในศาสตร์ต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย
3. การสอนที่สัมพันธ์เชื่อมโยงความคิดรวบยอดจากหลาย ๆ สาขาวิชาเข้าด้วยกันมีประโยชน์หลายอย่างที่สำคัญที่สุดคือ ช่วยให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการจะช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้ากับชีวิตจริงได้ ในทางกลับกันก็จะสามารถเชื่อมโยงเรื่องของชีวิตจริงภายนอกห้องเรียนเข้ากับสิ่งที่เรียนได้ ทำให้นักเรียนเข้าใจว่าสิ่งที่ตนเรียนมีประโยชน์หรือนำไปใช้จริงได้
4. หลักสูตรและการเรียนการสอนแบบบูรณาการมีประโยชน์ในการขจัดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาต่าง ๆ ในหลักสูตร การสอนแบบบูรณาการมี 2 แบบ คือ การบูรณาการภายในวิชาและบูรณาการระหว่างวิชา ซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกัน คือ มีการกำหนดหัวข้อเรื่องที่เชื่อมโยงความคิดรวบยอดต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาและลงมือปฏิบัติ

อัญชลี สารรัตน์ (2542) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการไว้ว่า การบูรณาการ หมายถึง การนำศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานให้เกิดความสมบูรณ์ และทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรงจากของจริง ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจในความรู้อย่างสมบูรณ์

Knowles (1977) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการไว้ว่า บูรณาการ หมายถึง วิชาที่มีเนื้อหาของสองวิชาหรือมากกว่านั้น โดยเนื้อหาสองวิชานั้นมีความเกี่ยวเนื่องกัน การศึกษาแบบบูรณาการจะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจความคิดหลักของสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ดีที่สุด และผู้สอนจะต้องสามารถชี้ให้เห็นความเชื่อมโยงของสาขาวิชาต่าง ๆ ได้

โดยสรุป การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้กับกิจกรรมสถานักเรียน เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร สถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลอย่างสอดคล้องสัมพันธ์กัน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ ความคิด ทักษะ และประสบการณ์อย่างหลากหลาย สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสอดคล้องกับความเป็นจริง

ความสำคัญของการเรียนรู้แบบบูรณาการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542) กล่าวแสดงเหตุผลของความต้องการจำเป็นของการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ว่า

1. ศาสตร์ทุกศาสตร์ไม่อาจแยกจากกันโดยเด็ดขาดได้ เช่นเดียวกับวิถีชีวิตของคนที่ต้องดำรงอยู่อย่างประสานกลมกลืนเป็นองค์รวม การจัดให้เด็กได้ฝึกทักษะและเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กันจะทำให้การเรียนรู้มีความหมายสอดคล้องกับชีวิตจริง

2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ จะช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการแบ่งเบาภาระในการสอนของครู

3. การเรียนแบบบูรณาการ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถและทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะกระบวนการและเนื้อหาสาระไปพร้อม ๆ กัน

นอกจากนี้ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติยังได้กล่าวถึงกรอบแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ กล่าวคือ

1. ครูมีความเชื่อมั่นและเข้าใจตรงกันเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
2. ครูได้คิดวางแผนการเรียนรู้ และประเมินผลร่วมกัน
3. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้
4. เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากการเชื่อมโยงมากกว่าการเรียนรู้ที่เกิดจาก

เนื้อหาใดเนื้อหาหนึ่ง

เมื่อคำนึงถึงกรอบแนวคิดดังกล่าวแล้วควรดำเนินการตามลำดับต่อไปนี้

1. กำหนดหัวเรื่อง (Theme) ที่จะใช้เป็นแกนในการบูรณาการ โดยให้เป็นเรื่อง que ผู้เรียนสนใจ ทั้งนี้เป็นหัวเรื่องที่สัมพันธ์กับรายวิชา/กลุ่มประสบการณ์ใดก็ได้
2. วิเคราะห์ผังความคิด โดยใช้หัวเรื่องเป็นแกน โดยพยายามให้ครอบคลุมทุกรายวิชา/กลุ่มประสบการณ์ โดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม ผังความคิดควรได้มาจากประสบการณ์เดิมของผู้เรียนและครู
3. ครูออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล/กลุ่ม
4. ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ศึกษาภาคสนาม เรียนรู้ร่วมกันจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนแต่ละคนกลุ่มอาจใช้เวลาในการเรียนรู้ต่างกัน
5. ผู้เรียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้อาจทบทวนผังความคิดที่ได้จัดทำไว้ หรือสรุปตามรูปแบบที่พอใจและถนัด
6. ผู้เรียนนำเสนอความรู้ในรูปแบบหลากหลาย

7. ประเมินผลการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากกระบวนการเรียนรู้และการนำเสนอความรู้ของผู้เรียน

อัญชลี สารรัตน์ (2542) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาแบบบูรณาการว่า จะมีส่วนในการพัฒนาคนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในกระแสของการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง และปรับตัวให้อยู่ในระบบของการแข่งขันทางเศรษฐกิจได้ การบูรณาการมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนให้สามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้เพราะการบูรณาการมาจากแนวคิดที่ผู้เรียนเรียนจากชีวิตจริง เรียนรู้อย่างมีความหมาย สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้เข้ากับการดำเนินชีวิตได้ด้วยการเรียนการสอน ซึ่งจัดตามแนวทางนี้จะมีส่วนในการพัฒนาผู้เรียนได้รู้จักการปรับตัวให้สอดคล้องกับชีวิตจริง

ขั้นตอนการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอขั้นตอนการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้เสนอขั้นตอนการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้

แนวปฏิบัติระดับสถานศึกษา

1. กำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
2. สร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการประชุม อบรม จัดค่าย และประชาสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ
3. ศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน เช่น วัสดุทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายของสถานศึกษา จำนวนครู จำนวนนักเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้อง ICT ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ ที่จำเป็นต้องใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
4. จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา ให้สมบูรณ์ในปัจจุบัน และเป็นข้อมูลพร้อมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน
5. สนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
6. สร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก โรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน
7. จัดซื้อ จัดหา และซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้อยู่เสมอ

8. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

9. จัดตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

10. จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

11. ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และใช้วิธีที่หลากหลาย

12. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน สะท้อนผลการจัดกิจกรรมร่วมกัน และปรับปรุง พัฒนาให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

แนวปฏิบัติระดับชั้นเรียน

1. ครูแต่ละระดับชั้น ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ศึกษาและทำความเข้าใจการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนและวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้

3. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในระดับชั้นเดียวกันร่วมกัน ประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวางแผนจัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียน/ปีการศึกษา

4. วางแผนและออกแบบการวัด และประเมินผลการจัดการเรียนรู้

5. นำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ

6. ใช้การนิเทศภายในเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ

7. รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาค/รายปี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้เสนอขั้นตอนการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้ การบริหารจัดการการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้ประสบผลสำเร็จระดับโรงเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

แนวปฏิบัติระดับสถานศึกษา

1. กำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงาน การจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
2. สร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการประชุม อบรม จัดค่าย และ ประชาสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ
3. ศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายของสถานศึกษา จำนวนครู จำนวนนักเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการห้องสมุด ห้อง ICT ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ ที่จำเป็นต้องใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
4. จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้ สมบูรณ์ในปัจจุบัน และเป็นข้อมูล พร้อมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน
5. สนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
6. สร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก โรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน
7. จัดซื้อ จัดหา และซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้อยู่เสมอ
8. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
9. จัดตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
10. จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
11. ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และใช้วิธีที่หลากหลาย
12. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน สะท้อนผลการจัดกิจกรรมร่วมกัน และปรับปรุง พัฒนาให้มี ประสิทธิภาพอยู่เสมอ

แนวปฏิบัติระดับชั้นเรียน

1. ครูแต่ละระดับชั้น ศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร และการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ศึกษาและทำความเข้าใจการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้

3. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวางแผนจัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียน/ปีการศึกษา

4. วางแผนและออกแบบการวัด และประเมินผลการเรียนรู้

5. นำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ

6. ใช้การนิเทศภายในเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ

7. รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาค/รายปี

6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

ความหมายของการประเมินผล

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

เสริมศรี ไชยศรี (2528) ได้ให้ความหมายของ การประเมินว่า หมายถึง การพิจารณาหรือตัดสินโครงการหรือผลลัพธ์นั้นว่ามีคุณภาพเหมาะสมเพียงใด โดยอาศัยข้อมูลจากเครื่องมือต่าง ๆ ผลที่ได้จะช่วยตัดสิน ปรับปรุง พัฒนาและใช้สรรพสิ่ง ทั้งมวลให้ดีขึ้น

สุขุม มูลเมือง (2530) ซึ่งได้ศึกษางานของไทเลอร์ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า เป็นกระบวนการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการกระทำหรือสิ่งที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Popham (1993) กล่าวว่า การประเมินผล คือการตัดสินคุณค่าหรือการกำหนดคุณค่าให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หมายความว่า การที่เราจะประเมินอะไรก็ตามเราควรพยายามตัดสินว่าสิ่งนั้นมีคุณค่าเพียงใด

Worthen และ Sanders (1973) ได้ให้ความหมายด้วยการอธิบายกระบวนการของการประเมินผลไว้ด้วยว่า การประเมิน คือ กระบวนการการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ประกอบด้วยการรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ตัดสินคุณค่าของโครงการงาน ผลผลิต กระบวนการจุดมุ่งหมายหรือประสิทธิภาพของวิธีการที่ใช้ดำเนินการ

จากความหมายของการประเมินตามที่นักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้สรุปได้ว่า การประเมินผลหมายถึง การนำเอาข้อมูลทั้งหลายที่ได้จากการวัดผลมาพิจารณาเพื่อหาข้อสรุป หรือประเมินค่าหรือการนำเอาข้อมูลที่รวบรวมได้มาเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ

ความหมายของสถานักเรียน

ธีรวิทย์ ประทุมพรรัตน์ (2534) ได้ให้ความหมายของสถานักเรียนว่า สถานักเรียนเป็นภารกิจหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนปกติขึ้น เพื่อบริการนักเรียนให้มีโอกาสพัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยอารมณ์ สังคมและจิตใจ จนสามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ดี มีคุณภาพ เหมาะสมจะออกไปทำงานร่วมกับคนอื่นในการประกอบอาชีพต่อไป ได้แก่ กิจกรรมนักเรียน บริการแนะแนว บริการห้องสมุด และบริการสุขภาพ อนามัย เป็นต้น

จินตนา โพธิ์คำ (2553) ได้ให้ความหมายของสถานักเรียนว่า คือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลุกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2554) ได้ให้ความหมายของสถานักเรียนว่า คือ กิจกรรมนอกหลักสูตรในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมีการจัดตั้งสถานักเรียนในแต่ละโรงเรียน จะแยกจากคณะกรรมการนักเรียน โดยการจำลองเสมือนระบบนิติบัญญัติ และระบบบริหารของระบอบประชาธิปไตย โดยให้สถานักเรียนเปรียบเสมือนฝ่ายนิติบัญญัติ และคณะกรรมการนักเรียนเสมือนเป็นฝ่ายบริหาร ซึ่งในบางโรงเรียนนั้นยังใช้ระบบคณะกรรมการนักเรียนอย่างเดียว และมีการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ซึ่งสมาชิกประกอบไปด้วย ประธานสภาเด็ก และเยาวชนของทุกจังหวัด รวมทั้งจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามมาตราที่ 32 ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ส่วนในระดับอุดมศึกษานั้นก็มีการจัดตั้งหน่วยกิจกรรมของนักศึกษาเช่นกัน ซึ่งรับผิดชอบโดยฝ่ายพัฒนาศักยภาพนักศึกษา โดยมีการจัดตั้งสถานักศึกษากองบังคับการนักศึกษา (Student Organization) ซึ่งมีโครงสร้างที่คล้ายคลึงกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้ให้ความหมายของสถานักเรียนว่า สถานักเรียนเป็นกิจกรรมหนึ่งของนักเรียน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียนตามกระบวนการนิติธรรม และเป็นกิจกรรมที่จะปลุกฝังทัศนคติ ค่านิยม ความเป็นประชาธิปไตย มีจิตวิญญาณในการใช้ธรรมาภิบาล เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ เป็นต้นกล้าประชาธิปไตยที่มั่นคง เข้มแข็ง ของสังคมไทย

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า สถานักเรียน คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับนักเรียน ซึ่งจัดขึ้นนอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ และมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับ การพัฒนาทั้งทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ดังนั้น จากความหมายดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า การประเมินผลการจัดกิจกรรม สถานักเรียน หมายถึง การรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนา งานกิจกรรมสถานักเรียน ซึ่งรูปแบบการประเมินจะต้องสอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรม

ประโยชน์ของการวัดผลประเมินผลทางการศึกษา

การประเมินผลมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะผลการ ประเมินจะเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงการเรียนการสอน การแนะแนว การประเมินหลักสูตร แบบเรียน การใช้สื่อการสอน

ภัทธา นิคมานนท์ (2543) ได้กล่าวถึงการประเมินผลมีประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อตัวครู

ช่วยให้ครูทราบความสามารถของนักเรียนเป็นอย่างไร นักเรียนสามารถ บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ ทำให้ครูทราบถึงประสิทธิภาพในการสอนของครูว่ามีประสิทธิภาพ อย่างไร และมีแนวทางในการปรับปรุงเทคนิคการสอนให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ประโยชน์ต่อนักเรียน

ทำให้นักเรียนทราบถึงสถานะของตนเองว่ามีระดับความสามารถระดับใด ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากขึ้น ทำให้มีนิสัยการเรียนดีขึ้น นักเรียนสามารถ ทราบถึงจุดประสงค์ในการเรียน เพราะก่อนประเมินผลครูต้องแจ้งให้ผู้เรียนทราวยจุดประสงค์ ในการเรียน

3. ประโยชน์ต่อผู้บริหาร

ทำให้ทราบถึงสภาพต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น มาตรฐานความรู้ของ นักเรียนว่าอยู่ในระดับใด อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้ และทำให้ทราบถึงคุณภาพการสอนของครูในโรงเรียนว่ามีคุณภาพเพียงไร

4. ประโยชน์ด้านการแนะแนว

ให้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียนที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ช่วยให้ เข้าใจปัญหานักเรียนมากขึ้น ครูสามารถแนะแนวทางแก้ปัญหาการเรียนและปัญหาของนักเรียนได้ผล ยิ่งขึ้น

5. ประโยชน์ในด้านวิจัย

ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยและใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลวิจัย

ขั้นตอนการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงขั้นตอนของการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

Linn (2000) ได้กล่าวถึง การประเมินมีขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญ 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดรูปแบบการประเมิน นักประเมินต้องศึกษา ตัดสินใจเลือก และออกแบบการประเมิน ซึ่งอาจทำได้สองแนวทาง แนวทางแรก การออกแบบโดยเน้นความสำคัญของความตรงภายในเพื่อตรวจสอบอิทธิพลขององค์การหรือโครงการ ต้องออกแบบการประเมินอิงการทดลองโดยมีกลุ่มควบคุม แนวทางที่สอง การออกแบบโดยเน้นความสำคัญของความตรงภายนอกเพื่ออ้างอิงไปสู่กลุ่มประชากร ต้องออกแบบการประเมิน โดยมีการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร การออกแบบการประเมินต้องครอบคลุมหัวข้อแนวทางการประเมินตัวบ่งชี้หรือตัวแปรในการประเมิน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูล เกณฑ์การประเมิน และการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งกรอบเวลาในการดำเนินงาน
2. การสร้างเครื่องมือและการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูล สำหรับการประเมินมีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยทั่วไป การรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินในระยะแรก ใช้แบบทดสอบ แบบวัดหรือมาตร ซึ่งเน้นความสำคัญของความเป็นปรนัยและมาตรฐาน แต่ปัจจุบันให้ความสำคัญกับการรวบรวมสารสนเทศตามแนวโครงสร้างนิยมโดยรวบรวมสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มโดยใช้วิธีการหลากหลาย ซึ่งเครื่องมือประเมินที่สำคัญ คือ ตัวนักประเมินเอง ส่วนวิธีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเป็นวิธีที่นักประเมินใช้ประสาทสัมผัสทุกส่วนรับรู้สภาพความจริง เหตุการณ์และความรู้สึกนึกคิดของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มเพื่อหาความหมายที่แท้จริง วิธีการที่ใช้เป็นหลักมากที่สุด ได้แก่ วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร
3. การกำหนดเกณฑ์การประเมินและการวิเคราะห์ข้อมูล นักประเมินต้องกำหนดเกณฑ์การประเมิน ซึ่งหมายถึง มาตรฐานการปฏิบัติงานหรือผลงานที่ใช้เป็นหลักในการตัดสินคุณค่า เพื่อเปรียบเทียบว่าสิ่งที่ประเมินมีระดับคุณภาพตรงตามที่ต้องการหรือไม่ อย่างไร เกณฑ์การประเมินมีหลายแบบ เช่น เกณฑ์แบบอิงกลุ่ม/เกณฑ์สัมพัทธ์ (nor reference/relative criteria) เกณฑ์แบบอิงมาตรฐานหรือเกณฑ์สมบูรณ์ (standard referenced or absolute criteria) และเกณฑ์แบบอิงตน (self-referenced criteria) นักประเมินอาจใช้เกณฑ์ที่มีอยู่แล้วหรือ

สร้างขึ้นใหม่ก็ได้ แต่ต้องเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้เสีย ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมิน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อตัดสินคุณค่าของผลการดำเนินงานของ องค์การหรือโครงการ และเพื่ออธิบายสาเหตุหรือเพื่อระบุปัจจัยและเงื่อนไขของความสำเร็จ และความล้มเหลวในการดำเนินงานโครงการขององค์กร

4. การรายงานผลและการใช้ประโยชน์ การรายงานผลการประเมิน แตกต่างจากการรายงานผลการวิจัย โดยทั่วไปนักวิจัยเขียนรายงานวิจัยเพียงฉบับเดียวและหรือนำเสนอผลการวิจัยในที่ประชุมทางวิชาการหรือจัดทำเป็นบทความวิจัยลงพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร แต่นักประเมินส่วนใหญ่ต้องจัดทำรายงานการประเมินหลายฉบับ และในรายงานอาจจะมีการประเมิน อภิमान (meta-evaluation) อันเป็นการประเมินว่ารายงานการประเมินที่นำเสนอั้นมีความตรง โดยทั่วไปนักประเมินนิยมทำรายงานอย่างน้อย 3 ฉบับ ได้แก่ รายงานการประเมินฉบับผู้บริหาร เป็นรายงานฉบับย่อที่มีการย่อผลการประเมินเพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย รายงาน การประเมินฉบับสมบูรณ์ที่มีความหมายละเอียดทางเทคนิค รวมทั้งผลการวิเคราะห์โดยละเอียด สำหรับผู้มีส่วนได้เสียนำไปใช้ประโยชน์ และรายงานสรุปการประเมินฉบับผู้ใช้ประโยชน์ที่มีการสรุป ประเด็นการประเมินและประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อเนื่องในการปรับปรุงองค์การหรือโครงการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้กล่าวถึงขั้นตอน ของการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังนี้ การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน เป็นการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนางาน ซึ่งรูปแบบ การประเมินจะต้องสอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรม จึงจำเป็นที่คณะทำงานสถานักเรียนจะต้องเรียนรู้ แนวทางการประเมินการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน กิจกรรมสถานักเรียนให้มีความสมบูรณ์รอบด้าน

การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียน กำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้

1. วางแผนการดำเนินงาน
2. กำหนดรูปแบบการประเมิน
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมิน
4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล
5. วัดและประเมินผล
6. สรุปรายงานผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนของการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังนี้ การประเมินผลการจัดกิจกรรม สถานักเรียนเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนางาน ซึ่งรูปแบบการประเมินจะต้องสอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรม จึงจำเป็นที่คณะทำงานสถานักเรียน

จะต้องเรียนรู้แนวทางการประเมินการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกิจกรรมสถานักเรียนให้มีความสมบูรณ์รอบด้าน

การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียน กำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้

1. วางแผนการดำเนินงาน
2. กำหนดรูปแบบการประเมิน
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมิน
4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล
5. วัดและประเมินผล
6. สรุปรายงานผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังนี้ การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียนเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนางาน ซึ่งรูปแบบการประเมินจะต้องสอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรม จึงจำเป็นที่คณะทำงานสถานักเรียนจะต้องเรียนรู้แนวทางการประเมินการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกิจกรรมสถานักเรียนให้มีความสมบูรณ์รอบด้าน

การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียน กำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้

1. วางแผนการดำเนินงาน
2. กำหนดรูปแบบการประเมิน
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมิน
4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล
5. วัดและประเมินผล
6. สรุปรายงานผล

พูน ปณ จิต ชีเว

การพัฒนาแนวทาง

1. ความหมายการพัฒนาแนวทาง

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการพัฒนาแนวทางไว้ดังต่อไปนี้

ความหมายการพัฒนา

คำว่า การพัฒนา ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Development ในภาษาไทยนำมาใช้เป็นคำเฉพาะและใช้ประกอบคำอื่น เช่น การพัฒนาสังคม การพัฒนาครู การพัฒนาประเทศและการพัฒนาวิชา เป็นต้น มีนักวิชาการให้ความหมายของการพัฒนาไว้ ดังนี้

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ และพูนศิริ วัจนะภูมิ (2534) ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนาหมายถึง การชักชวนหรือการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยการปฏิบัติตามแผนและโครงการอย่างจริงจังและเป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกันในลักษณะที่เป็นวงจรไม่มีการสิ้นสุด

ปกรณ ปรียากร (2538) กล่าวถึงการพัฒนาไว้ว่า การเปรียบเทียบทางด้านคุณภาพระหว่างสภาพการณ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ถ้าในปัจจุบันสภาพการณ์ของสิ่งนั้นดีกว่า สมบูรณ์กว่า ก็แสดงว่าเป็นการพัฒนา.

จำรัส นวลนั่ม (2540) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาว่า หมายถึง การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทีละเล็กละน้อย โดยผ่านลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัวขึ้นเติบโตขึ้น มีการปรับปรุงให้ดีขึ้นและเหมาะสมไปกว่าเดิม หรืออาจก้าวหน้าไปถึงขั้นที่อุดมสมบูรณ์เป็นที่น่าพอใจ

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542) ให้ความหมายการพัฒนาไว้ 2 ลักษณะ คือ การทำให้ดีขึ้นหรือทำให้สมบูรณ์ขึ้นและการทำให้เกิดขึ้น

สนธยา พลศรี (2547) ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดความเจริญเติบโตองงามและดีขึ้นจนเป็นที่พึงพอใจ

สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นโดยการปฏิบัติตามแผนและโครงการอย่างเป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกัน

ความหมายของแนวทาง

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว

เปลื้อง ณ นคร (2558) ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่ควรทำ

วิทยาลัยการตำรวจ (2559) ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง วิธีการที่ใช้เพื่อให้กระบวนการบรรลุผลต้องมีความเหมาะสม มีประสิทธิผลที่สามารถนำแนวทางนั้นไปใช้ซ้ำได้ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและสารสนเทศที่เชื่อถือได้

Good (1973) ได้รวบรวมความหมายของแนวทาง หมายถึง เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ เป็นตัวอย่างเพื่อการเรียนแบบเป็นแผนภูมิ ซึ่งเป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่ง เป็นหลักการหรือแนวคิด และเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความหมายสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง แนวปฏิบัติที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้เกิดผลที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ คู่มือนี้สามารถนำมาใช้ซ้ำได้และขึ้นอยู่กับข้อมูลและสารสนเทศที่เชื่อถือได้

ความหมายของการพัฒนาแนวทาง

จากความหมายของแนวทางและการพัฒนา สรุปได้ว่า การพัฒนาแนวทาง หมายถึง วิธีการ ขั้นตอน แนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมสถานักเรียนที่จะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยการปฏิบัติตามแผนและโครงการอย่างเป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกัน โดยเป็นวิธีปฏิบัติที่มีความเหมาะสม มีประสิทธิผล สามารถนำไปใช้ซ้ำได้ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ

2. ลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทาง

คุณลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางซึ่งนักวิชาการกล่าว ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้สรุปไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางไว้หลายประการ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนที่มีความหมาย เพื่อแก้ปัญหาโดยมีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนใช้กลยุทธ์เพื่อการพัฒนาและการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อใช้ในการเปลี่ยนแปลง

2. การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ กล่าวคือ เป็นแนวคิดที่มองการเปลี่ยนแปลงขององค์กรในลักษณะที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องร่วมกันถึงการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในลักษณะเกื้อกูลกัน

3. การพัฒนาองค์กรเป็นระบบกระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและใช้เวลานาน โดยนัยนี้กระบวนการพัฒนาองค์กรจึงเป็นกระบวนการแก้ปัญหาขององค์กรที่ดำเนินงานต่อเนื่องกัน ไม่ใช่เป็นการแก้ปัญหาเพียงครั้งเดียวแล้วเลิกไปหากต้องดำเนินการปรับปรุงอยู่เรื่อย ๆ

4. การพัฒนาองค์กรต้องการให้ผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง นักปฏิบัติการณ์ส่วนใหญ่เน้นความต้องการบุคคลที่สามซึ่งเป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลง

5. การพัฒนาองค์กรมรการมุ่งเน้นเพิ่มสมรรถนะและสุขภาพที่สมบูรณ์ โดยทั่วไปจะต้องมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

ปรีชา กองจินดา (2549) ได้เขียนไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางประกอบด้วย

1. เป็นไปตามความตรงเชิงโครงสร้างตามหลักวิชาในเรื่องแนวปฏิบัติในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงองค์กร พฤติกรรมของคนในองค์กร ในด้านการเป็นบุคคลรอบรู้ การมีแบบแผนของความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วมการเรียนรู้เป็นทีมและการคิดเชิงระบบ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

2. มีความเหมาะสมในเรื่องแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีความเหมาะสมในการปฏิบัติจริงภายใต้บริบทของโรงเรียน

3. มีความเป็นไปได้ในเรื่องแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีความเหมาะสมในการปฏิบัติจริงภายใต้บริบทของโรงเรียน

จึงสรุปได้ว่า ลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางเป็นไปตามความตรงเชิงโครงสร้างตามหลักวิชา มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ ลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางมีการยืดหยุ่นไม่หยุดนิ่งหรือพึงพอใจในสิ่งที่สำเร็จที่มีอยู่ต้องมีการชวนช่วยเพื่อการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

3. องค์ประกอบแนวทางการพัฒนา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอองค์ประกอบแนวทางการพัฒนา ดังนี้

สุนันทา เลาหนันท์ (2540) ได้เสนอองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทาง โดยเสนอว่าจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ แนวคิด
2. บริบทและเงื่อนไข
3. ยุทธศาสตร์
4. กระบวนการดำเนินงาน
5. ผลที่ได้รับจากการนำแนวทางไปใช้

มารุต พัฒนาผล (2557) ได้เสนอว่า แนวทางการพัฒนาประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. หลักการของแนวทาง
2. วัตถุประสงค์ของแนวทาง

3. ระบบและกลไกของแนวทาง
4. วิธีดำเนินงานของแนวทาง
5. แนวทางการประเมินผลแนวทาง
6. เงื่อนไขของแนวทาง

Everard และ Morris (1990) ได้เสนอแนะองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทางที่ดีจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

1. บริบทหรือเงื่อนไข
2. หลักการหรือแนวคิด
3. วัตถุประสงค์
4. กระบวนการดำเนินงาน
5. การประเมินผล

สรุปได้ว่า องค์ประกอบแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) ความมุ่งหมาย 3) แนวทางหรือวิธีดำเนินการ 4) กลไกในการบริหารจัดการ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

วงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA)

1. ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA)

การบริหารกิจกรรมสถานศึกษาในโรงเรียน ผู้วิจัยได้ยึดหลักการบริหารวงจรคุณภาพเดมมิง Deming (PDCA) นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้นิยามความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ดังนี้

วรภัทร์ ภูเจริญ (2541) ได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) หมายถึง ระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพเป็นที่รู้จักแพร่หลายระดับหนึ่ง ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) การนำผลการประเมินย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Action) การใช้วงจรคุณภาพของเดมมิงต้องดำเนินการอย่างมีวินัยให้ครบวงจรหมุนเวียนไปไม่มีหยุดหย่อน

กรมวิชาการ (2545) ได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) หมายถึง การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้วงจรเดมมิง หรือวงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Action) ซึ่งเป็นวงจรการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากการกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานของสถานศึกษาแล้ววางแผน (P) เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด จากนั้นจึงดำเนินการตามแผน (D) ในขณะที่ดำเนินการก็ทำการตรวจสอบ (C) ว่าดำเนินการไปแล้วนำไปสู่เป้าหมาย

หรือไม่เพียงใด แล้วนำผลการตรวจสอบมาใช้แก้ไขปรับปรุง (A) แล้ววางแผนให้การดำเนินงานในข้อต่อไปดีขึ้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้จะต้องทำเป็นวงจรตลอดเวลา

นางลักษณ์ วิรัชชัย (2545) ได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง ระบบคุณภาพที่กำหนดมาตรฐาน หรือเป้าหมายที่โรงเรียนต้องการพัฒนาและการวางแผน การดำเนินงานของโรงเรียนซึ่งตรงกับขั้นวางแผน (Plan = P) คือ การที่โรงเรียนกำหนดมาตรการและแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสู่เป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ กระบวนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการในขั้นนี้ คือ ขั้นกระทำ (DO - D) การตรวจสอบหรือการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนตรงกับขั้นการตรวจสอบ (Check = C) และการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพตรงกับขั้นปฏิบัติ (Act = A) เพื่อปรับปรุงงาน ทั้งนี้กระบวนการดำเนินงานทั้งหมดต้องทำเป็นวงจรต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมีปรับปรุงทั้งระบบคุณภาพ การควบคุม และการตรวจสอบคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง ระบบการดำเนินงานที่มีคุณภาพ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Action)

2. ความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

อิโตชิ คูเมะ (2540) ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ว่า การบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง และได้นำมาใช้กับทุกกิจกรรม จึงรู้จักกันอย่างแพร่หลาย PDCA การบริหารงาน การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ

สมคิด พรหมจ้อย และสุพักตร์ พิบูลย์ (2544) ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ประกอบด้วยการทำงาน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do or implementation) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานหรือประเมิน (Check or evaluation) การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Act or adjust) เรียกย่อ ๆ ว่า วงจรการบริหารงานแบบวงจรคุณภาพ (PDCA)

สรุปได้ว่า ความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) เป็นกระบวนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ และสามารถนำมาใช้กับการบริหารงาน การจัดการเรียนการสอน หรือทุกกิจกรรม

3. ขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

ฮิโตชิ คูเมะ (2540) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. Plan คือ การวางแผน เป็นการเริ่มต้นของโครงการ หรืองานเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าเมื่อเกิดการผิดพลาดมีความสามารถรับมือได้ เพื่อให้การปรับปรุงงานและแก้ปัญหาอุปสรรค ทำงานอย่างรอบคอบ เป็นไปตามเป้าหมายหรือแผน แผนที่ดีประกอบด้วย SMART มีลักษณะดังนี้

S = Specific เฉพาะเจาะจง มีความชัดเจน

M = Measurable สามารถวัดได้

A = Attainable สามารถบรรลุผลได้สำเร็จ

R = Realistic พื้นฐานของความเป็นจริง

T = Timely มีกรอบเวลากำหนดการวางแผนที่ดี

2. Do คือ ปฏิบัติตามแผน การปฏิบัติตามแผนนั้นต้องเป็นไปตามขั้นตอนตามแนวทางที่วางแผนไว้ โดยพิจารณาใคร่ครวญก่อนลงมือปฏิบัติ

3. Check คือ ตรวจสอบ การทำงานนั้นนอกจากจะทำให้เสร็จแล้วจะต้องมีการตรวจสอบว่าผลที่ปฏิบัติได้ผลคุ้มค่าเพียงไร มีข้อมูลใหม่ ๆ เกิดขึ้นบ้าง

4. Act คือ การดำเนินการให้เหมาะสมหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ตามขั้นตอน กรณีผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ให้วิเคราะห์และพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไร โดยมองทางเลือกใหม่ ใ้ความพยายามให้มากขึ้น ขอความร่วมมือจากผู้อื่น หรือเปลี่ยนเป้าหมายใหม่

ปริทรรศน์ พันธุบรรยงก์ (2545) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

P (Plan) คือ จะเริ่มนับจากการแสวงหาจุดที่เป็นปัญหาระหว่างระดับความแตกต่าง จุดที่มุ่งหวังและสภาพที่เป็นจริง เมื่อจับจุดที่เป็นปัญหาได้แล้วจัดทำแผนมาตรการในการแก้ไข แล้วจึงเข้าสู่ขั้น D หรือ do ต่อไป

D (Do) คือ การปฏิบัติตามแผนมาตรการแก้ไขแผนใหม่ล่าสุด เพราะแผนคือสิ่งที่ปรับปรุงแก้ไขได้อยู่เสมอ ต้องแน่ใจว่าแผนที่จะลงมือปฏิบัติเป็นแผนที่ล่าสุดจริง ๆ

C (Check) คือ การเปรียบเทียบระหว่างผลลัพธ์กับค่าเป้าหมายเสมอ

A (Act) คือ การปฏิบัติหลังการตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปได้หลายประการ ดังนี้

1. ในกรณีที่ผลลัพธ์ต่ำกว่าเป้าหมายจะต้องมีการทบทวนแผนของมาตรการแก้ไขแล้วดูสิ่งที่ยังคงเป็นปัญหายู่นั้นมีสิ่งใดที่ปฏิบัติได้ทันทีให้ลงมือปฏิบัติเลย ส่วนสิ่งที่ปฏิบัติไม่ได้ทันทีให้สะท้อนสู่แผนการแก้ไขปัญหารอบต่อไป

2. ในกรณีที่ผลลัพธ์ดีกว่าเป้าหมายจะต้องมีการทบทวนการกำหนดเป้าหมายว่าต่ำเกินไปหรือไม่ ควรมีการปรับเป้าหมายให้ดีกว่าเดิมหรือไม่ ผลลัพธ์เหนือกว่าความคาดหวังโดยปัจจัยภายนอกอื่น ๆ หรือไม่

3. ในกรณีที่ผลลัพธ์ได้ตรงตามเป้าหมายให้ทบทวนว่าได้มีการปฏิบัติตามแผนมาตรการแก้ไขครบถ้วนหรือไม่ ถ้าใช่ แสดงว่าแผนนี้ถูกต้องและควรกำหนดเป็นวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐานเพื่อรักษาให้ผลลัพธ์คงอยู่ในระดับที่ต้องการต่อไป

สมาน อัสวภูมิ (2541) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 คือ P Planning (การวางแผน) คือ การกำหนดขึ้นล่วงหน้าว่าเป้าหมายเป็นอย่างไร และจะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น หน้าที่ของการวางแผนจะต้องระบุผลงานที่ต้องการและหนทางที่จะทำให้ได้ผลงานนั้น การวางแผนเป็นการตัดสินใจของปัจจุบันจะเลือกวิธีการกระทำเพื่อให้ได้ผลตามความต้องการของอนาคต

ขั้นที่ 2 คือ D-Do (สภาพตามแผน) คือ การนำเอาแผนมาปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายและกำหนดของเวลา เพื่อให้เกิดผลตามที่กำหนดไว้ของแผน

ขั้นที่ 3 คือ C-Check (การตรวจสอบประเมินผล) คือ กระบวนการตรวจสอบสภาพงานเปรียบเทียบกับผลงานกับเป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ติดตามกำกับดูแลความก้าวหน้าของงาน

ขั้นที่ 4 คือ A-Action (การปรับปรุงงาน) คือ การนำผลจากการประเมินผลมาปรับปรุงงานแก้ไขงานเพื่อพัฒนาให้งานบรรลุตามเป้าหมาย

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

P คือ Plan หมายถึง การวางแผน โดยเลือกปัญหาและตั้งเป้าหมายร่วมกันทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน

D คือ Do. หมายถึง การนำแผนหรือวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้กำหนดไว้ร่วมกันไปใช้ในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน เป็นการนำแผนแก้ปัญหามาไปสู่การปฏิบัติ

C คือ Check หมายถึง การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายที่กำหนด โดยนำข้อมูลก่อนการดำเนินงานและหลังการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกัน

A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

Deming (1995) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

Plan คือ กำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติ เป็นการนำร่องในส่วนของ

Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำให้ผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาบ้าง

Act คือ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผนให้ทำซ้ำวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

สรุปได้ว่า ขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ P คือ Plan หมายถึง การวางแผน D คือ DO หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

วิธีปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1. ความหมายของ Best Practice

นักวิชาการได้ให้ความหมายของ Best Practice ไว้ดังนี้

American Productivity and Quality Center (บุญดี บุญญากิจ และกมลวรรณ ศิริพานิช, 2545) ได้ให้ความหมายว่า Best Practice หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จหรือนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ และมีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ที่ได้บันทึกเป็นเอกสาร และเผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

วิจารณ์ พินิช (2552) ได้ให้ความหมายว่า Best Practice หมายถึง การปฏิบัติทั้งหลายที่สามารถก่อให้เกิดผลที่เป็นเลิศ รวมความแล้ว Best Practices คือ วิธีปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จหรืออาจกล่าวได้ว่า คือ การปฏิบัติที่ทำให้องค์กรก้าวสู่ความเป็นเลิศ

สรุปได้ว่า Best Practice หมายถึง วิธีการปฏิบัติที่ส่งผลให้หน่วยงานหรือองค์กรมีความเป็นเลิศด้านใดด้านหนึ่ง โดยมีผลการปฏิบัติและขั้นตอนปฏิบัติที่ชัดเจน

2. แนวทางการพิจารณา Best Practices

วิธีปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่จะเรียกได้ว่าเป็น Best Practices นั้น มีแนวทางการพิจารณา 6 ข้อ ดังนี้

1. วิธีปฏิบัตินั้นดำเนินการบรรลุผลได้สอดคล้องกับความคาดหวังของชุมชนหรือผู้ปกครองที่มีต่อสถานศึกษาหรือเป็นวิธีปฏิบัติที่สร้างความพึงพอใจให้กับทุกคนในสถานศึกษาได้
2. วิธีปฏิบัตินั้นผ่านกระบวนการนำไปใช้อย่างเป็นวงจรจนเห็นผลอย่างชัดเจนว่าทำให้เกิดคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือวิธีปฏิบัตินั้นมีกระบวนการ PDCA จนเห็นแนวโน้มของตัวชี้วัดความสำเร็จที่ดีขึ้น
3. สถานศึกษาสามารถบอกเล่าถึงวิธีปฏิบัตินั้นได้ว่า ทำอะไร ทำอย่างไร และทำไมจึงทำ หรือทำไมไม่
4. ผลลัพธ์จากวิธีการปฏิบัตินั้นเป็นไปตามองค์ประกอบ ข้อกำหนดของการพัฒนาคุณภาพเชิงระบบ
5. วิธีปฏิบัตินั้นสามารถระบุได้ว่าเกิดจากปัจจัยสำคัญที่ชัดเจน และปัจจัยนั้นก่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่องและยั่งยืน
6. วิธีปฏิบัตินั้นใช้กระบวนการจัดการความรู้ (KM : Knowledge Management) เช่น การเล่าเรื่อง (Storytelling) ในการถอดบทเรียนจากการดำเนินการ

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปในการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ เป็นหน่วยงาน 1 ใน 42 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2553 โดยเป็นหน่วยงานที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา และให้การสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เท่าเทียมกัน สถานที่ตั้ง ถนนถีนานนท์ ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000 โทรศัพท์ : 0-4381-0543 โทรสาร : 0-4381-0620 E-mail :

admin@sesao24.go.th เว็บไซต์ <https://www.sesao24.go.th/> และมีประกาศ

กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ออกเป็น

8 กลุ่ม 1 หน้อย ดังนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มนโยบายและแผน
3. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร
4. กลุ่มบริหารเงินแลสินทรัพย์
5. กลุ่มบริหารงานบุคคล
6. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
7. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินการจัดการศึกษา
8. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
9. หน่วยตรวจสอบภายใน

พื้นที่ความรับผิดชอบ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ รับผิดชอบการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ครอบคลุมทั้งจังหวัดกาฬสินธุ์ รวมพื้นที่ทั้งหมด 6,946,746 ตารางกิโลเมตร 18 อำเภอ
ประกอบด้วย

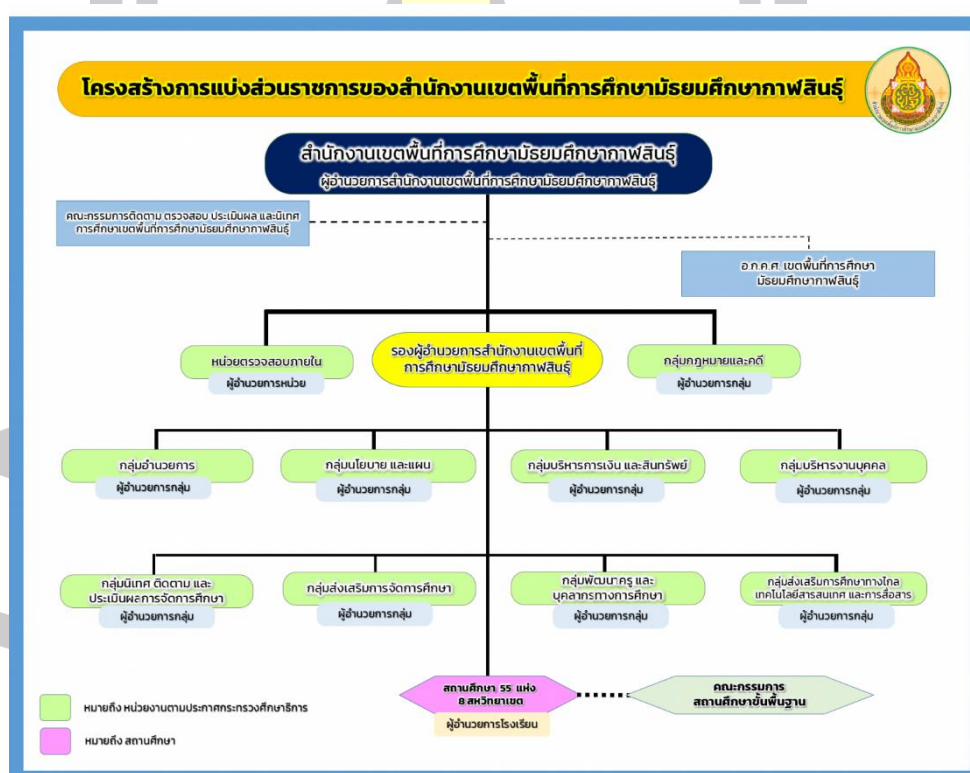
1. อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	10. อำเภอก้ามวัง
2. อำเภอนามน	11. อำเภอท่าคันโท
3. อำเภอกมลาไสย	12. อำเภอหนองกุงศรี
4. อำเภอร่องคำ	13. อำเภอสมเด็จ
5. อำเภอกุฉินารายณ์	14. อำเภอห้วยผึ้ง
6. อำเภอเขาวง	15. อำเภอสามชัย
7. อำเภอยางตลาด	16. อำเภอดอนจาน
8. อำเภอห้วยเม็ก	17. อำเภอนาคู
9. อำเภอสหัสขันธ์	18. อำเภอฆ้องชัย

พูน ปณ จิต ชีเว

ตาราง 2 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

ขนาด โรงเรียน	จำนวนสถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	คน	ผู้บริหาร	คน
เล็ก	8	8	100	8	10
กลาง	31	31	484	25	58
ใหญ่	11	11	647	10	96
ใหญ่พิเศษ	5	5	700	5	109
รวม	55	55	1,931	48	273

ส่วนที่ 2 ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กาฬสินธุ์

ภาพประกอบ 6 แสดงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กาฬสินธุ์

วิสัยทัศน์

“องค์กรคุณภาพ สร้างคนดี มีความสุข บนพื้นฐานความเป็นไทย”

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีความปลอดภัย
3. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
4. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
5. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
6. ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ
7. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
8. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนาสู่ Thailand 4.0
9. ให้บริการรวดเร็ว ทันใจ ฉับไว มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ซื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม
2. ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ภาษา และอื่น ๆ ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ
3. ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะ มีสมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเป็นพลเมืองพลโลกที่ดี (Global Citizen) พร้อมก้าวสู่สากล นำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

4. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการ) กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ

5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ

6. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ และสถานศึกษามีการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

8. มีระบบบริการที่รวดเร็ว โปร่งใส ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ

ค่านิยมองค์กร

“ทำงานฉับไว ยึดแน่นแจ่มใส ใส่ใจบริการ”

ภารกิจ บทบาทและหน้าที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ ภารกิจและบทบาทตามที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

1. มาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการหรือกฎหมายอื่น และมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) อำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2) อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา

(3) รับผิดชอบในการพิจารณาแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

การศึกษา พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
- (2) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
- (3) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- (4) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
- (5) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- (6) ประสานการระดับทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- (7) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
- (8) ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา ด้านการศึกษา
- (9) ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน

ส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ปฏิบัติงานสารบรรณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการ
- ดำเนินการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และยานพาหนะ
- จัดระบบบริหารงาน การควบคุมภายใน และพัฒนาองค์กร

เขตพื้นที่การศึกษา

- ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่กิจการ ผลงาน และบริการข้อมูลข่าวสาร
- ประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก

พื้นที่การศึกษาที่มีใช้งานของส่วนราชการใดโดยเฉพาะ

- ดำเนินการเลือกตั้งและสรรหากรรมการและอนุกรรมการ
- ประสาน ส่งเสริมการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพ
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในของสำนักงานเขต

ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น

2. กลุ่มนโยบายและแผน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย
มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณ

- ตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการใช้จ่าย

งบประมาณและผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผน ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุน
การปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย

3. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ทางไกล

- ศึกษา วิเคราะห์ ดำเนินการ และส่งเสริมการจัดการศึกษา

ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ และปฏิบัติงานระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศปฏิบัติงาน
ร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

4. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารการเงิน
- ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานบัญชี
- ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานพัสดุ
- ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารสินทรัพย์

- ให้คำปรึกษาสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารการเงินงานบัญชี งานพัสดุและงานบริหารสินทรัพย์

- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

5. กลุ่มบริหารงานบุคคล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- วางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
- ส่งเสริม สนับสนุนการมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการสรรหา บรรจุและแต่งตั้ง ย้าย โอน และการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือนการมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ จัดทำข้อมูลระบบจ่ายตรงเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ปฏิบัติการบริการและอำนวยความสะดวกในเรื่องการออกหนังสือรับรองต่าง ๆ การออกบัตรประจำตัว และการขออนุญาตต่าง ๆ ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเพื่อดำเนินงาน วินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการดำเนินคดีของรัฐปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

6. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ดำเนินงานฝึกอบรมการพัฒนา ก่อนแต่งตั้ง ดำเนินงานฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงาน
- ดำเนินงานพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณ
- ปฏิบัติงานส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ดำเนินการเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยภายในประเทศหรือต่างประเทศ
- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

7. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา มีอำนาจ

หน้าที่ดังต่อไปนี้

- ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ
- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและ
กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
- วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการ
การวัดและการประเมินผลการศึกษา วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษาและการประกัน
คุณภาพการศึกษา รวมทั้งประเมิน ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม การนิเทศทาง
การศึกษา

• ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ
ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุน
การปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

8. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ศึกษา วิเคราะห์ ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานเกี่ยวกับ
ศาสตร์พระราชา ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูล
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา
สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส
และผู้มีความสามารถพิเศษ
- ส่งเสริมงานการแนะแนว สุขภาพ อนามัย กีฬา และนันทนาการ
ลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารีผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร ประชาธิปไตย วินัยนักเรียน
การพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน และงานกิจการนักเรียนอื่น ส่งเสริม สนับสนุนการระดมทรัพยากร
เพื่อการศึกษา
- ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติด และ
ส่งเสริมป้องกันแก้ไขและคุ้มครองความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา รวมทั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ดำเนินงานวิเทศสัมพันธ์
- ประสาน ส่งเสริมการศึกษากับการศาสนาและการวัฒนธรรม
- ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ประสานและส่งเสริมสถานศึกษาให้มีบทบาทในการสร้าง

ความเข้มแข็งของชุมชน

ที่เกี่ยวข้อ หรือที่ได้รับมอบหมาย

9. กลุ่มกฎหมายและคดี มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการมีวินัยและรักษาวินัย
- ดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน
- ดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจพิจารณาวินัย
- ดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์
- ดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์
- ดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ดำเนินการเกี่ยวกับงานคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่น ๆ ของรัฐ

- ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำข้อมูลและติดตามประเมินผล

เพื่อพัฒนางานกฎหมาย และงานคดีของรัฐ

ที่เกี่ยวข้อ

10. หน่วยตรวจสอบภายใน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการเงิน การบัญชี และ

ตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สิน

- ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการดำเนินงานหรือ

กระบวนการปฏิบัติงาน เปรียบเทียบกับผลผลิตหรือเป้าหมายที่กำหนด

อื่นเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในตามที่กฎหมายกำหนดปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

มูลนิธิ ปณ ภัโต ชีวะ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กฤษฎิศาสน์ บุญพสุกุล (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองห้าง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้กลยุทธ์ 3 วิธี คือ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการให้ครูได้รู้และเข้าใจแนวทางดำเนินกิจกรรมและมีเป้าหมายการพัฒนา ร่วมกัน 2) การจัดกิจกรรมนักเรียนให้เรียนรู้และปฏิบัติจริงด้วยการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาวิถีประชาธิปไตยโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ประกอบด้วย 4 กิจกรรมย่อย คือ กิจกรรมเลือกตั้งผู้นำห้อง การตั้งกฎของห้อง การตั้งกลุ่มการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยห้องเรียน และด้วยการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาประชาธิปไตยนอกห้องเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มี 2 กิจกรรมหลัก 10 กิจกรรมย่อย คือ หนึ่งกิจกรรมกลุ่มหมุนเวียนแบบฐานประจำสัปดาห์ 5 กิจกรรมย่อย ได้แก่ การรักษาความสะอาด การบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมความรู้ความคิดอ่านข่าวสาร การส่งเสริมความรู้ภาษาอ่านคำ ศัพท์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และการปกครองควบคุมตรวจสอบ และรายงานผลงาน และสองกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5 กิจกรรมย่อย ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือฯ กิจกรรมจริยธรรม กิจกรรมกีฬา กิจกรรมอนามัยนักเรียน และกิจกรรมอาหารกลางวัน 3) การนิเทศติดตามผลการพัฒนาการดำเนินงานตามกลยุทธ์ทั้ง 3 วิธี ผลการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยนักเรียน หลังการพัฒนาดำเนินงาน พบว่า สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมวิถีประชาธิปไตยนักเรียนระดับที่น่าพอใจมาก ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการระดมสมอง สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม ตามลำดับ และบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าได้เป็นอย่างดี

สนทยา เมฆมงคล (2551) ได้ศึกษาการเสริมสร้างประชาธิปไตยนักเรียนโรงเรียนวัดเจริญราษฎร์บำรุง ตำบลตลาดไทร อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้กลยุทธ์ในการเสริมสร้างคุณลักษณะประชาธิปไตย คือ 1) กิจกรรมข้อตกลงของเรา 2) กิจกรรมโฮมรูม 3) กิจกรรมพี่ช่วยน้อง มีเป้าหมาย 4) กิจกรรมยอดนัก 5) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน 6) กิจกรรมวางทุกงานอ่านทุกคน พบว่า ด้านการระดมสมอง พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาขึ้นอยู่ในระดับดี คือ นักเรียนมีการเข้าแถวเรียงคิวตามลำดับมาก่อน-มาหลัง เพื่อรับอาหารกลางวัน ซื้ออาหารซื้อ ขนมจากสหกรณ์โรงเรียน เข้าแถวรับน้ำดื่ม การเดินแถวเปลี่ยนคาบเรียน เข้าแถวส่งงานครูและเข้าแถวรับสิ่งของต่าง ๆ ตามลำดับมาก่อน-มาหลังโดยไม่มีกรแซงคิว การเคารพข้อตกลง ด้านสามัคคีธรรม พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาขึ้นอยู่ในระดับดี คือ ร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในเรื่องการรักษาความสะอาดบริเวณส้วมในโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายนักเรียนมีการช่วยกันทำงานดี นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมมือกันทำงานเป็น หมู่คณะและตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมีการพัฒนาขึ้น การให้การยอมรับผลงานของกลุ่มสมาชิก ด้านปัญญาธรรม พบว่า นักเรียนพัฒนาขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง คือการมี

นิสัยใฝ่แสวงหาความรู้ หมั่นเข้าใช้บริการจากห้องสมุด แม้ว่าครูจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด มีการหาหนังสือใหม่ ๆ มา ให้บริการแต่มักเรียนเพียงบางส่วนที่เข้าใช้บริการเป็นประจำ แต่มีบางส่วนไม่เข้าใช้บริการมีการจับกลุ่มพูดคุยกันและเล่น เวลาว่าง คณะครูได้ปรึกษาหารือและหามาตรการโดยได้มอบหมายงานและให้นักเรียนบันทึกการอ่านลงในสมุดบันทึก ทำให้มีการพัฒนาดีขึ้น การไม่ลอกการบ้านและงานของเพื่อนส่งครู

กิตติ เพียรไทยสงค์ (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างประชาธิปไตยของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองกุงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างประชาธิปไตย ของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยการใช้การวิจัยปฏิบัติการ ดำเนินการพัฒนา 2 วงรอบ แต่ละวงรอบ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูล จำนวน 34 คน ประกอบด้วยกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จำนวน 6 คน คือ ผู้ศึกษาค้นคว้า ครูที่ปรึกษาโครงการประชาธิปไตย จำนวน 4 คน กลุ่มเป้าหมายคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการประชุม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสังเกต แบบมีโครงสร้าง การตรวจสอบข้อมูลใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลหลายมิติ และนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าเชิงพรรณนา ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างประชาธิปไตย ของคณะกรรมการสถานศึกษา ในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมระดมความคิด ทำให้คณะกรรมการสถานศึกษามีพฤติกรรมประชาธิปไตย ด้านการระดมความคิด และด้านสามัคคีธรรม เปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับดี แต่ด้านปัญญารธรรม ยังมีกลุ่มเป้าหมายบางส่วนยังไม่บรรลุเป้าหมายต้องได้รับการพัฒนาต่อไป โดยดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์กิจกรรมหมวกหกใบ ทำให้พฤติกรรมประชาธิปไตย ของคณะกรรมการสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับดีทุกคน โดยสรุปการดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตย นักเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านหนองกุงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยใช้กลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมระดมความคิด กิจกรรมหมวกหกใบ ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมประชาธิปไตย อยู่ในระดับดี และบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าทุกประการ จึงควรสนับสนุนส่งเสริมให้นำกลยุทธ์ดังกล่าวไปใช้ต้องใช้พัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยนักเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนอื่นต่อไป

สมพงษ์ แป้นพุดเย็น (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานศึกษาของโรงเรียนวังแซ้มวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมสถานศึกษา ของโรงเรียนวังแซ้มวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร
- 2) เพื่อพัฒนาแผนกลยุทธ์ การดำเนินงานกิจกรรมสถานศึกษาของโรงเรียน

วังชมวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร และ 3) เพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติการการดำเนินงานกิจกรรม
 สถานักเรียน ของโรงเรียนวังชมวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลในการ
 สันทนากลุ่ม จำนวน 10 คน วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และข้อที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลในการประชุมเชิงปฏิบัติการ
 จำนวน 18 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย คือ การสนทนากลุ่ม การประชุมเชิงปฏิบัติการ
 และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของ
 โรงเรียนวังชมวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร มีการพัฒนาการดำเนินงานที่ครอบคลุมในการจัด
 กิจกรรมทั้ง 4 ด้าน คือ การพัฒนาการดำเนินการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ บูรณาการความรู้และ
 พฤติกรรมหรือวิถีประชาธิปไตย ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมด้านจิตอาสา และประสานความร่วมมือ
 จากทุกภาคส่วน ปัญหาการดำเนินงาน คือ คณะกรรมการสถานักเรียนขาดความเป็นผู้นำ คณะครู
 และบุคลากรทางการศึกษาและประชาชนในชุมชน ขาดความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานสถานักเรียน
 และยังไม่มีการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายความร่วมมือประสานงานการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน
 อย่างเป็นรูปธรรม 2) การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนวังชม
 วิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร 2.1) การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน
 ของโรงเรียนวังชมวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนกลยุทธ์
 การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนเชิงกลยุทธ์และได้กำหนดวิสัยทัศน์คือ “สร้างผู้นำการพัฒนา
 ส่งเสริมประชาธิปไตย ใส่ใจจิตอาสา โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน” ซึ่งมีเป้าหมายและกลยุทธ์
 ในการพัฒนาครอบคลุมการดำเนินกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความเป็น
 ประชาธิปไตย ด้านความมีจิตอาสา และด้านการสร้างเครือข่าย 2.2) ผลการประเมินคุณภาพของแผน
 กลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนวังชมวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า
 ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ของแผนกลยุทธ์ ในภาพรวม
 อยู่ในระดับมาก 3) การพัฒนาแผนพัฒนาปฏิบัติการการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน ของโรงเรียน
 วังชมวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญ
 ดังนี้ การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำ การส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การส่งเสริมความมี
 จิตอาสา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งมีแนวทาง มาตรการ ตัวชี้วัด และโครงการ/
 กิจกรรมในการพัฒนาครอบคลุมการดำเนินกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน

วลัยพร พรพงศ์ (2556) ได้ศึกษาวิธีการพัฒนาประชาธิปไตยแก่เด็กและเยาวชนใน
 สถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศึกษาเฉพาะกรณีสถานศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี ประชากร
 ได้แก่ ครูและนักเรียน จำนวน 295 คน วิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า วิธีการพัฒนาประชาธิปไตยใน
 สถานศึกษา ในภาพรวมพบว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่าวิธีการพัฒนาประชาธิปไตย

โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตยตามหลักสูตรมีมากกว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งสภาพปัจจุบันพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการจัดกิจกรรมมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการเมืองฯ มีความคิดเห็นว่า การพัฒนาประชาธิปไตยในสถานศึกษา จะต้องทำเป็นนโยบายระดับชาติ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตย ครูผู้สอนต้องเข้ามาดูแลให้มีการปฏิบัติตรงแท้จริงและต้องเน้นที่การพัฒนานักเรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ต้องมีการบำรุงขวัญและกำลังใจ รวมทั้งสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบ Democratic Model ซึ่งครอบคลุมผลการวิจัยวิธีการพัฒนาประชาธิปไตย แก่เด็กและเยาวชน ในสถานศึกษาทั้ง 10 ด้าน ประกอบด้วย 1. D = destination & demonstration 2. E-executives 3. M = man 4. O = organization 5. C = conspiracy & cooperation 6. R = rules 7. A = activity 8. Tet raining 9. 1 = intellectual 10. C = creativity และปัญหาในการพัฒนาประชาธิปไตยในสถานศึกษา ครูและนักเรียน มีความคิดเห็นตรงกันว่ากิจกรรมตามหลักสูตรและเสริมหลักสูตรที่จัดน้อย คือ กิจกรรมด้านปัญญา ธรรม สำหรับในด้านคุณธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับกิจกรรมตามหลักสูตรในด้านเดียวกัน พบว่า ครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียน ด้านเปิดโอกาสนักเรียนตัดสินใจอย่างมีเหตุผล น้อยกว่ากิจกรรมอื่น ในด้านปัญญาธรรม พบว่า ครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียนด้านเน้นให้นักเรียนแสดงออกตามศักยภาพ น้อยกว่ากิจกรรมอื่นในด้านสามัคคีธรรม พบว่า ครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียนด้านปฏิบัติจริงน้อยกว่า กิจกรรมอื่น ในส่วนของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในด้านคุณธรรมครูไม่ค่อยฝึกให้นักเรียน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ในด้านปัญญาธรรม ครูจัดกิจกรรมด้านได้ว่าที่ ด้านเวทีประชาธิปไตยและ ด้านสถานการณ์จำลองน้อยและในด้านสามัคคีธรรมครูจัดกิจกรรมด้านค่ายประชาธิปไตยน้อยกว่า กิจกรรมอื่น สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการเมืองฯ มีความคิดเห็นว่าปัญหาในการ พัฒนาประชาธิปไตยในสถานศึกษาเกิดจากความไม่ใส่ใจของครูอาจารย์เอง ครูเป็นเผด็จการ นักเรียน ไม่มีวุฒิภาวะและนโยบายของกระทรวงฯ ก็ไม่ได้เน้นในเรื่องประชาธิปไตยแต่อย่างใด

เต็มศักดิ์ คทวนิช (2557) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงจิตพิสัยแบบ บูรณาการเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาพฤติกรรม ประชาธิปไตยคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,284 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลของรูปแบบการเรียนการสอนเชิงจิตพิสัย แบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตย เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยคือ แบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย และแบบสนทนากลุ่มเฉพาะ ผลการวิจัยพบว่า

พฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวมของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขต กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมในระดับสูง โดยพฤติกรรมรายด้าน ด้านความสามารถในการใช้ ปัญญาสนับสนุน ความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านส่งเสริมความเป็นหมู่คณะในระดับสูง ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมประชาธิปไตย โดยรวมเฉลี่ยก่อนการทดลองหลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการทดลองผล ของนักศึกษากลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงจิตพิสัย แบบบูรณาการ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตย เมื่อสิ้นสุดระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริธร ศรีจำนงค์ (2557) การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น ตามแนวคิดจิตพิสัยศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 26 คน ปีการศึกษา 2556 การวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน แบบบันทึกผล การจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมจิตสาธารณะ อนุทินผู้เรียน และแบบประเมินพฤติกรรม จิตสาธารณะของนักเรียน และแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลพื้นฐาน จากการศึกษาบริบทและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบันมี สาเหตุ มาจากการขาดจิตสำนึกที่ดีของคนในสังคม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ต้องการ พัฒนาคือ ใฝ่เรียนรู้ และมีจิตสาธารณะ ส่วนหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) จุดมุ่งหมาย 2) สาระการเรียนรู้ 3) การจัดการเรียนรู้ และ 4) การวัดและประเมินผล โดยมี กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตพิสัยศึกษา 5) กระบวนการ ได้แก่ (1) การรับรู้จากสิ่งต่าง ๆ (2) การฟังอย่างลึกซึ้ง (3) สนทนาสนทนา (4) การฝึกปฏิบัติ (5) การสะท้อนการเรียนรู้ และมีขั้นตอน ในการจัดการเรียนรู้ 3 ขั้น คือ ขั้นเตรียม ขั้นเรียนรู้ และขั้นสรุป และผลการใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีพฤติกรรมจิตสาธารณะต่อครอบครัว โรงเรียน และสังคม จากการวัด 4 ครั้ง สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

พิมพ์ใจ การ์ตัน (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของสภานักเรียนในการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 การวิจัยนี้มีจุดประสงค์ คือ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของสภานักเรียนในการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสภานักเรียนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และ ระดับชั้นและเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมของสภานักเรียนในการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สภานักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำนวน 331 คน โดยใช้ตาราง สำเร็จรูป Krejcie และ Morgan เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .06 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ค่า t และการทดสอบค่า F เมื่อ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' ผลการศึกษาพบว่า

- 1) สภานักเรียนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยอยู่ในระดับมาก
- 2) สภานักเรียนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และระดับชั้น ดังนี้ 2.1) สภานักเรียนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านความสัมพันธ์และการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านความรับผิดชอบให้ สภานักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จากนั้น ผู้วิจัย ได้ทำการทดสอบรายคู่ด้านที่มีความแตกต่างกัน โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประธานสภานักเรียนและรองประธานสภา นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการสภานักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความรับผิดชอบให้สภานักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน พบว่าประธานสภานักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างจากรองประธานสภานักเรียน และคณะกรรมการสภานักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) สภานักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 2.3) สภานักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3) ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของสภานักเรียนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านต่าง ๆ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ควรให้สภานักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมที่เน้นเรื่องคุณธรรม จริยธรรมและเปิดโอกาสให้สภานักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างครูกับนักเรียนการช่วยทำนุบำรุง ดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน

ชนาธิป สำเร็จ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารงาน สภานักเรียนที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4 ในจังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาศึกษาสภาพการบริหารงานสภานักเรียน และนำเสนอ

แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ประชากรสำหรับตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารและครู ของโรงเรียนแต่ละโรงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 4 จำนวน 180 โรง จำแนกเป็นผู้บริหาร ครูที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 360 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม แบบประเมินความเหมาะสม แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และแบบบันทึกการสนทนากลุ่มย่อย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานสถานักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าดัชนีที่แสดงความต้องการจำเป็นเฉลี่ย 0.30 แนวทาง การส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนที่มีประสิทธิภาพเรียงลำดับตามดัชนีความต้องการจำเป็นคือ ด้านบุคลากร รองลงมาคือ ด้านงบประมาณและการเงิน ด้านวัสดุและอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ โดยมีแนวการปฏิบัติรวม 60 แนวทาง ผู้ตอบแบบสำรวจมีความพึงพอใจต่อแนวทาง การส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก เป็นดังนี้ เพียงพอไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ รองลงมาคือ กิจกรรมสถานักเรียน ทำให้นักเรียนเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ กิจกรรม สถานักเรียน ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การมีส่วนร่วม ในการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนจากทุกภาคส่วน

พิเชษฐ์ ใจปวน (2561) ได้ศึกษากลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็น โรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน 2) ศึกษา การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนที่เป็นเลิศ และ 3) จัดทำ กลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการศึกษา คือ กลุ่มตัวแทนหัวหน้าห้องเรียน จำนวน 2 คน กลุ่มตัวแทนคณะกรรมการสถานักเรียน จำนวน 5 คน กลุ่ม ครูฝ่ายกิจการนักเรียน จำนวน 6 คน กลุ่มครูผู้รับผิดชอบงานส่งเสริม ประชาธิปไตย จำนวน 2 คน และกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้ง ทั้งหมด 17 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และแบบวาระ การประชุม ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนต้นแบบ สถานักเรียนที่เป็นเลิศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบด้าน งานส่งเสริมประชาธิปไตย จำนวน 4 คน และผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 จำนวน 1 คน รวมจำนวนทั้งหมด 5 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบตรวจสอบเอกสารเทียบเคียงสมรรถนะ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ขั้นตอนที่ 3 การร่าง

และตรวจสอบกลยุทธ์ การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 2 คน ผู้อำนวยการ และ รองผู้อำนวยการ จำนวน 2 คน ครูฝ่ายกิจการนักเรียน จำนวน 6 คน ครูผู้รับผิดชอบงานส่งเสริม ประชาธิปไตย จำนวน 2 คน ตัวแทนคณะกรรมการสถานักเรียน จำนวน 5 คน และตัวแทนหัวหน้า ห้องเรียน จำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้งหมด 19 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบวาระการประชุมจัดทำร่าง กลยุทธ์การดำเนินงาน ผลการวิจัยพบว่า 1) จากการประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย ของโรงเรียนชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งต้องมีคะแนนมากกว่า 80 คะแนนขึ้นไป ถึงจะผ่านการประเมินคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน 2) จากการ ตรวจสอบเทียบเคียงสมรรถนะ และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนที่เป็นเลิศ ผลการตรวจสอบเอกสารเทียบเคียงสมรรถนะตามเกณฑ์การประเมินคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบ สถานักเรียน 4 องค์ประกอบ 21 ตัวบ่งชี้ โรงเรียนจักรคำคณาทร และโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย ปฏิบัติครบทุกองค์ประกอบ และผู้ทรงคุณวุฒิให้สัมภาษณ์ตามประเด็นคำถามครอบคลุมกระบวนการ วงจรคุณภาพ PDCA ทุกขั้นตอน 3) จากการร่างและตรวจสอบกลยุทธ์ การดำเนินงานส่งเสริม ประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน ประกอบด้วย 4 (กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคูณภาพการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยใน โรงเรียน กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน องค์การภาครัฐและเอกชน กลยุทธ์ที่ 3 การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียน และประชาธิปไตยในโรงเรียน กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มมาตรการพัฒนาผลงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เป็นที่ประจักษ์ และผลการตรวจสอบกลยุทธ์ พบว่า ทุกกลยุทธ์ผ่านฉันทามติ

คเชนเทพ จันทรวงศ์ (2562) ได้ศึกษาการบริหารงานสถานักเรียน ตามแนวคิด ความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารงานสถานักเรียนตามแนวคิดความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนงาน/โครงการ/รายงานผลการดำเนินงาน กิจกรรมสถานักเรียน และเอกสารประกอบการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน และ กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน จำนวน 12 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสารแนวทางการบริหารงานสถานักเรียนตามแนวคิดความเป็นพลเมือง ประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา และแบบวิเคราะห์เอกสารกิจกรรมเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา และใช้การวิเคราะห์ข้อมูล เชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานสถานักเรียนตามแนวคิดความเป็นพลเมือง ประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา มีทั้งหมด 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอน ตอนที่ 1 การวางแผน (Planning) ขั้นตอนที่ 2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ (Implementation) และตอนที่ 3

การประเมินผล (Evaluation) ซึ่งการบริหารงานสถานักเรียนแบ่งกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคาราวธรรม (Respect for Individuals) ด้านสามัคคีธรรม (Sharing, Participating, and Co-operating) และด้านปัญญาธรรม (Faith in the Method of Intelligence)

งานวิจัยต่างประเทศ

David (2010) ศึกษาการฝึกปฏิบัติประชาธิปไตยในห้องเรียนระดับประถมศึกษา วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) สร้างความตระหนักและความสำคัญในการในการฝึกประชาธิปไตย 2) ระบุวิธีการสอนของครูที่สามารถทำให้ห้องเรียนเป็นประชาธิปไตย กลุ่มตัวอย่างคือ ครูระดับประถมศึกษา จำนวน 133 คน จากโรงเรียนขนาดกลาง 40 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกการสำรวจ และแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิจัยแบบวิจัยปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่าการสำรวจออนไลน์พบว่า 90% ของครูทั้งหมดเห็นด้วยอย่างยิ่ง (62%6) และเห็นด้วย (28%) ในความสำคัญของห้องเรียนประชาธิปไตย ความเชื่อของครูในความสำคัญของการฝึกประชาธิปไตยเป็นกุญแจสำคัญในการดำเนินงาน ตัวบ่งชี้ในเชิงบวกแสดงให้เห็นว่ามีครูจำนวนมากที่จะยินดีที่จะปลูกฝังสภาพแวดล้อมในห้องเรียนแบบประชาธิปไตยขึ้น ถ้าพวกเขาได้รับวิธีการในการที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จได้ ครูทุกคนตอบว่าพวกเขาเน้น “ความเท่าเทียมกัน” และ “ความยุติธรรม” ในพวกเขาห้องเรียน อย่างไรก็ตามมีเพียง 86% กล่าวว่าพวกเขาเน้นเสรีภาพ

Caroline (2011) ศึกษาประชาธิปไตยและการปฏิบัติในสามส่วนของห้องเรียนระดับประถมศึกษา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ การสำรวจว่าครูและนักเรียนจะได้ฝึกการปกครองระบอบประชาธิปไตยในห้องเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาของรัฐในแถบมิสซิสซิปปี กลุ่มตัวอย่างคือ ครูจำนวน 6 คน นักเรียน จำนวน 71 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกการสำรวจครู แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างสำหรับครู แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างสำหรับนักเรียน ใช้วิธีการวิจัยแบบวิจัยปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความเชื่อเกี่ยวกับการเคารพ ความรับผิดชอบ และสิทธิ วิธีการ มุมมองเหล่านั้นส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการห้องเรียนของพวกเขา ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงวิธีการที่ครูกำหนดบทบาทของพวกเขาในการดำเนินการในระบอบประชาธิปไตย และแนวทางการบริหารจัดการห้องเรียนแบบประชาธิปไตย และความก้าวหน้าของการศึกษาความเป็นพลเมือง แต่ถ้าครูมีความเข้าใจที่ชัดเจนของทักษะประชาธิปไตยพวกเขากำลังพัฒนามีความเป็นประชาธิปไตย และจะมีศักยภาพ

Ferguson-Patrick (2012) ศึกษาการพัฒนาห้องเรียนแบบประชาธิปไตยผ่านในการเรียนรู้แบบร่วมมือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อพัฒนาห้องเรียนแบบประชาธิปไตย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างคือ ครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และวิดีโอ วิธีการวิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบปฏิบัติการ

ผลการวิจัยพบว่า การใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือในห้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะมันครอบคลุมการเรียนรู้ของนักเรียนที่ประกอบด้วย การรับรู้ทางสังคมและอารมณ์ นอกจากนี้ยังเป็นการเรียนการสอนรวมที่เอื้อให้เกิดสภาพแวดล้อมห้องเรียนแบบประชาธิปไตย และการเรียนการสอนที่ช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนทุกคนได้รับการพิจารณาในการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

Walangitan และคณะ (2015) ศึกษาเรื่อง ความเป็นประชาธิปไตยโดยการเรียนรู้ผ่านการมอบหมายภาระงาน วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ 1) การออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่มาจากปัญหาสิ่งแวดล้อม 2) การดำเนินงานที่ได้รับมอบหมายภาระงาน 1 และ 3) การประเมินผลของกระบวนการและผลลัพธ์ของการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือ ครูที่สอนรายวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ นักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง และผู้ปกครอง วิธีการวิจัยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสังเกตกระบวนการทำกิจกรรม แบบประเมินหลังการทำกิจกรรม และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อม จำนวน 10 กิจกรรม วิธีการวิจัยเป็นแบบวิจัยและพัฒนา ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาขั้นตอนการออกแบบอาจจะเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้กระบวนการประชาธิปไตยผ่านการมอบหมายภาระงานเฉพาะบางเรื่อง ครู นักเรียน และผู้ปกครองยังไม่ได้รับบทบาทที่ดีที่สุดในการพัฒนาของการออกแบบและจำเป็นต้องมีประสบการณ์มากขึ้นผ่านการวิจัยและการสนับสนุนโดยทีมงานวิจัย กิจกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนที่เกี่ยวกับการได้ตอบมีการพัฒนาขึ้น กิจกรรมของกลุ่มนักเรียนสามารถสนับสนุนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตามแนวคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วัดและประเมินผลสามารถสร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับประชาธิปไตยของนักเรียน และพบว่าการเรียนรู้ประชาธิปไตยสามารถพัฒนาการมอบหมายภาระงานที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้ปกครองได้

Jared และ Thingui (2017) ได้ศึกษาประสิทธิผลของผู้นำนักเรียนในการจัดการวินัยของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศเคนยา โดยทำการศึกษาบทบาท พฤติกรรม ปัญหา และอุปสรรคที่พบของผู้นำนักเรียน และศึกษาความสัมพันธ์ในการจัดการด้านวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศเคนยา โดยใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำ 2 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงหน้าที่ และทฤษฎีผู้นำของผู้รับใช้ ผลการวิจัยพบว่า วิธีดำเนินการ คือ การยอมรับบทบาทความเป็นผู้นำของนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและความเป็นผู้นำเป็นกลยุทธ์หลักในการเสริมสร้างความสามัคคี ดังนั้น การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในประเด็นที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับปัญหาที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ที่ดีในโรงเรียน ข้อเสนอแนะของการวิจัยได้เสนอแนะให้มีการกำหนดนโยบายการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในบทบาทของนักเรียนในโรงเรียนมัธยม การฝึกอบรมที่เหมาะสมแก่ผู้นำนักเรียนและนโยบายความปลอดภัยเพื่อปกป้องนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียนในขณะที่พวกเขาปฏิบัติกิจกรรม

งานวิจัยจากวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศพบว่า การพัฒนา
กิจกรรมของสถานักเรียนในสถาบันการศึกษาจะต้องยกระดับเป็นนโยบายระดับชาติ ผู้บริหาร
สถานศึกษาต้องตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมของสถานักเรียน ครูต้องเข้ามา
มีส่วนร่วมเพื่อให้แน่ใจว่ามีการปฏิบัติอย่างแท้จริง และต้องให้ความสนใจกับการพัฒนาของนักเรียน
การส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมที่โรงเรียนอย่างต่อเนื่องจะเป็นการปลูกฝังทักษะชีวิต อยู่ร่วมกัน
ในสังคมการให้นักเรียนแสดงออกอย่างเหมาะสม สามารถนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของ
นักเรียนในระดับประชากรได้ 3 ประการ คือ ความยำเกรง ความสามัคคี และปัญญาทางธรรม
ซึ่งเป็นรากฐานของสังคมประชาธิปไตยในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

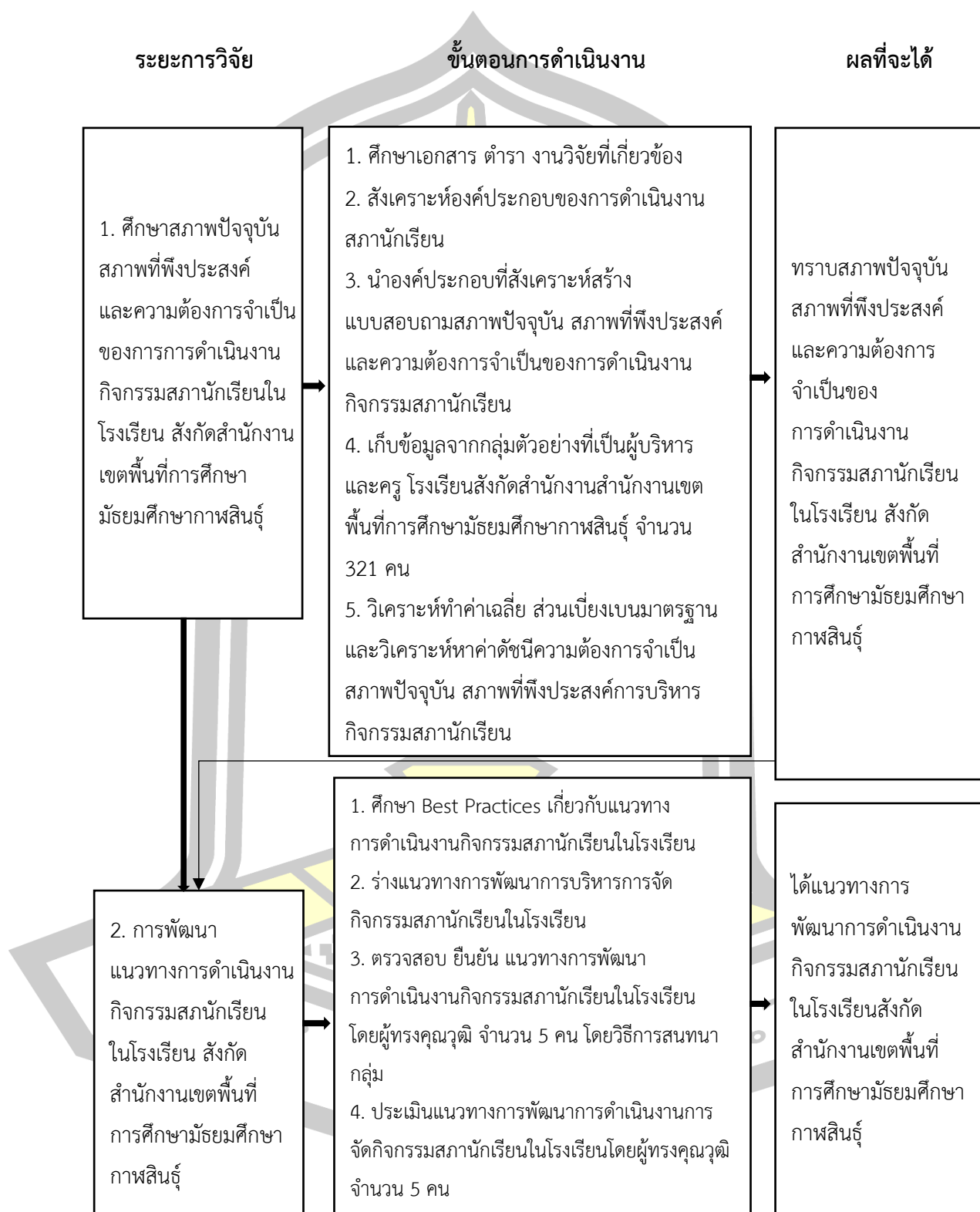
การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and
Development) โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ
การบริหารการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

ระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่จะได้ แสดงโดยแผนภาพ ดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่จะได้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

ผู้วิจัยศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหาร
กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์
โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ
การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์
จากการสำรวจข้อมูลโรงเรียนทั่วไป

1. ขั้นตอนดำเนินการ

- 1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 สังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานสถานักเรียน
- 1.3 นำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามคู่มือการจัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลันธุ์ เขต 2 (2555), สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561), สำนักพัฒนา
กิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567) ประกอบด้วย 1. การพัฒนา
ทักษะผู้นำ 2. การพัฒนาทักษะการประชุม 3. การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม 4. การสร้าง
จิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ 5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้
6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน มาใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

1.4 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครู โรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

1.5 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากรได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 55 คน ครู โรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ จำนวน 1,931 คน รวมทั้งสิ้น 1,986 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดกลุ่มขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนด

กลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบประชากรกับตาราง เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561) แล้วนำมาเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 321 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ตำแหน่งเป็นหน่วยสุ่ม จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 48 คน ครู 273 คน รวมทั้งสิ้น 321 คน

ตาราง 3 ข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหารโรงเรียน	55	48
ครู	1,931	273
รวม	1,986	321

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ สถานภาพหรือตำแหน่งปัจจุบัน ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ระดับ และได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) คือ

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือหาคุณภาพแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง
แบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน
ในโรงเรียน แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารตำรา
(บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับแนวคิด
และความมุ่งหมายของงานวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
เพื่อพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสม ความถูกต้องในการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย
และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แนะนำ

4. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรงเพื่อหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนี
ความสอดคล้องของข้อคำถาม กำหนดค่าตั้งแต่ .06 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ดังรายชื่อ
ต่อไปนี้

4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนันท์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.3 ดร.จารุวรรณ รัตนมาลี ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

4.4 ดร.ประพันธ์ศักดิ์ ภูศรีฐาน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุคุณนารี

4.5 นายชูชัย ประทุมจันทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ
ของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหาร
กิจกรรมสถานักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ ได้ค่า IOC เท่ากับ
0.60-1.00 จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร และครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ที่เป็นกลับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

6. วิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยมีวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpar Coefficient) ของครอนบาค (ceonbach) โดยมีเกณฑ์ความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้จะมีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยรวมของ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น เท่ากับ 0.810

7. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเสนออาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และจัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์

2. ผู้วิจัยทำแบบสอบถามผ่านระบบ Google form และจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อม QR CODE สำหรับเข้าไปตอบแบบสอบถามไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เพื่อลงในระบบ AMSS แจ้งไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดในระบบ Google form ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามลำดับดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์จากแบบสอบถามดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาบันทึกข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลแบบแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับตารางสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน

ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ โดยหาค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียน ในตอนที่ 1 มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยคำนวณ $PNI_{modified}$

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (Percentage,%)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{X}$)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)
4. ค่าความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรงและค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC: Index of Item Objective Congruence) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) ได้นำข้อมูลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในระยะที่ 1 มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ โดยแบ่งการพัฒนาเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติดีเยี่ยม (Best Practice) ในด้านการดำเนินงานสถานักเรียน จำนวน 3 โรงเรียน

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในระยะที่ 1 มาสรุปวิเคราะห์ และสังเคราะห์ แล้วศึกษาแนวทางการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ดังนี้

1. ศึกษาโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติดีเยี่ยม (Best Practice)

1.1 เกณฑ์คุณสมบัติของสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ 3 แห่ง มีดังนี้

1.1.1 เป็นสถานศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบ

สถานักเรียนระดับประเทศ

1.1.2 เป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง เหรียญเงิน และเหรียญทองแดง ตามลำดับ ในการเข้าร่วมการแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียน งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ

1.2 สถานศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์แนวปฏิบัติที่ดี ได้แก่

1.2.1 โรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน ระดับประเทศ และได้รับรางวัลเหรียญทอง ในการแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนในงานศิลปะหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ประจำปี 2566

1.2.2 โรงเรียนภาพลันธุ์พิทยาสรรพ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน ระดับประเทศ และได้รับรางวัลเหรียญทองแดง ในการแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนในงานศิลปะหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ประจำปี 2566

1.2.3 โรงเรียนเมืองภาพลันธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน ระดับประเทศ และได้รับรางวัลเหรียญทองแดง ในการแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนในงานศิลปะหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ประจำปี 2566

2. ขั้นตอนดำเนินการ

2.1 นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) ในระยะที่ 1 กำหนดคุณสมบัติของโรงเรียนที่จะนำมาเป็นกรณีศึกษา โดยพิจารณาจากโรงเรียนที่มีสถานักเรียนที่มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีเยี่ยม ดีเด่น หรือดี จำนวน 3 โรงเรียน

2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จากการติดต่อส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อศึกษาข้อมูลโรงเรียนที่อยู่ในระดับดีเยี่ยม ดีเด่น หรือดี

2.3 สรุปวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในระดับดีเยี่ยม ดีเด่น หรือดี แล้วสรุป สังเคราะห์ ข้อมูลของทั้ง 3 โรงเรียน

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 3 คน ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน 3 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารการจัดกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียน และแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียน แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิด

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

3. ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือตอนบน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4. นำเครื่องมือที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาคุณค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .06 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม)

5. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

7. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนำไปส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 3 คน ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสภานักเรียน 3 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ถึงโรงเรียนต้นแบบด้วย
3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์พร้อมทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน
4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุป ประเด็น จัดหมวดหมู่
5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสัมภาษณ์ ตามลำดับดังนี้ วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาภาพลันธุ์ โดยการสรุปประเด็น และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ตอนที่ 2 ร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมสภานักเรียนภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

1. ขั้นตอนดำเนินการ

ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนภายในโรงเรียน จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารกิจกรรมสภานักเรียน ในโรงเรียนจากระยะที่ 1 และจากการศึกษา Best Practices ยกเว้นแนวทางการบริหารกิจกรรม สภานักเรียนโรงเรียน (ฉบับที่ 1) ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบสาระของร่างแนวทางการบริหารกิจกรรม สภานักเรียนโรงเรียน เป็นแนวทางเชิงโครงสร้างและความสัมพันธ์ของกิจกรรม ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) ความมุ่งหมาย 3) แนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน 4) กลไกในการบริหารจัดการ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

การบริหารตามกรอบแนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ที่กำหนด ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

1. การจัดทำและวางแผน (Plan)
2. การปฏิบัติตามแผน (Do)

3. การติดตามประเมินผล (Check)

4. การกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้

ไม่เป็นไปตามแผน (Act)

ตอนที่ 3 ตรวจสอบ ยืนยันแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์

การดำเนินการวิจัยในขั้นนี้เพื่อตรวจสอบ ยืนยันแนวทางการบริหารกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง
(PDCA)

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 นำร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน

มาประเมินหรือตรวจสอบยืนยันโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1.1.1 นายทินกร ฉายมงคล ตำแหน่ง ครูผู้ดูแลกิจกรรมสถานักเรียน
โรงเรียนภาพสินธุ์พิทยาสรรพ์

1.1.2 นางสาวนิพรลัษ ศรีสิงห์ ตำแหน่ง ครูผู้ดูแลกิจกรรมสถานักเรียน
โรงเรียนภาพสินธุ์พิทยาสรรพ์

1.1.3 นางสาวสุจิตรา อุทาคนิง ตำแหน่ง ครูผู้ดูแลกิจกรรมสถานักเรียน
โรงเรียนเมืองภาพสินธุ์

1.1.4 นางสินีนากู ศรีชัยวัฒนกุล ตำแหน่ง ครูผู้ดูแลกิจกรรมสถานักเรียน
โรงเรียนเมืองภาพสินธุ์

1.1.5 นายสฤชดี ศรีพนมยม ตำแหน่ง ครูผู้ดูแลกิจกรรมสถานักเรียน
โรงเรียนอนุกุลนารี

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์จัดหมวดหมู่ สรุปเป็น
แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ภาพสินธุ์ แล้วจัดทำเป็นคู่มือการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนให้สมบูรณ์
พร้อมส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ยืนยัน ตรวจสอบ ประเมินต่อไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตด้านบริหารการศึกษาขึ้นไป

2 ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม

สถานักเรียนในโรงเรียน

3. สถานักเรียนที่มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีเยี่ยม ดีเด่น หรือดี ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อย 1 ข้อใน 3 ข้อ ตามเกณฑ์พิจารณาที่กำหนด ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
 2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่มจากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)
 3. นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
 4. นำแบบบันทึกที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .06 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม)
 5. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
 6. นำแบบบันทึกที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
 7. จัดพิมพ์แบบบันทึกฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- จากแบบบันทึกการสนทนากลุ่มแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์
- ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ดังนี้
1. ขออนหนังสือรับรองจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม
 2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลาและสถานที่
 3. ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือ

4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้การตรวจสอบ มาวิเคราะห์จัดหมวดหมู่สรุปเป็น
แนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาภาพลันธุ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทาง
การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์
วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็น และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ตอนที่ 4 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารกิจกรรม
สถานักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินตามลำดับ ดังนี้

1. ขั้นตอนการ

นำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง)
ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารกิจกรรม
สถานักเรียนภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง
การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบ่งประเมินแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

3.2 แบบประเมินแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมิน
ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียน
แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิด

3.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างประเมินจากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด
และคณะ, 2561)

3.2.3 สร้างแบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก
ปานกลาง พอใช้ ปรับปรุง ตามลำดับ

3.2.4 นำแบบประเมินที่ได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.5 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา
ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 06 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม)

3.2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.2.7 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3.2.8 จัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

จากแบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินตามลำดับ ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
เพื่อส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินแนวทาง
พัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กาฬสินธุ์

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยนำแบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรมสถานักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียน จำนวน 9 ฉบับ นำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

อยู่ในระดับมากที่สุด	คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับมาก	คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับน้อย	คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับน้อยที่สุด	คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าความเที่ยงของเนื้อหา (Validity) ของแบบสอบถามกับ
จุดมุ่งหมาย โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน	ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมาย
R แทน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
$\sum R$ แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

พจนานุกรมศัพท์โตะชี้เว

1.2 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็น
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การคำนวณจะใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r_{xy})
(บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - \sum x - \sum y}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x^2)][N \sum y^2 - (\sum y^2)]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมที่หาค่าอำนาจจำแนก
	$\sum y$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวมของแบบสอบถาม
	N	แทน	จำนวนทั้งหมดของแบบสอบถาม
	$\sum xy$	แทน	ผลรวมของผลคูณคะแนนที่หาค่าอำนาจจำแนก
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของแบบสอบถามยกกำลังสองของคะแนนแต่ละข้อ
	$\sum y^2$	แทน	ผลรวมของแบบสอบถามยกกำลังสองของคะแนนรวม

1.3 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหา
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

$$\alpha = \left(\frac{n}{n-1} \right) \left(1 - \frac{\sum s_t^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	$\sum s_t^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

พหุ ประสิทธิภาพ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละกลุ่มตัวอย่าง
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{x}$) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)

(บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum xy)^2}{N(N-1)}}$$

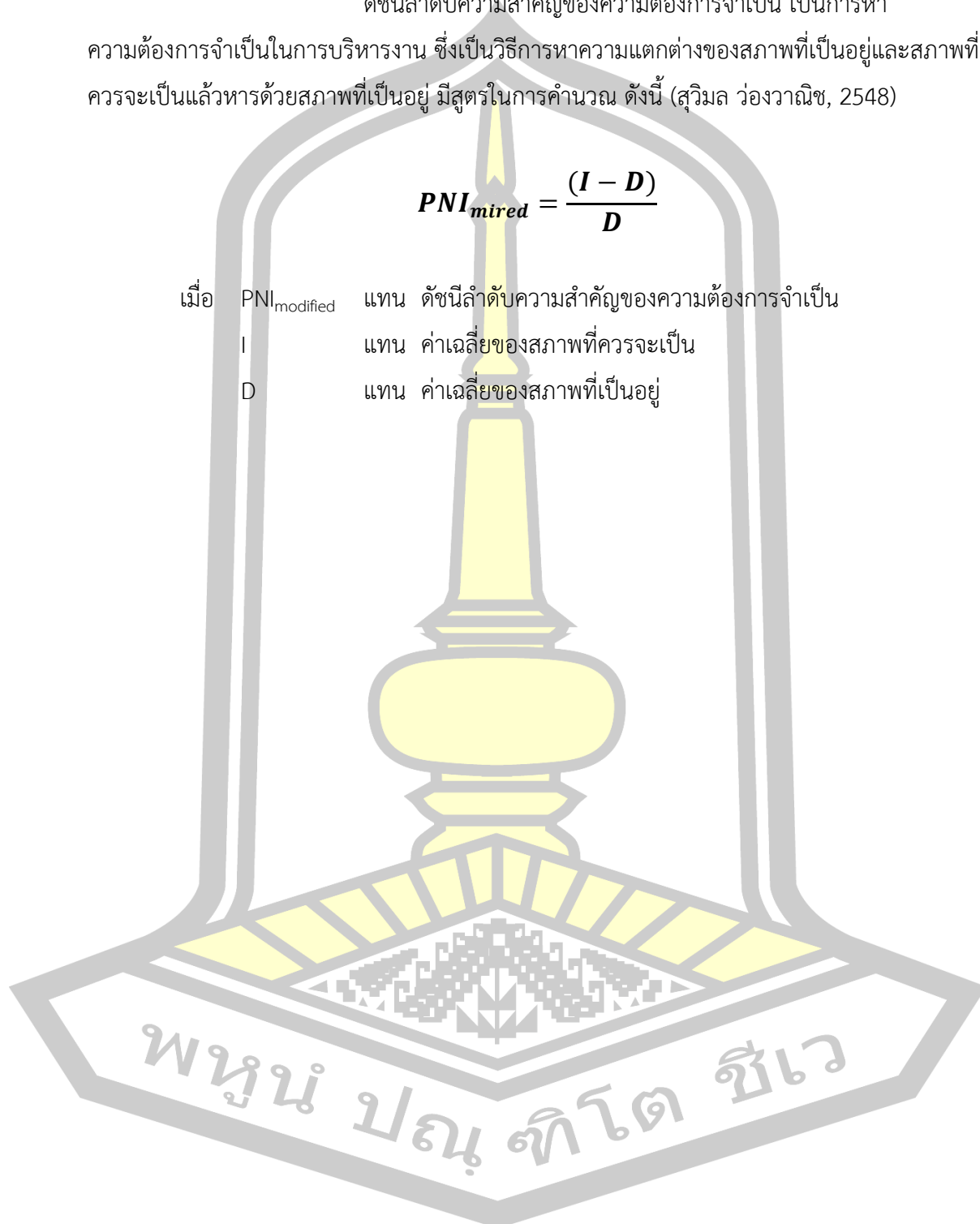
เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการหาความต้องการจำเป็นในการบริหารงาน ซึ่งเป็นวิธีการหาความแตกต่างของสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นแล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่ มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548)

$$PNI_{mired} = \frac{(I - D)}{D}$$

เมื่อ	$PNI_{modified}$	แทน	ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
	I	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น
	D	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ผู้วิจัยลำดับ การนำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
N	แทน จำนวนคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (Degree of Success)
I	แทน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (Important)
$PNI_{modified}$	แทน ดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเป็น 2 ระยะ ตามลำดับดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ จะแสดงผลการวิเคราะห์

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ จะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ตอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ทางการดำเนินงานกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ จะแสดงผลการ
วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
จำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ภาพสินธุ์

ตอนที่ 1 การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ แสดงผลในตาราง 10

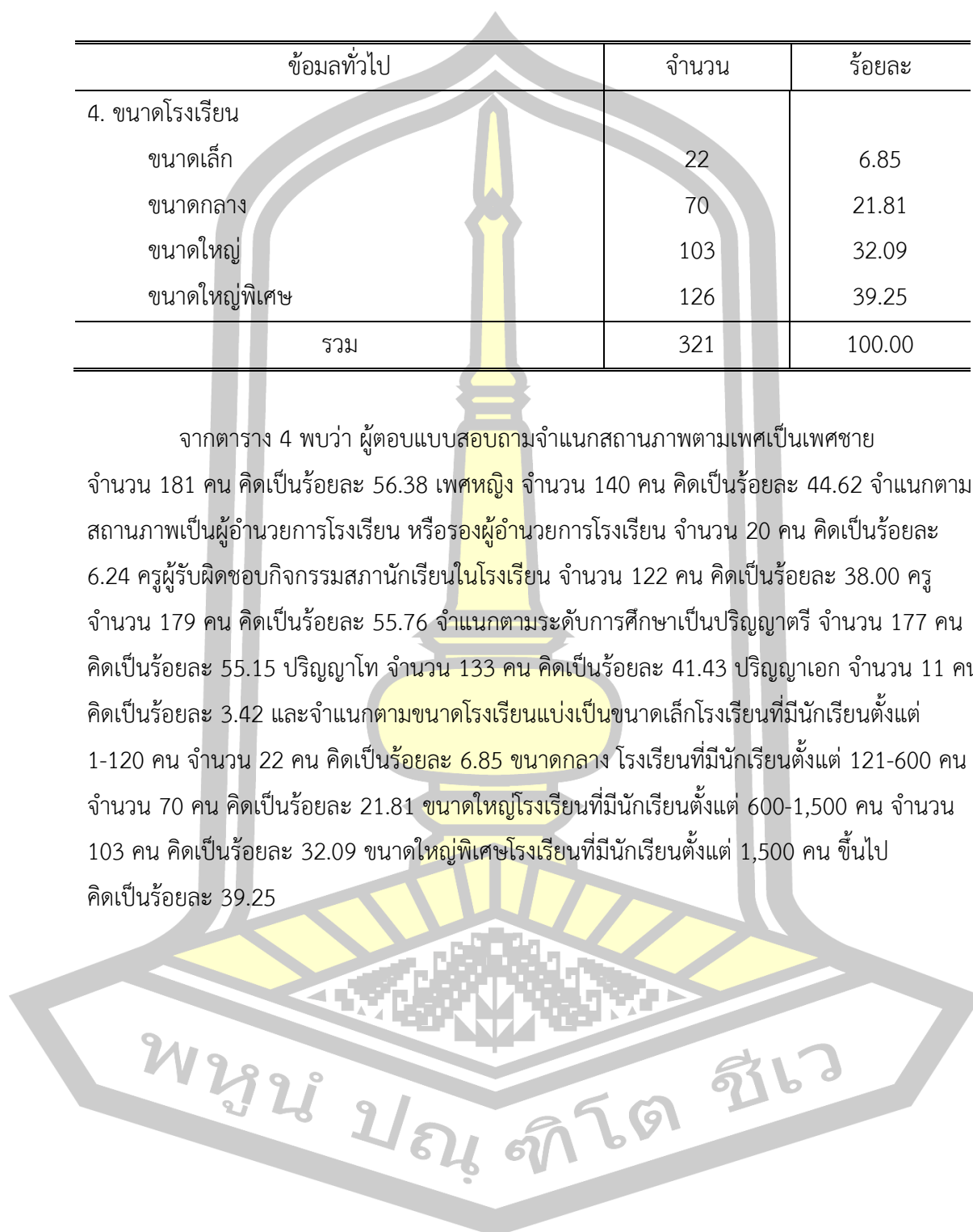
ตาราง 4 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	181	56.38
หญิง	140	44.62
รวม	321	100.00
2. สถานภาพ		
ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ รองผู้อำนวยการ	20	6.24
ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	122	38.00
ครู	179	55.76
รวม	321	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	177	55.15
ปริญญาโท	133	41.43
ปริญญาเอก	11	3.42
รวม	321	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. ขนาดโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	22	6.85
ขนาดกลาง	70	21.81
ขนาดใหญ่	103	32.09
ขนาดใหญ่พิเศษ	126	39.25
รวม	321	100.00

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกสถานภาพตามเพศเป็นเพศชาย จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 56.38 เพศหญิง จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 44.62 จำแนกตามสถานภาพเป็นผู้บริหารโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.24 ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 ครู จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 55.76 จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นปริญญาตรี จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 55.15 ปริญญาโท จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 41.43 ปริญญาเอก จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.42 และจำแนกตามขนาดโรงเรียนแบ่งเป็นขนาดเล็กโรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.85 ขนาดกลาง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.81 ขนาดใหญ่โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 600-1,500 คน จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 32.09 ขนาดใหญ่พิเศษโรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39.25

ตอนที่ 2 การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กาฬสินธุ์ แสดงผลในตาราง 5-11

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
จำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ โดยรวมรายด้าน

การดำเนินงานกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. การพัฒนาทักษะผู้นำ	2.93	0.97	ปานกลาง	4.68	0.47	มากที่สุด	0.612	4
2. การพัฒนาทักษะ การประชุม	3.08	0.95	ปานกลาง	4.63	0.53	มากที่สุด	0.513	6
3. การสร้างเครือข่ายหรือ การมีส่วนร่วม	2.09	0.97	น้อย	4.70	0.47	มากที่สุด	0.601	5
4. การสร้างจิตอาสาหรือ สำนึกสาธารณะ	2.81	1.04	ปานกลาง	4.75	0.45	มากที่สุด	0.702	1
5. การบูรณาการกิจกรรม สถานักเรียนเข้ากับกลุ่ม สาระการเรียนรู้	2.88	1.12	ปานกลาง	4.73	0.45	มากที่สุด	0.643	3
6. การประเมินผลการจัด กิจกรรมสถานักเรียน	2.76	1.11	ปานกลาง	4.67	0.49	มากที่สุด	0.691	2
โดยรวม	2.29	1.02	น้อย	4.69	0.48	มากที่สุด		

จากตาราง 5 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้าน
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก น้อยไปหามาก 3 ลำดับ ได้ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การสร้างเครือข่ายหรือ
การมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน องค์ประกอบที่ 3
การสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะ

สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้ดังนี้ ลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การสร้างจิตอาสา หรือสำนักสาธารณะ องค์ประกอบที่ 2 การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม

ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย องค์ประกอบที่ 1 การมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ องค์ประกอบที่ 2 การประเมินผล การจัดกิจกรรมสถานักเรียน องค์ประกอบที่ 3 การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 4 การพัฒนาทักษะผู้นำ องค์ประกอบที่ 5 การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 6 การพัฒนาทักษะการประชุม

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เกี่ยวกับ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ

ด้านการจัดกิจกรรม พัฒนาทักษะผู้นำ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. สมาชิกสถานักเรียนมี การจัดกิจกรรมสัมมนา เพื่อช่วยกันระดมความ คิดเห็นในการแก้ปัญหา หรือเสนอแนะแนวทาง ดำเนินงาน	2.84	1.09	ปานกลาง	4.64	0.51	มากที่สุด	0.631	2
2. สมาชิกสถานักเรียนมี การใช้บทบาทที่สมมติ เพื่อนำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของสมาชิก	2.74	0.89	ปานกลาง	4.65	0.48	มากที่สุด	0.702	1

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการจัดกิจกรรม พัฒนาทักษะผู้นำ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
3. สมาชิกสถานักเรียนมี การจำลองสถานการณ์ จริงขึ้นมาเพื่อฝึกวินิจัย และคัดเลือกแนวทางการ แก้ปัญหา	3.01	0.84	ปานกลาง	4.71	0.45	มากที่สุด	0.571	4
4. สมาชิกสถานักเรียนมี การเรียนรู้ด้วยตนเองจาก สื่อเทคโนโลยีที่ หลากหลายที่ทำให้ทราบ ผลการปฏิบัติและได้รับ การเสริมแรง	2.94	1.02	ปานกลาง	4.46	0.43	มากที่สุด	0.623	3
5. สมาชิกสถานักเรียนมี การฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่ เน้นการทำกิจกรรมเป็น กลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยน ทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์ /เสริมสร้างความมั่นคงทาง อารมณ์และจิตใจ	3.10	0.99	ปานกลาง	4.66	0.48	มากที่สุด	0.051	5
โดยรวม	2.93	0.97	ปานกลาง	4.68	0.47	มากที่สุด		

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ด้านการพัฒนาทักษะผู้นำ โดยภาพรวม
อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ด้าน
โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 สมาชิกสถานักเรียนมีการ
ใช้บทบาทที่สมมติ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิก องค์ประกอบที่ 2 สมาชิก
สถานักเรียนมีการจัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อช่วยกันระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือ

เสนอแนวทางการดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 3 สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ทำให้ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง

สภาพที่พึงประสงค์ด้านการพัฒนาทักษะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย ที่ทำให้ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง องค์ประกอบที่ 2 สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อฝึกวินิจัยและคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา องค์ประกอบที่ 3 สมาชิกสถานักเรียนมีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ

ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือ เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย องค์ประกอบที่ 1 สมาชิกสถานักเรียนมีการใช้บทบาทที่สมมติ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ขอสมาชิก องค์ประกอบที่ 2 สมาชิกสถานักเรียนมีการจัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อช่วยกันระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 3 สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย ที่ทำให้ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง องค์ประกอบที่ 4 สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อฝึกวินิจัยและคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา องค์ประกอบที่ 5 สมาชิกสถานักเรียนมีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
 จำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการประชุม

ด้านการพัฒนาทักษะ การประชุม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. สถานักเรียนมีการ จัดเตรียมระเบียบวาระ การประชุม/เอกสารที่ เกี่ยวข้องจัดเตรียมสถานที่ ประชุม และเชิญผู้ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม	3.06	1.02	ปานกลาง	4.59	0.55	มากที่สุด	0.501	4
2. ประธานหรือผู้ทำ หน้าที่ประธานสภา นักเรียนตรวจสอบความ พร้อมขององค์ประชุม และดำเนินการประชุม ตามระเบียบวาระ การประชุมที่กำหนด	3.30	0.78	ปานกลาง	4.58	0.55	มากที่สุด	0.391	8
3. เลขานุการมีการจัด เอกสารรายงานการประชุม จดบันทึกการประชุมและ สรุปรายงานการประชุม เสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.08	0.91	ปานกลาง	4.60	0.56	มากที่สุด	0.492	5
4. สมาชิกสถานักเรียนมี การอภิปรายเสนอความ คิดเห็น และลงมติในที่ ประชุม	3.11	0.80	ปานกลาง	4.6	0.54	มากที่สุด	0.483	6

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาทักษะ การประชุม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
5. สมาชิกสภานักเรียน เคารพสิทธิให้เกียรติผู้อื่น ในที่ประชุม มีการสรุป ประเด็นจากการประชุม สรุปผลเป็นเรื่อง ๆ และ สรุปเป็นภาพรวม	3.23	1.07	ปานกลาง	4.61	0.55	มากที่สุด	0.421	7
6. เลขานุการดำเนินการ สรุปรายงานการประชุม	2.93	0.85	ปานกลาง	4.62	0.56	มากที่สุด	0.582	3
7. สภานักเรียนนำ รายงานการประชุมเสนอ ผู้บริหารเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาโดยผ่าน ความเห็นชอบของครูที่ ปรึกษา	2.95	1.01	ปานกลาง	4.69	0.46	มากที่สุด	0.593	2
8. สภานักเรียนจัดทำ เอกสารรายงาน การประชุมเพื่อนำเสนอ ให้ที่ประชุมรับรองในการ ประชุมครั้งต่อไป	2.94	1.15	ปานกลาง	4.72	0.47	มากที่สุด	0.611	1
โดยรวม	3.08	0.95	ปานกลาง	4.63	0.53	มากที่สุด		

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภพสกลนคร ด้านการพัฒนาทักษะการประชุมโดยภาพรวม
อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 ด้าน
โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 เลขานุการดำเนินการสรุป
รายงานการประชุมองค์ประกอบที่ 2 สภานักเรียนจัดทำเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้

ที่ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป องค์ประกอบที่ 3 สถานักเรียนนำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา

สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานกิจกรรมด้านการพัฒนาทักษะการประชุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 สถานักเรียนจัดทำเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป องค์ประกอบที่ 3 สถานักเรียนนำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา องค์ประกอบที่ 3 สมาชิกสถานักเรียนมีการอภิปรายเสนอความคิดเห็น และลงมติในที่ประชุม

ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสกลนคร เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย องค์ประกอบที่ 1 สถานักเรียนจัดทำเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป องค์ประกอบที่ 2 สถานักเรียนนำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา องค์ประกอบที่ 3 เลขานุการดำเนินการสรุปรายงานการประชุม องค์ประกอบที่ 4 สถานักเรียนมีการจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง/จัดเตรียมสถานที่ประชุม และเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม องค์ประกอบที่ 5 เลขานุการมีการจัดเอกสารรายงานการประชุม จัดบันทึกการประชุมและสรุปรายงานการประชุมเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบที่ 6 สมาชิกสถานักเรียนมีการอภิปรายเสนอความคิดเห็น และลงมติในที่ประชุม องค์ประกอบที่ 7 สมาชิกสถานักเรียนเคารพสิทธิให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุม มีการสรุปประเด็นจากการประชุมสรุปผลเป็นเรื่อง ๆ และสรุปเป็นภาพรวม องค์ประกอบที่ 8 ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธานสถานักเรียนตรวจสอบความพร้อมขององค์ประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
 จำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม

ด้านการสร้างเครือข่าย หรือการมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. สถานักเรียนกำหนด แผนงาน/โครงการ/งาน/ กิจกรรม/ปฏิทินและ ขั้นตอนการปฏิบัติงานใน การสร้างเครือข่ายอย่าง ชัดเจน และปฏิบัติงาน ตามแผนงาน/โครงการ/ งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและ ขั้นตอนการปฏิบัติงานใน การสร้างเครือข่าย	3.09	0.85	ปานกลาง	4.62	0.49	มากที่สุด	0.501	5
2. สถานักเรียนเข้าร่วม ประชุมร่วมกับผู้บริหาร สถานศึกษา/ครู/ หน่วยงาน/องค์กรที่ เกี่ยวข้องกับโครงการ/ กิจกรรม/งาน	3.15	0.89	ปานกลาง	4.55	0.57	มากที่สุด	0.442	6
3. สถานักเรียนจัดประชุม คณะกรรมการเพื่อเสนอ กิจกรรม/โครงการ/งาน เข้าที่ประชุมคณะกรรมการ สถานักเรียน เพื่อนำเสนอ ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ตามลำดับต่อไป	2.95	0.99	ปานกลาง	4.78	0.42	มากที่สุด	0.62	3

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการสร้างเครือข่าย หรือการมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
4. สถานักเรียนมอบหมาย งานแบ่งหน้าที่ในการ ดำเนินงาน หรือ การประสานงานของ คณะกรรมการ	2.99	1.04	ปานกลาง	4.81	0.39	มากที่สุด	0.621	4
5. สถานักเรียนกำหนด แผนงาน/ปฏิทิน การดำเนินงานร่วมกับ บุคลากร องค์กรและ ปฏิบัติงานตามแผนงาน/ ปฏิทิน โดยมีส่วนร่วม กับบุคลากร องค์กร หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.78	1.03	ปานกลาง	4.70	0.46	มากที่สุด	0.692	2
6. สถานักเรียนจัด กิจกรรมที่ส่งเสริม ประสานความร่วมมือและ สนับสนุนกิจกรรม ประชาธิปไตยระหว่าง โรงเรียน/ชุมชน/องค์กร ภาครัฐและเอกชน	2.70	1.00	ปานกลาง	4.71	0.48	มากที่สุด	0.743	1
โดยรวม	2.49	0.97	ปานกลาง	4.70	0.47	มากที่สุด		

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ด้านการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วมโดยภาพ
รวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ด้าน
โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับ ได้แก่ องค์กรประกอบที่ 1 สถานักเรียนจัดกิจกรรมที่
ส่งเสริมประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กร

ภาครัฐและเอกชน องค์ประกอบที่ 2 สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/ปฏิทินการดำเนินงานร่วมกับบุคลากร องค์การและปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทิน โดยมีส่วนร่วมกับบุคลากร องค์การ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้ององค์ประกอบที่ 3 สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/งาน เข้าที่ประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาตามลำดับต่อไป

สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 สถานักเรียนมอบหมายงานแบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน หรือการประสานงานของคณะกรรมการ องค์ประกอบที่ 2 สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/งาน เข้าที่ประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาตามลำดับต่อไป องค์ประกอบที่ 3 สถานักเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน

ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภพสนธิ์ เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย องค์ประกอบที่ 1 สถานักเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน องค์ประกอบที่ 2 สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/ปฏิทินการดำเนินงานร่วมกับบุคลากร องค์การและปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทิน โดยมีส่วนร่วมกับบุคลากร องค์การ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้ององค์ประกอบที่ 3 สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/งาน เข้าที่ประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาตามลำดับต่อไป องค์ประกอบที่ 4 สถานักเรียนมอบหมายงานแบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน หรือการประสานงานของคณะกรรมการองค์ประกอบที่ 5 สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน และปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่าย องค์ประกอบที่ 6 สถานักเรียนเข้าร่วมประชุมร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม/งาน

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
 จำเป็นการดำเนินงานสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เกี่ยวกับการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ

ด้านการสร้างจิตอาสา หรือสำนักสาธารณะ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. สถานักเรียนมีการ ส่งเสริมให้นักเรียนสร้าง ปัญญาจากการกระทำสู่ การเรียนรู้								
2. สถานักเรียนมีการสร้าง ความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่น ในสถาบันหลักของชาติ	2.68	1.06	ปานกลาง	4.72	0.47	มากที่สุด	0.761	2
3. สถานักเรียนมีการสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องใน เรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม และมีการสร้างเมตตา ธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน	2.87	1.08	ปานกลาง	4.79	0.42	มากที่สุด	0.672	4
4. สถานักเรียนมีการสร้าง กิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างต่อเนื่องและ ได้รับความร่วมมือจาก หลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	2.41	1.16	น้อย	4.75	0.46	มากที่สุด	0.973	1
5. สถานักเรียนมีการ กระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์ หรือสนทนา เพื่อสร้าง ความคิดเห็นที่ถูกต้อง	3.12	0.87	ปานกลาง	4.77	0.44	มากที่สุด	0.532	6
	2.79	1.07	ปานกลาง	4.74	0.47	มากที่สุด	0.701	3

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านการสร้างจิตอาสา หรือสำนักสาธารณะ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
6. สถานักเรียนมีการสร้าง ความอดทนอดกลั้น ความรับผิดชอบปลูกฝัง จิตสำนึกที่ถูกต้องควร ควบคู่กับการปลูกฝัง ความมีวินัยในตนเองและ มีเมตตาธรรม	2.96	1.00	ปานกลาง	4.73	0.45	มากที่สุด	0.602	5
โดยรวม	2.81	1.04	ปานกลาง	4.75	0.45	มากที่สุด		

จากตาราง 9 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ ด้านการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน องค์ประกอบที่ 2 สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างปัญญาจากการกระทำสู่การเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง

สภาพที่พึงประสงค์การบริหาร ด้านการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 สถานักเรียนมีการสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ องค์ประกอบที่ 2 สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย 1 อย่างต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบที่ 3 สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน

ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

องค์ประกอบที่ 1 สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตากรุณาให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน องค์ประกอบที่ 2 สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างปัญญาจากการกระทำสู่การเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้ององค์ประกอบที่ 4 สถานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ องค์ประกอบที่ 5 สถานักเรียนมีการสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องควบคู่กับการปลูกฝังความมีวินัยในตนเองและมีเมตตากรุณา องค์ประกอบที่ 6 สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
จำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เกี่ยวกับการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระ
การเรียนรู้

ด้านการบูรณาการ กิจกรรมสถานักเรียนเข้า กับกลุ่มสาระการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. โรงเรียนมีการกำหนด เป็นนโยบายและจัดทำ แผนปฏิบัติการของ สถานศึกษาในการ ดำเนินงาน และสร้าง ความเข้าใจร่วมกันทั้ง โรงเรียนรวมถึงผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง	2.92	1.06	ปานกลาง	4.69	0.51	มากที่สุด	0.612	8

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการบูรณาการ กิจกรรมสถานักเรียนเข้า กับกลุ่มสาระการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
2. โรงเรียนมีการศึกษา บริบทของสถานศึกษา ทุกด้าน และมีการจัดทำ สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพ และบริบทของสถานศึกษา ให้เป็นปัจจุบัน	2.72	1.14	ปานกลาง	4.76	0.44	มากที่สุด	0.753	1
3. โรงเรียนมีการ สนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุสิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุน การจัดการเรียนรู้	2.97	1.05	ปานกลาง	4.77	0.42	มากที่สุด	0.601	9
4. โรงเรียนมีการสร้าง ความร่วมมือและ ใช้ประโยชน์จากแหล่ง เรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ตามบริบทและสภาพของ โรงเรียน	2.82	1.06	ปานกลาง	4.78	0.41	มากที่สุด	0.702	3
5. โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละ ระดับชั้นจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ ของสถานักเรียน	2.95	1.08	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด	0.611	8

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการบูรณาการ กิจกรรมสถานักเรียนเข้า กับกลุ่มสาระการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
6. โรงเรียนมีการจัดตาราง เรียนจัดบรรยากาศ และ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ กับสาระการเรียนรู้ใน หลักสูตรกับกิจกรรม สถานักเรียน	2.84	1.22	ปานกลาง	4.73	0.45	มากที่สุด	2.752	1
7. โรงเรียนมีการส่งเสริม ให้ครูใช้วิธีการวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริง ใช้วิธีที่หลากหลายและมี การพิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการ จัดการเรียนรู้	3.02	1.08	ปานกลาง	4.72	0.46	มากที่สุด	0.601	9
8. ครูผู้สอนศึกษาและ ทำความเข้าใจในหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ ของสถานักเรียน และ วิธีการจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้	2.73	1.16	ปานกลาง	4.71	0.48	มากที่สุด	0.70	3

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการบูรณาการ กิจกรรมสถานักเรียนเข้า กับกลุ่มสาระการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
9. ครูผู้สอนในระดับชั้น เดียวกันร่วมประชุม วิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วม จัดทำหน่วยการเรียนรู้	3.05	1.08	ปานกลาง	4.75	0.43	มากที่สุด	0.552	11
10. ครูผู้สอนมีการ วางแผนละเอียดแบบการ วัด ประเมินผลการเรียนรู้ และนำแผนการจัดการ เรียนรู้ของสถานักเรียนลง สู่การปฏิบัติ	2.82	1.19	ปานกลาง	4.69	0.46	มากที่สุด	0.661	5
11. ครูผู้สอนใช้การนิเทศ เป็นเครื่องมือในการ ปรับปรุงเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้	2.85	1.15	ปานกลาง	4.70	0.46	มากที่สุด	0.651	6
โดยรวม	2.88	1.12	ปานกลาง	4.73	0.45	มากที่สุด		

จากตาราง 10 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ด้านการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 11 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน องค์ประกอบที่ 2 ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตรการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 ครูผู้สอนมีการวางแผนละเอียดแบบการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ

สภาพที่พึงประสงค์ การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 11 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน องค์ประกอบที่ 2 โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อจัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน

ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย องค์ประกอบที่ 1 โรงเรียนมีการจัดตารางเรียนจัดบรรยายภาค และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรกับกิจกรรมสถานักเรียน องค์ประกอบที่ 1 โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน องค์ประกอบที่ 3 ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตรการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน องค์ประกอบที่ 5 ครูผู้สอนมีการวางแผนละเอียดรูปแบบการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และนำผลการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ องค์ประกอบที่ 6 ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 8 โรงเรียนมีการกำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงาน และสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียนรวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง องค์ประกอบที่ 8 โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน องค์ประกอบที่ 9 โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ใช้วิธีที่หลากหลายและมีการพิชิต กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 9 โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณเครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุสิ่งอำนวยความสะดวก และ มีการจัดซื้อจัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 11 ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมจัดทำ หน่วยการเรียนรู้

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
 จำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เกี่ยวกับการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

ด้านการประเมินผลการ จัดกิจกรรมสถานักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. สถานักเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	2.62	1.07	ปานกลาง	4.67	0.46	มากที่สุด	0.78	1
2. สถานักเรียนมีการกำหนดรูปแบบการประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	2.72	1.09	ปานกลาง	4.54	0.44	มากที่สุด	0.64	5
3. สถานักเรียนมีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	2.64	1.19	ปานกลาง	4.62	0.48	มากที่สุด	0.75	2
4. สถานักเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	2.80	1.12	ปานกลาง	4.76	0.42	มากที่สุด	0.70	3
5. สถานักเรียนมีการวัดและประเมินผลในการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	2.93	1.15	ปานกลาง	4.69	0.45	มากที่สุด	0.60	6

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านการประเมินผลการ จัดกิจกรรมสถานักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
6. สถานักเรียนมีการสรุป และรายงานผลในการ ประเมินกิจกรรมสภา นักเรียน	2.81	1.10	ปานกลาง	4.74	0.69	มากที่สุด	0.69	4
โดยรวม	2.76	1.11	ปานกลาง	4.67	0.49	มากที่สุด		

จากตาราง 11 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสนธิ์ ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 สถานักเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน องค์ประกอบที่ 2 สถานักเรียนมีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน องค์ประกอบที่ 3 สถานักเรียนมีการกำหนดรูปแบบการประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

สภาพที่พึงประสงค์ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 สถานักเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน องค์ประกอบที่ 2 สถานักเรียนมีการสรุปและรายงานผลในการประเมินกิจกรรมสถานักเรียนองค์ประกอบที่ 3 สถานักเรียนมีการวัดและประเมินผลในการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสนธิ์ เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย องค์ประกอบที่ 1 สถานักเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน องค์ประกอบที่ 2 สถานักเรียนมีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน องค์ประกอบที่ 3 สถานักเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน องค์ประกอบที่ 4 สถานักเรียนมีการสรุปและรายงานผลในการประเมินกิจกรรมสถานักเรียน องค์ประกอบที่ 5 สถานักเรียนมีการกำหนดรูปแบบ

การประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน องค์ประกอบที่ 6 สถานักเรียนมีการวัดและประเมินผลในการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ จะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

จากผลการศึกษาค่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ สามารถจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ซึ่งเรียงจากกิจกรรมที่มีความต้องการจำเป็นมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 1) กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนึกสาธารณะ 2) การประเมินผลการจัดกิจกรรม สถานักเรียน
- 3) การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 4) กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ
- 5) กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม 6) กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม ผู้วิจัยได้นำทั้ง 6 กิจกรรม ไปสร้างแบบสัมภาษณ์โดยเรียงลำดับความสำคัญจำเป็นตามลำดับ เพื่อใช้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับกิจกรรมสถานักเรียน จนได้รับรางวัลเหรียญทองและเหรียญทองแดงตามลำดับในการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนกิจกรรมสถานักเรียน ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภูมิภาค จนถึงระดับประเทศ ในปีงบประมาณ 2566 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสรุปแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ได้ดังนี้

1. โรงเรียนอนุกุลนารี ที่อยู่ 159 ถนนภิรมย์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด 3,400 คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 220 คน ได้รับรางวัลเหรียญทอง อันดับ 1 การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนกิจกรรมสถานักเรียน ม.1-ม.6 ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ในปีงบประมาณ 2566 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 คือ นายเอกรักษ์ สารปรัง ผู้อำนวยการโรงเรียน และคนที่ 2 คือ นายสุฤติ ศรีพนมมม ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 เวลา 09.00-11.30 น.

2. โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ ที่อยู่ 42 ถนนอรุณเปศล อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด 1,625 คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการ

ศึกษา จำนวน 80 คน ได้รับรางวัลเหรียญทองแดง การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนกิจกรรม
สถานักเรียน ม.1-ม.6 ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับชาติ
ในปีงบประมาณ 2566 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 คือ นายชูชัย ประทุมพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน คนที่ 2 นางสาวสินีนาก
ศิริชัยวัฒนกุล หัวหน้ากิจกรรมสถานักเรียน และคนที่ 3 นางสาวสุจิตรา อุทธาคนัง ครูผู้รับผิดชอบ
กิจกรรมสถานักเรียน เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 เวลา 13.00-14.00 น.

3. โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ที่อยู่ 66 ถนนอรุณเบศล อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด 3,841 คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา จำนวน 172 คน ได้รับรางวัลเหรียญทองแดง การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนกิจกรรม
สถานักเรียน ม.1-ม.6 ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับชาติ
ในปีงบประมาณ 2566 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 นางจรรุวรรณ รัตนมาลี ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 นายทินกร
ฉายมงคล ครูผู้ดูแลกิจกรรมสถานักเรียน เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 67 เวลา 09.30-11.30 น.

ผู้วิจัยสรุปแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนจากการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ

โรงเรียนอนุกุลนารี

“...มีการจัดการอบรมพัฒนาศักยภาพนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย
คณะกรรมการสถานักเรียน 36 คน หัวหน้าห้อง 90 ห้อง 90 คน นักเรียนหัวหน้าระดับ 6 ระดับ
18 คน ประธานสี 5 คน มาอบรม หลังการมีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสถานักเรียนเสร็จสิ้น...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดอบรมสถานักเรียน สพม.กาฬสินธุ์ ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง และ
เพิ่มเป็นเทอมละครั้ง...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์

“...การพัฒนาภาวะผู้นำโดยการวางแผน PDCA เพื่อพัฒนาด้านการวางแผน
การปฏิบัติงานและทักษะของการเป็นผู้นำ...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...กิจกรรมสถานักเรียนเป็นผู้นำของทุกกิจกรรมต่างของโรงเรียนเริ่มตั้งแต่
เช้าแถวตอนเช้าจนกระทั่งเลิกเรียน จะได้ฝึกจนเกิดเป็นทักษะผู้นำ...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

“...จะมอบนโยบายกิจกรรมหน้าเสาธง ให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินงานทั้งหมด
หรือถ้ามีกิจกรรมต่าง ๆ ก็จะทำให้ให้นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ โดยมีครูคอยแนะนำเมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จจะมีการประเมินกิจกรรมทุกครั้ง...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 67 : การสัมภาษณ์)

“...ส่งนักเรียนและครูเข้ารับการอบรม โดยมอบนโยบายให้นักเรียนได้ฝึก
ปฏิบัติให้มากโดยครูแนะนำ ชี้แนะเท่านั้น...”

(ครูผู้ดูแลกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 67 : การสัมภาษณ์)

2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม

โรงเรียนอนุบาลนาริ

“...มีการจัดการประชุมสถานักเรียนทั้ง 149 คน เป็นประจำทุก ๆ เดือน
เดือนละ 1 ครั้ง เรียกการประชุมสมัยสามัญ ครั้งที่ -/2567 ซึ่ง สพฐ. ได้ประเมินโรงเรียนต้นแบบ
สถานักเรียนระดับประเทศที่ โรงเรียนอนุบาลนาริ และกล่าวชื่นชมว่าสมบูรณ์แบบที่สุดในประเทศ...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดประชุมภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพิ่มเป็นเดือนละครั้ง...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์

“...การพัฒนาทักษะการประชุม มีการวางแผนการประชุมในทุก ๆ เดือน
เพื่อหารือกิจกรรมที่กำลังจะดำเนินงาน และมีการประชุมสมัยสามัญหัวหน้าทุกห้องทุกระดับชั้น
เพื่อนำข้อคิดเห็น มาพัฒนาการดำเนินงานสถานักเรียน...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...การประชุมสถานักเรียน สมาชิกทุกคนมีบทบาทหน้าที่ประธาน กรรมการ เลขานุการ ทุกคนทำหน้าที่เต็มที่ จึงเป็นภาวะผู้นำ และเป็นทักษะการประชุม...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

“...ประชุมสถานักเรียนทุกเดือนเพื่อสรุปงานหรือโครงการ หรือหากมี กิจกรรมเร่งด่วนก็จะมีพิธีประชุมโดยจะดำเนินงานตามขั้นตอนและวาระการประชุม เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการจัดทำสรุปการประชุม นำเสนอการประชุมเสนอผู้บริหาร...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 67 การสัมภาษณ์)

“...ประธานนักเรียน เลขานุการ และครูที่ปรึกษาช่วยการทำวาระการประชุม และกำหนดวันเวลาในการประชุม จากนั้นเสนอผู้อำนวยการเพื่อขอความเห็นชอบแล้วดำเนินการตาม ขั้นตอนแล้ววาระ...”

(ครูผู้ดูแลกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 67 : การสัมภาษณ์)

3. กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือกิจกรรมมีส่วนร่วม

โรงเรียนอนุคุณาริ

“...สร้างเครือข่ายโดยทำ MOU กับสถานักเรียน สพม. กาฬสินธุ์ ทั้ง 55 โรงเรียน และโรงเรียนที่มาศึกษาดูงานสถานักเรียนระดับประเทศที่ โรงเรียนเรากว่า 75 โรงเรียน และยังออกจัดอบรมและสร้างเครือข่ายไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ที่แจ้งความประสงค์มา...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...มีการสร้างเครือข่ายสถานักเรียนทั้ง 55 โรงเรียน และมีกิจกรรมร่วมกัน เพิ่มมากขึ้น...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์

“...การสร้างเครือข่ายในโรงเรียน โดยทำงานร่วมกันกับหัวหน้าห้องและ คณะกรรมการสถานักเรียน อีกทั้งยังมีการสร้างเครือข่ายภายนอกร่วมทำ ตอบกับโรงเรียนอื่น ๆ ได้แก่ โรงเรียนอนุคุณาริ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม มีการดำเนินการภายในโรงเรียน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นนอกโรงเรียน เช่น กิจกรรมการเข้าค่าย การเดินทางรณรงค์ต่าง ๆ การเข้ารับการอบรม...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

“...เป็นวิทยากรให้การต้อนรับ ขอชี้แนะกับโรงเรียนที่มาศึกษาดูงานกิจกรรม สถานักเรียน ให้โรงเรียนที่มาศึกษาดูงานประเมินการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียน เพื่อนำไป เป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป ส่งตัวแทนคณะกรรมการสถานักเรียนเข้าร่วมประชุมในการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ กับชุมชน...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 67 : การสัมภาษณ์)

“...สร้างเครือข่ายระดับห้องเรียน สายชั้น ระดับโรงเรียน หรือฝ่ายต่าง ๆ ภายในโรงเรียน และสร้างเครือข่ายคณะกรรมการสำหรับผู้ปกครองในสายชั้น...”

(ครูผู้ดูแลกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 67 : การสัมภาษณ์)

4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือจิตสาธารณะ

โรงเรียนอนุกุลนารี

“...สถานักเรียนจัดกิจกรรมจิตอาสาตลอดทั้งปี ทั้งการพัฒนาตนเอง พัฒนาโรงเรียนประถม พัฒนาวัดและหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในจังหวัด กาฬสินธุ์จนถึงระดับประเทศ...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดกิจกรรมจิตอาสา/จิตสาธารณะในทุกโรงเรียน...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์

“...กิจกรรมสร้างจิตอาสาโดยมีการปฏิบัติงาน/กิจกรรมภายในโรงเรียนและ ร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ กับหน่วยงานอื่น ๆ ได้แก่ สภากาชาดและเยาวชนจังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...การทำหน้าที่สภานักเรียนเป็นบทบาทของนักเรียนที่สร้างจิตสำนึก
จิตอาสากิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจอย่างเต็มที่เต็มความสามารถและสนุกสนาน...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

“...ประชุมครูเพื่อเตรียมจัดอบรมค่ายคุณธรรมซึ่งจัดทุกปีนำนักเรียนทำความ
สะอาดชุมชน นักเรียนทุกคนต้องทำโครงการจิตอาสา จัดอบรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 67 : การสัมภาษณ์)

“...นักเรียนทำกิจกรรมจิตอาสาแล้วถ่ายรูปเข้าเพจโรงเรียนนำนักเรียนร่วม
กิจกรรมจิตอาสากับชุมชนหรือหน่วยงานรัฐ มีโครงการฝึกอบรมคุณธรรม

(ครูผู้ดูแลกิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 67 : การสัมภาษณ์)

5. การบูรณาการกิจกรรมสภานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนอนุคุณารีย์

“...สภานักเรียนได้จัดทำข้อตกลง MOU ร่วมกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ เพื่อร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มสาระฯ ต่าง ๆ ตลอดปีการศึกษา...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระฯ...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์

“...การบูรณาการสภานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมของ
โรงเรียนในทุกกิจกรรมสภานักเรียนจะเข้ามามีบทบาท และมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม ทุกสาระฯ...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...การบูรณาการกิจกรรมสภานักเรียนได้บูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระ
การเรียนรู้เพื่อให้เกิดจิตสำนึกที่ดี และช่วยส่งเสริมทักษะปฏิบัติงานในด้านความเป็นผู้นำ
การมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

“...ประชุมมอบนโยบายก่อนทำการเปิดเรียน ทำหลักสูตรของโรงเรียนกำหนด จุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ครูจัดทำแผนการสอน วัดผลและประเมินผลการเรียน...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 67 : การสัมภาษณ์)

“...ประชุมหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ประชุมหัวหน้าระดับชั้น ประชุมระดับชั้น เพื่อนำนโยบายสู่การปฏิบัติ จัดทำแผนการสอนที่สามารถบูรณาการกับวิชาต่าง ๆ ได้...”

(ครูผู้ดูแลกิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 67 : การสัมภาษณ์)

6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน

โรงเรียนอนุคุณนารี

“...มีการจัดทำ Google form เพื่อให้นักเรียนในโรงเรียนได้ประเมินผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดปีการศึกษา...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...มีการประเมินผลกิจกรรมผ่าน Google form...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์

“...ในแต่ละกิจกรรมของสภานักเรียนจะมีการวัดผลประเมินผลเพื่อให้ทราบถึงการจัดกิจกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อไป...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

“...การประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียนใช้แบบสังเกตและแบบสอบถาม ได้ข้อมูลจากครู สภานักเรียน และนักเรียนในโรงเรียน...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

“...การรายงานกิจกรรมทุกสิ้นปีการศึกษา ผู้อำนวยการจะคอยให้คำปรึกษา โดยผ่านครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบกิจกรรม...”

(ครูหัวหน้ากิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 67 : การสัมภาษณ์)

“...จัดการประชุมวางแผน แบ่งงานก่อนการประเมินกิจกรรมแล้วดำเนินการตามแผนที่วางไว้ เสร็จแล้วถึงรายงานผู้อำนวยการ...”

(ครูผู้ดูแลกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 67 : การสัมภาษณ์)

สังเคราะห์แนวปฏิบัติการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสนธิ์ และได้ศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ปรากฏดังตาราง 12-18

ตาราง 12 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติเป็นเลิศ

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
1. สมาชิกสถานักเรียนมีการจัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อช่วยระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินการ 2. สมาชิกสถานักเรียนมีการใช้บทบาทสมมติ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิก 3. สมาชิกสถานักเรียนจำลองสถานการณ์จริงขึ้นเพื่อฝึกวินิจัยและคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา	1. ประชุมวางแผนเพื่อระดมความคิด หรือเสนอแนวทางในการดำเนินงาน และมอบหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็นประจำ 2. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการเสริมสร้างภาวะผู้นำในคณะกรรมการสถานักเรียน ก่อนการเปิดภาคเรียน 3. ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานักเรียนปฏิบัติจริงเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองรูปแบบหนึ่งเป็นประจำ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธงหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้จัดขึ้นโดยครูคอยให้คำปรึกษาหรือแนะนำ	1. ประชุมวางแผนเพื่อระดมความคิด หรือเสนอแนวทางในการดำเนินงาน และมอบหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็นประจำ 2. จัดกิจกรรมอบรมปฏิบัติการในการเสริมสร้างภาวะผู้นำให้คณะกรรมการสถานักเรียน ก่อนเปิดภาคเรียน 3. สมาชิกสถานักเรียนมีการจัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อช่วยระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน

ตาราง 12 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
4. สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ทำให้ทราบผลการปฏิบัติและการได้รับการเสริมแรง	4. ส่งเสริมสนับสนุนคณะกรรมการสถานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการอบรม ประชุม หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัดขึ้นเป็นประจำ	4. สมาชิกสถานักเรียนมีการใช้บทบาทสมมติ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสมาชิก
5. สมาชิกสถานักเรียนมีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ	5. ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรมจะต้องมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม	5. สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นเพื่อฝึกวินิจัยและคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา
	6. สรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป	6. ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงเป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเองรูปแบบหนึ่งเป็นประจำ เช่น การเข้าแถวหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นโดยครูให้คำปรึกษาหรือแนะนำ
		7. สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ทำให้ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง

ตาราง 12 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
		8. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะกรรมการสถานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอบรม ประชุม หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัดขึ้นเป็นประจำ 9. สมาชิกสถานักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ 10. ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งที่ยจัดกิจกรรม จะต้องมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม 11. สรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

จากตาราง 12 พบว่า แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ ประกอบด้วย

1. ประชุมวางแผนเพื่อระดมความคิด หรือเสนอแนวทางในการดำเนินงานและมอบหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็นประจำ
2. จัดกิจกรรมอบรมปฏิบัติการในการเสริมสร้างภาวะผู้นำให้คณะกรรมการสถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน

3. สมาชิกสถานักเรียนมีการจัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อช่วยระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน

4. สมาชิกสถานักเรียนมีการใช้บทบาทสมมุติ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสมาชิก

5. สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นเพื่อฝึกวินิจัยและคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา

6. ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง รูปแบบหนึ่งเป็นประจำเช่น การเข้าแถวหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น โดยครูให้คำปรึกษาหรือแนะนำ

7. สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ทำให้ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง

8. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะกรรมการสถานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอบรม ประชุม หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัดขึ้นเป็นประจำ

9. สมาชิกสถานักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ

10. ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งที่ยจัดกิจกรรม จะต้องมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม

11. สรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

ตาราง 13 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสภาพนักเรียนในโรงเรียน จากผล
การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ
กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
1. สถานักเรียนมีการจัดเตรียม ระเบียบวาระการประชุม/ เอกสารที่เกี่ยวข้อง/จัดเตรียม สถานที่ประชุมและเชิญผู้ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม	1. จัดเตรียมระเบียบวาระการ ประชุมหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยประธานนักเรียน รองประธานนักเรียน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ ร่วมกันจัดทำระเบียบวาระ การประชุมเสร็จสิ้นแล้ว นำเสนอผู้บริหาร เพื่อขอความ เห็นชอบทุกครั้ง	1. จัดเตรียมระเบียบวาระ การประชุมหรือเอกสารที่ เกี่ยวข้อง โดยประธานนักเรียน รองประธานนักเรียน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ ร่วมกันจัดทำระเบียบวาระ การประชุมเสร็จสิ้นแล้ว นำเสนอผู้บริหารเพื่อขอความ เห็นชอบทุกครั้ง
2. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ ประธานสถานักเรียน ตรวจสอบความพร้อมของ องค์ประชุม และดำเนินการ ประชุมตามระเบียบวาระ การประชุมที่กำหนด	2. จัดเตรียมห้องประชุมทุก ครั้งโดยคณะกรรมการสภา นักเรียนฝ่ายที่รับผิดชอบจัด สถานที่	2. เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม ประชุม
3. เลขานุการมีการจัดการ ประชุม จัดบันทึกการประชุม และสรุปรายงานการประชุม เสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	3. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ ประธาน ดำเนินการตาม ระเบียบวาระการประชุม ที่กำหนดเป็นประจำ	3. จัดเตรียมห้องประชุมทุกครั้ง โดยคณะกรรมการสถานักเรียน ฝ่ายที่รับผิดชอบในการเตรียม สถานที่
4. สมาชิกสภารักเรียน อภิปราย เสนอความคิดเห็นลง มติที่ประชุม	4. เลขานุการสรุปรายงาน การประชุมทุกครั้ง เมื่อประธานสอบถามความ คิดเห็นในที่ประชุมเพิ่มเติม	4. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ ประธาน ดำเนินการตาม ระเบียบที่ประชุมที่กำหนดไว้ เป็นประจำ

ตาราง 13 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
5. สมาชิกสถานักเรียนเคารพ สิทธิให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุม มีการสรุปประเด็นจากการ ประชุมผลเป็นเรื่อง ๆ และสรุปเป็นภาพรวม	5. นำรายงานการประชุมเสนอ ผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อโปรด พิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษา ทุกครั้ง	5. เลขานุการมีการจดบันทึกการ ประชุมหรือจัดเอกสารงาน การประชุม และสรุปรายงาน การประชุมเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง
6. เลขานุการดำเนินการสรุป รายงานการประชุม	6. จัดทำเอกสารรายงาน การประชุมทุกครั้งเพื่อเสนอให้ที่ ประชุมรับรองทุกครั้งต่อไป	6. สมาชิกสถานักเรียนมีการ อภิปราย เสนอความคิดเห็นและ ลงมติที่ประชุม
7. สถานักเรียนนำรายงาน การประชุมเสนอผู้บริหาร เพื่อโปรดทราบและพิจารณา โดยผ่านความเห็นชอบจากครูที่ ปรึกษา		7. สมาชิกสถานักเรียนเคารพ สิทธิให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุม สรุปผลเป็นเรื่อง ๆ และ สรุปเป็นภาพรวม
8. สถานักเรียนจัดทำ เอกสารรายงานการประชุม เพื่อเสนอให้ที่ประชุมรับรอง การประชุมครั้งต่อไป		8. เลขานุการสรุปรายงาน การประชุม เมื่อประธานตอบ ความคิดเห็นหรือสรุปประเด็น อื่น ๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติมก่อน มอบหมายเลขานุการสรุปรายงาน การประชุมปิดการประชุม
		9. นำเสนอรายงานการประชุม เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อโปรดทราบและพิจารณา โดยผ่านครูที่ปรึกษาทุกครั้ง
		10. จัดทำเอกสารรายงานการ ประชุมทุกครั้งเพื่อนำเสนอให้ที่ ประชุมรับรองรายงานการ ประชุมในการประชุม คณะกรรมการครั้งต่อไป

จากตาราง 13 พบว่า แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน กิจกรรมพัฒนาทักษะพัฒนาทักษะการประชุม ประกอบด้วย

1. จัดเตรียมระเบียบวาระการประชุมหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยประธานนักเรียน รองประธานนักเรียน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการร่วมกันจัดทำระเบียบวาระการประชุมเสร็จสิ้นแล้ว นำเสนอผู้บริหารเพื่อขอความเห็นชอบทุกครั้ง
2. เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม
3. จัดเตรียมห้องประชุมทุกครั้งโดยคณะกรรมการสภานักเรียนฝ่ายที่รับผิดชอบในการเตรียมสถานที่
4. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธาน ดำเนินการตามระเบียบที่ประชุมที่กำหนดไว้เป็นประจำ
5. เลขานุการมีการจดบันทึกการประชุมหรือจัดเอกสารงานการประชุม และสรุปรายงานการประชุมเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง
6. สมาชิกสภานักเรียนมีการอภิปราย เสนอความคิดเห็นและลงมติที่ประชุม
7. สมาชิกสภานักเรียนเคารพสิทธิให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุมสรุปผลเป็นเรื่อง ๆ และสรุปเป็นภาพรวม
8. เลขานุการสรุปรายงานการประชุม เมื่อประธานตอบความคิดเห็นหรือสรุปประเด็นอื่น ๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติมก่อนมอบหมายเลขานุการสรุปรายงานการประชุมปิดการประชุม
9. นำเสนอรายงานการประชุมเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษาทุกครั้ง
10. จัดทำเอกสารรายงานการประชุมทุกครั้งเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมในการประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป

ตาราง 14 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสภาพนักเรียนในโรงเรียน จากผล
การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ
กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
1. สถานักเรียนกำหนด แผนงาน/โครงการ/งาน/ กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอน การปฏิบัติงานในการสร้าง เครือข่ายอย่างชัดเจน และ ปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทิน และขั้นตอนการปฏิบัติงานใน การสร้างเครือข่ายประสานงาน ของคณะกรรมการ	1. ประชุมวางแผนมอบหมาย งาน แบ่งหน้าที่ในการ ดำเนินการประสานงานใน การดำเนินการสร้างเครือข่าย ทุกปีการศึกษา	1. สถานักเรียนประชุม เพื่อกำหนดแผนงานโครงการ หรืองานหรือกิจกรรมหรือ ปฏิทิน และขั้นตอนการ ปฏิบัติงานในการสร้าง เครือข่ายอย่างชัดเจนแล้วมี การปฏิบัติตามแผนงาน โครงการหรืองานหรือกิจกรรม หรือปฏิทิน และขั้นตอน การปฏิบัติงานในการสร้าง เครือข่าย
2. สถานักเรียนเข้าร่วมประชุม ร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา/ ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่ เกี่ยวข้องกับโครงการ/ กิจกรรม/งาน	2. ประชุมทำข้อตกลงให้ความ ร่วมมือหรือทำ MOU กับ โรงเรียนอื่น ๆ หรือหน่วยงาน ภายนอกในชุมชนทุกปี การศึกษา	2. สถานักเรียนจัดประชุม คณะกรรมการเพื่อเสนอ กิจกรรมหรือโครงการหรืองาน เข้าที่ประชุมคณะกรรมการ สถานักเรียนเพื่อนำเสนอต่อ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้ความคิดเห็นจาก ครูที่ปรึกษา

ตาราง 14 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
3. สถานักเรียนจัดการประชุม คณะกรรมการเพื่อเสนอ กิจกรรม/โครงการ/งาน เข้าที่ประชุมคณะกรรมการ สถานักเรียน เพื่อเสนอต่อ ผู้บริหารลำดับต่อไป	3. สร้างเครือข่ายระดับห้อง ระดับสายชั้น ระดับโรงเรียน หรือคณะกรรมการระดับ ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน และ จัดคณะกรรมการสำหรับ ผู้ปกครองในทุกชั้นปี การศึกษา	3. ประชุมข้อตกลงการให้ความ ร่วมมือหรือทำ MOU กับ โรงเรียนอื่น ๆ หรือหน่วยงาน ภายในชุมชนทุกปีการศึกษา
4. สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน หรือประสานงานของ คณะกรรมการ	4. ตัวแทนนักเรียนและ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครู เข้าร่วมการประชุมร่วมกับ หน่วยงานหรือชุมชนที่ เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม หรืองานต่าง ๆ เป็นประจำ	4. สร้างเครือข่ายระดับห้องเรียน โดยจัดตั้งคณะกรรมการห้อง ระดับสายชั้น ระดับโรงเรียนหรือ คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ภายใน โรงเรียนและจัดคณะกรรมการ สำหรับผู้ปกครองในสายชั้นทุกปี การศึกษา
5. สถานักเรียนกำหนด แผนงาน/ปฏิทินการดำเนินงาน ร่วมกับบุคลากร องค์กร และ ปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทิน โดยมีส่วนร่วมับบุคลากร องค์กร หรือหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	5. ประเมินการจัดกิจกรรมที่ สถานักเรียนของโรงเรียนที่ เข้าร่วมกับหน่วยงาน ภายนอกหรือชุมชนทุกครั้ง	5. ตัวแทนสถานักเรียนและ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครู เข้าร่วมประชุมร่วมกับหน่วยงาน หรือชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัด กิจกรรมหรืองานต่าง ๆ เป็นประจำ

ตาราง 14 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
6. สถานักเรียนจัดกิจกรรมที่ ส่งเสริมประสานความร่วมมือ และสนับสนุนกิจกรรม ประชาธิปไตยระหว่าง โรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐ และเอกชน	6. สรุปข้อมูลที่สถานักเรียน ของโรงเรียนเข้าร่วมกับ หน่วยงานภายนอกหรือ เอกชนทุกครั้งเพื่อนำไปเป็น ข้อมูลสารสนเทศต่อไป	6. สถานักเรียนจัดกิจกรรมที่ ส่งเสริมประสานความร่วมมือ และสนับสนุนกิจกรรม ประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน หรือชุมชนหรือองค์กรภาครัฐ และเอกชน 7. ประเมินการจัดกิจกรรมที่สภา นักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับ หน่วยงานภายนอกหรือชุมชน ทุกครั้ง 8. สรุปข้อมูลที่สถานักเรียนของ โรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงาน ภายนอกหรือชุมชนทุกครั้ง เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศ ต่อไป

จากตาราง 14 พบว่า แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน กิจกรรม
การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1. สถานักเรียนประชุมเพื่อกำหนดแผนงานโครงการหรืองานหรือกิจกรรมหรือปฏิทิน
และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจนแล้วมีการปฏิบัติตามแผนงานโครงการ
หรืองานหรือกิจกรรมหรือปฏิทิน และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่าย
2. สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรมหรือโครงการหรืองาน
เข้าที่ประชุมคณะกรรมการสถานักเรียนเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาโดยผู้ความคิดเห็นจากครู
ที่ปรึกษา
3. ประชุมข้อตกลงการให้ความร่วมมือหรือทำ MOU กับโรงเรียนอื่น ๆ หรือหน่วยงาน
ภายในชุมชนทุกปีการศึกษา

4. สร้างเครือข่ายระดับห้องเรียนโดยจัดตั้งคณะกรรมการห้องระดับสายชั้น ระดับโรงเรียนหรือคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ภายในโรงเรียนและจัดคณะกรรมการสำหรับผู้ปกครองในสายชั้นทุกปีการศึกษา

5. ตัวแทนสถานักเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูเข้าร่วมประชุมร่วมกับหน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ เป็นประจำ

6. สถานักเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียนหรือชุมชนหรือองค์กรภาครัฐและเอกชน

7. ประเมินการจัดกิจกรรมที่สถานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครั้ง

8. สรุปข้อมูลที่สถานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครั้งเพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป

ตาราง 15 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสภาพักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะ

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
1. สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนสารปัญหาจากการกระทำสู่การเรียนรู้	1. ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียนเพื่อวางแผนมอบหมายหน้าที่ในการร่วมกิจกรรม จิตอาสา กับชุมชนหรือการจัดอบรมค่ายคุณธรรมทุกครั้ง	1. ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียนเพื่อวางแผนมอบหมายหน้าที่ในการร่วมกิจกรรม จิตอาสา กับชุมชนหรือการจัดอบรมค่ายคุณธรรมทุกครั้ง
2. สถานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในสภาพหลักของชาติ	2. ร่วมรณรงค์ หรือนักเรียนทำความสะอาดชุมชน เข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำ	2. ร่วมรณรงค์หรือนักเรียนทำความสะอาดชุมชน เข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำ

ตาราง 15 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
3. สถานักเรียนมีการสร้างความ เข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึก เพื่อส่วนรวมและสร้างเมตตาทำ ให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน	3. ประเมินผลการเข้าร่วม ประเพณีท้องถิ่นทุกครั้ง	3. สถานักเรียนมีการสร้าง ความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นใน สถาบันหลักของชาติ
4. สถานักเรียนมีการสร้าง กิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างต่อเนื่องและได้รับความ ร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายที่ เกี่ยวข้อง	4. ทำรายงานเข้าร่วมอบรม การเข้าร่วมหรือช่วยเหลือ กิจกรรมประเพณีท้องถิ่นเสนอ ผู้อำนวยการ และสรุปผลทุก ครั้งเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการ เข้าร่วมครั้งต่อไป	4. สถานักเรียนมีการสร้าง ความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นใน หลักสถาบันของชาติ
5. สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้ เกิดการวิพากษ์หรือสนทนาเพื่อ สร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง		5. สถานักเรียนมีการสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่อง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการ สร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่ นักเรียน
6. สถานักเรียนมีการสร้างความ อดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องควร ควบคู่กับการปลูกฝังความมี วินัยในตัวเองและมีเมตตา		6. สถานักเรียนมีการสร้าง กิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างต่อเนื่องและได้รับความ ร่วมมือหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 7. สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้ เกิดการวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง

ตาราง 15 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
		8. สถานักเรียนมีการสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องควรควบคู่กับการปลูกฝังความมีวินัยในตัวเอง และมีเมตตาธรรม 9. ประเมินผลการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นทุกครั้ง 10. ทำรายงานการเข้าร่วมการอบรมการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเสนอผู้อำนวยการ และสรุปผล ทุกครั้งผู้อำนวยการ และสรุปผลทุกครั้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วม

จากตาราง 15 พบว่า แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือจิตสำนึกสาธารณะ ประกอบด้วย

1. ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการร่วมกิจกรรมจิตอาสาทำชุมชนหรือการจัดอบรมค่ายคุณธรรมทุกครั้ง
2. ร่วมรณรงค์ หรือนักเรียนทำความสะอาดชุมชน เข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำ
3. สถานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ
4. สถานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในหลักสถาบันของชาติ
5. สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน

6. สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างต่อเนื่องและได้รับความร่วมมือหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

7. สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนาเพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง

8. สถานักเรียนมีการสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องควรควบคู่กับการปลูกฝังความมีวินัยในตัวเองและมีเมตตาธรรม

9. ประเมินผลการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นทุกครั้ง

10. ทำรายงานการเข้าร่วมการอบรมการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเสนอผู้อำนวยการ และสรุปผลทุกครั้งผู้อำนวยการ และสรุปผลทุกครั้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วม

ตาราง 16 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสภาพนักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
1. โรงเรียนกำหนดให้เป็นนโยบายและการจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานและสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	1. ประชุมมอบหมายงานและทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน	1. ประชุมมอบหมายงานและทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน
2. โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน	2. ประชุมครูสายชั้นเพื่อออกแบบการจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน	2. โรงเรียนมีการกำหนดเป็นนโยบายและจัดทำเป็นแผนปฏิบัติของสถานศึกษาในการดำเนินงานและสร้างความเข้าใจกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ตาราง 16 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
3. โรงเรียนสนับสนุน งบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อจัดหา ซ่อมแซม สิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการ สนับสนุนการเรียนรู้	3. ครูแต่ละชั้นศึกษาและทำ ความเข้าใจหลักสูตร และการ ออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง	3. โรงเรียนมีการศึกษาบริบท ของสถานศึกษาทุกด้าน และมี การจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับ สภาพบริบทของสถานศึกษาให้ เป็นปัจจุบัน
4. โรงเรียนมีการสร้างความ ร่วมมือและใช้ประโยชน์จาก แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ตามบริบทของโรงเรียนและ สภาพของโรงเรียน	4. ครูผู้สอนวิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกัน จัดทำหน่วยการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ของ สถานักเรียนและวางแผนการ จัดการเรียนรู้ตลอดปีการศึกษา	4. โรงเรียนสนับสนุน งบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อจัดหา ซ่อมแซม สิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการ สนับสนุนการเรียนรู้
5. โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้น จัดการเรียนรู้บูรณาการสาระ การเรียนรู้ของสถานักเรียน	5. ใช้การนิเทศภายในเป็น เครื่องมือในการปรับปรุงจัดให้มี การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ผล ปฏิบัติเพื่อพัฒนาการจัดการ เรียนรู้บูรณาการสาระการ เรียนรู้ของสถานักเรียนให้เกิด ประสิทธิภาพเป็นประจำ	5. โรงเรียนมีการสร้างความ ร่วมมือและใช้ประโยชน์จาก แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ตามบริบทของโรงเรียนและ สภาพของโรงเรียน
6. โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ใน หลักสูตรกับกิจกรรมสภ นักเรียน	6. วางแผนและออกแบบการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ตลอด ภาคเรียนหรือปีการศึกษา	6. โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้น จัดการเรียนรู้บูรณาการสาระ การเรียนรู้ของสถานักเรียน

ตาราง 16 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
7. โรงเรียนส่งเสริมให้มีการวัด และประเมินผลตามสภาพจริง และใช้วิธีที่หลากหลายและ มีการนิเทศกำกับติดตามและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้	7. รายงานผลการจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ของ สถานักเรียนเพื่อ การพัฒนา อย่างต่อเนื่อง รายงานหรือ รายปี	7. โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ บูรณาการกับสาระ การเรียนรู้ในหลักสูตรกับ กิจกรรมสถานักเรียน
8. ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจกับหลักสูตร การจัดการ เรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้ของสถานักเรียนและ วิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการ กับกลุ่มสาระการเรียนรู้		8. โรงเรียนส่งเสริมให้มีการวัด และประเมินผลตามสภาพจริง และใช้วิธีที่หลากหลายและ มีการนิเทศกำกับติดตามและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้
9. ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกัน ร่วมกันประชุมวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ละตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้		9. ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกัน ร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้ละตัวชี้วัด ร่วมกัน จัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง
10. ครูผู้สอนมีการออกแบบ การวัดและประเมินผลการ เรียนรู้และนำแผนการจัดการ เรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การ ปฏิบัติ		10. ครูผู้สอนศึกษาและทำ ความเข้าใจกับหลักสูตร การ จัดการเรียนรู้บูรณาการกับกลุ่ม สาระการเรียนรู้ของสภา นักเรียนและวิธีการจัดการ เรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้
11. ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็น เครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้และ รายงานผลจากการจัดการ เรียนรู้		

ตาราง 16 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
		11. ครูผู้สอนมีการออกแบบ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ ของสภานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ 12. ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็น เครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 13. รายงานผลจากการจัดการ เรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ ของสภานักเรียนเพื่อพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องเป็นรายภาค/รายปี

จากตาราง 16 พบว่า แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน
การบูรณาการกิจกรรมสภานักเรียนเข้ากับสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ประชุมมอบหมายงานและทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงาน
จัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสภานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน
2. โรงเรียนมีการกำหนดเป็นนโยบายและจัดทำเป็นแผนปฏิบัติของสถานศึกษาในการ
ดำเนินงานและสร้างความเข้าใจกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
3. โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศ
เกี่ยวกับสภาพบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน
4. โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก
และมีการจัดซื้อจัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการเรียนรู้
5. โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน
ตามบริบทของโรงเรียนและสภาพของโรงเรียน
6. โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระ
การเรียนรู้ของสภานักเรียน

7. โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรกับกิจกรรมสถานักเรียน

8. โรงเรียนส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและใช้วิธีที่หลากหลายและ มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

9. ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ละตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง

10. ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจกับหลักสูตร การจัดการเรียนรู้บูรณาการกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนและวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้

11.ครูผู้สอนมีการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และนำแผนการจัดการ เรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ

12. ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

13.รายงานผลจากการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาค/รายปี

ตาราง 17 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ การประเมินผลการจัดกิจกรรม

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
1. สถานักเรียนมีการวางแผนใน การประเมินผลการจัดกิจกรรม สถานักเรียน	1. ประชุมมอบหมายหน้าที่ และวางแผนดำเนินงานทุก กิจกรรม	1. ประชุมมอบหมายหน้าที่ และวางแผนดำเนินงานทุก กิจกรรม
2. สถานักเรียนมีการจัดรูปแบบ การประเมินผลในการ ประเมินผลการจัดกิจกรรมสภา นักเรียน	2.กำหนดรูปแบบการประเมิน เป็นประจำ	2. กำหนดรูปแบบการประเมิน เป็นประจำ

ตาราง 17 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
1. สถานักเรียนมีการวางแผนใน การประเมินผลการจัดกิจกรรม สถานักเรียน	1. ประชุมมอบหมายหน้าที่ และวางแผนดำเนินงาน ทุกกิจกรรม	1. ประชุมมอบหมายหน้าที่ และวางแผนดำเนินงาน ทุกกิจกรรม
2. สถานักเรียนมีการจัดรูปแบบ การประเมินผลในการ ประเมินผลการจัดกิจกรรมสภา นักเรียน	2. กำหนดรูปแบบการประเมิน เป็นประจำ	2. กำหนดรูปแบบการประเมิน เป็นประจำ
3. สถานักเรียนมีการสร้าง เครื่องมือวัดผลประเมินผลการ จัดกิจกรรมสถานักเรียน	3. สร้างเครื่องมือวัดและ ประเมินผลทุกครั้ง	3. สร้างเครื่องมือวัดและ ประเมินผลทุกครั้ง
4. สถานักเรียนมีการกำหนด เกณฑ์การวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมสถานักเรียน	4. กำหนดเกณฑ์การวัดและ ประเมินผลเป็นประจำ	4. กำหนดเกณฑ์การวัดและ ประเมินผลเป็นประจำ
5. สถานักเรียนมีการวัดและ ประเมินผลการจัดกิจกรรมสภา นักเรียน	5. วัดและประเมินผลการจัด กิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม	5. วัดและประเมินผลการจัด กิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม
6. สถานักเรียนมีการสรุปและ รายงานผลในการประเมิน กิจกรรมสถานักเรียน	6. สรุปผลรายงานทุกครั้งหลัง จัดกิจกรรม	6. สรุปผลรายงานทุกครั้งหลัง จัดกิจกรรมโดยผ่านความคิด เห็นชอบของครูที่ปรึกษา

จากตาราง 17 พบว่า แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ประกอบด้วย

1. ประชุมมอบหมายหน้าที่ และวางแผนดำเนินงานทุกกิจกรรม
2. กำหนดรูปแบบการประเมินเป็นประจำ
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทุกครั้ง
4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลเป็นประจำ
5. วัดและประเมินผลการจัดกิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม

6. สรุปผลรายงานทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม โดยผ่านความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา

ตาราง 18 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสภาพนักเรียนในโรงเรียน จากผล
การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ
กิจกรรมเสนอแนะ

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
1. สถานักเรียนมีกิจกรรมฝึกทักษะกิจกรรมการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน	1. ประชุมครูตัวแทนนักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ หรือการร่วมกิจกรรมกับชุมชนทุกครั้ง	1. ประชุมครูตัวแทนนักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ หรือการร่วมกิจกรรมกับชุมชนทุกครั้ง
2. สถานักเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการและมีกิจกรรมค่ายอาสา	2. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง และปัญหาสังคมอย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเสียดตามสาย	2. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง และปัญหาสังคมอย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเสียดตามสาย
3. สถานักเรียนมีกิจกรรมนำสถานักเรียนออกสู่ชุมชนเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือท้องถิ่น และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม	3. ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อช่วยเหลือชุมชนเป็นประจำ เช่น นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน	3. ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อช่วยเหลือชุมชนเป็นประจำ เช่น นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน
4. สถานักเรียนมีกิจกรรมกลุ่มกับชาวบ้านทำโครงการต่าง ๆ ในการช่วยเหลือชุมชน	4. กิจกรรมนำนักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ตรงจากองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่นทุกปีการศึกษา	4. กิจกรรมนำนักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ตรงจากองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่นทุกปีการศึกษา

ตาราง 18 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
5. สถานักเรียนมีกิจกรรม การนำนักเรียนไปศึกษาดูงาน และมีกิจกรรมสร้างเสริมความ เป็นประชาธิปไตย	5. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน ทำโครงการศึกษาปัญหา และ การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนปีการศึกษาละเรื่อง 6. กิจกรรมเข้าร่วมหรือช่วยงาน ประเพณีท้องถิ่น 7. กิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน ชุมชนทำโครงการต่าง ๆ เช่น ร่วมรณรงค์ การออมทรัพย์ การหารายได้ การพัฒนาอาชีพ การจัดทรัพยากรในท้องถิ่น การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น 8. แต่งตั้งคณะกรรมการ การเลือกตั้งสถานักเรียนปลายปี การศึกษา หรือเป็นอาสาสมัคร ช่วยงานการเลือกตั้งท้องถิ่น ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง 9. ประเมินผลการจัดกิจกรรม ทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม 10. รายงานผลการจัดกิจกรรม ทุกครั้งจัดกิจกรรม	5. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน ทำโครงการศึกษาปัญหา และ การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนปีการศึกษาละเรื่อง 6. กิจกรรมเข้าร่วมหรือ ช่วยงานประเพณีท้องถิ่น

จากตาราง 18 พบว่า แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ประกอบด้วย

1. ประชุมครูตัวแทนนักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ หรือการร่วมกิจกรรมกับชุมชนทุกครั้ง
2. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง และปัญหาสังคมอย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเสียงตามสาย
3. ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อช่วยเหลือชุมชนเป็นประจำ เช่น นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน
4. กิจกรรมนำนักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ตรงจากองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่นทุกปีการศึกษา
5. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการศึกษาปัญหา และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนปีการศึกษาละเรื่อง
6. กิจกรรมเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่น
7. กิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน ชุมชนทำโครงการต่าง ๆ เช่น ร่วมรณรงค์ การออมทรัพย์ การหารายได้ การพัฒนาอาชีพ การจัดทรัพยากรในท้องถิ่นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น
8. แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งสถานักเรียนปลายปีการศึกษา หรือเป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง
9. ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม
10. รายงานผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งจัดกิจกรรม

ตอนที่ 2 ยกร่างแนวปฏิบัติการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน

การสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นธุ์ และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสังเคราะห์แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ มายกร่างแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นธุ์ ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) ความมุ่งหมาย 3) แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน 4) กลไกในการบริหารจัดการ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จดังนี้

(ฉบับร่าง)

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 - 2564 เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้น เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี 2580 ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งได้บูรณาการนโยบาย ฉบับที่ 12 มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปี รวม “ประเทศไทย 4.0” เป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เพื่อการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัยให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคมเป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงาน และทักษะที่จำเป็นต่อความต้องการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต ตลอดจนการยกระดับการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในฐานะภาคีที่มีพลังในกระบวนการพัฒนาชุมชนและสังคม ทิศทางของแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560-2564 จึงเน้นให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสุขภาพกาย ใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 รวมทั้งมีความเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ที่สามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และมีส่วนร่วมในฐานะภาคีที่มีพลังในกระบวนการพัฒนาสังคม ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, 2561)

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญต่อผู้เรียนซึ่งถือเป็นทรัพยากรบุคคลและพลังสำคัญของชาติในการสืบทอดความเป็นชาติ ศาสนา ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม การพัฒนาทรัพยากรบุคคลจึงเป็นภารกิจที่สำคัญที่จะต้องมีการร่วมมือในการขับเคลื่อนหลายส่วน โดยเป้าหมายนอกจากการพัฒนาความรู้ และทักษะของผู้เรียนแล้ว การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนก็เป็นโจทย์สำคัญอย่างหนึ่งที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องให้ความสำคัญและบริหารจัดการให้สัมฤทธิ์ผล สถานศึกษาต้องสรรหา และจัดให้มีกลไกในการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของ

นักเรียนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

การดำเนินงานสถานักเรียนเปรียบเสมือนเวทีสำหรับฝึกให้นักเรียนเป็นนักประชาธิปไตยอย่างแท้จริง คือ รู้จักการเป็นผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และช่วยเหลือแบ่งเบาภาระของครูได้เป็นอย่างมาก อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจวิถีประชาธิปไตย มุ่งเน้นให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ ส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรปัจจุบันที่มุ่งเน้นความเป็นไทยขั้นพื้นฐาน จึงต้องขับเคลื่อนความเป็นพลเมืองดีของชาติ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กิจกรรมสถานักเรียนสู่สถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม คุณภาพของผู้เรียนถือเป็นหัวใจของการพัฒนาศึกษาที่เน้นการสร้างคนให้มีความสามารถ มีคุณธรรม มีความสุข เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนเพื่อส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้นักเรียนได้รับบทบาทหน้าที่พลเมืองและวิถีประชาธิปไตย จึงได้กำหนดมาตรการและแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนไว้ ดังนี้ มาตรการที่ 1 ให้สถานศึกษาดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียน เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ มาตรการที่ 2 ให้สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนสถานักเรียนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มาตรการที่ 3 ให้สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนสถานักเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กร ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มาตรการที่ 4 ให้สถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานสถานักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการ คือ ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดตั้งสถานักเรียนในสถานศึกษา 1 สถานศึกษาจัดทำระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญ ว่าด้วยสถานักเรียน และคู่มือแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของสถานศึกษา สถานศึกษาต้องบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนและการวางแผนการดำเนินงานร่วมกับสถานักเรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมสถานักเรียน ตามวิถีประชาธิปไตย หลักธรรมาภิบาล ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและความเป็นพลโลก และสถานศึกษาพิจารณารับนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมด้านสถานักเรียนที่มีผลงานเชิงประจักษ์ เข้าศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นตามสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

กิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กาฬสินธุ์ดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัด

ทุกแห่งจัดตั้งสถานักเรียนทุกปีการศึกษา ทุกโรงเรียนมีกฎ/ระเบียบ/ข้อบังคับ เกี่ยวกับสถานักเรียน และแนวปฏิบัติ ดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนและรวมกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกิจกรรมของโรงเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้และดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบร่วมกับสถานักเรียน การส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมของสถานักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในระบอบประชาธิปไตยตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ในการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมรวมอยู่ในประชาคมอาเซียนและความเป็นพลเมืองโลก และสถานศึกษาพิจารณา รับนักเรียนที่ทำกิจกรรมสถานักเรียนและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในระดับที่สูงขึ้นต่อไปในสัดส่วน หรือปริมาณที่เหมาะสม แต่จากมุมมองของการดำเนินงานของสถานักเรียนยังมีปัญหาในการบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัด ขาดความชัดเจนและโรงเรียนแต่ละแห่งมีกิจกรรมที่จัดขึ้น เป็นของตนเอง ไม่มีการเชื่อมต่อระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาพลึนธุ์ ไม่ได้กำหนดวิธีการบริหารจัดการกิจกรรมของสถานักเรียนให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ โรงเรียนขาดการให้ความสำคัญของคุณภาพของกิจกรรมสถานักเรียน และที่ผ่านมา กิจกรรมเหล่านี้ยังไม่ได้รับการตระหนักตาม พวกเขาคควรตั้งเป้าหมายให้นักเรียนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้อยู่ใน สถานักเรียนมีส่วนร่วมหรือมีโอกาสดงบพาทประชาธิปไตยของสถานักเรียนก็ขาดจาก สถานักเรียนเช่นกัน ขาดความเข้าใจโดยผู้นำเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานักเรียน ไม่มีการ วางแผน ผลจากการทำงานในระบบทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมาย ครูผู้สอนก็เช่นกัน ประชาชนบางส่วน ยังขาดความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานของสถานักเรียนทำให้ไม่เข้าใจในรูปแบบการส่งเสริม ประชาธิปไตยที่เหมาะสมในโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลึนธุ์, 2566)

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลึนธุ์ ที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการจัดกิจกรรม สถานักเรียนของโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพได้
2. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน นำแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน ไปใช้ในการจัดกิจกรรมสถานักเรียน
3. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลึนธุ์ นำแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ในการวางแผนการบริหารกิจกรรม สถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัด

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาพาสินธุ์

1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนาดังนี้

- 1.1 ประชุมวางแผนเพื่อระดมความคิด หรือเสนอแนวทางในการดำเนินงาน และ
มอบหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็นจำ
- 1.2 จัดกิจกรรมอบรมปฏิบัติการในการเสริมสร้างภาวะผู้นำให้คณะกรรมการ
สถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน
- 1.3 สมาชิกสถานักเรียนมีการจัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อช่วยระดมความคิดเห็นในการ
แก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน
- 1.4 สมาชิกสถานักเรียนมีการใช้บทบาทสมมติ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง
พฤติกรรมสมาชิก
- 1.5 สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้น เพื่อฝึกวินิจัยและ
คัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา
- 1.6 ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง
รูปแบบหนึ่งเป็นประจำ เช่น การเข้าแถวหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น โดยครูให้
คำปรึกษาหรือแนะนำ
- 1.7 สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ทำให้
ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง
- 1.8 ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะกรรมการสถานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอบรม ประชุม
หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัดขึ้นเป็นประจำ
- 1.9 สมาชิกสถานักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยน
ทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ
- 1.10 ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งที่ยจัดกิจกรรม จะต้องมีการประเมินผลการจัด
กิจกรรม
- 1.11 สรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดกิจกรรม
ครั้งต่อไป

2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม มีแนวปฏิบัติในการพัฒนาดังนี้

- 2.1 จัดเตรียมระเบียบวาระการประชุมหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยประธานนักเรียน
รองประธานนักเรียน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการร่วมกันจัดทำระเบียบวาระการประชุมเสร็จสิ้นแล้ว
นำเสนอผู้บริหารเพื่อขอความเห็นชอบทุกครั้ง
- 2.2 เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม

2.3 จัดเตรียมห้องประชุมทุกครั้งโดยคณะกรรมการสถานักเรียนฝ่ายที่รับผิดชอบในการเตรียมสถานที่

2.4 ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธาน ดำเนินการตามระเบียบที่ประชุมที่กำหนดไว้เป็นประจำ

2.5 เลขานุการมีการจดบันทึกการประชุมหรือจัดเอกสารงานการประชุม และสรุปรายงานการประชุมเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง

2.6 สมาชิกสถานักเรียนมีการอภิปราย เสนอความคิดเห็นและลงมติที่ประชุม

2.7 สมาชิกสถานักเรียนเคารพสิทธิ ให้เกียรติผู้อื่น ในที่ประชุมสรุปผลเป็นเรื่อง ๆ และสรุปเป็นภาพรวม

2.8 เลขานุการสรุปรายงานการประชุม เมื่อประธานตอบความคิดเห็นหรือสรุปประเด็นอื่น ๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติมก่อนมอบหมายเลขานุการสรุปรายงานการประชุม ปิดการประชุม

2.9 นำเสนอรายงานการประชุมเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษาทุกครั้ง

2.10 จัดทำเอกสารรายงานการประชุมทุกครั้งเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมในการประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป

3. กิจกรรมสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

3.1 สถานักเรียนประชุมเพื่อกำหนดแผนงานโครงการหรืองานหรือกิจกรรมหรือปฏิทิน และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน แล้วมีการปฏิบัติตามแผนงานโครงการหรืองานหรือกิจกรรมหรือปฏิทิน และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่าย

3.2 สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรมหรือโครงการหรืองานเข้าที่ประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้ความคิดเห็นจากครูที่ปรึกษา

3.3 ประชุมข้อตกลงการให้ความร่วมมือหรือทำ MOU กับโรงเรียนอื่น ๆ หรือหน่วยงานภายในชุมชนทุกปีการศึกษา

3.4 สร้างเครือข่ายระดับห้องเรียนโดยจัดตั้งคณะกรรมการห้องระดับสายชั้น ระดับโรงเรียนหรือคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ภายในโรงเรียนและจัดคณะกรรมการสำหรับผู้ปกครองในสายชั้นทุกปีการศึกษา

3.5 ตัวแทนสถานักเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูเข้าร่วมประชุมร่วมกับหน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ เป็นประจำ

3.6 สถานักเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียนหรือชุมชนหรือองค์กรภาครัฐและเอกชน

3.7 ประเมินการจัดกิจกรรมที่สถานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอก หรือชุมชนทุกครั้ง

3.8 สรุปข้อมูลที่สถานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชน ทุกครั้ง เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป

4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือจิตสำนึกสาธารณะ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

4.1 ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการร่วมกิจกรรม จิตอาสากับชุมชนหรือการจัดอบรมค่ายคุณธรรมทุกครั้ง

4.2 ร่วมรณรงค์ นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน เข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่น เป็นประจำ

4.3 สถานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ

4.4 สถานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในหลักสถาบันของชาติ

4.5 สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและ มีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน

4.6 สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างต่อเนื่องและได้รับความ ร่วมมือหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

4.7 สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนาเพื่อสร้างความคิดเห็นที่ ถูกต้อง

4.8 สถานักเรียนมีการสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบปลูกฝังจิตสำนึกที่ ถูกต้องควรควบคู่กับการปลูกฝังความมีวินัยในตัวเองและมีเมตตาธรรม

4.9 ประเมินผลการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นทุกครั้ง

4.10 ทำรายงานการเข้าร่วมการอบรมการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเสนอ ผู้อำนวยการ และสรุปผลทุกครั้งผู้อำนวยการ และสรุปผลทุกครั้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วม

5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีแนวปฏิบัติในการ พัฒนา ดังนี้

5.1 ประชุมมอบหมายงานและทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงาน จัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน

5.2 โรงเรียนมีการกำหนดเป็นนโยบายและจัดทำเป็นแผนปฏิบัติของสถานศึกษาในการ ดำเนินงานและสร้างความเข้าใจกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

5.3 โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศ เกี่ยวกับสภาพบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน

5.4 โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อจัดหาซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการเรียนรู้

5.5 โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ตามบริบทของโรงเรียนและสภาพของโรงเรียน

5.6 โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้น จัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

5.7 โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรกับกิจกรรมสถานักเรียน

5.8 โรงเรียนส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและใช้วิธีที่หลากหลาย และมีการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

5.9 ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง

5.10 ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจกับหลักสูตร การจัดการเรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนและวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้

5.11 ครูผู้สอนมีการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และนำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ

5.12 ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

5.13 รายงานผลจากการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาค/รายปี

6. การประเมินผลกิจกรรมสถานักเรียน มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

6.1 ประชุมมอบหมายหน้าที่ และวางแผนดำเนินงานทุกกิจกรรม

6.2 กำหนดรูปแบบการประเมินเป็นประจำ

6.3 สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทุกครั้ง

6.4 กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลเป็นประจำ

6.5 วัดและประเมินผลการจัดกิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม

6.6 สรุปผลรายงานทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม โดยผ่านความคิดเห็นชอบของครูที่ปรึกษา

7. กิจกรรมเสนอแนะ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

7.1 ประชุมครูตัวแทนนักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ หรือการร่วมกิจกรรมกับชุมชนทุกครั้ง

7.2 กิจกรรมประชาสัมพันธ์ฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง และปัญหาสังคมอย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเสียงตามสาย

7.3 ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อช่วยเหลือชุมชนเป็นประจำ เช่น นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน

7.4 กิจกรรมนำนักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ตรงจากองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่นทุกปีการศึกษา

7.5 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการศึกษาปัญหา และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนปีการศึกษาและเรื่อง

7.6 กิจกรรมเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่น

7.7 กิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน ชุมชนทำโครงการต่าง ๆ เช่น ร่วมรณรงค์ การออมทรัพย์ การหารายได้ การพัฒนาอาชีพ การจัดทรัพยากรในท้องถิ่นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

7.8 แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งสถานักเรียนปลายปีการศึกษา หรือเป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง

7.9 ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม

7.10 รายงานผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งจัดกิจกรรม

กลไกในการบริหารจัดการ

ใช้หลักการแนวคิดในการบริหารการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดการบริหารของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ของ Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเพื่อเตรียมการปฏิบัติ (Plan-P) เพื่อให้สถานศึกษานำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล จึงต้องกำหนดเป้าหมาย นโยบายการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสม มีการวางแผน ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการประจำปี

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (DO-D) การปฏิบัติตามแผนเป็นการบริหารแผนแผนงาน หรือโครงการของแต่ละคนตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ บุคลากรในหน่วยงานต้องปฏิบัติตามที่ได้เตรียมการ หรือวางแผนล่วงหน้าไว้แล้ว ศึกษา วิเคราะห์ การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนไปจัดการดำเนินการตามแผนที่ได้รับมอบหมายตามแนวทาง โดยมีการประชุมหารือเพื่อมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ และผู้บริหารสถานศึกษาต้องคอยส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งการกำกับติดตามเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องมีการพิเทศเพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ และคอยกำกับดูแลการดำเนินงานเรื่องไหน ขั้นตอนใด

ยังล่าช้าหรือทำไม่ถูกต้องก็สามารถช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานได้ทันที

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check-C) การตรวจสอบและประเมินผลเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการปฏิบัติเพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงานหรือปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในหน่วยงาน การตรวจสอบและประเมินผลเป็นการหาข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางาน กิจกรรมนี้จึงถือเป็นพื้นฐานของการพัฒนางาน ถ้าทำงานโดยไม่มุ่งหวังที่จะทำให้ดีขึ้นต่อไปก็คงไม่ต้องตรวจสอบและประเมินผลให้เสียเวลา จึงต้องใช้ผลจากการตรวจสอบและประเมินผลเป็นข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานต่อ ๆ ไป

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act-A) การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานเป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบและประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ถ้าผลการประเมินพบว่างานยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็จะต้องเร่งรัดปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน หรือใช้เวลาในการทำงานให้มากขึ้น เพื่อจะสามารถทำงานที่คาดหวังไว้แล้วให้สำเร็จ แต่ถ้าผลการประเมินพบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ให้การดำเนินงานต่อไปก็จะได้ปรับเปลี่ยนตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้นจะได้เป็นการท้าทายผู้ปฏิบัติ จึงเห็นได้ว่าการปรับปรุงการปฏิบัติงานสามารถทำได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นที่ทำงานแล้วจะสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ ผลจากการปฏิบัติในลักษณะนี้ก็จะเกิดผลดีต่อสถานศึกษาทำให้ฐานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดีที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลา

การบริหารตามแนวคิดวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (DO) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการวางแผนการลงมือปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้จะต้องทำการทบทวนแผนการ โดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหลักการดังกล่าวหากนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาบุคลากรและผู้เรียนให้มีคุณภาพ

เงื่อนไขความสำเร็จ

1. ผู้บริหารโรงเรียนถือเป็นกลไกหลักในการดำเนินการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม และให้ความสำคัญกับกิจกรรมสถานักเรียน ให้คำที่ปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง โดยสนับสนุนทั้งนโยบาย งบประมาณ ทรัพยากร บุคคล วัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะ และเวลา

2. ครูที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียนต้องมีศักยภาพในการดำเนินการจัดกิจกรรมสถานักเรียน คอยกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผล เพื่อพัฒนาการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียน
3. นักเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมสถานักเรียน ทั้งในด้านวัตถุประสงค์ สิทธิและหน้าที่ของตนเอง มองเห็นประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม
4. มีงบประมาณ ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียน อย่างเพียงพอ
5. มีกระบวนการในการบริหารการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียนที่ดีมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 3 การตรวจสอบยืนยัน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ โดยแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

1. นายสุชาติ ศรีพนมยม ตำแหน่ง หัวหน้างานสถานักเรียน ครูโรงเรียนอนุกุลนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์
2. นางสินีนาง ศิริชัยวัฒนกุล ตำแหน่ง หัวหน้างานสถานักเรียน ครูโรงเรียน เมืองกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์
3. นางสาวสุจิตรา อุทธาคนัง ตำแหน่ง ผู้ดูแลงานสถานักเรียน ครูโรงเรียน เมืองกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์
4. นายทินกร ฉายมงคล ตำแหน่ง หัวหน้างานสถานักเรียน ครูโรงเรียนกาฬสินธุ์ พิตยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์
5. นางสาวนิพรลัย ศรีสิงห์ ตำแหน่ง ผู้ดูแลงานสถานักเรียน ครูโรงเรียนกาฬสินธุ์ พิตยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

จัดการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ ถึง วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 ณ ห้องสถานักเรียน โรงเรียนอนุกุลนารี โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิตยาสรรค์ สามารถสรุปผลสนทนา ปรากฏดังตาราง 19

ตาราง 19 บทสรุปแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นธุ์ ของผู้ทรงคุณวุฒิ

แนวปฏิบัติการดำเนินงาน กิจกรรมสถานักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
หลักการและเหตุผล		
ความมุ่งหมาย		
1. เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัด กิจกรรมสถานักเรียนของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ที่สามารถนำไปใช้เป็น แบบอย่างในการจัดกิจกรรม สถานักเรียนของโรงเรียนให้ เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพได้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้แก้ไขคำว่า “ใช้เป็นแบบอย่าง” เป็นปฏิบัติ และ “ให้เป็นโรงเรียนที่เป็น คุณภาพได้” เป็น “เพื่อให้มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์”	1. เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัด กิจกรรมสถานักเรียนของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ที่สามารถนำไปปฏิบัติในการจัด กิจกรรมสถานักเรียนของ โรงเรียนเพื่อให้มีคุณลักษณะอัน พึงประสงค์
2. เพื่อเป็นข้อสนเทศสำหรับ โรงเรียนนำแนวทางบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนของ โรงเรียนไปใช้ในการจัดกิจกรรม สถานักเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอรวมกับข้อ 3 และปรับเปลี่ยนข้อความบางส่วน	
3. เพื่อใช้เป็นข้อสนเทศสำหรับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาภาพลื่นธุ์ นำแนวทางการบริหารกิจกรรม สถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ ในการวางแผนการบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนของ โรงเรียนในสังกัด	ทรงคุณวุฒิเสนอรวมกับข้อ 2 และปรับเปลี่ยนข้อความบางส่วน	2. เพื่อใช้เป็นข้อสนเทศสำหรับ โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา หน่วยงานที่มีความ สนใจ นำแนวทางการบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนของ โรงเรียนไปใช้ในการจัดกิจกรรม สถานักเรียนหรือใช้ในการวางแผน การบริหารกิจกรรม สถานักเรียน

ตาราง 19 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการดำเนินงาน กิจกรรมสถานักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน		
1. การพัฒนาทักษะผู้นำ		
1.1 ประชุมวางแผนเพื่อระดม ความคิด หรือเสนอแนวทางใน การดำเนินงาน และมอบหน้าที่ ในการจัดกิจกรรมเป็นประจำ	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดข้อความ “ระดมความคิดเห็น หรือ”	1.1 ประชุมวางแผนเพื่อเสนอ แนวทางในการดำเนินงาน และ มอบหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็น ประจำ
1.2 จัดกิจกรรมอบรม ปฏิบัติการในการเสริมสร้าง ภาวะผู้นำให้คณะกรรมการ สถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดข้อความ “อบรมเชิงปฏิบัติการ” และ “ก่อนการเปิดเรียน”	1.2 จัดกิจกรรมในการเสริมสร้าง ภาวะผู้นำให้คณะกรรมการ สถานักเรียน
1.3 สมาชิกสถานักเรียนมีการ จัดกิจกรรมสัมนาเพื่อช่วย ระดมความคิดเห็นในการ แก้ปัญหาหรือเสนอ แนวทางการดำเนินงาน	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดข้อความ จัดกิจกรรมสัมนา” “ช่วยกัน” และปรับข้อความ เพิ่มบางส่วน	1.3 สมาชิกสถานักเรียนมีการจัด ประชุมสถานักเรียนระดม ความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือ เสนอแนวทางการดำเนินงาน
1.4 สมาชิกสถานักเรียนมีการ ใช้บทบาทสมมุติ เพื่อนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สมาชิก	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม” และปรับข้อความบางส่วน	1.4 สมาชิกสถานักเรียนมีการ จำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาใช้ บทบาทสมมุติ เพื่อนำไปสู่ ภาวะผู้นำ
1.5 สมาชิกสถานักเรียนมีการ จำลองสถานการณ์จริงขึ้น เพื่อฝึกวินิจัยและคัดเลือก แนวทางการแก้ปัญหา	ทรงคุณวุฒิเสนอให้รวมกับ ข้อ 1.4	

ตาราง 19 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการดำเนินงาน กิจกรรมสถานักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
1.6 ส่งเสริมให้คณะกรรมการ สถานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง รูปแบบหนึ่งเป็นประจำ เช่น การเข้าแถวหน้าเสาธง หรือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น โดยครูให้คำปรึกษาหรือแนะนำ	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “รูปแบบ หนึ่งเป็นประจำ”	1.5 ส่งเสริมให้คณะกรรมการ สถานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เช่น การเข้าแถวหน้าเสาธง หรือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียน
1.7 สมาชิกสถานักเรียนมีการ เรียนรู้ด้วยตนเองจากเทคโนโลยี ที่หลากหลายที่ทำให้ทราบผล การปฏิบัติและได้รับการ เสริมแรง	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “เทคโนโลยี” “ที่ทำให้ทราบผล ปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง” และเพิ่มข้อความบางส่วน	1.6 ส่งเสริมให้คณะกรรมการ สถานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เช่น การเข้าแถวหน้าเสาธง หรือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น โดยครูให้คำปรึกษาหรือแนะนำ
1.8 ส่งเสริมสนับสนุนให้ คณะกรรมการสถานักเรียนเข้า ร่วมกิจกรรมอบรม ประชุม หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่หน่วยงาน ภายนอกโรงเรียนจัดขึ้น เป็นประจำ	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “สนับสนุนให้คณะกรรมการ” “การอบรม ประชุม หรือ กิจกรรมอื่น ๆ” ปรับเพิ่ม ข้อความบางส่วน	1.7 ส่งเสริมสมาชิกสถานักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงาน ภายนอกโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้เกิด การเสริมแรงภาวะผู้นำ
1.9 สมาชิกสถานักเรียนฝึก ปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นกิจกรรม เป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยน ทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/ เสริมสร้างความมั่นคงทาง อารมณ์และจิตใจ	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “ที่เน้นการทำ” “มุ่งเปลี่ยน ทัศนคติหรือสร้างความสัมพันธ์ หรือ” และเพิ่มข้อความ	1.8 ส่งเสริมสมาชิกสถานักเรียน ให้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทาง อารมณ์และจิตใจ

ตาราง 19 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการดำเนินงาน กิจกรรมสถานักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
1.10 ประเมินผลการจัด กิจกรรมทุกครั้งที่ได้จัดกิจกรรม จะต้องมีการประเมินผลการจัด กิจกรรม	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดข้อความ บางส่วนและเพิ่มข้อความ	1.9 ประเมินและสรุปผลการจัด กิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูล สารสนเทศในการจัดกิจกรรม ครั้งต่อไป
1.11 สรุปผลการจัดกิจกรรม ทุกครั้งเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป	ทรงคุณวุฒิเสนอให้รวมกับ 1.10	
การพัฒนาทักษะการประชุม		
2.1 จัดเตรียมระเบียบวาระ การประชุมหรือเอกสารที่ เกี่ยวข้อง โดยประธานนักเรียน รองประธานนักเรียน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ ร่วมกันจัดทำระเบียบวาระ การประชุมกับครูที่ปรึกษา การประชุมเสร็จสิ้นแล้ว นำเสนอผู้บริหารเพื่อขอความ เห็นชอบทุกครั้ง	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “โดยประธานนักเรียน รองประธานนักเรียน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ ร่วมกันจัดทำระเบียบวาระ การประชุมกับครูที่ปรึกษา และกำหนดวันเวลาในการ ประชุม เสร็จแล้วจึง” และปรับข้อความ	2.1 จัดระเบียบวาระ การประชุมและเอกสารที่ เกี่ยวข้องนำเสนอผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อขอความเห็นชอบ
2.2 เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม ประชุม	ทรงคุณวุฒิเสนอให้เปลี่ยน ข้อความผู้เกี่ยวข้องเป็น สมาชิกสถานักเรียน	2.2 เชิญสมาชิกสถานักเรียน เข้าร่วมประชุม
2.3 จัดเตรียมห้องประชุมทุก ครั้งโดยคณะกรรมการสภา นักเรียนฝ่ายที่รับผิดชอบใน การเตรียมสถานที่	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “โดยคณะกรรมการสภา นักเรียนฝ่ายที่รับผิดชอบ การจัดเตรียมสถานที่ และปรับข้อความ	2.3 จัดเตรียมสถานที่ในการ ประชุม

ตาราง 19 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการดำเนินงาน กิจกรรมสภานักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
2.4 ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ ประธาน ดำเนินการตาม ระเบียบที่ประชุมที่กำหนดไว้ เป็นประจำ	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ ประธาน” “ที่กำหนดทุกครั้ง	2.4 ดำเนินการประชุมตาม ระเบียบวาระการประชุม
2.5 เลขานุการมีการจดบันทึก การประชุมหรือจัดเอกสารงาน การประชุม และสรุปรายงาน การประชุมเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง	ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไปรวม กับ 2.8	
2.6 สมาชิกสภานักเรียนมีการ อภิปราย เสนอความคิดเห็น และลงมติที่ประชุม	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับรวมกับ 2.5	2.5 สมาชิกสภานักเรียนมีการ อภิปราย เสนอความคิดเห็น และลงมติในที่ประชุม
2.7 สมาชิกสภานักเรียน เคารพสิทธิให้เกียรติผู้อื่นในที่ ประชุมสรุปผลเป็นเรื่อง ๆ และสรุปเป็นภาพรวม	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับรวมกับ 2.6	2.6 สมาชิกสภานักเรียน เคารพสิทธิ ให้เกียรติผู้อื่นในที่ ประชุม มีการสรุปประเด็นจาก การประชุม สรุปผลเป็นเรื่อง และสรุปเป็นภาพรวม
2.8 เลขานุการสรุปรายงาน การประชุม เมื่อประธานตอบ ความคิดเห็นหรือสรุปประเด็น อื่น ๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติมก่อน มอบหมายเลขานุการสรุป รายงานการประชุม ปิดการประชุม	ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไปรวม กับ 2.5 และปรับแก้ข้อความ	2.7 เลขานุการจดบันทึก การประชุม จัดเอกสารรายงาน การประชุม สรุปรายงาน การประชุมเสนอต่อผู้บริหาร

ตาราง 19 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการดำเนินงาน กิจกรรมสถานักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
2.9 นำเสนอรายงานการประชุม เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อโปรดทราบและพิจารณา โดยผ่านครูที่ปรึกษาทุกครั้ง	ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	2.8 นำเสนอรายงานการประชุม เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อโปรดทราบและพิจารณา โดยผ่านครูที่ปรึกษาทุกครั้ง
2.10 จัดทำเอกสารรายงาน การประชุมทุกครั้งเพื่อนำเสนอ ให้ที่ประชุมรับรองรายงาน การประชุมในการประชุม คณะกรรมการครั้งต่อไป	ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	2.9 จัดทำเอกสารรายงาน การประชุมทุกครั้งเพื่อนำเสนอ ให้ที่ประชุมรับรองรายงาน การประชุมในการประชุม คณะกรรมการครั้งต่อไป
3. การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม		
3.1 สถานักเรียนประชุม เพื่อกำหนดแผนงานโครงการหรือ งานหรือกิจกรรมหรือปฏิทิน และ ขั้นตอนการปฏิบัติงานในการ สร้างเครือข่ายอย่างชัดเจนแล้วมี การปฏิบัติตามแผนงานโครงการ หรืองานหรือกิจกรรมหรือปฏิทิน และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการ สร้างเครือข่าย	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “หรือ ปฏิทินหรือ และขั้นตอน การปฏิบัติงานในการสร้าง เครือข่ายอย่างชัดเจนแล้วมีการ ปฏิบัติตามแผนงานโครงการหรือ งานหรือกิจกรรมหรือปฏิทิน และขั้นตอนการปฏิบัติงาน” และปรับเปลี่ยนข้อความ	3.1 สมาชิกสถานักเรียนร่วม วางแผนหรือโครงการหรือ กิจกรรมในการสร้างเครือข่าย
3.2 สถานักเรียนจัดประชุม คณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม หรือโครงการหรืองาน เข้าที่ประชุมคณะกรรมการ สถานักเรียน เพื่อนำเสนอต่อ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยความ คิดเห็นจากครูที่ปรึกษา	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “จัด ประชุมคณะกรรมการเพื่อ” “หรือ เข้าที่ประชุมคณะกรรมการสภา นักเรียน” และปรับเปลี่ยนข้อความ	3.2 สมาชิกสถานักเรียนเสนอ โครงการหรือกิจกรรมต่อครูที่ ปรึกษาหรือผู้บริหารให้ความ เห็นชอบ

ตาราง 19 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการดำเนินงาน กิจกรรมสถานักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
3.3 ประชุมข้อตกลงการให้ ความร่วมมือหรือทำ MOU กับ โรงเรียนอื่น ๆ หรือหน่วยงาน ภายในชุมชนทุกปีการศึกษา	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “ทุกปีการศึกษา” และปรับเปลี่ยนข้อความ	3.3 สถานักเรียนประชุมทำ ข้อตกลงให้ความร่วมมือกันกับ โรงเรียนอื่น หรือกับหน่วยงาน ภายนอกในชุมชน
3.4 สร้างเครือข่ายระดับ ห้องเรียนโดยจัดตั้ง คณะกรรมการห้องระดับ สายชั้น ระดับโรงเรียนหรือ คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ภายในโรงเรียนและ จัดคณะกรรมการสำหรับ ผู้ปกครองในสายชั้นทุกปี การศึกษา	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “โดยจัดตั้งคณะกรรมการ ห้อง” “คณะกรรมการ ฝ่ายต่าง ๆ ในห้องเรียน” และปรับเปลี่ยนข้อความ	3.4 สถานักเรียนสร้าง เครือข่ายระดับห้องเรียน ระดับสายชั้นระดับโรงเรียน และคณะกรรมการเครือข่าย ผู้ปกครอง
3.5 ตัวแทนสถานักเรียนและ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครู เข้าร่วมประชุมร่วมกับ หน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้อง กับการจัดกิจกรรมหรือ งานต่าง ๆ เป็นประจำ	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด ข้อความบางส่วน และปรับเปลี่ยนข้อความ	3.5 ตัวแทนสถานักเรียน ร่วมกับผู้บริหารการศึกษาหรือ ครูเข้าร่วมการประชุมกับชุมชน หรือองค์กรภายนอก
3.6 สถานักเรียนจัดกิจกรรมที่ ส่งเสริมประสานความร่วมมือ และสนับสนุนกิจกรรม ประจำปีโดยระหว่างโรงเรียน หรือชุมชนหรือองค์กรภาครัฐ และเอกชน	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสาน ความร่วมมือ” และเพิ่มข้อความบางส่วน	3.6 สถานักเรียนมีส่วนร่วมใน การสนับสนุนกิจกรรม ประจำปีโดยระหว่างโรงเรียน กับชุมชนหรือองค์กรภายนอก

ตาราง 19 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการดำเนินงาน กิจกรรมสถานักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
3.7 ประเมินการจัดกิจกรรมที่ สถานักเรียนของโรงเรียน เข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอก หรือชุมชนทุกครั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้รวมกับ ข้อ 3.8 และปรับข้อความ	3.7 ประเมินผลและสรุปข้อมูล การจัดกิจกรรมที่สถานักเรียน มีส่วนร่วมกับหน่วยงาน ภายนอกหรือชุมชน เพื่อนำไป เป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป
3.8 สรุปข้อมูลที่สถานักเรียนของ โรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงาน ภายนอกหรือชุมชนทุกครั้ง เพื่อนำไป		
4. การสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะ		
4.1 ประชุมครู ตัวแทน สถานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการร่วม กิจกรรมจิตอาสากับชุมชนหรือ การจัดอบรมค่ายคุณธรรมทุกครั้ง	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด ข้อความบางส่วน และเพิ่ม ข้อความ	4.1 ผู้บริหาร ครู และสมาชิก สถานักเรียนร่วมกันวางแผน จัดกิจกรรมค่ายคุณธรรม หรือจิตอาสากับชุมชน
4.2 ร่วมรณรงค์นำนักเรียน ทำความสะอาดชุมชน เข้าร่วม หรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเป็น ประจำ	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “ร่วมรณรงค์” “ทำความสะอาด ชุมชน” และเพิ่มข้อความ	4.2 นำนักเรียนเข้าร่วม กิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรม หรือจิตอาสากับชุมชน
4.3 สถานักเรียนมีการสร้าง ความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นใน สถาบันหลักของชาติ	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด ข้อความบางส่วน และเพิ่มข้อความ	4.3 สถานักเรียนมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้นักเรียนสร้าง จิตอาสาหรือจิตสำนึก สาธารณะจากการกระทำสู่การ เรียนรู้

ตาราง 19 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการดำเนินงาน กิจกรรมสถานักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
4.4 สถานักเรียนมีการสร้าง ความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นใน หลักสถาบันของชาติ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	4.4 สถานักเรียนมีการสร้าง ความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นใน หลักสถาบันของชาติ
4.5 สถานักเรียนมีการสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่อง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและ มีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้น แก่นักเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	4.5 สถานักเรียนมีการสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่อง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและ มีการสร้างเมตตาธรรม ให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน
4.6 สถานักเรียนมีการสร้าง กิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างต่อเนื่องและได้รับความ ร่วมมือหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “ซ้ำ ๆ บ่อย ๆ” “และให้ความร่วมมือ จากหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง” และปรับเปลี่ยนข้อความ	4.6 สถานักเรียนมีการสร้าง กิจกรรมพัฒนาการสร้าง จิตอาสาหรือจิตสำนึกสาธารณะ อย่างต่อเนื่อง
4.8 สถานักเรียนมีการสร้าง ความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบปลูกฝังจิตสำนึก ที่ถูกต้องควรควบคู่กับ การปลูกฝังความมีวินัยในตัวเอง และมีเมตตาธรรม	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดข้อความ บางส่วน และเพิ่มข้อความ	4.8 สถานักเรียนมีการส่งเสริม ความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลูกจิตสำนึกที่ ถูกต้องควรควบคู่กับ การปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง และมีเมตตาธรรม
4.9 ประเมินผลการเข้าร่วมหรือ ช่วยงานประเพณีท้องถิ่นทุกครั้ง	ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไปร่วมกับ ข้อ 4.10 และปรับแก้ข้อความ	
4.10 ทำรายงานการเข้าร่วม การอบรมการเข้าร่วมหรือ ช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเสนอ ผู้อำนวยการ และสรุปผลทุกครั้ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วม	ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไปร่วมกับ ข้อ 4.10 ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอา ไปร่วมกับข้อ 4.9 และปรับแก้ ข้อความ	4.9 สถานักเรียนประเมินผลและ ทำรายงานการเข้าร่วมกิจกรรม จิตอาสาหรือจิตสำนึกสาธารณะ เสนอผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูล เข้าร่วมครั้งต่อ ๆ ไป

ตาราง 19 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรม สถานักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้		
5.1 ประชุมมอบหมายงานและ ทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ในการดำเนินงานจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสภา นักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน	ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไป ร่วมกับ ข้อ 5.2, 5.3 และ ปรับแก้ข้อความ	5.1 โรงเรียนมีการศึกษาบริบท ของสถานศึกษา และจัดทำ แผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ของ สถานักเรียน
5.2 โรงเรียนมีการกำหนดเป็น นโยบายและจัดทำเป็นแผนปฏิบัติ ของสถานศึกษาในการดำเนินงาน และสร้างความเข้าใจกันทั้ง โรงเรียน รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไป ร่วมกับ ข้อ 5.1 และปรับแก้ ข้อความ	
5.3 โรงเรียนมีการศึกษาบริบท ของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศ เกี่ยวกับสภาพบริบทของ สถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน	ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไป ร่วมกับ ข้อ 5.1 และปรับแก้ ข้อความ	
5.4 โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวกและมีการ จัดซื้อจัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการเรียนรู้ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อจัดหา ซ่อมแซม สิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุน การเรียนรู้	ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “เครื่องมือ” “สื่อ วัสดุ สิ่ง อำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อจัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ” และเพิ่มข้อความ	5.2 โรงเรียนมีการสนับสนุน งบประมาณ อุปกรณ์ที่จะใช้ใน การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

ตาราง 19 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการดำเนินงาน กิจกรรมสถานักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
5.5. โรงเรียนมีการสร้าง ความร่วมมือและใช้ประโยชน์ จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก โรงเรียนตามบริบทของโรงเรียน และสภาพของโรงเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และปรับเป็นข้อ 5.3	5.3 โรงเรียนมีการสร้าง ความร่วมมือและใช้ประโยชน์ จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก โรงเรียนตามบริบทของโรงเรียน และสภาพของโรงเรียน
5.6 โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้น จัดการเรียนรู้บูรณาการ สาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และปรับเป็นข้อ 5.4	5.4 โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้น จัดการเรียนรู้บูรณาการ สาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
5.7 โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ใน หลักสูตรกับกิจกรรมสถานักเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และปรับเป็นข้อ 5.5	5.5 โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการ กับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรกับ กิจกรรมสถานักเรียน
5.8 โรงเรียนส่งเสริมให้มีการวัด และประเมินผลตามสภาพจริง และใช้วิธีที่หลากหลายและ มีการนิเทศกำกับติดตามและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “ครูใช้วิธีการวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริง ใช้วิธีการที่หลากหลาย” และเพิ่มข้อความ	5.6 โรงเรียนส่งเสริมให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การจัดการเรียนรู้
5.9 ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกัน ร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้ระดับชั้นวัด ร่วมกัน จัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และปรับเป็นข้อ 5.7	5.7 ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกัน ร่วมกันประชุมวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ระดับชั้นวัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่าง ต่อเนื่อง

ตาราง 19 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการดำเนินงาน กิจกรรมสถานักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
5.10 ครูผู้สอนศึกษาและ ทำความเข้าใจกับหลักสูตร การจัดการเรียนรู้บูรณาการกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ของ สถานักเรียนและวิธีการจัดการ เรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และ ปรับเป็นข้อ 5.8	5.8 ครูผู้สอนศึกษาและ ทำความเข้าใจกับหลักสูตร การจัดการเรียนรู้บูรณาการกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ของ สถานักเรียนและวิธีการจัดการ เรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้
5.11 ครูผู้สอนมีการออกแบบ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้และนำแผนการ จัดการเรียนรู้ของสถานักเรียน ลงสู่การปฏิบัติ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และ ปรับเป็นข้อ 5.9	5.9 ครูผู้สอนมีการออกแบบ การวัดและประเมินผลการ เรียนรู้และนำแผนการจัดการ เรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่ การปฏิบัติ
5.12 ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็น เครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และ ปรับเป็นข้อ 5.10	5.10 ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็น เครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้
5.13 รายงานผลจากการ จัดการเรียนรู้บูรณาการสาระ การเรียนรู้ของสถานักเรียน เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็น รายภาค/รายปี	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “เป็นรายภาคหรือรายปี” และปรับเพิ่มข้อความ	5.11 รายงานผลการจัดการ เรียนรู้บูรณาการสาระ การเรียนรู้ของสถานักเรียน เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน		
6.1 ประชุมมอบหมายหน้าที่ และวางแผนดำเนินงาน ทุกกิจกรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “มอบหมายหน้าที่” และเพิ่มข้อความ	6.1 ผู้บริหาร ครู และสมาชิก สถานักเรียนประชุม วางแผน กำหนดรูปแบบการประเมิน กิจกรรม

ตาราง 19 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการดำเนินงาน กิจกรรมสถานักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
6.2 กำหนดรูปแบบ การประเมินเป็นประจำ	ผู้ทรงคุณวุฒิให้เอาไปรวมกับ ข้อ 6.1 และปรับแก้ไขข้อความ	
6.3 สร้างเครื่องมือวัดและ ประเมินผลทุกครั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิให้เอาไปรวมกับ ข้อ 6.4 และปรับแก้ไขข้อความ	6.2 สมาชิกสถานักเรียนสร้าง เครื่องมือ กำหนดเกณฑ์การวัด และประเมินผล
6.4 กำหนดเกณฑ์การวัดและ ประเมินผลเป็นประจำ		
6.5 วัดและประเมินผลการจัด กิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิให้เอาไปรวมกับ ข้อ 6.3 และปรับแก้ไข ข้อความผู้ทรงคุณวุฒิเสนอเพิ่ม ข้อความ “ก่อนจัดกิจกรรม”	6.3 วัดและประเมินผลก่อนจัด กิจกรรม ขณะกิจกรรม และ หลังกิจกรรม
6.6 สรุปผลรายงานทุกครั้งหลัง จัดกิจกรรม โดยผ่านความคิด เห็นชอบของครูที่ปรึกษา		6.4 สรุปผลรายงานผลการจัด กิจกรรม โดยทุกขั้นตอนต้องผ่าน ความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา และนำเสนอต่อผู้บริหาร

จากตาราง 19 ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สรุปได้ดังนี้
 แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาภาพลื่นรุ้ ความมุ่งหมายจากเดิมมี 3 ข้อ ปรับลดเหลือ 2 ข้อ การพัฒนาทักษะผู้นำจาก
 เดิมมี 11 ข้อ ปรับลดเหลือ 9 ข้อ การพัฒนาทักษะการประชุมจากเดิมมี 10 ข้อ ปรับลดเหลือ 9 ข้อ
 การสร้างเครือข่ายและมีส่วนร่วม จากเดิมมี 8 ข้อ ปรับลดเหลือ 7 ข้อ การสร้างจิตอาสาหรือ
 จิตสาธารณะ จากเดิมมี 10 ข้อ ปรับลดเหลือ 9 ข้อ การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จากเดิมมี 13 ข้อ ปรับลดเหลือ 11 ข้อ การประเมินผลการจัดกิจกรรม
 สถานักเรียน จากเดิมมี 6 ข้อ ลดเหลือ 4 ข้อ

ผู้วิจัยนำผลของแบบบันทึกการสนทนากลุ่มและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับแก้และพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ฉบับสมบูรณ์ ดังนี้

(ฉบับสมบูรณ์)

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560-2564 เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้น เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี 2580 ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทั้งได้บูรณาการนโยบาย ฉบับที่ 12 มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปี รวม “ประเทศไทย 4.0” เป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เพื่อการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัยให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคมเป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงาน และทักษะที่จำเป็นต่อความต้องการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต ตลอดจนการยกระดับการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในฐานะภาคีที่มีพลังในกระบวนการพัฒนาชุมชนและสังคม ทิศทางของแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560-2564 จึงเน้นให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสุขภาพกาย ใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 รวมทั้งมีความเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ที่สามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และมีส่วนร่วมในฐานะภาคีที่มีพลังในกระบวนการพัฒนาสังคม ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, 2561)

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญต่อผู้เรียนซึ่งถือเป็นทรัพยากรบุคคลและพลังสำคัญของชาติในการสืบทอดความเป็นชาติ ศาสนา ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม การพัฒนาทรัพยากรบุคคลจึงเป็นภารกิจที่สำคัญที่จะต้องมีการร่วมมือในการขับเคลื่อนหลายส่วน โดยเป้าหมายนอกจากการพัฒนาความรู้ และทักษะของผู้เรียนแล้ว

การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนก็เป็นโจทย์สำคัญอย่างหนึ่งที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องให้ความสำคัญและบริหารจัดการให้สัมฤทธิ์ผล สถานศึกษาต้องสรรหา และจัดให้มีกลไกในการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

รับนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมด้านสถานักเรียนที่มีผลงานเชิงประจักษ์ เข้าศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นตามสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

กิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาพสัณฐานดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งจัดตั้งสถานักเรียนทุกปีการศึกษา ทุกโรงเรียนมีกฎ/ระเบียบ/ข้อบังคับ เกี่ยวกับสถานักเรียนและแนวปฏิบัติ ดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนและรวมกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกิจกรรมของโรงเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้และดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบร่วมกับสถานักเรียน การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของสถานักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในระบอบประชาธิปไตยตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ในการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รวมอยู่ในประชาคมอาเซียนและความเป็นพลเมืองโลก และสถานศึกษาพิจารณารับนักเรียนที่ทำกิจกรรมสถานักเรียนและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในระดับที่สูงขึ้นต่อไปในสัดส่วนหรือปริมาณที่เหมาะสม แต่จากมุมมองของการดำเนินงานของสถานักเรียนยังมีปัญหาในการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัด ขาดความชัดเจนและโรงเรียนแต่ละแห่งมีกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นของตนเอง ไม่มีการเชื่อมต่อระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาพสัณฐาน ไม่ได้กำหนดวิธีการบริหารจัดการกิจกรรมของสถานักเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โรงเรียนขาดการให้ความสำคัญของคุณภาพของกิจกรรมสถานักเรียน และที่ผ่านมา กิจกรรมเหล่านี้ยังไม่ได้มีการตระหนักตามพวกเขาควรตั้งเป้าหมายให้นักเรียนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้อยู่ในสถานักเรียนมีส่วนร่วมหรือมีโอกาสแสดงบทบาทประชาธิปไตยของสถานักเรียนก็ขาดจากสถานักเรียนเช่นกัน ขาดความเข้าใจโดยผู้นำเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานักเรียน ไม่มีการวางแผน ผลจากการทำงานในระบบทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมาย ครูผู้สอนก็เช่นกัน ประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานของสถานักเรียน ทำให้ไม่เข้าใจในรูปแบบการส่งเสริมประชาธิปไตยที่เหมาะสมในโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสัณฐาน 2566)

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสัณฐาน ที่สามารถนำไปปฏิบัติในการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียน เพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่มีความสนใจ นำแนวทางดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ในการจัดกิจกรรมสถานักเรียน หรือใช้ในการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน

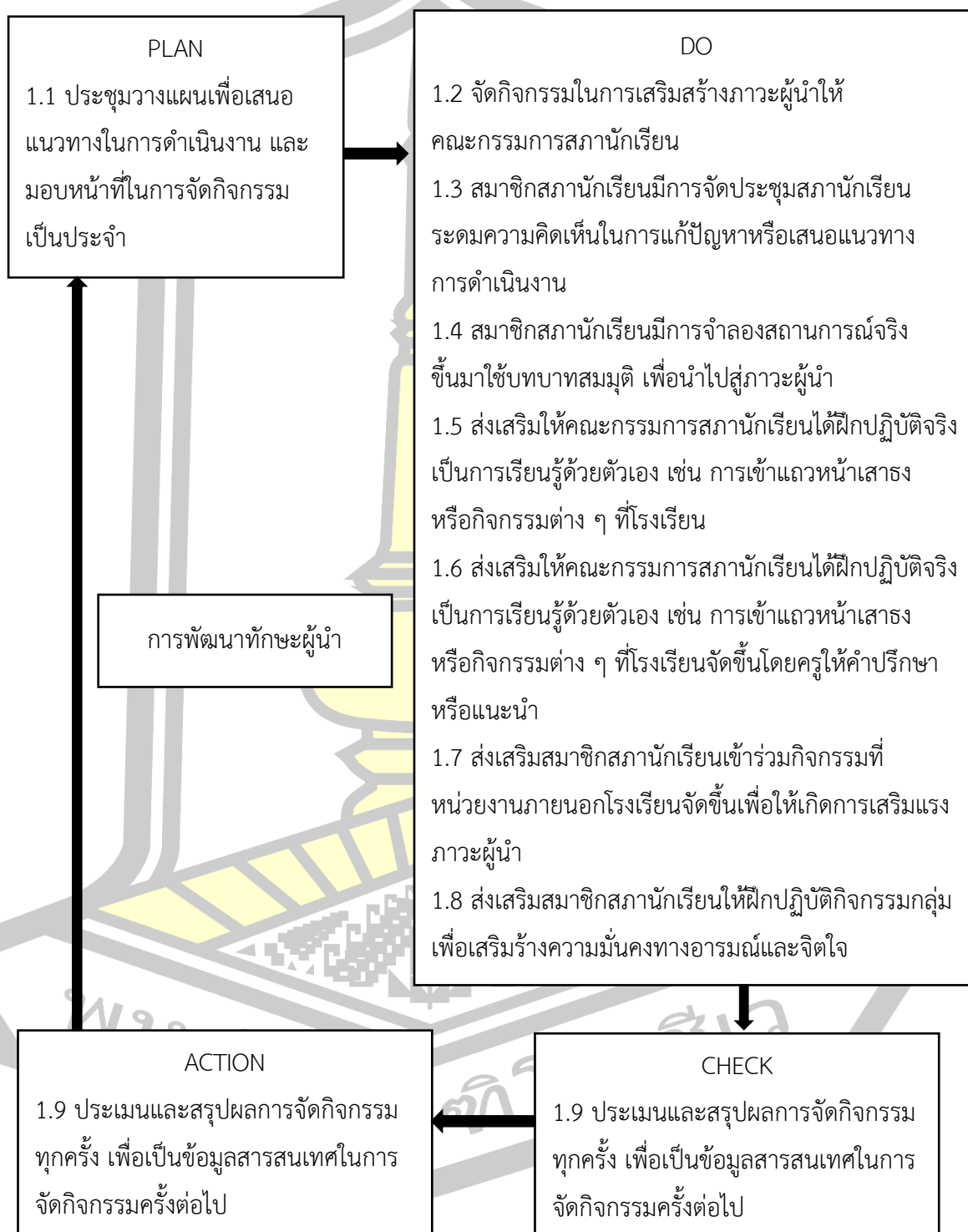
แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาภาคพื้น

1. การพัฒนาทักษะผู้นำ มีแนวปฏิบัติพัฒนาดังนี้

- 1.1 ประชุมวางแผนเพื่อเสนอแนวทางในการดำเนินงาน และมอบหน้าที่ในการจัด
กิจกรรมเป็นประจำ
- 1.2 จัดกิจกรรมในการเสริมสร้างภาวะผู้นำให้คณะกรรมการสถานักเรียน
- 1.3 สมาชิกสถานักเรียนมีการจัดประชุมสถานักเรียนระดมความคิดเห็นในการ
แก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน
- 1.4 สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาใช้บทบาทสมมุติ
เพื่อนำไปสู่ภาวะผู้นำ
- 1.5 ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง
เช่น การเข้าแถวหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียน
- 1.6 ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง
เช่น การเข้าแถวหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นโดยครูให้คำปรึกษาหรือแนะนำ
- 1.7 ส่งเสริมสมาชิกสถานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัดขึ้น
เพื่อให้เกิดการเสริมแรงภาวะผู้นำ
- 1.8 ส่งเสริมสมาชิกสถานักเรียนให้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง
ทางอารมณ์และจิตใจ
- 1.9 ประเมินและสรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัด
กิจกรรมครั้งต่อไป

การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA
การพัฒนาทักษะผู้นำ ดังภาพประกอบ 7

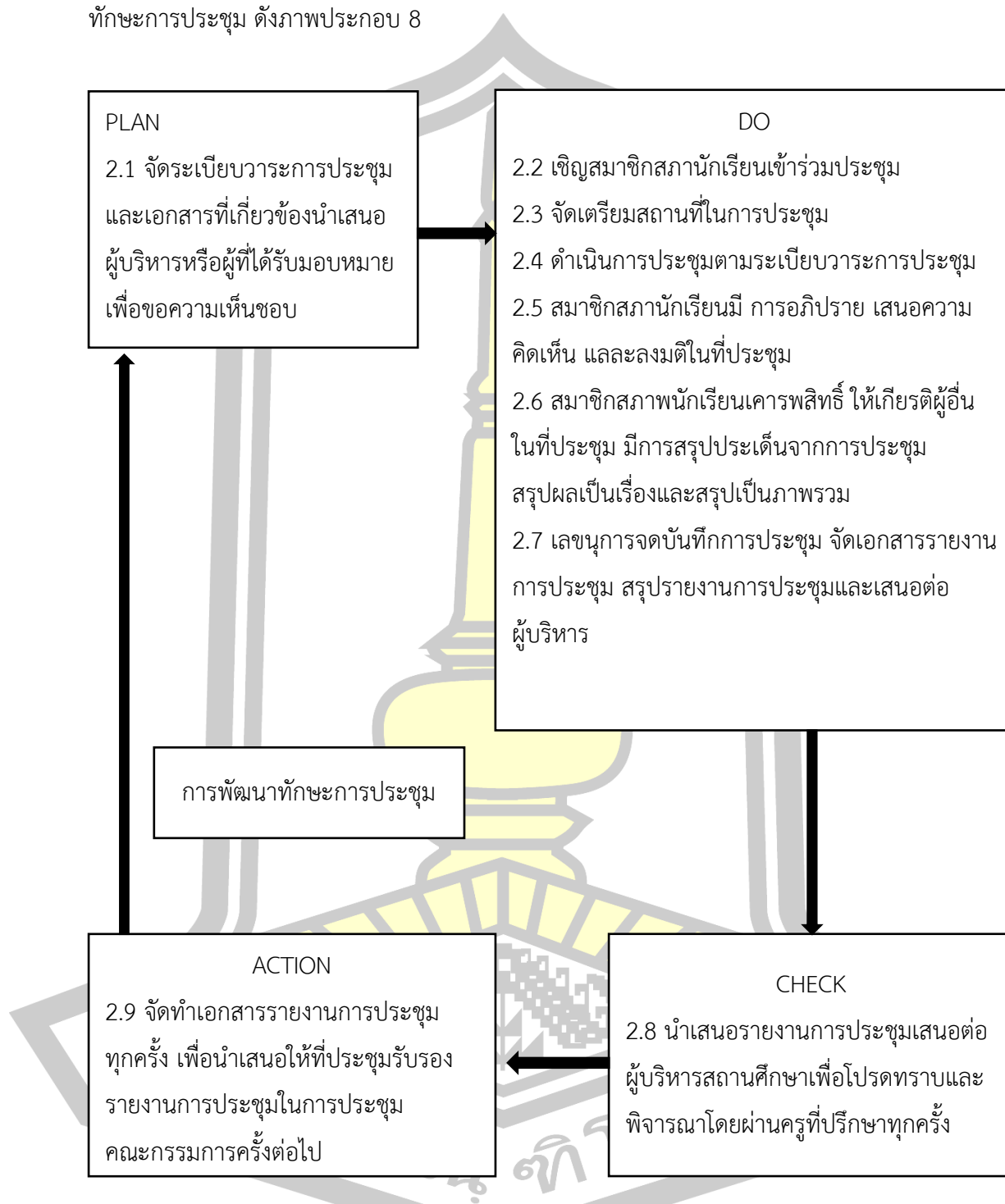
ภาพประกอบ 8 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การพัฒนาทักษะผู้นำ

2. การพัฒนาทักษะการประชุม มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

- 2.1 จัดระเบียบวาระการประชุมและเอกสารที่เกี่ยวข้องนำเสนอผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเพื่อขอความเห็นชอบ
- 2.2 เชิญสมาชิกสมานักเรียนเข้าร่วมประชุม
- 2.3 จัดเตรียมสถานที่ในการประชุม
- 2.4 ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม
- 2.5 สมาชิกสมานักเรียนมีการอภิปราย เสนอความคิดเห็น และลงมติในที่ประชุม
- 2.6 สมาชิกสมานักเรียนเคารพสิทธิ ให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุม มีการสรุปประเด็นจากการประชุม สรุปผลเป็นเรื่องและสรุปเป็นภาพรวม
- 2.7 เลขานุการจดบันทึกการประชุม จัดเอกสารรายงานการประชุม สรุปรายงานการประชุมและเสนอต่อผู้บริหาร
- 2.8 นำเสนอรายงานการประชุมเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษาทุกครั้ง
- 2.9 จัดทำเอกสารรายงานการประชุมทุกครั้ง เพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมในการประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA การพัฒนา
ทักษะการประชุม ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 9 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การพัฒนาทักษะการประชุม

3. การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

3.1 สมาชิกสถานักเรียนร่วมวางแผนหรือโครงการหรือกิจกรรมในการสร้างเครือข่าย

3.2 สมาชิกสถานักเรียนเสนอโครงการหรือกิจกรรมต่อครูที่ปรึกษาหรือผู้บริหาร

ให้ความเห็นชอบ

3.3 สถานักเรียนประชุมทำข้อตกลงให้ความร่วมมือกันกับโรงเรียนอื่น

หรือกับหน่วยงานภายนอกในชุมชน

3.4 สถานักเรียนสร้างเครือข่ายระดับห้องเรียน ระดับสายชั้นระดับโรงเรียน และ

คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง

3.5 ตัวแทนสถานักเรียนร่วมกับผู้บริหารการศึกษาหรือครูเข้าร่วมการประชุมกับชุมชน

หรือองค์กรภายนอก

3.6 สถานักเรียนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียนกับ

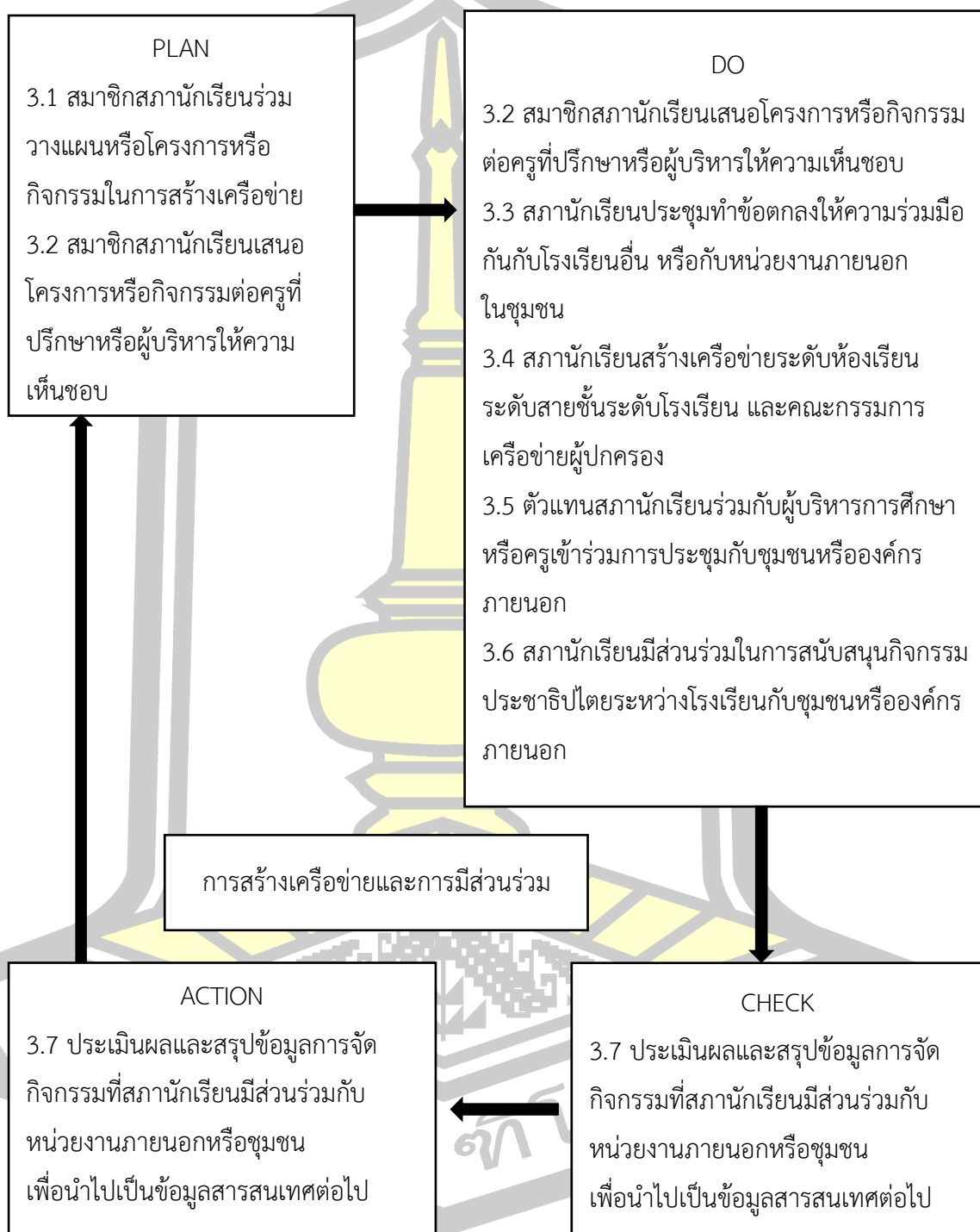
ชุมชนหรือองค์กรภายนอก

3.7 ประเมินผลและสรุปข้อมูลการจัดกิจกรรมที่สถานักเรียนมีส่วนร่วมกับหน่วยงาน

ภายนอกหรือชุมชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA การสร้าง
เครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม ดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 10 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม

4. การสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

- 4.1 ผู้บริหาร ครู และสมาชิกสถานักเรียนร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมค่ายคุณธรรมหรือจิตอาสากับชุมชน
- 4.2 นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรม หรือจิตอาสากับชุมชน
- 4.3 สถานักเรียนมีส่วนร่วมส่งเสริมให้นักเรียนสร้างจิตอาสาหรือจิตสำนึกสาธารณะจากการกระทำการเรียนรู้
- 4.4 สถานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในหลักสถาบันของชาติ
- 4.5 สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน
- 4.6 สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาการสร้างจิตอาสาหรือจิตสำนึกสาธารณะอย่างต่อเนื่อง
- 4.7 สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง
- 4.8 สถานักเรียนมีการส่งเสริมความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลุกจิตสำนึกที่ถูกต้องควรควบคู่กับการปลูกฝังความมีวินัยในตนเองและมีเมตตาธรรม
- 4.9 สถานักเรียนประเมินผลและทำรายงานการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาหรือจิตสำนึกสาธารณะเสนอผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลเข้าร่วมครั้งต่อ ๆ ไป

การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ ดังภาพประกอบ 10

ภาพประกอบ 11 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ

5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

5.1 โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

5.2 โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

5.3 โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทของโรงเรียนและสภาพของโรงเรียน

5.4 โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

5.5 โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรกับกิจกรรมสถานักเรียน

5.6 โรงเรียนส่งเสริมให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้

5.7 ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง

5.8 ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจกับหลักสูตร การจัดการเรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนและวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้

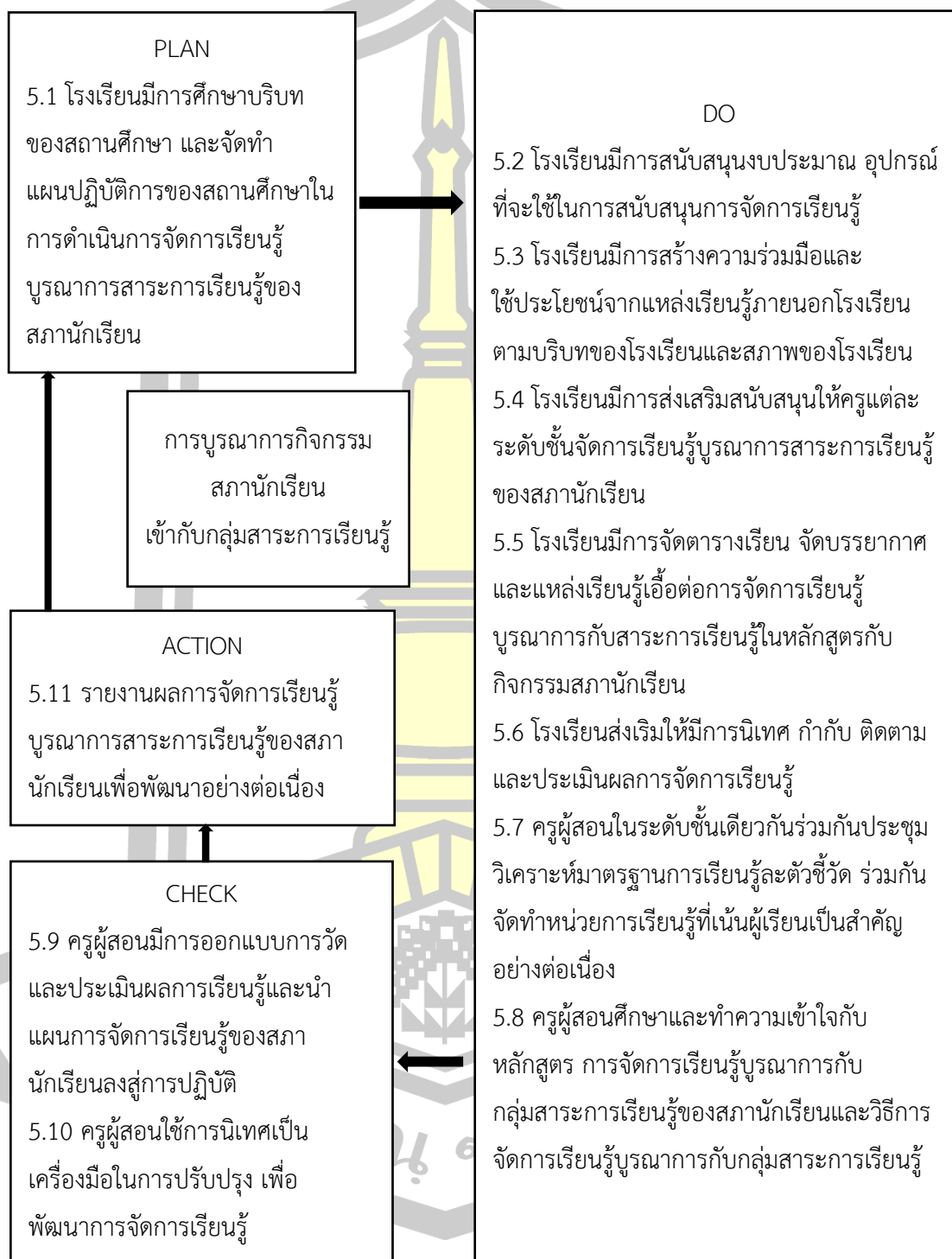
5.9 ครูผู้สอนมีการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และนำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ

5.10 ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

5.11 รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA
การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังภาพประกอบ 11

ภาพประกอบ 12 แผนภาพ PDCA การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

6.1 ผู้บริหาร ครู และสมาชิก สถานักเรียนประชุม วางแผน กำหนดรูปแบบการประเมิน
กิจกรรม

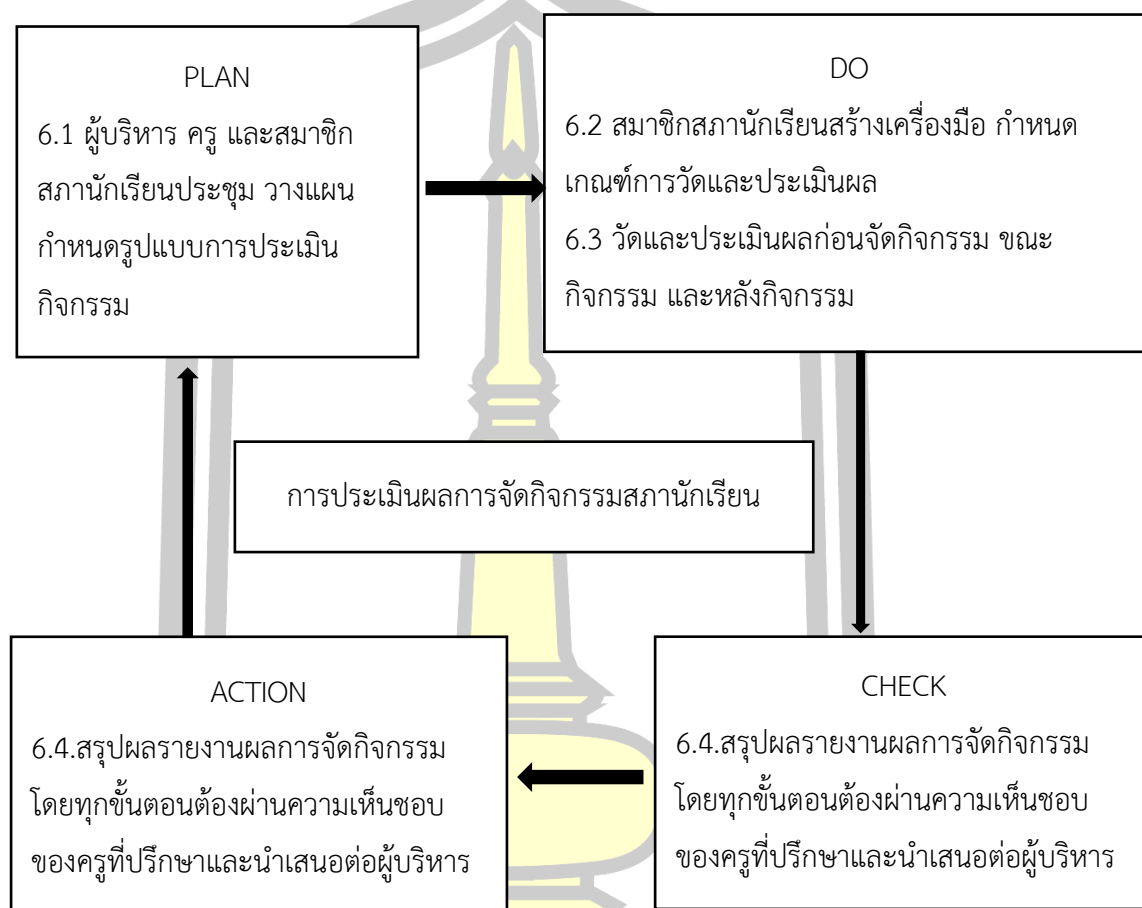
6.2 สมาชิกสถานักเรียนสร้างเครื่องมือ กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล

6.3 วัดและประเมินผลก่อนจัดกิจกรรม ขณะกิจกรรม และหลังกิจกรรม

6.4 สรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรม โดยทุกขั้นตอนต้องผ่านความเห็นชอบ
ของครูที่ปรึกษาและนำเสนอต่อผู้บริหาร

การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA
การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังภาพประกอบ 12

ภาพประกอบ 13 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

กลไกในการบริหารจัดการ

ใช้หลักการแนวคิดในการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดการบริหารของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ของ Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเพื่อเตรียมการปฏิบัติ (Plan-P) เพื่อให้สถานศึกษานำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล มีการวางแผน ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงาน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปี

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (DO-D) การปฏิบัติตามแผนเป็นการบริหารแผนแผนงาน หรือโครงการของแต่ละคนตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ บุคลากรในหน่วยงานต้องปฏิบัติตามที่ได้เตรียมการ หรือวางแผนล่วงหน้าไว้แล้ว ศึกษา วิเคราะห์ การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนไปจัดการดำเนินการตามแผนที่ได้รับมอบหมาย และผู้บริหารสถานศึกษาต้องคอยส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งการกำกับติดตามเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องมีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check-C) การตรวจสอบและประเมินผลเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการปฏิบัติ เพื่อให้ทราบว่าผลการดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงานหรือปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act-A) การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานเป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบและประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ถ้าผลการประเมินพบว่างานยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็ต้องเร่งรัดปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน หรือใช้เวลาในการทำงานให้มากขึ้น เพื่อจะสามารถทำงานที่คาดหวังไว้แล้วให้สำเร็จ แต่ถ้าผลการประเมินพบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้วให้การดำเนินงานต่อไปก็จะได้ปรับเปลี่ยนตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้น

การบริหารตามแนวคิดวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (DO) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการวางแผนการลงมือปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหลักการดังกล่าว

หากนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาบุคลากรและผู้เรียนให้มีคุณภาพ
เงื่อนไขความสำเร็จ

การกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของทางดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพลื่นรุ้ พิจารณาจากบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการ
จัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย

1. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน

- 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม และให้ความสำคัญกับกิจกรรม
สถานักเรียนให้คำที่ปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง
- 1.2 ให้การสนับสนุนทั้งทรัพยากรบุคคล งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เวลา
อย่างเต็มกำลังในการขับเคลื่อนกิจกรรมสถานักเรียน
- 1.3 ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ด้วยการรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้
ครูและบุคลากรได้นำเสนอแนวคิดในการทำงาน
- 1.4 ให้ความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรม
สถานักเรียน
- 1.5 สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การยกย่องชมเชย
การนำผลสำเร็จของการปฏิบัติงานมาแสดงให้ปรากฏแก่บุคคลอื่น การแต่งตั้งคณะทำงานตาม
ความถนัดและเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่
- 1.6 กำกับ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนาการกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียน
- 1.7 เป็นผู้มีภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะผู้นำเชิง
สร้างสรรค์ ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล

2. ครูที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียนต้องมีศักยภาพในการดำเนินการจัดกิจกรรม
สถานักเรียน คอยกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผล เพื่อพัฒนาการดำเนินการกิจกรรม
สถานักเรียน

3. นักเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมสถานักเรียน ทั้งในด้าน
วัตถุประสงค์ สิทธิและหน้าที่ของตนเอง มองเห็นประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม

4. ต้องมีงบประมาณ ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียน
อย่างเพียงพอ

5. ต้องมีกระบวนการในการบริหารการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียนที่ดี
มีประสิทธิภาพ เช่น กระบวนการ PDCA

ตอนที่ 4 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการ
สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
5 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตาราง 20

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
แนวทางการดำเนินงานสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

รายการ		ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	หลักการและเหตุผล	4.56	0.53	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด
2	ความมุ่งหมาย	4.67	0.50	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
3	แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน						
	3.1 การพัฒนาทักษะผู้นำ	4.67	0.50	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
	3.2 การพัฒนาทักษะการประชุม	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
	3.3 การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม	4.67	0.50	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
	3.4 การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ	4.78	0.44	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
	3.5 การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียน	4.78	0.44	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
	3.6 การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
4	กลไกการบริหารจัดการ	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
5	เงื่อนไขความสำเร็จ	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
	โดยรวม	4.76	0.44	มากที่สุด	4.81	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 20 พบว่า การประเมินแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ โดยร่วมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X}$ = 4.76) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.81)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ผู้วิจัยนำเสนอ สรุปผล อภิปรายผล
และข้อเสนอแนะตามลำดับ

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการดำเนินงาน
กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหาร
การจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์

1.1 สภาพปัจจุบันการดำเนินงานจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
รายการ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 กิจกรรม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย
3 ลำดับ ได้แก่ การพัฒนาทักษะการประชุม ($\bar{X} = 3.08$) การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม
($\bar{X} = 2.94$) และการพัฒนาทักษะผู้นำ ($\bar{X} = 2.93$)

1.2 สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นรุ้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะ ($\bar{X} = 4.75$) การเสนอแนะ ($\bar{X} = 4.74$) และการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.73$)

1.3 ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นรุ้ ความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ลำดับที่ 1 การสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะ ($PNI_{modified} = 0.70$) ลำดับที่ 2 การประเมินการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ($PNI_{modified} = 0.69$) ลำดับที่ 3 การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.64$)

2. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นรุ้

2.1 แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นรุ้ ประกอบด้วย 6 กิจกรรม 63 แนวทาง ได้แก่ การพัฒนาทักษะผู้นำ มี 7 แนวทาง การพัฒนาทักษะการประชุม มี 15 แนวทาง การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม มี 7 แนวทาง การสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะ มี 9 แนวทาง การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มี 19 แนวทาง การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน มี 6 แนวทาง

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของการพัฒนากิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นรุ้ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นรุ้ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นรุ้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าขาดการส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของกิจกรรมสถานักเรียน การไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนตนเองอย่างจริงจัง สถานักเรียนยังไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนและขาดความชัดเจน ขาดการสนับสนุน

และส่งเสริมเกี่ยวกับระเบียบการเลือกตั้งคณะกรรมการสถานักเรียน ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในการดำเนินงานของสถานักเรียนอย่างเพียงพอ คุณครูที่ปรึกษาไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนมีบุคลิกภาพไม่ดี ไม่มีส่วนร่วมและให้คำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานักเรียน (ประกอบ สารวรรณ, 2548)

คณะกรรมการสถานักเรียนส่วนมากยังขาดภาวะผู้นำในการปฏิบัติหน้าที่ขาดการวางแผนในการ ปฏิบัติงาน ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ขาดการมีส่วนร่วมในการทำงานของ คณะกรรมการสถานักเรียน ไม่มีการแบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานของแต่ละฝ่าย ขาดความรับผิดชอบ ไม่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ไม่มีการประชาสัมพันธ์งานให้สาธารณชนทราบ ขาดการ ประสานงานกับครูและชุมชน (สุรัตน์ พิมพ์บุตร, 2555) สถานักเรียนทำงานอยู่เฉพาะภายใน โรงเรียนของตนเองเท่านั้น ไม่พยายามมีบทบาทหรือร่วมกิจกรรมกับชุมชน ผู้บริหารโรงเรียน ไม่มีแนวปฏิบัติในการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานักเรียนที่ชัดเจน ไม่มีความเข้าใจที่แท้จริงเกี่ยวกับ บทบาทของสถานักเรียนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ให้นำไปปฏิบัติ (ทวีศักดิ์ นามศรี, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาธิป สำเริง (2560) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารสถานักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ แป้นพุดเย็น (2555) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนวังแฉก วิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของ โรงเรียนวังแฉกวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร มีการพัฒนาการดำเนินงานที่ครอบคลุมในการจัด กิจกรรม ทั้ง 4 ด้าน คือ การพัฒนาการดำเนินการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ บุคลากรความรู้และ พฤติกรรมหรือวิถีประชาธิปไตย ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมด้านจิตอาสา และประสานความร่วมมือ จากทุกภาคส่วน ปัญหาการดำเนินงาน คือ คณะกรรมการสถานักเรียนขาดความเป็นผู้นำ คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาและประชาชนในชุมชน ขาดความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานสถานักเรียน และยังไม่มีการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายความร่วมมือประสานงานการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน อย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร พรพงศ์ (2556) ได้วิจัยเรื่อง วิธีการพัฒนา ประชาธิปไตยแก่เด็กและเยาวชนในสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศึกษาเฉพาะสถานศึกษา ในจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า วิธีการพัฒนาประชาธิปไตยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประชาธิปไตยในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตยตามหลักสูตร มีมากกว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งสภาพปัจจุบันพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการจัด กิจกรรมมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการ

เมืองฯ มีความคิดเห็นว่า การพัฒนาประชาธิปไตยในสถานศึกษาจะต้องทำเป็นนโยบายระดับชาติ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตย ครูผู้สอนต้องเข้ามาดูแลให้มีการปฏิบัติอย่างแท้จริงและต้องเน้นที่การพัฒนานักเรียนเป็นสำคัญ ปัญหาในการพัฒนาประชาธิปไตยในสถานศึกษา ครูและนักเรียน มีความคิดเห็นตรงกันว่ากิจกรรมตามหลักสูตรและเสริมหลักสูตรที่จัดน้อย คือ กิจกรรมด้านปัญญาธรรม สำหรับในด้านคุณธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรในด้านเดียวกันพบว่า ครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียนด้านเปิดโอกาสให้นักเรียนตัดสินใจอย่างมีเหตุผลน้อยกว่ากิจกรรมอื่น ในด้านปัญญาธรรม พบว่า ครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียนด้านเน้นให้นักเรียนแสดงออกตามศักยภาพน้อยกว่ากิจกรรมอื่น ในด้านสามัคคีธรรมพบว่า ครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียนด้านปฏิบัติจริงน้อยกว่ากิจกรรมอื่น ในส่วนของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในด้านคุณธรรม ครูไม่ค่อยฝึกให้นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ในด้านปัญญาธรรม ครูจัดกิจกรรมด้านโต้วาที ด้านเวทีประชาธิปไตยและด้านสถานการณ์จำลองน้อย และในด้านสามัคคีธรรม ครูจัดกิจกรรมด้านค่ายประชาธิปไตยน้อยกว่ากิจกรรมอื่น สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการเมืองฯ มีความคิดเห็นว่า ปัญหาในการพัฒนาประชาธิปไตยในสถานศึกษาเกิดจากความไม่ใส่ใจของครูอาจารย์เองครูเป็นเผด็จการ นักเรียนไม่มีวุฒิภาวะและนโยบายของกระทรวงฯ ก็ไม่ได้เน้นในเรื่องประชาธิปไตยแต่อย่างใด

2. สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสนธิ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานักเรียนช่วยพัฒนาเยาวชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้เป็นพลเมืองดีที่มีวินัยในตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต เชื้อมั่นในตนเอง เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม พุดเป็น ฟังเป็น คิดเป็น ทำเป็น มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ยกย่องผู้อื่น อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี เป็นผู้นำที่ดี เป็นผู้ตามที่ดีและปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมแวดล้อมได้ดี (กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์, 2535) กิจกรรมสถานักเรียน เป็นกิจกรรมที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เรียนมุ่งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ของตนเองในการอยู่ร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (จินตนา โพธิ์คำ, 2553) กิจกรรมสถานักเรียนเป็นกลไกสำคัญให้นักเรียนเห็นคุณค่าของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และเพื่อการพัฒนาสังคมในโรงเรียนให้เป็นสังคมประชาธิปไตย เป็นกระบวนการในการพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เป็นเวทีให้นักเรียนได้ฝึกทักษะและประสบการณ์ตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยและการใช้หลักธรรมาภิบาล สร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยอย่างสงบสุข เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการปลูกฝังจิตวิญญาณประชาธิปไตยและการใช้หลักธรรมาภิบาลให้แก่ักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และรู้จักเคารพสิทธิ และความคิดเห็นของผู้อื่น ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ต่อตนเองและสังคม ส่งเสริมความสามัคคีและให้เกิดความมีน้ำใจต่อหมู่คณะและ ส่งเสริมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาธิป สำเริง (2560) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ แป้นพุดเย็น (2555) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานศึกษาของโรงเรียนวังแซ้มวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานศึกษาของโรงเรียนวังแซ้มวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ และได้กำหนดวิสัยทัศน์คือ “สร้างผู้นำการพัฒนา ส่งเสริมประชาธิปไตย ใส่ใจจิตอาสา โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน” ซึ่งมีเป้าหมายและกลยุทธ์ในการพัฒนาครอบคลุม การดำเนินกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความเป็นประชาธิปไตย ด้านความมีจิตอาสา และด้านการสร้างเครือข่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ใจ การ์ตัน (2557) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสกลนคร ประกอบด้วย 6 กิจกรรม 63 แนวทาง ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ มี 9 แนวทาง กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม มี 9 แนวทาง กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม มี 7 แนวทาง กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ มี 9 แนวทาง การบูรณาการกิจกรรมสถานศึกษาเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มี 11 แนวทาง การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานศึกษา มี 4 แนวทาง ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารกิจกรรมสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์โรงเรียนต้นแบบสถานศึกษาตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560 สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) และนำกระบวนการบริหารของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มาใช้ดำเนินการบริหารกิจกรรมสถานศึกษาตามที่ สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561) ได้เสนอไว้

ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ P คือ Plan หมายถึง การวางแผน โดยเลือกปัญหาและตั้งเป้าหมายร่วมกันทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน D คือ Do หมายถึง การนำแผนหรือวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้กำหนดไว้ร่วมกันไปใช้ในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน เป็นการนำแผนแก้ปัญหามาสู่การปฏิบัติ C คือ Check หมายถึง การเปรียบเทียบผลการทำงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยนำข้อมูลก่อนการดำเนินงานและหลังการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกัน A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม แล้วผ่านกระบวนการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน ในโรงเรียนที่ได้รางวัลเหรียญทองการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนกิจกรรมสถานักเรียน ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภูมิภาคจนถึงระดับประเทศ แล้วนำมาร่างแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน นำไปจัดสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และนำไปประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของแนวทางและคู่มือการบริหารกิจกรรมกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จนสำเร็จเป็นฉบับสมบูรณ์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาธิป สำเร็จ (2560) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ในจังหวัดขอนแก่น ผลวิจัยพบว่า ผู้ตอบมีความพึงพอใจต่อแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยรวมพบว่า ความพึงพอใจระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก เป็นดังนี้ เพียงพอไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ รองลงมาคือ กิจกรรมสถานักเรียนทำให้นักเรียนเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจกิจกรรมสถานักเรียน ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนจากทุกภาคส่วน สอดคล้องกับงานวิจัยของสมพงษ์ แป้นพุดเย็น (2555) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนวังแซ้มวิทยาาคม จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินคุณภาพของแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนวังแซ้มวิทยาาคม จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ของแผนกลยุทธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎาศาสตร์ บุญพสุกุล (2551) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองท่าง อำเภอมวล จังหวัดขอนแก่น ผลการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยนักเรียน หลังการพัฒนาดำเนินงานพบว่า สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวิถีประชาธิปไตยนักเรียนระดับที่น่าพอใจมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านการระดมธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ระดับนโยบาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จึงควรกำหนดเป็นคู่มือปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนของสำนักงานเขตเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้แนวปฏิบัติดังกล่าวสอดคล้องกับแนวปฏิบัติตามคู่มือของสำนักพัฒนากิจกรรมสถานักเรียน สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียน ที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของการปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.2 ระดับปฏิบัติการ ควรดำเนินการดังนี้

1.2.1 โรงเรียนควรนำข้อค้นพบจากการศึกษามาประกอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ในส่วนการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และนำมากำหนดแนวทางการส่งเสริมการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติด้วยกันทั้งโรงเรียนและถือเป็นแนวปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน

1.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม และให้ความสำคัญกับกิจกรรมสถานักเรียน ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง

1.2.3 ครูที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียนนำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน

1.2.4 นักเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมสถานักเรียน ทั้งด้านวัตถุประสงค์ สิทธิหน้าที่ของตนเอง มองเห็นประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการติดตามผลการศึกษาในการแนะนำทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนไปใช้ เพื่อให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศในการไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการตามแนวทางการบริหารสถานักเรียนให้มีประสิทธิภาพที่ยั่งยืนต่อไป

2.2 ควรศึกษาคู่มือเกณฑ์โรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษฎिकासน์ บุญสุกุล. (2551). *การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยแก่นักเรียน โรงเรียนบ้านหนองห้าง อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กลุ่มเยาวชนโรงเรียนเทพศิรินทร์พุด. (2550). *ภาวะผู้นำเยาวชนที่เทพศิรินทร์พุด*. [ออนไลน์].
ได้จาก : <http://gotoknow.org/blog/chirakm/68858>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 ธันวาคม 2562].
- กาญจนา แก้วเทพ. (2534). *การพัฒนาแนววัฒนธรรมชุมชน : โดยถือนุรักษ์เป็นศูนย์กลาง*.
กรุงเทพฯ : สมาคมทอกลีแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา.
- กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. (2535). *การบริหารกิจการนักเรียน เล่ม 1*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กิตติ เพียรไทยสงค์. (2553). *การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างประชาธิปไตย ของคณะกรรมการสถานักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกุงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คเชนเทพ จันทรวงศ์. (2562). *การบริหารงานสถานักเรียนตามแนวคิดความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ. (2561). *แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560- 2564*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ เจ. เอส. การพิมพ์.
- โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2554). *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ฯ เล่ม 14 โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธา.

- จันทรานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ :
 บั๊ค พอยท์.
- จำรัส นวลนัม. (2540). *การศึกษากับการพัฒนาประเทศ : แนวความคิดและวิธีปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ :
 โอเดียนสโตร์
- จินตนา โพธิ์คำ. (2553). *กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.jintanapapho.igetweb.com>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 ธันวาคม 2562].
- จิระ หงส์दारมภ์. (2549). *ภาวะผู้นำเยาวชนที่เทพศรีนครินทร์พุด*. [ออนไลน์]. ได้จาก :
http://gotoknow.org/blog/chira_km/68858. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 ธันวาคม 2562].
- เจนต์จุฬา คำดี. (2553). *ผลของการใช้โปรแกรมสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- ชนาธิป สำเริง. (2560). *รายงานการวิจัย แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนที่มี
 ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น
 เขต 4. นครปฐม : สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา*.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). *สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ*. กรุงเทพฯ : วี พรินท์ (1991).
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉนิก. (2538). *รายงานการวิจัยความสัมพันธ์ภายใน
 ครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย
 พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดิเรก วรรณเศียร. (2548). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- เต็มศักดิ์ คทวนิช. (2557). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงจิตพิสัยแบบบูรณาการเพื่อ
 เสริมสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัย
 เทคโนโลยีราชมงคล. Journal of Behavioral Science for Development, 6(1), 4-5,
 มกราคม*.
- ทวีศักดิ์ นามศรี. (2555). *การศึกษารูปแบบการบริหารและการจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กที่มี
 ประสิทธิภาพ. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 6(13), 91-105*.
- ธีรภูมิ ประทุมณพรัตน์. (2534). *การบริหารกิจการนักเรียน*. กรุงเทพฯ : โอ.อส.พรินต์ติ้งเฮาส์.
- ธีระ รุญเจริญ และคณะ. (2545). *การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่างจำกัด.
- ธีระชัย บุณนโชาติ. (2540). *การเรียนการสอนแบบบูรณาการ : ทศนะของผู้เชี่ยวชาญ. วารสาร
 โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, 3, 14-19, เมษายน-มิถุนายน*.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2545). *ความเป็นครูและธรรมิกมหาราชาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว :
 การวิเคราะห์คุณธรรมเบื้องหลังพระราชกรณียกิจ*. กรุงเทพฯ : อิมแพคทองธานี.

- นพพงษ์ บุญจิตราศุสย. (2534). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ และพูนศิริ วัจนะภูมิ. (2534). *ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท. เอกสารการสอนชุดวิชาคหกรรมศาสตร์กับการพัฒนาชุมชน หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 2.*
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2549). *การจัดการสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ : เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2561). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 8. มหาสารคาม :
ทักษิณการพิมพ์
- บุญดี บุญญากิจ และกมลวรรณ ศิริพานิช. (2545). *Benchmarking ทางลัดสู่ความเป็นเลิศทางธุรกิจ.*
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อินโนกราฟฟิกส์.
- ปกรณ์ ปรียากร. (2538). *ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาในการบริหารการพัฒนา*. กรุงเทพฯ :
สามเจริญพานิช.
- ประกอบ สารวรรณ. (2548). *การนำเสนอรูปแบบสภานักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.*
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประไพพรรณ โกสยสุนทร. (2533). *ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับการบูรณาการหลักสูตร. สารพัฒนา*
หลักสูตร, 95, 16-19.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ปริทรรศน์ พันธุ์บรรยงก์. (2545). *TQM ภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี
(ไทย-ญี่ปุ่น).
- ปรีชา กองจินดา. (2549). *แนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต*
พื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย*
สุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม.
- ปาน กิมปี. (2540). *การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อการพึ่งตนเองของ*
ชุมชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปิยะ โกฏิแสน. (2560). *การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ Balanced Scorecard ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เปลื้อง ณ นคร. (2558). *พจนานุกรม*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <<http://dictionary.sanook.com/search/>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 12 พฤศจิกายน 2562].
- ฝ่ายวิชาการเอ็กซ์เปอร์เน็ท. (2548). *เทคนิคการประชุมแบบมีออาชีพ : Meeting that Works*. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- พงษ์เทพ สุขทนารักษ์. (2555). *วิธีพัฒนาภาวะผู้นำ*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.Gotoknow.org/posts/458912>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 12 พฤศจิกายน 2562].
- พิเชษฐ ใจปวน. (2561). *กลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน*. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมพ์ใจ การ์ตัน. (2557). *การมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจกร. (2543) *สำนึกไทยที่พึงปรารถนา*. กรุงเทพฯ : เดือนตุลา.
- ภัทรา นิตมานนท์. (2543). *การประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ
- มารุต พัฒนาผล (2557). รูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการรู้คิดและความสุขในการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*, 7(3), 682-699.
- ไมโล โอ.แฟรงค์. (2534). *เทคนิคการประชุมให้สัมฤทธิ์ผลด้วยเวลาเพียงครั้งเดียว*. กรุงเทพฯ : บัดเตอร์ฟลาย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุคส์พับลิเคชั่นส์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). *โรงเรียนนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2541). *แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- วรวุฒิ จิรสัจจธรรม. (2553). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาทักษะภาวะผู้นำเยาวชนในโรงเรียนอาชีวศึกษาคาทอลิก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วลัยพร พรพงศ์. (2556). วิธีการพัฒนาประชาธิปไตยแก่เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี.
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 32(1), 67-75.
- วิจารณ์ พานิช. (2552). องค์การแห่งการเรียนรู้และการจัดการความรู้. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช. (2542). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : เซนต์เอดิส
คัพเวอร์.
- วิทยาลัยการตำรวจ. (2559). เอกสารหมายเลข 2 เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
ระดับพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการตำรวจ.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2547). ปัจเจกศิลป์. กรุงเทพฯ : อีแอนด์ไอคิว.
- วีรยุทธ มาฆะสีรานนท์. (2542). เทคนิคการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : นำอักษร.
- ศิริธร ศรีจำนงค์. (2557). การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนต้นตามแนวจิตตปัญญาศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
นวัตกรรมการบริหารและการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศุภรัตน์ ทองอ่อน. (2550). การศึกษาเปรียบเทียบจิตสาธารณะในการอนุรักษ์ทรัพยากรของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ในจังหวัดปราจีนบุรีที่มีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
ต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติ
ทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สนทยา เมฆมงคล. (2551). การเสริมสร้างคุณลักษณะประชาธิปไตยแก่นักเรียนวัดเจริญราษฎร์บำรุง
ตำบลลาดไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สนทยา พลศรี. (2547). ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สมคิด บางโม. (2544). การบริหารการศึกษา. เลย : สถาบันราชภัฏเลย.
- สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์. (2544). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. นนทบุรี :
จตุรพรดีไซน์.
- สมพงษ์ แป้นพุดเย็น. (2555). การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานศึกษาของ
โรงเรียนวังแซ้มวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- สมพงษ์ สิงหะพล. (2542). ต้องสอนให้เกิดจิตสำนึกใหม่. *สมาจารย์*, 13(27), 15-16.
- สมศักดิ์ คงเพียง. (2543). หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

สมาน อัครภูมิ. (2541). *ที คิว เอ็ม การบริหารทั่วทั้งองค์การในองค์การทางการศึกษา*. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

สรารัตน์ จันทะมล. (2548). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอวังสะพุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สันติ บุญภิรมย์. (2552). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บัค พอยท์.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. (2560). *แผนปฏิบัติงานประจำปี 2565*.
ขอนแก่น : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. (2562). *ข้อมูล สพป.ชัย.2 ปีการศึกษา 2562*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.chaiyaphum2.go.th>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 ธันวาคม 2562].

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (2555). *มือสภานักเรียน ปีการศึกษา 2555*. ปทุมธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. (2561). *สพป.สกลนคร เขต 3 : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://sakonnakhon3.go.th/2024/>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 ธันวาคม 2562].

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. (2561). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562*. ศรีสะเกษ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์. (2566). *กิจกรรมสภานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์*. กาฬสินธุ์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *ชุดฝึกอบรมผู้บริหารระดับสูง เล่ม 8*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). *บูรณาการ : วิธีการจัดการเรียนรู้ของครูยุค 2000*. กรุงเทพฯ : ครุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำ*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.school.obec.go.th/sub br3le 3.HTML>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 ธันวาคม 2562].

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือแนวทางการจัดกิจกรรมสถานักเรียน*.

กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน. (2567). *โครงการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบลูกเสือสู่ศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*.

กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน.

สิทธิ สิทธิการุณย์. (2545). *การบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยธวาทิต : กรณีศึกษา โรงเรียนวัดสหจิรวารามและโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.

สุขุม มูลเมือง. (2530). *เทคนิคการประเมินผลโครงการ*. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.

สุดารัตน์ พิมพ์บุตร. (2555). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำของ คณะกรรมการสถานักเรียนโรงเรียนบ้านนาหวนน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.

สุดารัตน์ พิมพ์บุตร. (2555). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำของ สถานักเรียนบ้านน้อมถวาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร*.

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2561). *เอกสารคำสอน รายวิชา 0501 702 หลักการ ทฤษฎีและ แนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา*. มหาสารคาม : ภาควิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุนันทา เลาหนันท์. (2540). *การสร้างทีมงาน*. กรุงเทพฯ : ดี.ดี.บุ๊คส์ไตร์.

สุพัฒน์ ชุมช่วย. (2537). *การดำเนินการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : ตีรณสาร.

สุภัค ยมพุก. (2557). *การบริหารสถานศึกษาและการรับรู้การสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2548). *การวิจัยปฏิบัติในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

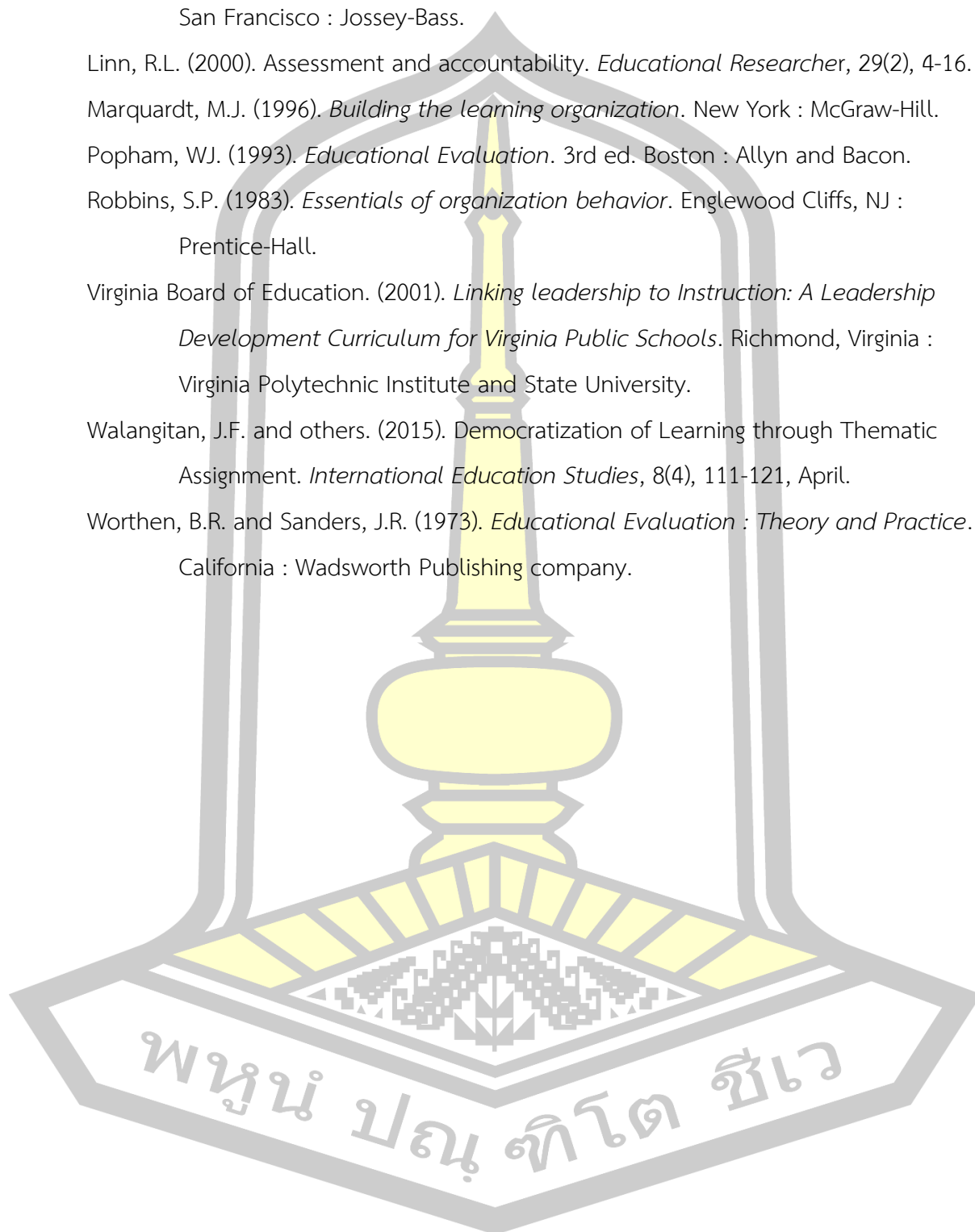
เสริมศรี ไชยสร. (2528). *ระบบหลักสูตรและการสอน*. เชียงใหม่ : พระสังฆการพิมพ์.

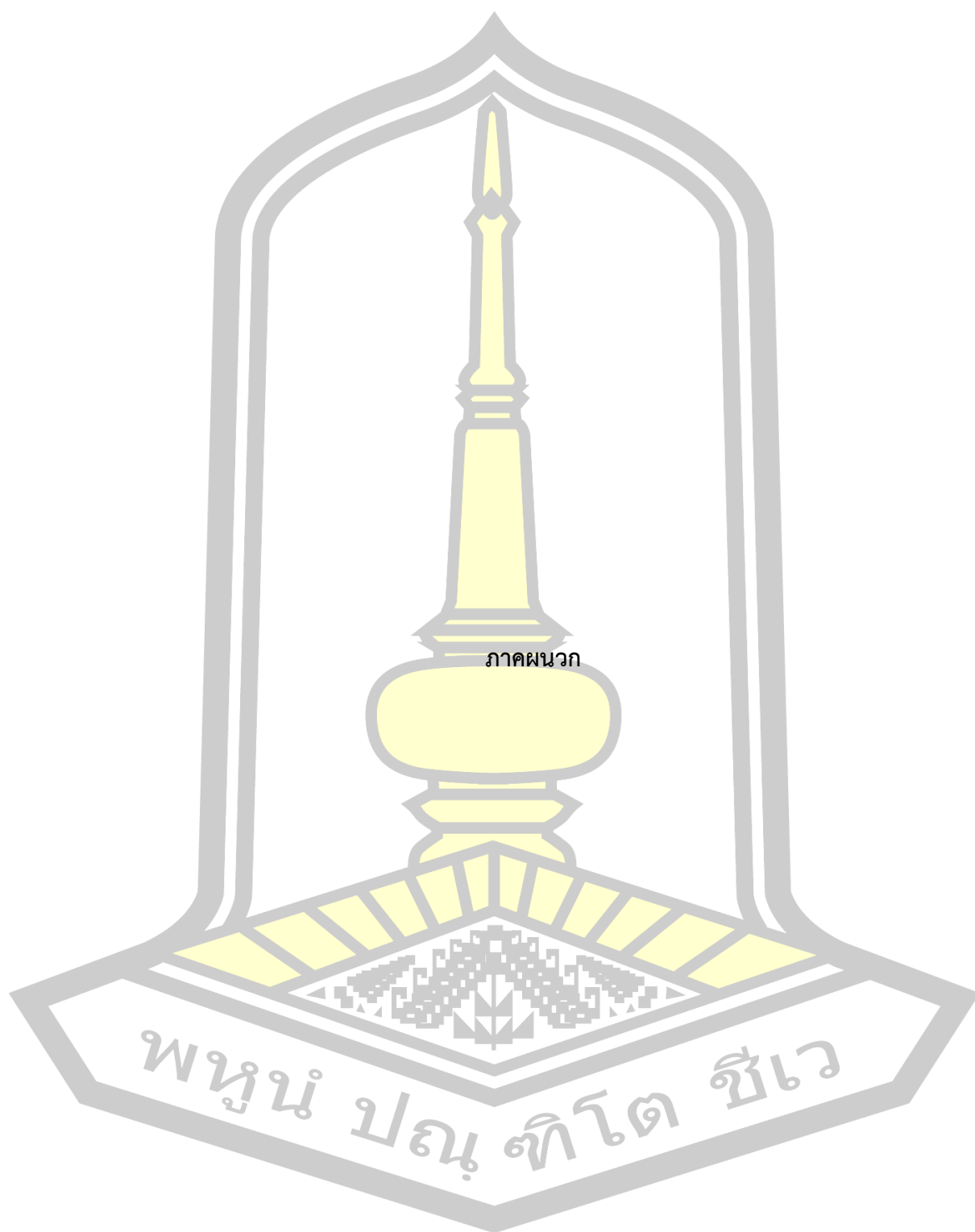
หวน พินธุ์พันธ์. (2545). *การบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

อรรธรณ พนาพันธ์. (2518). *การจัดสถานักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.

- อริสา สุขสม และอนุชา สถิตพงษ์. (2551). *การประเมินรายวิชาจิตสำนึกสาธารณะเพื่อชุมชน เพื่อพัฒนาวิธีสอน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อัคพงศ์ สุขมาตย์. (2553). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อัญชลี สารรัตน์. (2542). การศึกษาแบบบูรณาการ. *วารสารวิชาการ*, 2(12), 27-31.
- อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว และสุรางคณา ณ นคร. (2552). *การสื่อสารกับจิตสำนึกสาธารณะ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตคณะนิเทศศาสตร์.
- อิโตชิ คูเมะ. (2540). *การบริหารจัดการคุณภาพ (MBQ)*. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- Arbuckle, D. (1962). *Pupil Personnel Service in American Schools*. Boston : Allyn and Bacon.
- Caroline, P. (2011). *Sharing and Collaborating in Education*. Belfast : Northern Irish Assembly Research arch and Information Service.
- David, M.H. (2010). *Practicing Democracy in the NCLB Elementary Classroom*. Ed.D. Thesis, Dominican University of California.
- Deming, E.W. (1995). *Out of the Crisis*. USA : The Massadnusetts Institutes of Technology Center for Advanced Engineering study.
- Everard, B. and Morris, G. (1990). *Effective school management*. 2n ed. London : Hollen Street Press.
- Ferguson-Patrick, K. (2012). *Developing an Inclusive Democratic Classroom “In Action” Through Cooperative Learning*. Ed.D. Thesis, The University of Newcastle.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Jacobson, S.M. (1963). *Teaching in Higher Education*. Chicano : Rand McNally College.
- Jared, O. and Thingui, W.T. (2017). A critical analysis of effectiveness of student council leadership on learners discipline management in secondary schools in Kenya. *International Journal of Applied Research*, 3(1), <https://www.allresearchjournal.com/archives/?year=2017&vol=3&issue=1&part=B&ArticleId=3018>.

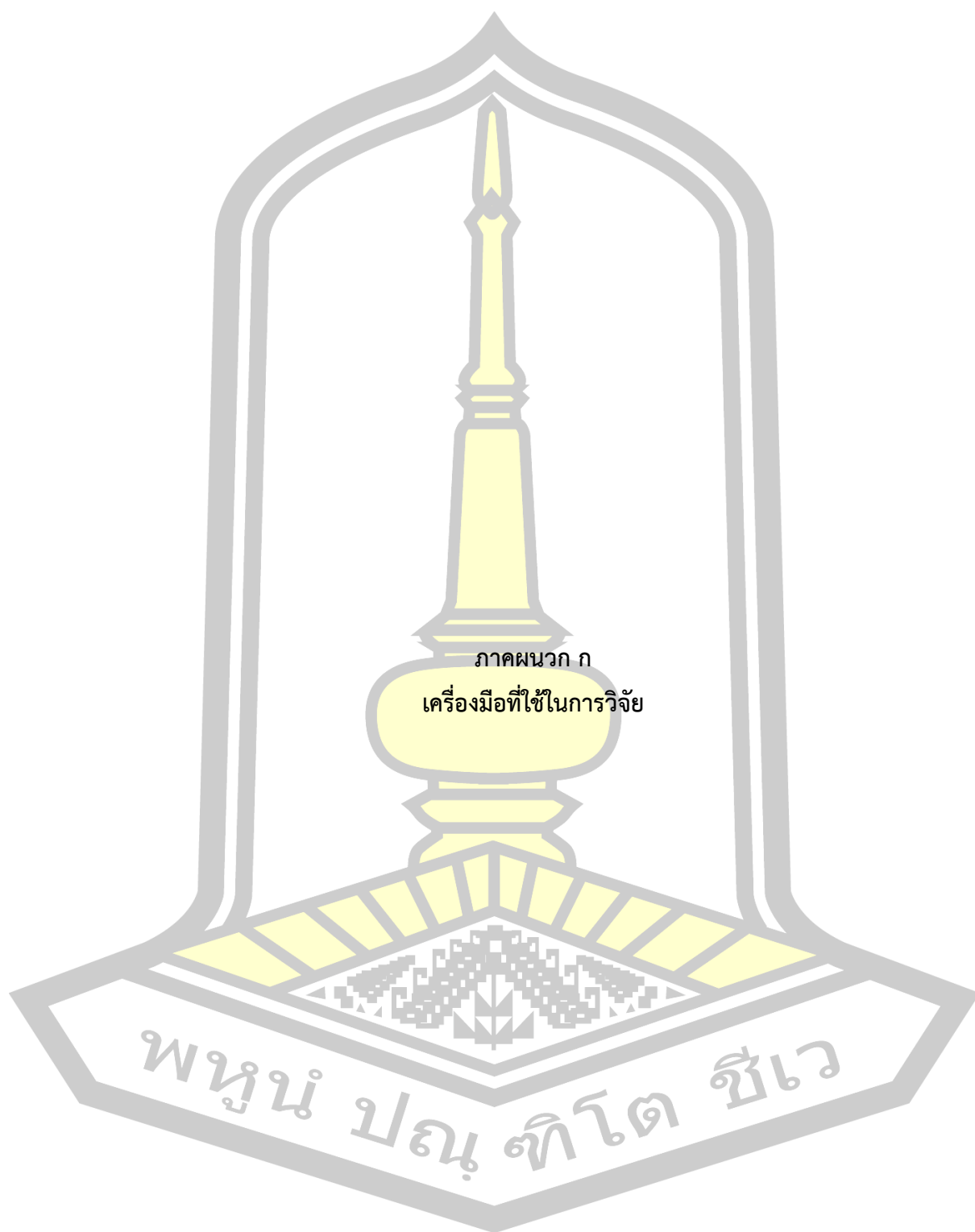
- Knowles, A.S.E. (1977). *The International Encyclopedia of Higher Education*. 5th ed. San Francisco : Jossey-Bass.
- Linn, R.L. (2000). Assessment and accountability. *Educational Researcher*, 29(2), 4-16.
- Marquardt, M.J. (1996). *Building the learning organization*. New York : McGraw-Hill.
- Popham, W.J. (1993). *Educational Evaluation*. 3rd ed. Boston : Allyn and Bacon.
- Robbins, S.P. (1983). *Essentials of organization behavior*. Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.
- Virginia Board of Education. (2001). *Linking leadership to Instruction: A Leadership Development Curriculum for Virginia Public Schools*. Richmond, Virginia : Virginia Polytechnic Institute and State University.
- Walangitan, J.F. and others. (2015). Democratization of Learning through Thematic Assignment. *International Education Studies*, 8(4), 111-121, April.
- Worthen, B.R. and Sanders, J.R. (1973). *Educational Evaluation : Theory and Practice*. California : Wadsworth Publishing company.

ภาคผนวก

พูนํ ปณ จิต ชีเว

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม
สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

คำชี้แจง

1. ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาว่า ข้อคำถามของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ที่กำหนดให้วัดได้สอดคล้องตรงตามนิยามที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยกำหนดเนื้อหาการประเมินออกเป็น 6 กิจกรรม ดังนี้

- 1.1 การพัฒนาทักษะผู้นำ
- 1.2 การพัฒนาทักษะการประชุม
- 1.3 การการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม
- 1.4 การสร้างจิตอาสา/สำนึกสาธารณะ
- 1.5 การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 1.6 การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

2. ขอความกรุณาให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- + 1 หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้
- 1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

นายอธิการ โพพิทุล

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

**นิยามคำศัพท์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน
กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือ**

1. พัฒนาแนวทาง หมายถึง วิธีการ ขั้นตอน แนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมสถานักเรียนที่จะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยการปฏิบัติตามแผนและโครงการอย่างเป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกัน โดยเป็นวิธีปฏิบัติที่มีความเหมาะสมมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ได้ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ
2. สถานักเรียน หมายถึง กิจกรรมหนึ่งของนักเรียนหรือองค์กรนักเรียนที่ได้มาจากการเลือกตั้ง เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนนักเรียนในการเป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมในด้านความเป็นประชาธิปไตย เป็นกลไกที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียน นักเรียน และชุมชนตามกระบวนการนิติธรรมหรือวิถีประชาธิปไตย
3. แนวทางการดำเนินงานสถานักเรียน หมายถึง การสร้างแนวปฏิบัติสำหรับการดำเนินงานสถานักเรียนให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ โดยวิจัยครั้งนี้เป็นพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือ ซึ่งดำเนินงานพัฒนาตามแนวทางการประเมินโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 6 องค์ประกอบ ดังนี้
 - 3.1 การพัฒนาทักษะผู้นำ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนปกติ มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการเป็นผู้นำ กล้าที่จะนำเสนอความคิดของตนเอง เป็นผู้ช่วยชี้แนะแนวทางเพื่อผลักดันและชักจูงใจให้ผู้อื่นทำงานเป็นทีมไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 3.2 การพัฒนาทักษะการประชุม หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาร่วมปรึกษาหารือกันในการทำงาน เพื่อร่วมกันคิดอย่างมีวัตถุประสงค์ โดยมุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน
 - 3.3 การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่สถานักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน เสนอแนะ จัดทำโครงการ การบริหาร การจัดการ การจัดหางบประมาณ ตลอดจนการร่วมมือปฏิบัติงานหรือดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ
 - 3.4 การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ตระหนักถึงส่วนรวม ความรับผิดชอบของตนเองต่อสังคม การทำประโยชน์ รวมถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมที่อยากให้สังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่มีความถูกต้องและมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

3.5 การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้กับกิจกรรมสถานักเรียน เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร สถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้การวัดและประเมินผล อย่างสอดคล้อง สัมพันธ์กัน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ ความคิด ทักษะ และ ประสบการณ์อย่างหลากหลาย สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้อย่างสอดคล้องกับความเป็นจริง

3.6 การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน หมายถึง การรวบรวม และวิเคราะห์ ข้อมูล เพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนางานกิจกรรมสถานักเรียน ซึ่งรูปแบบ การประเมินจะต้องสอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรม

4. สภาพปัจจุบัน หมายถึง ระดับของการปฏิบัติงานหรือสภาพปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์

5. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาพต่าง ๆ ที่ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนต้องการ ให้เกิดขึ้น เกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์

6. ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความต้องการที่มีต่อการบริหารกิจการสภาพนักเรียน ของโรงเรียน เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเกณฑ์ที่วางไว้

7. ครูผู้รับผิดชอบงานสถานักเรียน หมายถึง ครูผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ รับผิดชอบงานสถานักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาพสินธุ์

8. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาพสินธุ์

9. โรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติดีเยี่ยม (Best Practice) หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับคัดเลือก เป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน ระดับประเทศ และได้รับรางวัลเหรียญทอง เหรียญเงิน เหรียญทองแดง ตามลำดับในการแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียน งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนแห่งชาติ

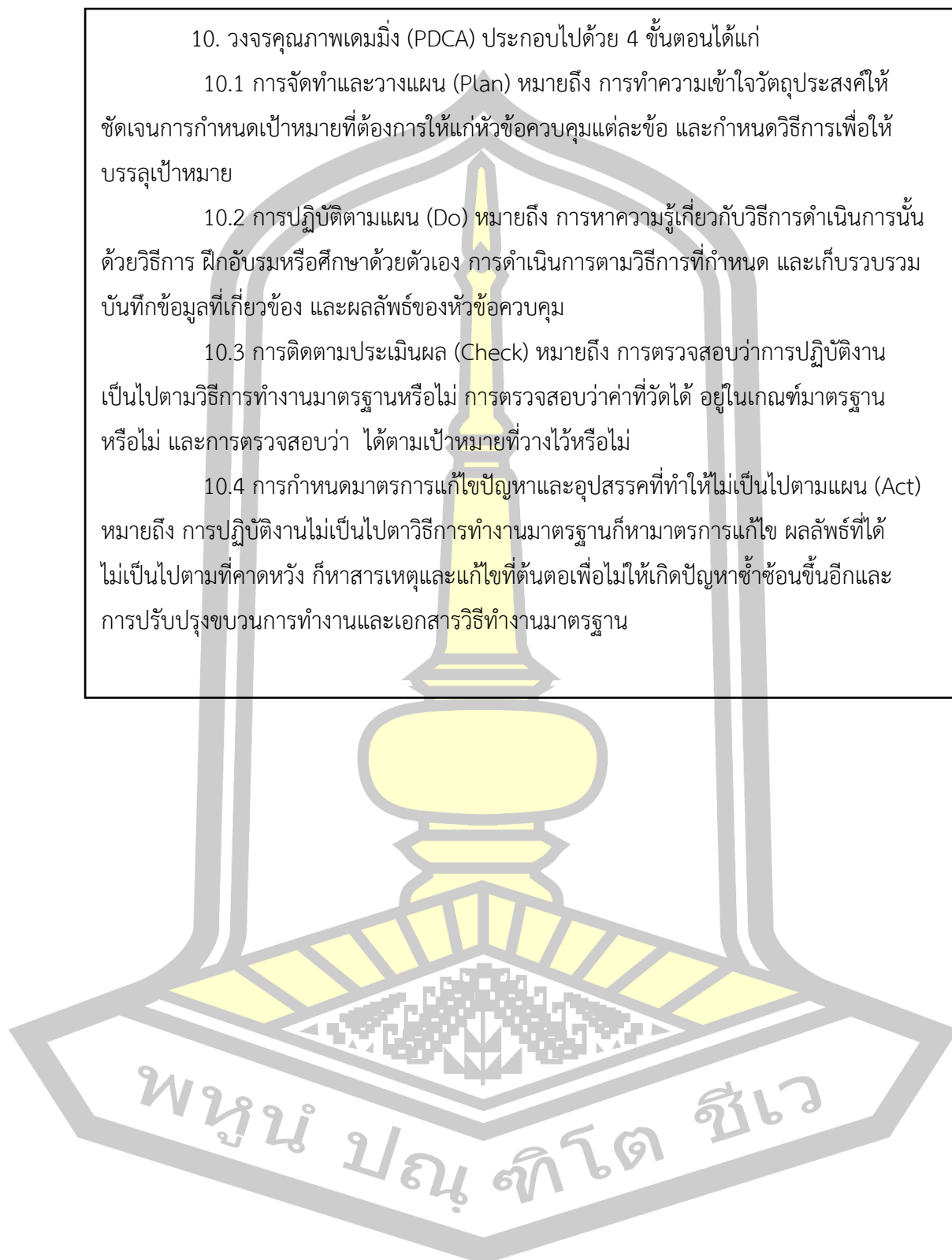
10. วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอนได้แก่

10.1 การจัดทำและวางแผน (Plan) หมายถึง การทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้แก่หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ และกำหนดวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

10.2 การปฏิบัติตามแผน (Do) หมายถึง การหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการดำเนินการนั้นด้วยวิธีการ ฝึกอบรมหรือศึกษาด้วยตัวเอง การดำเนินการตามวิธีการที่กำหนด และเก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม

10.3 การติดตามประเมินผล (Check) หมายถึง การตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่ การตรวจสอบว่าค่าที่วัดได้ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่ และการตรวจสอบว่า ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

10.4 การกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน (Act) หมายถึง การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานก็หามาตรการแก้ไข ผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็หาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซ้อนขึ้นอีกและการปรับปรุงกระบวนการทำงานและเอกสารวิธีทำงานมาตรฐาน

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินการกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์
--

1. การพัฒนาทักษะผู้นำ

ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
	+1	0	-1	
1.1 การสัมมนา				
1.2 การระดมความคิด				
1) สมาชิกสถานักเรียนมีการสัมมนาช่วยกันระดมความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน				
1.3 การแสดงบทบาทสมมุติ				
1) สมาชิกสถานักเรียนมีการทดลองสวมบทบาทที่สมมุติขึ้นมาเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม				
1.4 เกมการบริหาร				
1) สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อฝึกวินิจฉัย และคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา				
1.5 การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน				
1) สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากคอมพิวเตอร์ที่ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง				
1.6 กิจกรรมพัฒนาจิต				
1.7 กิจกรรมนันทนาการ				
1) สมาชิกสถานักเรียนมีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ				

2. การพัฒนาทักษะการประชุม

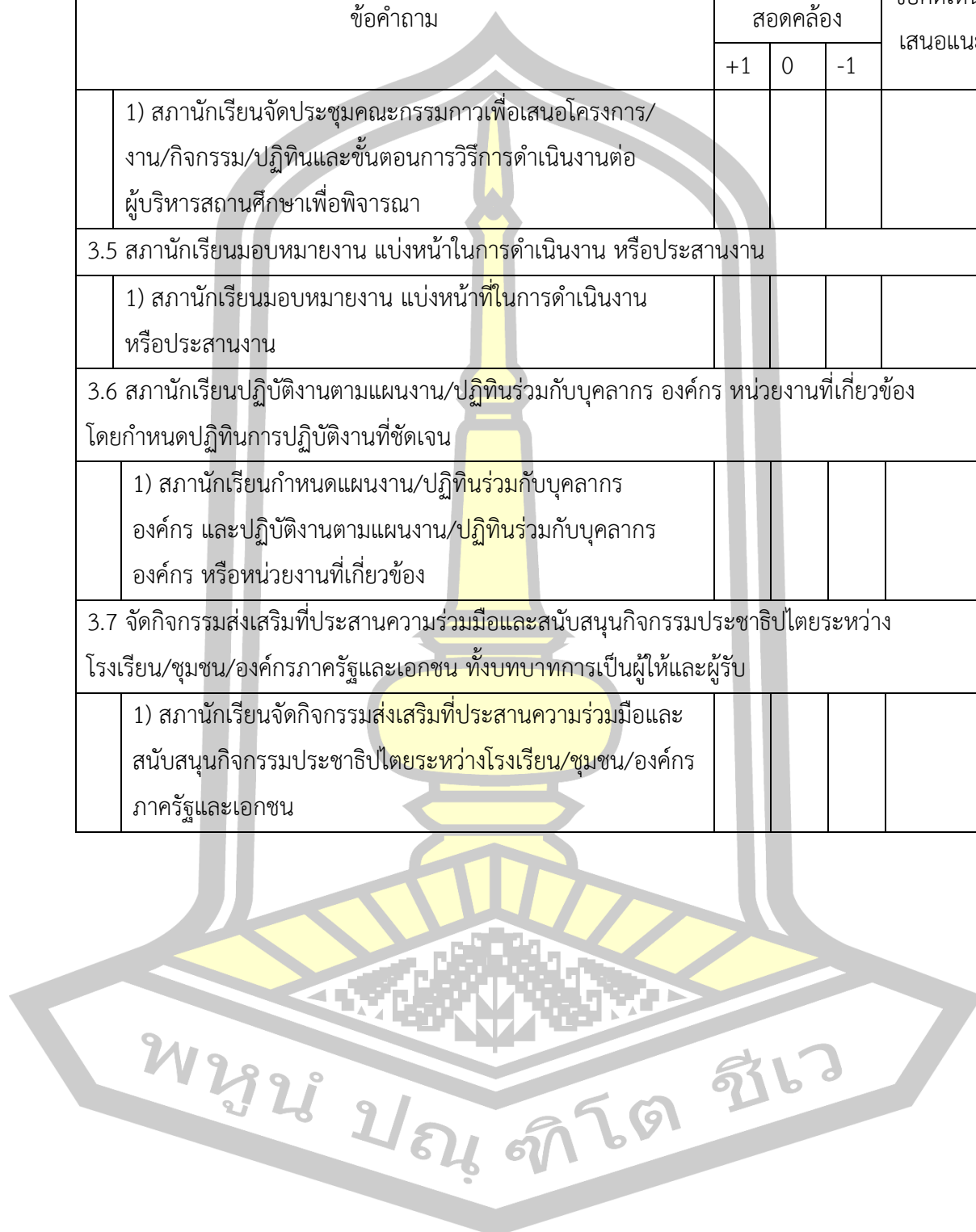
ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
	+1	0	-1	
2.1 การจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง 2.2 การเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม 2.3 การจัดเตรียมสถานที่ประชุม				
1) สถานักเรียนมีการจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง/เชิญผู้เกี่ยวข้อง/จัดเตรียมสถานที่ประชุม				
2.4 การทำหน้าที่ของประธานนักเรียน ตรวจสอบความพร้อมและองค์ประชุม เปิดการประชุม ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด 2.5 ประธานหรือผู้ทำหน้าที่ประธาน ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด				
1) ประธานหรือผู้ทำหน้าที่ประธานนักเรียนตรวจสอบความพร้อมหรือองค์ประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด				
2.6 การทำหน้าที่ของเลขานุการ จัดบันทึกการประชุม จัดเอกสารรายงานการประชุม				
1) เลขานุการมีการจัดบันทึกการประชุมและจัดเอกสารรายงานการประชุม				
2.7 การทำหน้าที่ของสมาชิก อภิปรายเสนอความคิดเห็น ลงมติในที่ประชุม 2.8 ให้สมาชิกได้อภิปรายเสนอความคิดเห็น				
1) สมาชิกนักเรียนมีการอภิปราย เสนอความคิดเห็น ลงมติในที่ประชุม				
2.9 การสรุปประเด็นจากการประชุม 2.10 สมาชิกเคารพสิทธิและให้เกียรติในที่ประชุม 2.11 ถามความเห็นในที่ประชุม และสรุปผลเป็นเรื่อง ๆ				
1) สมาชิกนักเรียนเคารพสิทธิ ให้เกียรติในที่ประชุม มีการสรุปประเด็นจากการประชุมและสรุปผลเป็นเรื่อง ๆ				

ข้อคำถาม		ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
		+1	0	-1	
2.12 เลขานุการสรุปรายงานการประชุม					
	1) เลขานุการดำเนินการสรุปรายงานการประชุม				
2.13 นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษา					
	1) สภานักเรียนนำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษา				
2.14 จัดทำเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป					
	1) สภานักเรียนจัดทำเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป				

3. การสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม

ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
	+1	0	-1	
3.1 สภานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิบัติและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน				
1) สภานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจนและปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่าย				
3.2 สภานักเรียนโดยประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นตัวแทนนักเรียน เข้าร่วมประชุมร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม/งาน				
1) สภานักเรียนเข้าร่วมประชุมร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม/งาน				
3.3 สภานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/งาน เข้าที่ประชุมคณะกรรมการสภานักเรียน				
3.4 สภานักเรียนเสนอโครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการวิธีการดำเนินงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณา				

ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
	+1	0	-1	
1) สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอโครงการ/ งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการวิธีการดำเนินงานต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณา				
3.5 สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน หรือประสานงาน				
1) สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน หรือประสานงาน				
3.6 สถานักเรียนปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทินร่วมกับบุคลากร องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานที่ชัดเจน				
1) สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/ปฏิทินร่วมกับบุคลากร องค์กร และปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทินร่วมกับบุคลากร องค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง				
3.7 จัดกิจกรรมส่งเสริมที่ประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่าง โรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน ทั้งบทบาทการเป็นผู้ให้และผู้รับ				
1) สถานักเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมที่ประสานความร่วมมือและ สนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กร ภาครัฐและเอกชน				

4. การสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ

ข้อคำถาม		ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
		+1	0	-1	
4.1 การส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสร้างปัญญาและพิจารณาจากการกระทำสู่การเรียนรู้					
	1) สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างปัญญาจากการกระทำสู่การเรียนรู้				
4.2 การสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ					
	1) สถานักเรียนมีการสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ				
4.3 การสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน					
4.4 การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม					
	1) สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน				
4.5 การสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และต่อเนื่อง					
4.6 การได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย					
	1) สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ ต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง				
4.7 การสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง					
	1) สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนาเพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง				
4.8 การสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ					
4.9 การสร้างวินัยในตนเอง และมีเมตตาธรรม					
	1) สถานักเรียนมีการสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลุกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องควรคบคู่กับการปลุกฝังความมีวินัยในตนเองและมีเมตตาธรรม				

ข้อคำถาม		ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
		+1	0	-1	
5.1 กำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงาน					
5.2 สร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
1) โรงเรียนมีการกำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงาน และสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
5.3 ศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน					
5.4 จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน					
1) โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน					
5.5 สนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวก					
5.6 จัดซื้อ จัดหา และซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียน					
1) โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียน					
5.7 สร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน					
1) โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน					
5.8 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน					
1) โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน vat indow					
5.9 จัดตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน					
5.10 จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้					

ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
	+1	0	-1	
1) โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระ การเรียนรู้ของสถานักเรียน				
5.11 ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และใช้วิธีที่หลากหลาย				
5.12 นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้				
1) โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผล ตามสภาพจริง ใช้วิธีที่หลากหลาย และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้				

5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกรรมสาระการเรียนรู้

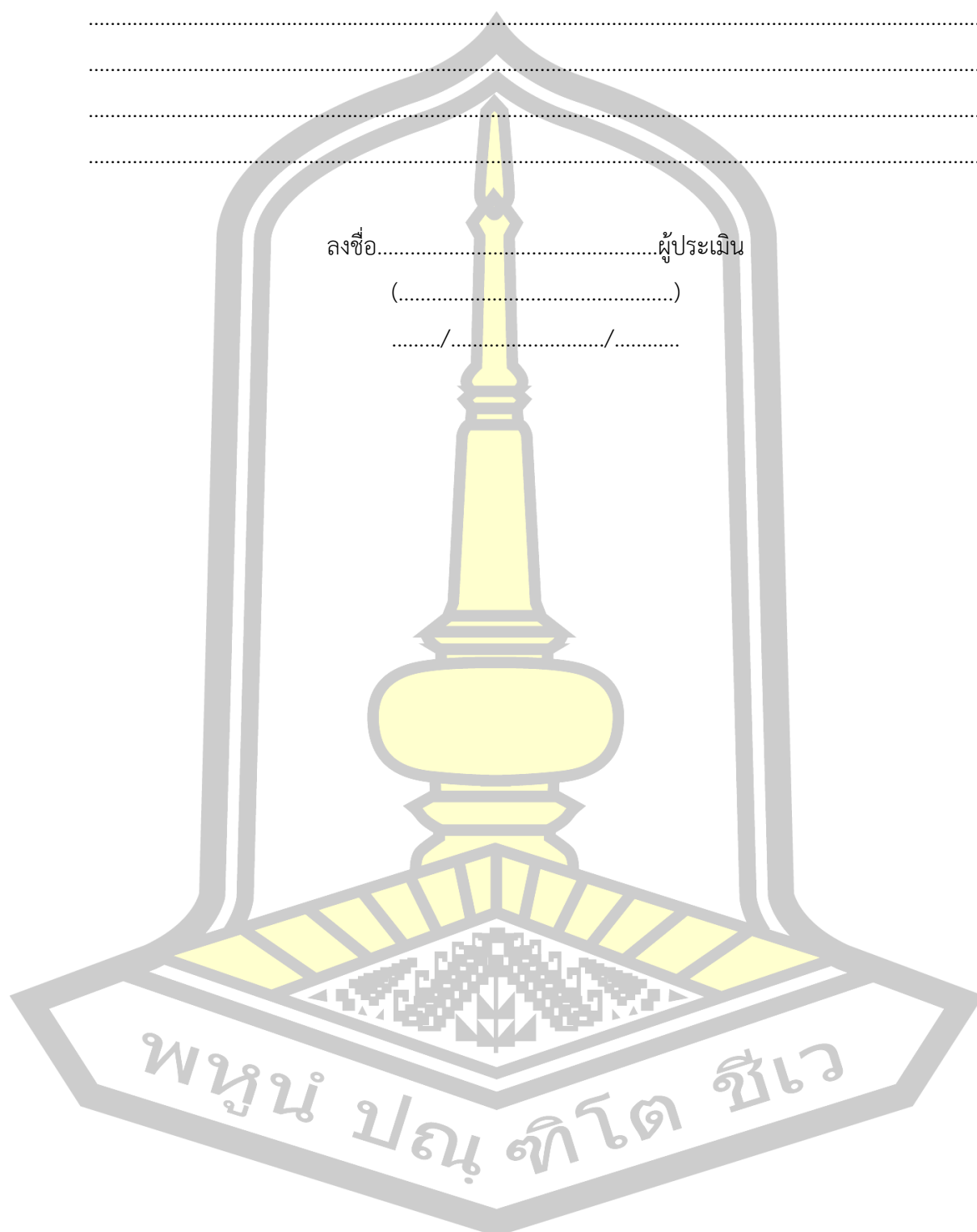
ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
	+1	0	-1	
5.13 ครูแต่ละระดับชั้น ศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร				
5.14 ศึกษาและทำความเข้าใจการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนและวิธีการ จัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้				
1) ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตรการ จัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้				
5.15 ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้				
1) ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการ เรียนรู้				
5.16 วางแผนและออกแบบการวัด และประเมินผลการเรียนรู้				
5.17 นำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ				

ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
	+1	0	-1	
1) ครูผู้สอนมีการวางแผนและออกแบบการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และนำผลการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ				
5.18 ใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้				
5.19 รายงานผลการจัดการเรียนรู้				
1 ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และรายงานผลการจัดการเรียนรู้				

6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. วางแผนการดำเนินงาน				
1) สถานักเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานในการประเมินผล การจัดกิจกรรมสถานักเรียน				
2. กำหนดรูปแบบการประเมิน				
1) สถานักเรียนมีการกำหนดรูปแบบการประเมินผลในการ ประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน				
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมิน				
1) สถานักเรียนมีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลในการ ประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน				
4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล				
1) สถานักเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลใน การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน				
5. วัดและประเมินผล				
1) สถานักเรียนมีการวัดและประเมินผลในการจัดกิจกรรมสภานักเรียน				
6. สรุปรายงานผล				
1) สถานักเรียนมีการสรุปและรายงานผลในการประเมิน กิจกรรมสถานักเรียน				

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

รหัสแบบสอบถาม

--	--	--

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรม
 สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับ
 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน คือ
 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของ
 การพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 ภาพสินธุ์
 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. ขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามทุกตอนและทุกประเด็นให้สมบูรณ์และตรงกับ
 ความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรม
 สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ และจะไม่กระทบต่อ
 ท่านให้เกิดความเสียหายแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น
4. เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จแล้วผู้วิจัยขอความกรุณาท่านส่งแบบสอบถามกลับภายใน
 วันที่.....เดือน..... พ.ศ. 2567 ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
 จึ่งขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายอติการ โพพิทุล

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ 0986018718

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการดำเนินงาน

กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับตัวท่านตามความเป็นจริง

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. สถานภาพ ☐ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน
☐ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
3. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก
4. ขนาดโรงเรียน
☐ ขนาดเล็ก
☐ ขนาดกลาง
☐ ขนาดใหญ่
☐ ขนาดใหญ่พิเศษ

พูน ปณ จิต ชีเว

[illegible]

[illegible]

ข้อ	กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
17	สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงานหรือการประสานงานของคณะกรรมการ										
18	สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/ปฏิทินการดำเนินงานร่วมกับบุคลากร องค์กร และปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทินโดยมีส่วนร่วมับบุคลากร องค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง										
19	สถานักเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน										
ด้านที่ 4 การสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ											
20	สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างปัญญาจากการกระทำสู่การเรียนรู้										
21	สถานักเรียนมีการสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ										
22	สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน										
23	สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง										
24	สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนาเพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง										

[illegible]

ข้อ	กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
38	สถานักเรียนมีการกำหนดรูปแบบ การประเมินผลในการประเมินผลการจัด กิจกรรมสถานักเรียน										
39	สถานักเรียนมีการสร้างเครื่องมือวัดและ ประเมินผลในการประเมินผลการจัด กิจกรรมสถานักเรียน										
ด้านที่ 6 การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน											
40	สถานักเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การวัด และประเมินผลในการประเมินผลการจัด กิจกรรมสถานักเรียน										
41	สถานักเรียนมีการวัดและประเมินผล ในการจัดกิจกรรมสถานักเรียน										
42	สถานักเรียนมีการสรุปและรายงานผล ในการประเมินกิจกรรมสถานักเรียน										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์

1. การพัฒนาทักษะผู้นำ

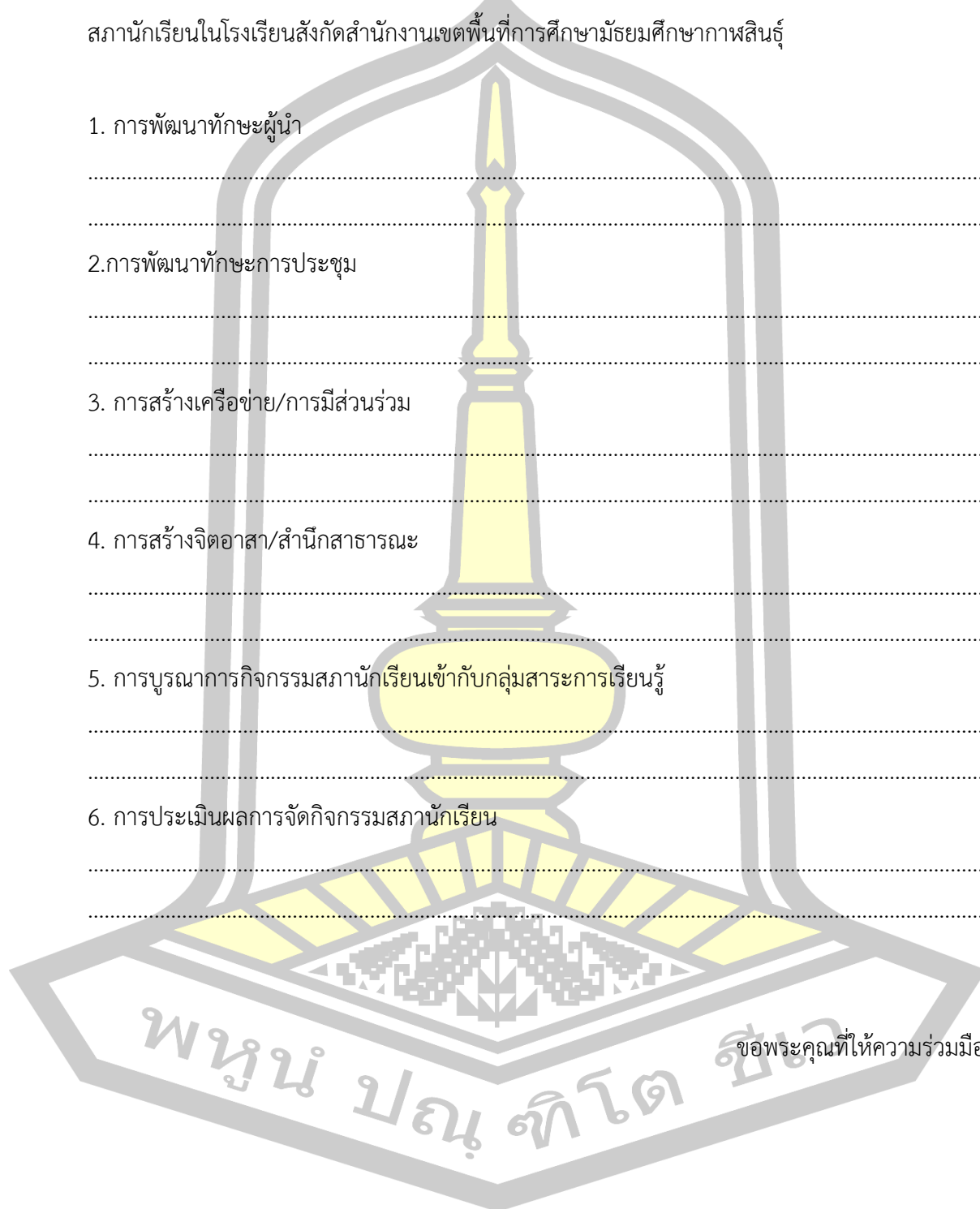
2.การพัฒนาทักษะการประชุม

3. การสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม

4. การสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ

5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

แบบสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best practices)

สำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาพหุสภพ

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหุสภพ
2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหุสภพ
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

นายอริการ โพธิ์พูล

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ 0986018718

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านให้สัมภาษณ์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อ-นามสกุล.....
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
สาขาวิชา.....
3. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
4. สถานที่ทำงาน.....
เรื่องที่สัมภาษณ์ แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
ผู้สัมภาษณ์ นายอธิการ โพพิบูล
สถานที่.....
วัน.....ที่.....เดือน..... พ.ศ.....
เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา..... น.

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ทางด้านการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ท่านมีแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามประเด็นที่กำหนดให้ อย่างไร

1. การพัฒนาทักษะผู้นำ มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมหรือมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

2. การพัฒนาทักษะการประชุม มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมหรือมีแนวทางในการพัฒนากิจกรรมอย่างไร

.....

.....

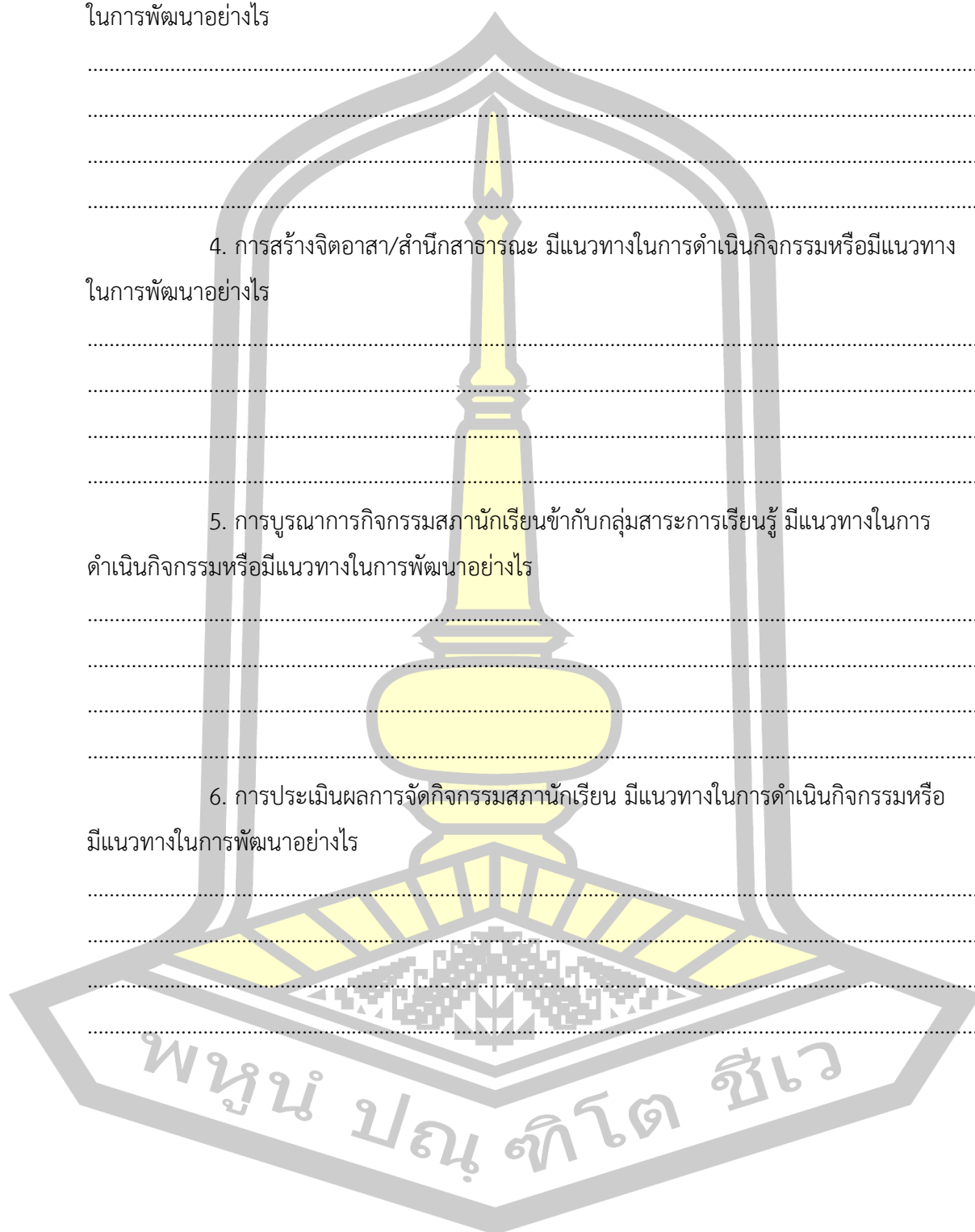
.....

3. การสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมหรือมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

4. การสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมหรือมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมหรือมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมหรือมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

**แบบประเมินแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์**

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบประเมินแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ในประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากที่ทำนได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ซึ่งผู้วิจัยแนบมาพร้อมนี้
2. โปรดพิจารณาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ให้ครบทั้ง 7 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ 2) กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม 3) กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม 4) กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนึกสาธารณะ 5) การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 6) การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน และ 7) กิจกรรมเสนอแนะ
3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละช่อง โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้
 - 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับน้อยที่สุด
 ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายอธิการ โพพิทูล

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ 0986018718

[illegible]

[illegible]

ข้อ	กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนึกสาธารณะ											
1	ผู้บริหาร ครู และสมาชิกสถานักเรียนร่วมวางแผนจัดกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรมหรือจิตอาสากับชุมชน										
2	นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรม หรือจิตอาสากับชุมชน										
3	สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะจากการกระทำสู่การเรียนรู้										
4	สถานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ										
5	สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน										
6	สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาการสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะอย่างต่อเนื่อง										
7	สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนาเพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง										
8	สถานักเรียนมีการส่งเสริมความอดทนอดกลั้น ความรับผิดชอบ ปกป้องจิตสำนึกที่ถูกต้องควรควบคู่กับการปกป้องความมีวินัยในตนเองและมีเมตตาธรรม										
9	สถานักเรียนประเมินผล และทำรายงานการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะเสนอผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมครั้งต่อ ๆ ไป										

[illegible]

ข้อ	กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
8	ครูผู้สอนมีการวางแผนและออกแบบ การวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และนำแผน การจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่ การปฏิบัติ										
9	ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการ ปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้										
10	รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการ สาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง										
กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน											
1	ผู้บริหาร ครู และสมาชิกสถานักเรียน ประชุม วางแผนกำหนดรูปแบบ การประเมินกิจกรรม										
2	สมาชิกสถานักเรียนสร้างเครื่องมือ และ กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล										
3	วัดและประเมินผลก่อนจัดกิจกรรม ขณะจัดกิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม										
4	สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรม โดยทุกขั้นตอนผ่านความเห็นชอบของครูที่ ปรึกษา และนำเสนอต่อผู้บริหาร										

พูน ปณ จิต ชีเว

**แบบประเมินแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์**

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบประเมินแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ในประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากที่ทำนได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ซึ่งผู้วิจัยแนบมาพร้อมนี้
 2. โปรดพิจารณาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ให้ครบทั้ง 6 กิจกรรม คือ 1) การพัฒนาทักษะผู้นำ 2) การพัฒนาทักษะการประชุม 3) การสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม 4) การสร้างจิตอาสา/สำนึกสาธารณะ 5) การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ 6) การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน
 3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละช่อง โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้
 - 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับน้อยที่สุด
- ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายอธิการ โพพิทุล

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา

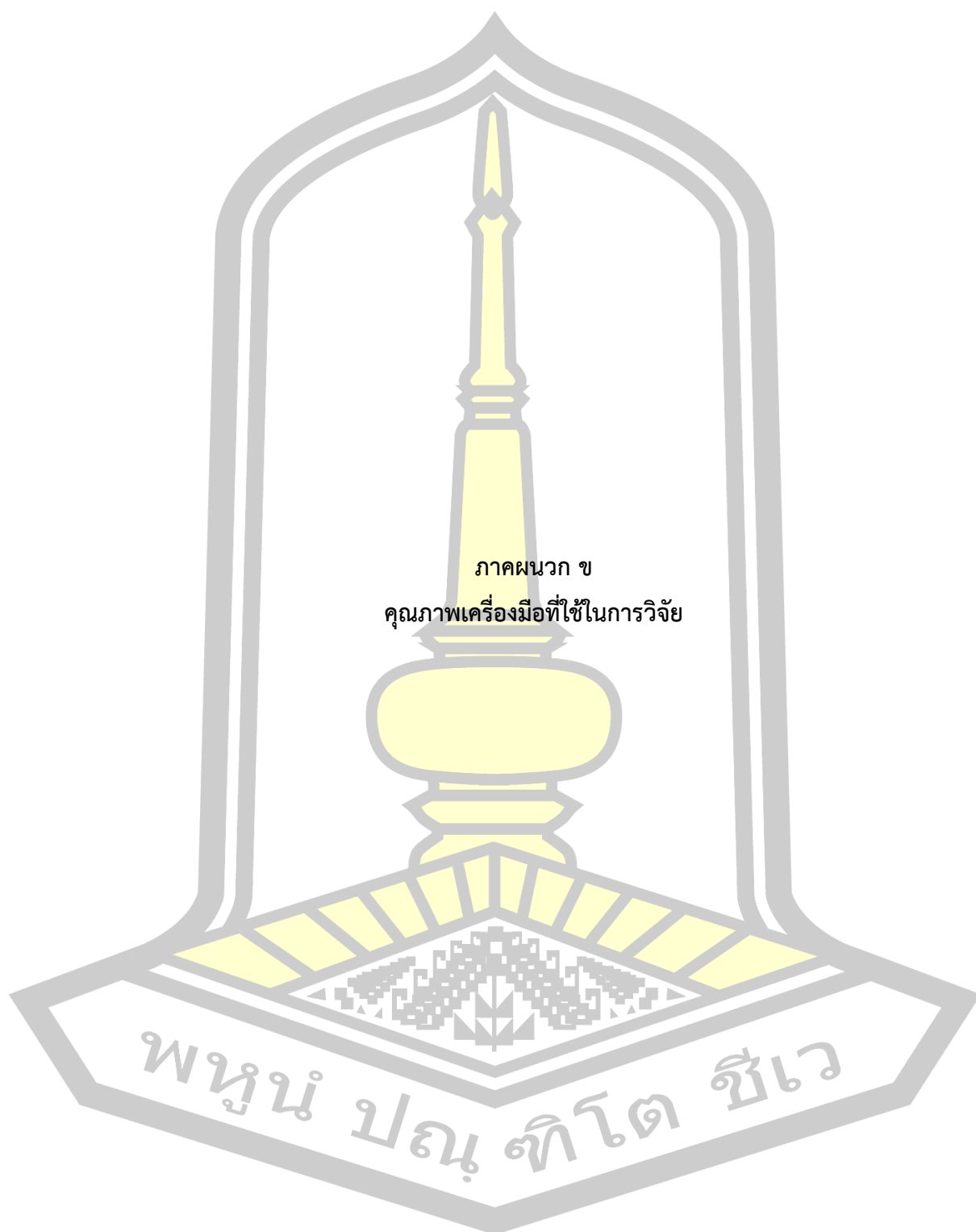
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ 0986018718

แบบประเมินแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

รายการ		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1	หลักการและเหตุผล										
2	ความมุ่งหมาย										
3	แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน ในโรงเรียน										
	3.1 การพัฒนาทักษะผู้นำ										
	3.2 การพัฒนาทักษะการประชุม										
	3.3 การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม										
	3.4 การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ										
	3.5 การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียน เข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้										
	3.6 การประเมินผลการจัดกิจกรรม สถานักเรียน										
	3.7 การเสนอแนะ										
4	กลไกในการบริหารจัดการ										
5	เงื่อนไขความสำเร็จ										

พหุ ประถมศึกษา ชีวะ

ตาราง 21 ค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถาม (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ
แบบสอบถามเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
การพัฒนาทักษะผู้นำ								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การพัฒนาทักษะการประชุม								
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม								
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
19	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
การสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ								
20	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
21	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้								
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การประเมินการจัดกิจกรรมสถานักเรียน								
37	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
40	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 22 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน

สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
การพัฒนาทักษะผู้นำ				
1	0.097	0.033	0.841	0.784
2	0.063	0.091	0.834	0.788
3	0.142	0.134	0.841	0.781
4	0.547	0.061	0.803	0.784
5	0.275	0.441	0.837	0.769
การพัฒนาทักษะการประชุม				
6	0.656	0.441	0.828	0.769
7	0.085	0.178	0.848	0.780
8	0.220	0.307	0.838	0.755
9	0.444	0.209	0.833	0.779
10	0.390	0.334	0.834	0.774
11	0.563	0.215	0.830	0.778
12	0.484	0.436	0.832	0.770
13	0.474	0.000	0.832	0.786
การสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม				
14	0.585	0.061	0.830	0.783
15	0.110	0.400	0.842	0.772
16	0.529	0.392	0.830	0.772
17	0.634	0.313	0.828	0.775
18	0.104	0.308	0.841	0.775
19	0.024	0.347	0.842	0.772

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
การสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ				
20	0.579	0.313	0.829	0.775
21	0.376	0.228	0.834	0.778
22	0.291	0.061	0.852	0.783
23	0.266	0.251	0.837	0.778
24	0.040	0.117	0.843	0.782
25	0.348	0.424	0.835	0.770
การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้				
26	0.095	0.339	0.840	0.773
27	0.013	0.487	0.843	0.768
28	0.065	0.561	0.845	0.765
29	0.093	0.406	0.842	0.772
30	0.560	0.327	0.830	0.774
31	0.443	0.325	0.833	0.774
32	0.558	0.325	0.830	0.774
33	0.114	0.051	0.846	0.784
34	0.369	0.448	0.835	0.770
35	0.542	0.026	0.830	0.785
36	0.550	0.282	0.830	0.776
การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน				
37	0.585	0.061	0.830	0.783
38	0.110	0.400	0.842	0.772
39	0.555	0.127	0.830	0.781
40	0.291	0.061	0.852	0.783
41	0.266	0.215	0.837	0.778
42	0.040	0.117	0.843	0.782

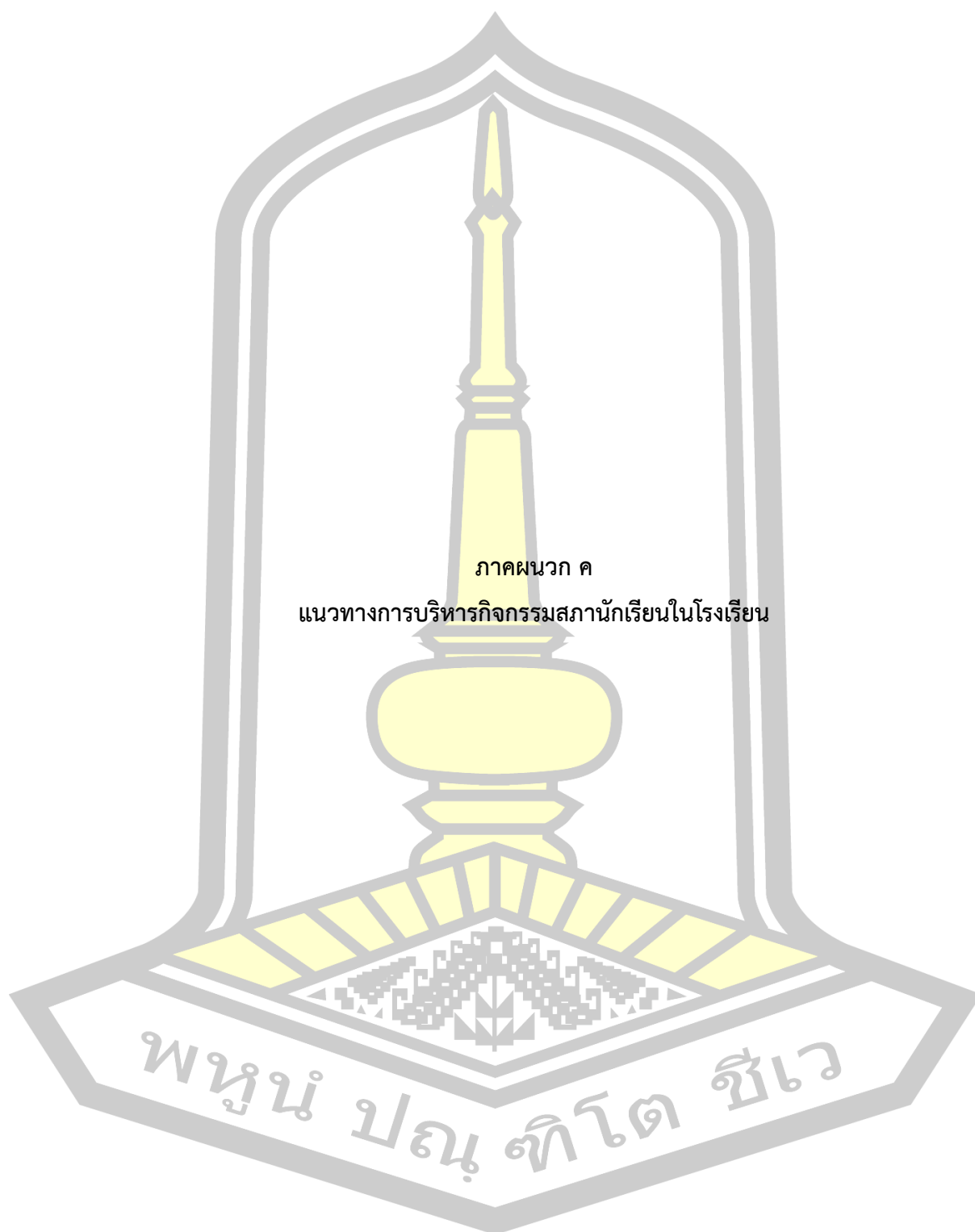
จากตาราง 22 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.839 และ
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.781

ตาราง 23 ผลการประเมินความเหมาะสมของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสถานักเรียนใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

รายการ		ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ									X̄	S.D.	ระดับ
		คนที่											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1	หลักการและเหตุผล	4	5	5	4	4	4	5	5	5	4.56	0.53	มากที่สุด
2	ความมุ่งหมาย	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4.67	0.50	มากที่สุด
3	แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน												
	3.1 การพัฒนาทักษะผู้นำ	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4.67	0.50	มากที่สุด
	3.2 การพัฒนาทักษะ การประชุม	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
	3.3 การสร้างเครือข่ายการมี ส่วนร่วม	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4.67	0.50	มากที่สุด
	3.4 การสร้างจิตอาสาหรือ จิตสำนึกสาธารณะ	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
	3.5 การบูรณาการกิจกรรม สถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระ การเรียนรู้	5	5	5	4	4	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
	3.6 การประเมินการจัด กิจกรรมสถานักเรียน	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
	3.7 การเสนอแนะ	5	5	5	4	5	5	5	4	5	4.78	0.44	มากที่สุด
4.	กลไกในการบริหารจัดการ	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
5.	เงื่อนไขความสำเร็จ	5	5	5	4	4	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
โดยรวม											4.76	0.44	มากที่สุด

ตาราง 24 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

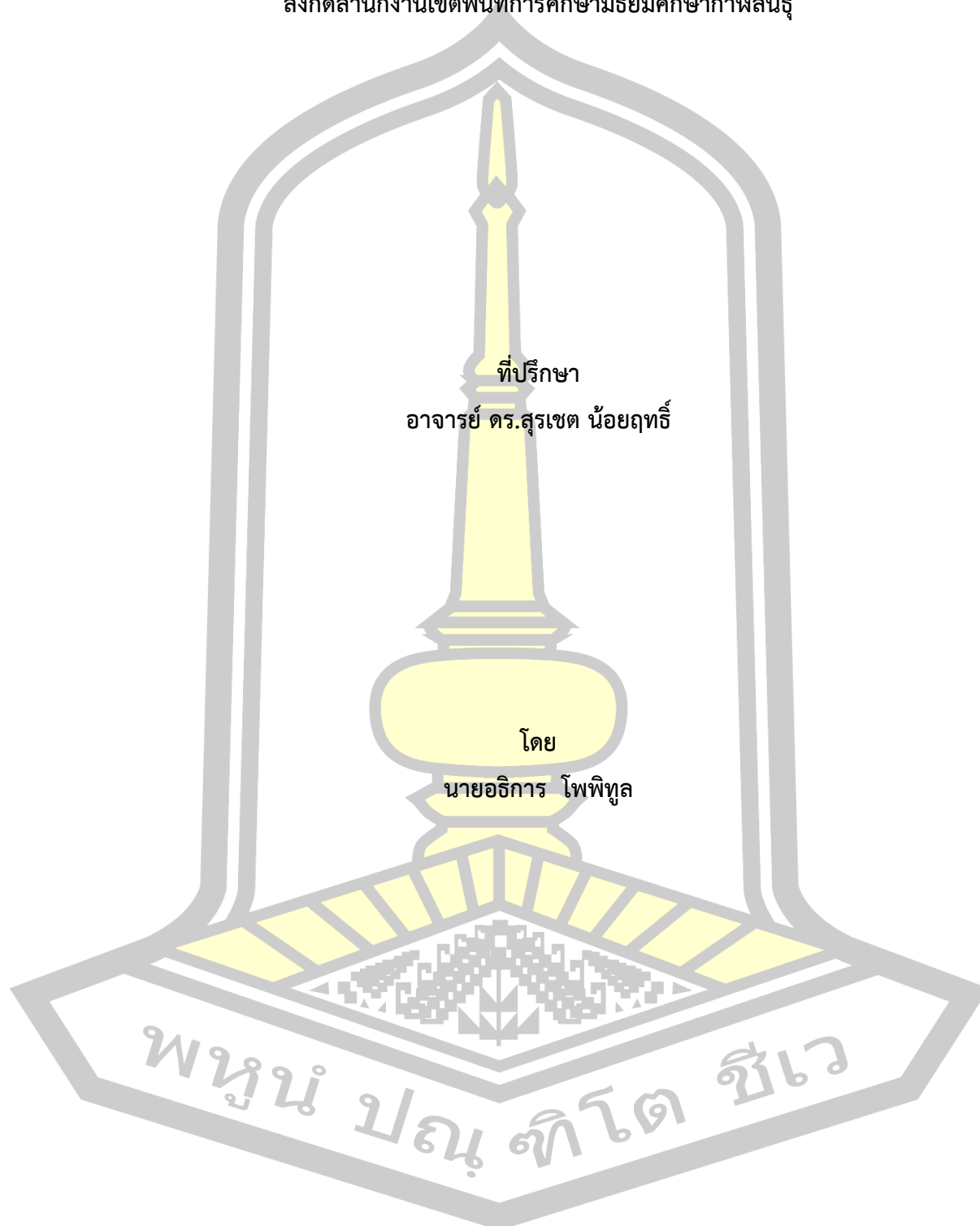
รายการ		ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ									X̄	S.D.	ระดับ
		คนที่											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1	หลักการและเหตุผล	4	5	5	4	4	4	5	5	5	4.56	0.53	มากที่สุด
2	ความมุ่งหมาย	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
3	แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน												
	3.1 การพัฒนาทักษะผู้นำ	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
	3.2 การพัฒนาทักษะการประชุม	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
	3.3 การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
	3.4 การสร้างจิตอาสาหรือจิตสำนึกสาธารณะ	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
	3.5 การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
	3.6 การประเมินการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
	3.7 การเสนอแนะ	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
4.	กลไกในการบริหารจัดการ	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
5.	เงื่อนไขความสำเร็จ	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
โดยรวม											4.81	0.40	มากที่สุด

ภาคผนวก ค

แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นธุ์

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เล่มนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนกิจกรรมสถานักเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ และสังกัดอื่น ๆ เพื่อให้เป็นคู่มือในการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน

แนวทางฉบับนี้ประกอบด้วย หลักการเหตุผล ความมุ่งหมาย แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ทั้งหมด 6 กิจกรรม ประกอบด้วย การพัฒนาทักษะผู้นำ การพัฒนาทักษะการประชุม การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน อีกทั้งยังมีกลไกในการจัดการเงื่อนไขความสำเร็จ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ นี้ จะเป็นแนวทางในการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนในสังกัดและทุกสังกัด สามารถนำไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพต่อการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนต่อไป

อธิการ โพพิฑูล

สารบัญ

หัวข้อ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

บัญชีภาพประกอบ

คำชี้แจง

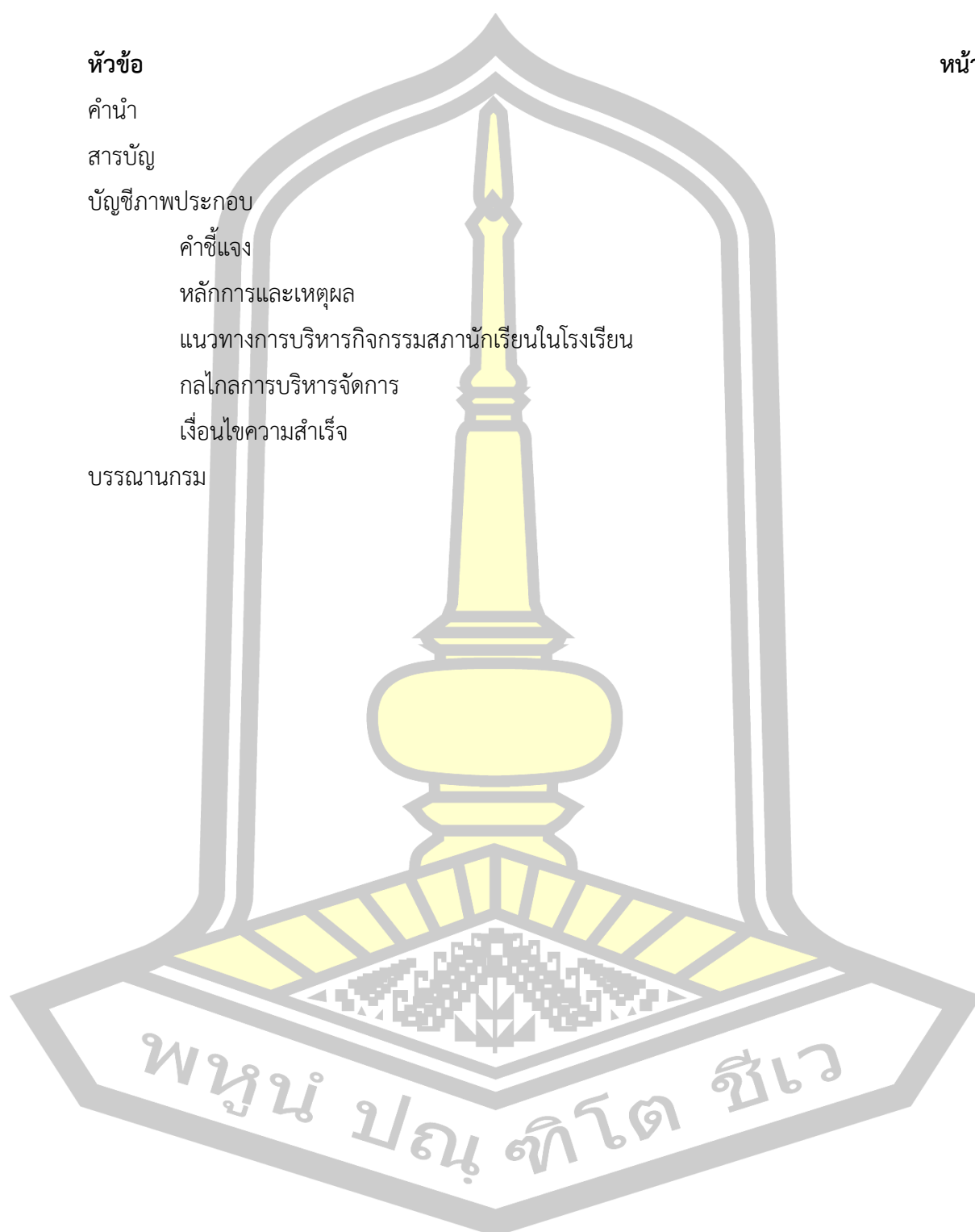
หลักการและเหตุผล

แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน

กลไกการบริหารจัดการ

เงื่อนไขความสำเร็จ

บรรณานุกรม

บัญชีภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 แผนภาพ PDCA การพัฒนาทักษะผู้นำ

ภาพประกอบ 2 แผนภาพ PDCA การพัฒนาทักษะการประชุม

ภาพประกอบ 3 แผนภาพ PDCA การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม

ภาพประกอบ 4 แผนภาพ PDCA การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ

ภาพประกอบ 5 แผนภาพ PDCA การบูรณาการกิจการสถานักเรียนเข้ากับ
กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาพประกอบ 6 แผนภาพ PDCA การประเมินการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

คำชี้แจง

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนนี้ จัดทำขึ้นสำหรับผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ และบุคคลหรือหน่วยงานอื่นที่สนใจใช้เป็นแนวทางในการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน ในโรงเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษามากที่สุด ดังนั้นสิ่งที่ผู้ใช้แนวทางควรทราบและ ตระหนักถึงสิ่งที่ควรปฏิบัติ และข้อจำกัดในการใช้แนวทางฉบับนี้

1. แนวทางฉบับนี้ประกอบด้วยหลักการและเหตุผล ความมุ่งหมาย แนวทางการบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ทั้งหมด กิจกรรมประกอบด้วย การพัฒนาทักษะผู้นำ การพัฒนา ทักษะการประชุม การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ การประเมินผลการจัดกิจกรรม สถานักเรียน อีกทั้งยังมีกลไกในการจัดการเงื่อนไขความสำเร็จ
2. ในการนำแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน/วิธีการนัดเป็นการ นำเสนอทั้งหมด 6 กิจกรรม ผู้ใช้สามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ และระบบ การบริหารของแต่ละแห่ง
3. การปฏิบัติภารกิจตามแนวทางนี้จะประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยหลักการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบในกิจกรรมสถานักเรียน และทุกฝ่าย ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน

แนวทางการดำเนินงานจรรยาบรรณนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 - 2564 เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้น เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี 2580 ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งได้บูรณาการนโยบาย ฉบับที่ 12 มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปี รวม “ประเทศไทย 4.0” เป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนเป็น ศูนย์กลางการพัฒนา เพื่อการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนานคนให้เหมาะสมตามช่วงวัยให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงาน และทักษะที่จำเป็นต่อความต้องการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต ตลอดจนการยกระดับการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในฐานะภาคีที่มีพลังในกระบวนการพัฒนาชุมชนและสังคม ทิศทางของแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560-2564 จึงเน้นให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสุขภาพ กาย ใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 รวมทั้งมีความเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ที่สามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก มีความรับผิดชอบ ต่อตนเอง มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และมีส่วนร่วมในฐานะภาคีที่มีพลังในกระบวนการพัฒนาสังคม ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, 2561)

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญต่อผู้เรียนซึ่งถือเป็นทรัพยากรบุคคลและพลังสำคัญของชาติในการสืบทอดความเป็นชาติ ศาสนา ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม การพัฒนาทรัพยากรบุคคลจึงเป็นภารกิจที่สำคัญที่จะต้องมีการร่วมมือ ร่วมใจ ในการขับเคลื่อนหลายส่วน โดยเป้าหมายนอกจากการพัฒนาความรู้ และทักษะของผู้เรียนแล้ว การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนก็เป็นโจทย์สำคัญอย่างหนึ่งที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องให้ความสำคัญและบริหารจัดการให้สัมฤทธิ์ผล สถานศึกษาต้องสรรหา และจัดให้มีกลไกในการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของ

นักเรียนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

การดำเนินงานสถานักเรียนเปรียบเสมือนเวทีสำหรับฝึกให้นักเรียนเป็นนักประชาธิปไตยอย่างแท้จริง คือ รู้จักการเป็นผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และช่วยเหลือแบ่งเบาภาระของครูได้เป็นอย่างมาก อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจวิถีประชาธิปไตย มุ่งเน้นให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ ส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรปัจจุบันที่มุ่งเน้นความเป็นไทยขั้นพื้นฐาน จึงต้องขับเคลื่อนความเป็นพลเมืองดีของชาติ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กิจกรรมสถานักเรียนสู่สถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม คุณภาพของผู้เรียนถือเป็นหัวใจของการพัฒนาการศึกษาที่เน้นการสร้างคนให้มีความสามารถ มีคุณธรรม มีความสุข เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

การศึกษาขั้นพื้นฐานได้ขับเคลื่อน สำนักงานคณะกรรมการเลื่อนการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนเพื่อส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้นักเรียนได้รับบทบาทหน้าที่พลเมืองและวิถีประชาธิปไตย จึงได้กำหนดมาตรการและแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนไว้ ดังนี้ มาตรการที่ 1 ให้สถานศึกษาดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียน เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ มาตรการที่ 2 ให้สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนสถานักเรียนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มาตรการที่ 3 ให้สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนสถานักเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กร ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มาตรการที่ 4 ให้สถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานสถานักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการ คือ ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดตั้งสถานักเรียนในสถานศึกษา 1 สถานศึกษาจัดทำระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญ ว่าด้วยสถานักเรียน และคู่มือแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของสถานศึกษา สถานศึกษาต้องบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และการวางแผนการดำเนินงานร่วมกับสถานักเรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมสถานักเรียน ตามวิถีประชาธิปไตย หลักธรรมาภิบาล ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและความเป็นพลโลก และสถานศึกษาพิจารณารับนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมด้านสถานักเรียนที่มีผลงานเชิงประจักษ์ เข้าศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นตามสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

กิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กาฬสินธุ์ดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัด

ทุกแห่งจัดตั้งสถานักเรียนทุกปีการศึกษา ทุกโรงเรียนมีกฎ/ระเบียบ/ข้อบังคับ เกี่ยวกับสถานักเรียน และแนวปฏิบัติ ดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนและรวมกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกิจกรรมของโรงเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้และดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบร่วมกับสถานักเรียนการส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมของสถานักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในระบอบประชาธิปไตยตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการในการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมรวมอยู่ในประชาคมอาเซียนและความเป็นพลเมืองโลก และสถานศึกษาพิจารณา รับนักเรียนที่ทำกิจกรรมสถานักเรียนและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในระดับที่สูงขึ้นต่อไปในสัดส่วน หรือปริมาณที่เหมาะสม แต่จากมุมมองของการดำเนินงานของสถานักเรียนยังมีปัญหาในการบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัด ขาดความชัดเจนและโรงเรียนแต่ละแห่งมีกิจกรรมที่จัดขึ้น เป็นของตนเอง ไม่มีการเชื่อมต่อระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ ไม่ได้กำหนดวิธีการบริหารจัดการกิจกรรมของสถานักเรียนให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ โรงเรียนขาดการให้ความสำคัญของคุณภาพของกิจกรรมสถานักเรียน และที่ผ่านมา กิจกรรมเหล่านี้ยังไม่ได้รับการตระหนักตามพวกเขาควรตั้งเป้าหมายให้นักเรียนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้อยู่ใน สถานักเรียนมีส่วนร่วมหรือมีโอกาสดูบทบาทประชาธิปไตยของสถานักเรียนก็ขาดจากสภา นักเรียนเช่นกัน ขาดความเข้าใจโดยผู้นำเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานักเรียน ไม่มีการ วางแผน ผลจากการทำงานในระบบทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมาย ครูผู้สอนก็เช่นกัน ประชาชนบางส่วน ยังขาดความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานของสถานักเรียนทำให้ไม่เข้าใจในรูปแบบการส่งเสริม ประชาธิปไตยที่เหมาะสมในโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ 2566)

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ ที่สามารถนำไปปฏิบัติในการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนเพื่อให้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่มีความ สนใจ นำแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ในการจัดกิจกรรมสถานักเรียน หรือใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการกิจกรรมสถานักเรียน

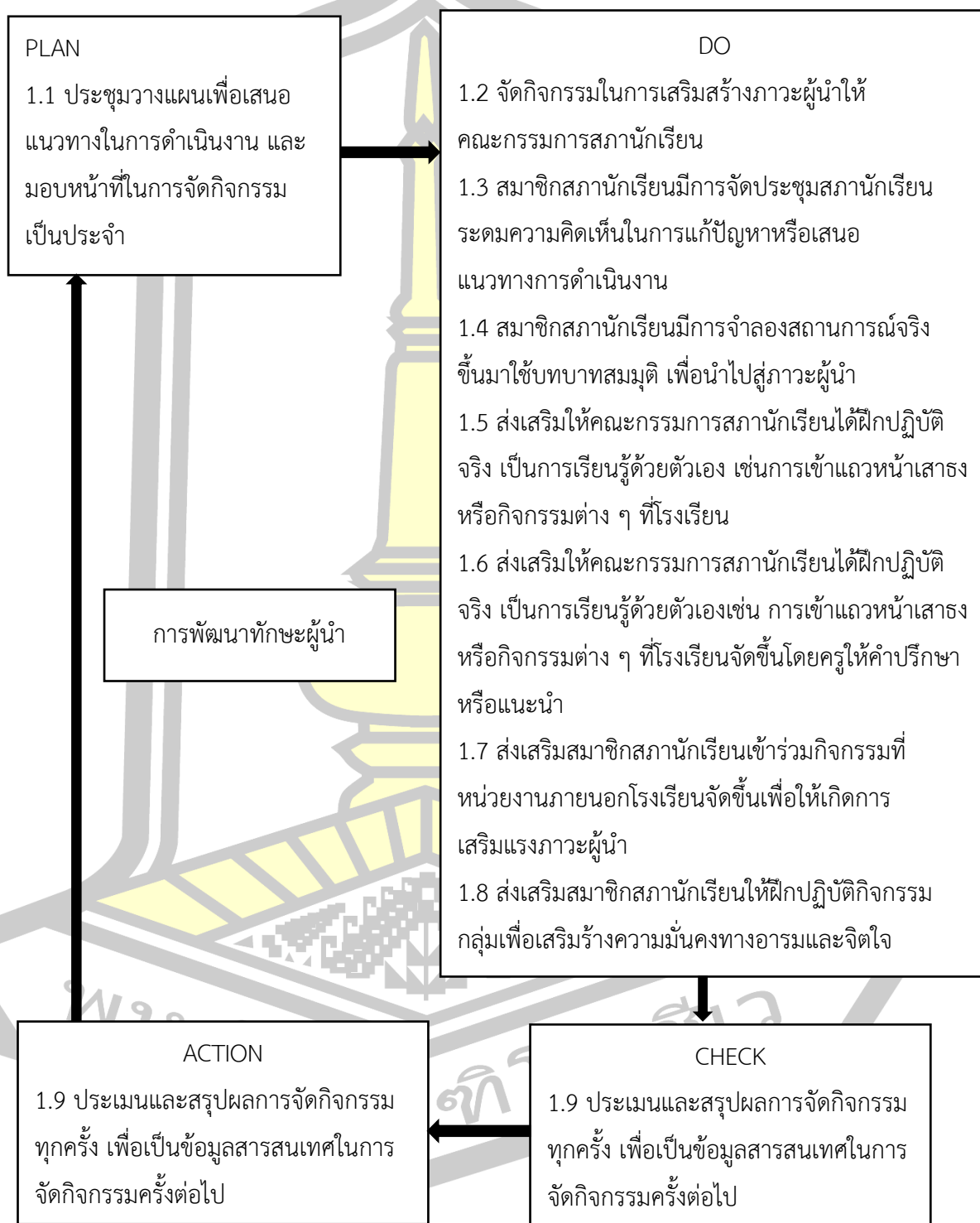
แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาภาพสินธุ์

1. การพัฒนาทักษะผู้นำ มีแนวปฏิบัติพัฒนาดังนี้

- 1.1 ประชุมวางแผนเพื่อเสนอแนวทางในการดำเนินงาน และมอบหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็นประจำ
- 1.2 จัดกิจกรรมในการเสริมสร้างภาวะผู้นำให้คณะกรรมการสถานักเรียน
- 1.3 สมาชิกสถานักเรียนมีการจัดประชุมสถานักเรียนระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน
- 1.4 สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาใช้บทบาทสมมุติ เพื่อนำไปสู่ภาวะผู้นำ
- 1.5 ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เช่น การเข้าแถวหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียน
- 1.6 ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เช่น การเข้าแถวหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นโดยครูให้คำปรึกษาหรือแนะนำ
- 1.7 ส่งเสริมสมาชิกสถานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการเสริมแรงภาวะผู้นำ
- 1.8 ส่งเสริมสมาชิกสถานักเรียนให้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ
- 1.9 ประเมินและสรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA การพัฒนาทักษะผู้นำ ดังภาพประกอบ 1

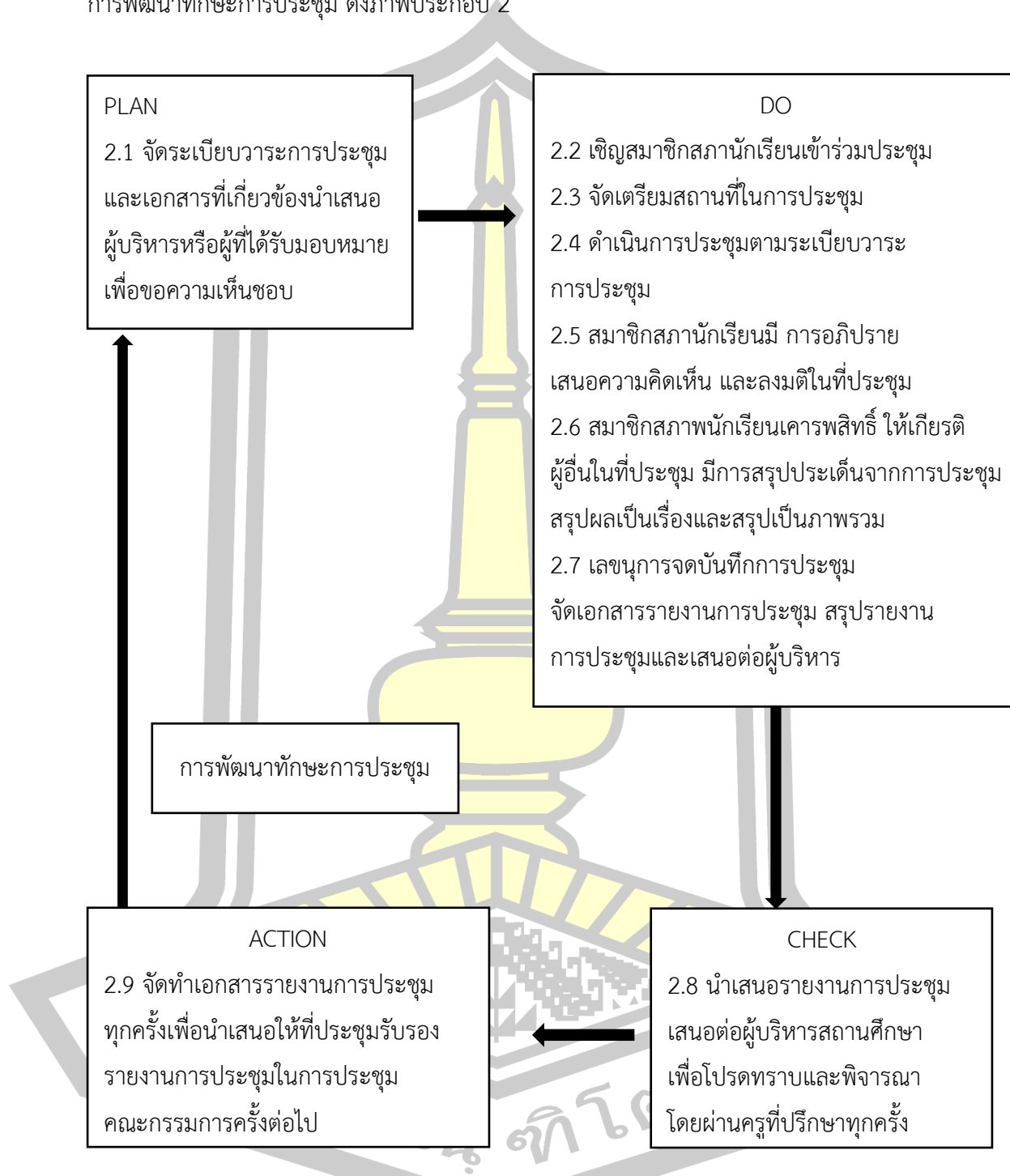
ภาพประกอบ 1 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การพัฒนาทักษะผู้นำ

2. การพัฒนาทักษะการประชุม มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

- 2.1 จัดระเบียบวาระการประชุมและเอกสารที่เกี่ยวข้องนำเสนอผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเพื่อขอความเห็นชอบ
- 2.2 เชิญสมาชิกสมานักเรียนเข้าร่วมประชุม
- 2.3 จัดเตรียมสถานที่ในการประชุม
- 2.4 ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม
- 2.5 สมาชิกสมานักเรียนมีการอภิปราย เสนอความคิดเห็น และลงมติในที่ประชุม
- 2.6 สมาชิกสมานักเรียนเคารพสิทธิ ให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุม มีการสรุปประเด็นจากการประชุม สรุปผลเป็นเรื่องและสรุปเป็นภาพรวม
- 2.7 เลขานุการจดบันทึกการประชุม จัดเอกสารรายงานการประชุม สรุปรายงานการประชุมและเสนอต่อผู้บริหาร
- 2.8 นำเสนอรายงานการประชุมเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษาทุกครั้ง
- 2.9 จัดทำเอกสารรายงานการประชุมทุกครั้งเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมในการประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป

การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA
การพัฒนาทักษะการประชุม ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การพัฒนาทักษะการประชุม

3. การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

3.1 สมาชิกสถานักเรียนร่วมวางแผนหรือโครงการหรือกิจกรรมในการสร้างเครือข่าย

3.2 สมาชิกสถานักเรียนเสนอโครงการหรือกิจกรรมต่อครูที่ปรึกษาหรือผู้บริหาร

ให้ความเห็นชอบ

3.3 สถานักเรียนประชุมทำข้อตกลงให้ความร่วมมือกันกับโรงเรียนอื่น

หรือกับหน่วยงานภายนอกในชุมชน

3.4 สถานักเรียนสร้างเครือข่ายระดับห้องเรียน ระดับสายชั้น ระดับโรงเรียน

และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง

3.5 ตัวแทนสถานักเรียนร่วมกับผู้บริหารการศึกษาหรือครูเข้าร่วมการประชุมกับชุมชน

หรือองค์กรภายนอก

3.6 สถานักเรียนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียนกับ

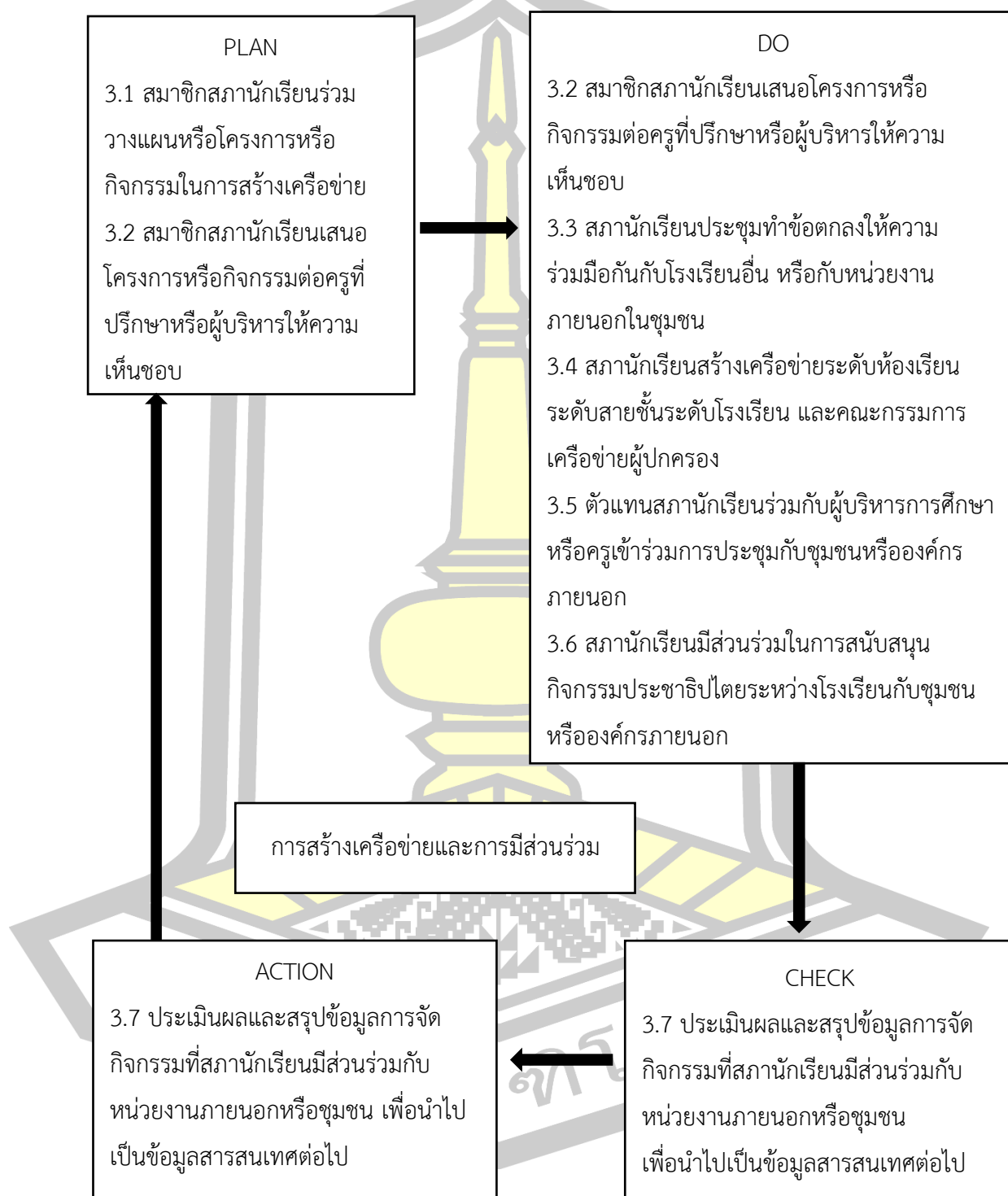
ชุมชนหรือองค์กรภายนอก

3.7 ประเมินผลและสรุปข้อมูลการจัดกิจกรรมที่สถานักเรียนมีส่วนร่วมกับหน่วยงาน

ภายนอกหรือชุมชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป

การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA การสร้าง
เครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม

4. การสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

- 4.1 ผู้บริหาร ครู และสมาชิกสถานักเรียนร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมค่ายคุณธรรมหรือจิตอาสากับชุมชน
- 4.2 นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรม หรือจิตอาสากับชุมชน
- 4.3 สถานักเรียนมีส่วนร่วมส่งเสริมให้นักเรียนสร้างจิตอาสาหรือจิตสำนึกสาธารณะจากการกระทำสู่การเรียนรู้
- 4.4 สถานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในหลักสถาบันของชาติ
- 4.5 สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน
- 4.6 สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาการสร้างจิตอาสาหรือจิตสำนึกสาธารณะอย่างต่อเนื่อง
- 4.7 สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนาเพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง
- 4.8 สถานักเรียนมีการส่งเสริมความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลุกจิตสำนึกที่ถูกต้องควรควบคู่กับการปลูกฝังความมีวินัยในตนเองและมีเมตตาธรรม
- 4.9 สถานักเรียนประเมินผลและทำรายงานการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาหรือจิตสำนึกสาธารณะเสนอผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลเข้าร่วมครั้งต่อ ๆ ไป

การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ

5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

5.1 โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

5.2 โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

5.3 โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทของโรงเรียนและสภาพของโรงเรียน

5.4 โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

5.5 โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรกับกิจกรรมสถานักเรียน

5.6 โรงเรียนส่งเสริมให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้

5.7 ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง

5.8 ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจกับหลักสูตร การจัดการเรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนและวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้

5.9 ครูผู้สอนมีการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และนำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ

5.10 ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

5.11 รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังภาพประกอบ 5

พูน ปณ จิต ชเว

ภาพประกอบ 5 แผนภาพ PDCA การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

6.1 ผู้บริหาร ครู และสมาชิก สถานักเรียนประชุม วางแผน กำหนดรูปแบบการประเมิน
กิจกรรม

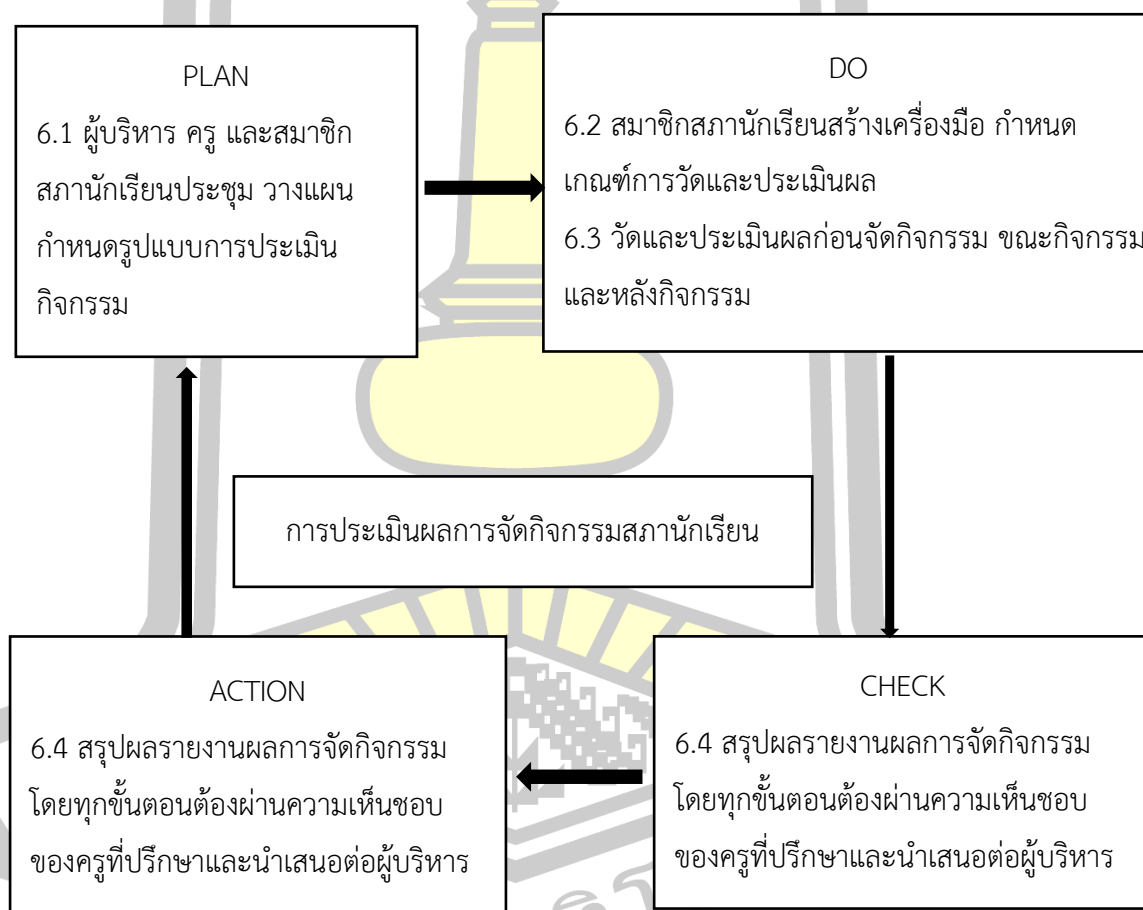
6.2 สมาชิกสถานักเรียนสร้างเครื่องมือ กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล

6.3 วัดและประเมินผลก่อนจัดกิจกรรม ขณะกิจกรรม และหลังกิจกรรม

6.4 สรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรม โดยทุกขั้นตอนต้องผ่านความเห็นชอบของครูที่
ปรึกษาและนำเสนอต่อผู้บริหาร

การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

กลไกในการบริหารจัดการ

ใช้หลักการแนวคิดในการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดการบริหารของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ของ Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเพื่อเตรียมการปฏิบัติ (Plan-P) เพื่อให้สถานศึกษานำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล มีการวางแผน ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงาน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการประจำปี

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (DO-D) การปฏิบัติตามแผนเป็นการบริหารแผนแผนงาน หรือโครงการของแต่ละคนตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ บุคลากรในหน่วยงานต้องปฏิบัติตามที่ได้เตรียมการ หรือวางแผนล่วงหน้าไว้แล้ว ศึกษา วิเคราะห์ การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนไปจัดการดำเนินการตามแผนที่ได้รับมอบหมาย และผู้บริหารสถานศึกษาต้องคอยส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งการกำกับติดตามเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องมีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check-C) การตรวจสอบและประเมินผลเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการปฏิบัติเพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงานหรือปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act-A) การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานเป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบและประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ถ้าผลการประเมินพบว่างานยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็ต้องเร่งรัดปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน หรือใช้เวลาในการทำงานให้มากขึ้น เพื่อจะสามารถทำงานที่คาดหวังไว้แล้วให้สำเร็จ แต่ถ้าผลการประเมินพบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ให้การดำเนินงานต่อไปก็จะได้ปรับเปลี่ยนตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้น

การบริหารตามแนวคิดวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (DO) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการวางแผนการลงมือปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหลักการดังกล่าวหาก

นำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาบุคลากรและผู้เรียนให้มีคุณภาพ
เงื่อนไขความสำเร็จ

การกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ พิจารณาจากบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัด
กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย

1. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม และให้ความสำคัญกับกิจกรรม
สถานักเรียนให้คำที่ปรึกษา แนะนำ ทางที่ถูกต้อง

1.2 ให้การสนับสนุนทั้งทรัพยากรบุคคล งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เวลา
อย่างเต็มกำลังในการขับเคลื่อนกิจกรรมสถานักเรียน

1.3 ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ด้วยการรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้
ครูและบุคลากรได้นำเสนอแนวคิดในการทำงาน

1.4 ให้ความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรม
สถานักเรียน

1.5 สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การยกย่องชมเชย
การนำผลสำเร็จของการปฏิบัติงานมาแสดงให้ปรากฏแก่บุคคลอื่น การแต่งตั้งคณะทำงานตาม
ความถนัดและเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่

1.6 กำกับ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนาการกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียน

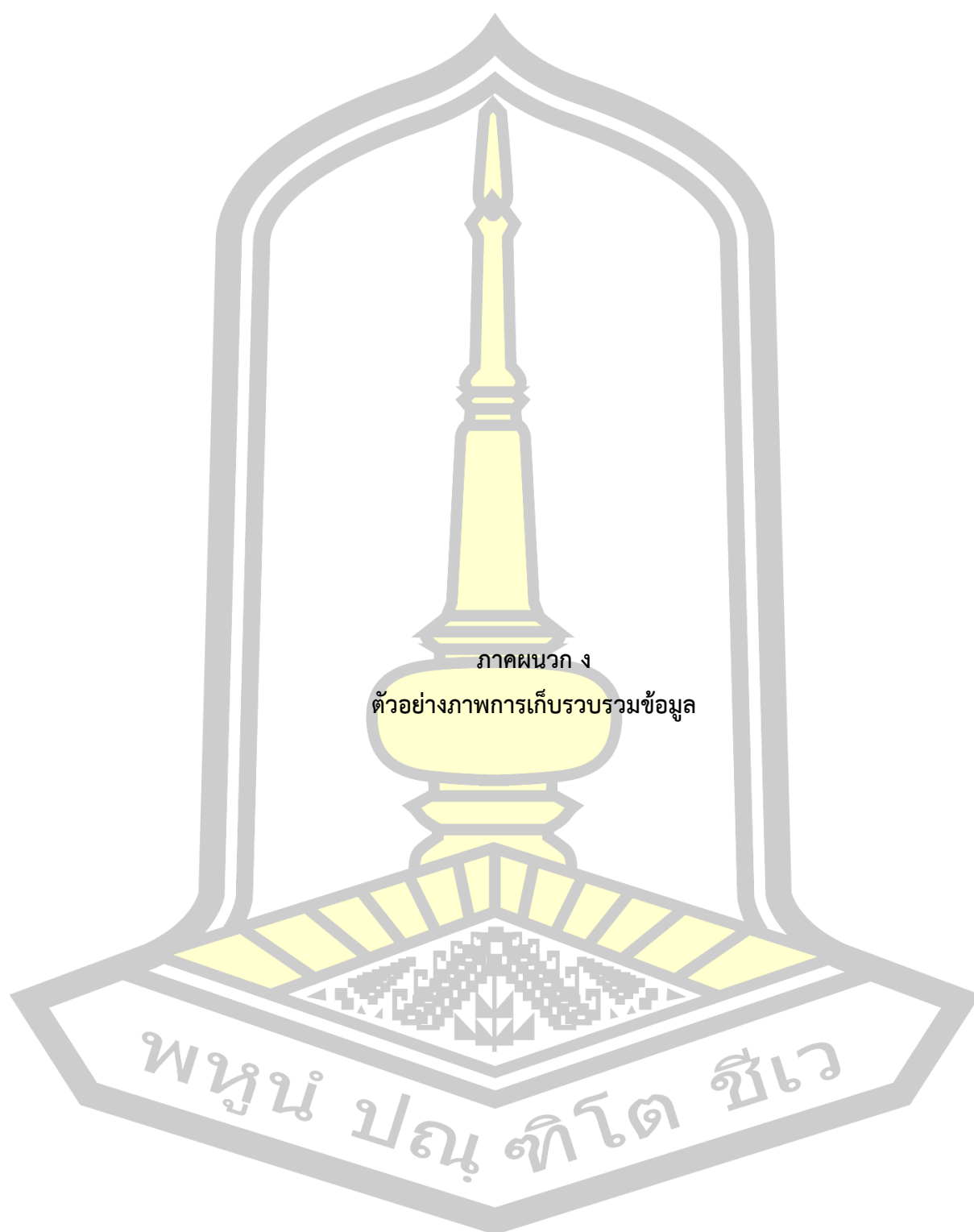
1.7 เป็นผู้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะผู้นำเชิง
สร้างสรรค์ ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล

2. ครูที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียนต้องมีศักยภาพในการดำเนินการจัดกิจกรรม
สถานักเรียน คอยกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผล เพื่อพัฒนาการดำเนินการกิจกรรม
สถานักเรียน

3. นักเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมสถานักเรียน ทั้งในด้าน
วัตถุประสงค์ สิทธิและหน้าที่ของตนเอง มองเห็นประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม

4. ต้องมีงบประมาณ ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียน
อย่างเพียงพอ

5. ต้องมีกระบวนการในการบริหารการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียนที่ดีมี
ประสิทธิภาพ เช่น กระบวนการ PDCA

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายอธิการ โพพิฑูล
วันเกิด	วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2538
สถานที่เกิด	อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 83 หมู่ที่ 16 ตำบลนิคมห้วยผึ้ง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46240
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2553 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนห้วยผึ้งพิทยา จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2556 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนห้วยผึ้งพิทยา จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2562 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พ.ศ. 2567 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ภัโต ชีเว